

2018

100 lat
GUS

Urząd Statystyczny
w Warszawie

Rocznik Statystyczny Warszawy

Statistical Yearbook of Warsaw

Urząd Statystyczny w Warszawie Statistical Office in Warszawa

Warszawa 2018

Zespół Redakcyjny Urzędu Statystycznego w Warszawie

Editorial Board of Statistical Office in Warszawa

Przewodniczący
President
Zofia Kozłowska

Redaktor Główny
Editor in Chief
Barbara Czerwińska-Jędrusiak

Członkowie
Members
Agnieszka Ajdyn, Anna Cacko, Patrycja Gałązka-Seliga, Mariusz Godlewski, Krzysztof Kowalski
Elżbieta Lipińska, Gabriela Nowakowska, Grażyna Silny, Leszek Szot, Tomasz Zegar

Sekretarz
Secretary
Małgorzata Bieńkowska

Opracowanie merytoryczne

Content –related works

Urząd Statystyczny w Warszawie, Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Warszawa, Mazovian Centre for Regional Surveys
pod kierunkiem
supervised by
Tomasza Zegara

Zespół autorski

Editorial team

Zespół Analiz i Opracowań Zbiorczych w Mazowieckim Ośrodku Badań Regionalnych
Analyses and Aggregated Studies Section, Mazovian Centre for Regional Surveys
pod kierunkiem
supervised by
Anny Cacko

Opracowanie redakcyjne i korekta

Editorial works and proof-reading

Małgorzata Bieńkowska, Barbara Czerwińska-Jędrusiak

Skład publikacji

Typesetting

Bożenna Kretkiewicz

ISSN 1425-9486

Publikacja dostępna na stronie internetowej
Publication available on website
warszawa.stat.gov.pl/

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła
When publishing Statistical Office data — please indicate the source

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10
Zam.

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Warszawie przekazuje Państwu trzydziestą szóstą edycję Rocznika Statystycznego Warszawy. Publikacja zawiera zestaw informacji charakteryzujących warunki życia społeczeństwa i stan gospodarki m.st. Warszawy.

Opracowanie rozpoczynają cztery tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o stolicy w latach 2000–2017, dane o dzielnicach m.st. Warszawy w 2017 r., wskaźniki na 1 mieszkańca oraz prezentację m.st. Warszawy na tle województwa mazowieckiego.

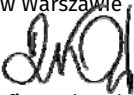
Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 22 działach tematycznych poprzedzonych uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji. Zamieszczony materiał statystyczny wzbogacono ilustracją graficzną, w formie wykresów i kartogramów. Publikację opracowano w polsko-angielskiej wersji językowej.

Niniejszą edycję Rocznika wzbogacono m.in. o informacje dotyczące nowego systemu edukacji obowiązującego od roku szkolnego 2017/18, galerii sztuki, wykorzystania bazy noclegowej turystyki.

Przy przygotowywaniu poszczególnych działów korzystano z wyników badań statystycznych statystyki publicznej, jak również ze źródeł spoza resortu statystyki.

Jednocześnie Czytelników zainteresowanych danymi o dzielnicach m.st. Warszawy zachęcamy do zapoznania się z wydawaną co roku publikacją pt. „Panorama dzielnic Warszawy”, która stanowi uzupełnienie niniejszego opracowania.

Oddając do rąk Państwa „Rocznik Statystyczny Warszawy” dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które przyczyniły się do wzbogacenia jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Warszawie

Zofia Kozłowska

Warszawa, grudzień 2018 r.

PREFACE

The Statistical Office in Warsaw is pleased to present the 36th edition of the Statistical Yearbook of Warsaw. The publication contains a comprehensive set of information characterising the living conditions of the society and the state of the economy of the Capital City of Warsaw in the Polish-English language version.

The publication starts with four review tables containing major data on the Capital City of Warsaw in 2000–2017, data regarding districts of the Capital City of Warsaw in 2017, selected data per capita in 2010–2017 and data on Warsaw in comparison with Mazowieckie voivodship.

Detailed statistical data were grouped in 22 chapters, preceded by general notes explaining terminology, methodology and scope of information used in the publication. The published statistical material has been enriched mainly with charts and cartograms.

This edition of the Yearbook has been enriched with, among others, information on the new education system introduced from the 2017/18 school year, art galleries, occupancy in tourist accommodation establishments.

Survey results of public statistics as well as non-statistical sources of information have been used while compiling the publication.

At the same time we encourage Readers interested in data on Warsaw districts to study our publication „Panorama of Warsaw districts” published every year.

Presenting the Statistical Yearbook of Warsaw, I would sincerely like to thank all persons and institutions for the information they have provided that have contributed to the enrichment of its content.

Director
of the Statistical Office

in Warszawa

Zofia Kozłowska

Warszawa, December 2018

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Str. Page
Przedmowa	Preface	3, 4
Spis tablic	List of tables	6
Spis wykresów	List of charts	19
Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty	Symbols and main abbreviations	20
Uwagi ogólne	General notes	22
TABLICE PRZEGLĄDOWE	REVIEW TABLES	
I. Ważniejsze dane o mieście (2000, 2005, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017)	Major data regarding city (2000, 2005, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017)	30
II. Ważniejsze dane o dzielnicach m.st. Warszawy w 2017 r.	Major data regarding districts of the Capital City of Warsaw in 2017	50
III. Ważniejsze dane o mieście w przeliczeniu na mieszkańca (2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017)	Major data regarding city calculated per capita (2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017)	68
IV. M.st. Warszawa na tle województwa mazowieckiego w 2017 r.	The Capital City of Warsaw on the background of mazowieckie voivodship in 2017	73
DZIAŁY	CHAPTERS	
I. Geografia. Stan i ochrona środowiska	Geography. Environmental protection	77
II. Samorząd terytorialny	Local government	100
III. Bezpieczeństwo publiczne	Public safety	104
IV. Ludność	Population	117
V. Rynek pracy	Labour market	139
VI. Wynagrodzenia	Wages and salaries	161
VII. Infrastruktura komunalna. Mieszkania	Municipal infrastructure. Dwellings	165
VIII. Edukacja i wychowanie	Education	174
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	Health care and social welfare	200
X. Kultura. Turystyka. Sport	Culture. Tourism. Sport	217
XI. Nauka i technika	Science and technology	231
XII. Ceny	Prices	243
XIII. Przemysł i budownictwo	Industry and construction	250
XIV. Transport	Transport	262
XV. Handel i gastronomia	Trade and catering	273
XVI. Finanse przedsiębiorstw	Finances of enterprises	281
XVII. Finanse publiczne	Public finance	294
XVIII. Inwestycje. Środki trwałe	Investments. Fixed assets	301
XIX. Rachunki regionalne	Regional accounts	306
XX. Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy	309
XXI. M.st. Warszawa na tle kraju	The Capital City of Warsaw as compared with the rest of the country	332
XXII. M.st. Warszawa na tle wybranych stolic europejskich	The Capital City of Warsaw as compared with selected European Capital Cities	348

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA		
Uwagi ogólne	x	77
Geografia		
Położenie geograficzne m.st. Warszawy	1	88
Powiaty i gminy graniczące z m.st. Warszawą w 2017 r.	2	88
Podział administracyjny miasta w 2017 r.	3	89
Powierzchnia geodezyjna miasta według kierunków wykorzystania (2010, 2015, 2016, 2017)	4	89
Temperatura powietrza (1971–2000, 2001–2005, 2006–2010, 2001–2010, 2010, 2017) ..	5	91
Miesięczna temperatura powietrza (1971–2000, 2001–2005, 2006–2010, 2001–2010, 2010, 2015, 2016, 2017)	6	91
Opady i zachmurzenie (1971–2000, 2001–2005, 2006–2010, 2001–2010, 1981–1990, 2010, 2017)	7	91
Opady atmosferyczne (1971–2000, 2001–2005, 2006–2010, 2001–2010, 2010, 2015, 2016, 2017)	8	92
Zachmurzenie (2010, 2015, 2016, 2017)	9	92
Ustępnienie (2010, 2015, 2016, 2017)	10	92
Stan i ochrona środowiska		
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2010, 2015, 2016, 2017)	11	93
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2010, 2015, 2016, 2017)	12	93
Pobór i zużycie wody w zakładach przemysłowych (2010, 2015, 2016, 2017)	13	94
Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków (2010, 2015, 2016, 2017)	14	94
Ścieki odprowadzone przez zakłady przemysłowe (2010, 2015, 2016, 2017)	15	94
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych odprowadzonych do wód powierzchniowych lub do ziemi (2010, 2015, 2016, 2017)	16	95
Oczyszczalnie ścieków (2010, 2015, 2016, 2017)	17	95
CHAPTER I. GEOGRAPHY . ENVIRONMENTAL PROTECTION		
General notes	x	77
Geography		
Geographic location of the Capital City of Warsaw	1	88
Powiats and gminas bordering with the Capital City of Warsaw in 2017	2	88
Administrative division of the city in 2017	3	89
Geodesic area of the city by land use (2010, 2015, 2016, 2017)	4	89
Air temperature (1971–2000, 2001–2005, 2006–2010, 2001–2010, 2010, 2017)	5	91
Monthly air temperature (1971–2000, 2001–2005, 2006–2010, 2001–2010, 2010, 2015, 2016, 2017)	6	91
Precipitation and cloudiness (1971–2000, 2001–2005, 2006–2010, 2001–2010, 1981–1990, 2010, 2017)	7	91
Atmospheric precipitation (1971–2000, 2001–2005, 2006–2010, 2001–2010, 2010, 2015, 2016, 2017)	8	92
Cloudiness (2010, 2015, 2016, 2017)	9	92
Insolation (2010, 2015, 2016, 2017)	10	92
Environmental protection		
Water withdrawal for needs of the national economy and population (2010, 2015, 2016, 2017)	11	93
Water consumption for needs of the national economy and population (2010, 2015, 2016, 2017)	12	93
Water withdrawal and water consumption in industrial plants (2010, 2015, 2016, 2017)	13	94
Industrial and municipal wastewater and population using wastewater treatment plants (2010, 2015, 2016, 2017)	14	94
Wastewater discharged by industrial plants (2010, 2015, 2016, 2017)	15	94
Pollutants loads in industrial wastewater discharged into surface waters or into the ground (2010, 2015, 2016, 2017)	16	95
Wastewater treatment plants (2010, 2015, 2016, 2017)	17	95

	Tabl. Table	Str. Page
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (2010, 2015, 2016, 2017)	18	95
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania (2010, 2015, 2016, 2017)	19	96
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (2016, 2017)	20	96
Hałas przemysłowy (2010, 2015, 2016, 2017)	21	97
Ochrona przyrody i krajobrazu (2010, 2015, 2016, 2017)	22	97
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2010, 2015, 2016, 2017]	23	98
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej według kierunków inwestowania (ceny bieżące) [2010, 2015, 2016, 2017]	24	99
DZIAŁ II. SAMORZĄD TERYTORIALNY		
Uwagi ogólne	x	100
Wybory radnych do organów jednostek samorządu terytorialnego (2010, 2014)	1 (25)	101
Radni według płci i wieku (2010, 2015, 2016, 2017)	2 (26)	102
Radni według grup zawodów (2010, 2015, 2016, 2017)	3 (27)	103
Radni według poziomu wykształcenia (2010, 2015, 2016, 2017)	4 (28)	103
DZIAŁ III. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE		
Uwagi ogólne	x	104
Przestępstwa		
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2010, 2015, 2016, 2017)	1 (29)	107
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję (2010, 2015, 2016, 2017)	2 (30)	107
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2010, 2015, 2016, 2017)	3 (31)	108
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję według rodzajów przestępstw (2010, 2015, 2016, 2017)	4 (32)	110
Straż Miejska m.st. Warszawy		
Zgłoszenia od nadawców do Straży Miejskiej według kategorii zdarzenia (2016, 2017)	5 (33)	112

	Tabl. Table	Str. Page
Podjęte czynności i nałożone sankcje podczas służb patrolowych Straży Miejskiej według kategorii zdarzenia (2016, 2017)	6 (34)	113
Państwowa Straż Pożarna	State Fire Service	
Zarejestrowana działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej m.st. Warszawy (2010, 2015, 2016, 2017)	7 (35)	115
DZIAŁ IV. LUDNOŚĆ	CHAPTER IV. POPULATION	
Uwagi ogólne	x	117
Ludność (1946-2017)	1 (36)	122
Ludność według płci i grup wieku (2010, 2015, 2016, 2017)	2 (37)	124
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2010, 2015, 2016, 2017)	3 (38)	124
Wydane orzeczenia według przyczyny niepełnosprawności w 2017 r.	4 (39)	125
Rezydenci (2010, 2015, 2016, 2017)	5 (40)	126
Rezydenci w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2010, 2015, 2016, 2017)	6 (41)	126
Ruch naturalny ludności (2010, 2015, 2016, 2017)	7 (42)	126
Przeciętne dalsze trwanie życia (2010, 2015, 2016, 2017)	8 (43)	127
Małżeństwa zawarte według wieku nowożeńców (2016, 2017)	9 (44)	127
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców (2016, 2017)	10 (45)	128
Małżeństwa zawarte i rozwody (2010, 2015, 2016, 2017)	11 (46)	128
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa (2016, 2017)	12 (47)	128
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2010, 2015, 2016, 2017)	13 (48)	129
Seperacje orzeczone według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa (2016, 2017)	14 (49)	129
Urodzenia (2010, 2015, 2016, 2017)	15 (50)	129
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka i wieku matki (2016, 2017)	16 (51)	130
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2010, 2015, 2016, 2017)	17 (52)	130
Zgony niemowląt według płci i wieku (2010, 2015, 2016, 2017)	18 (53)	131
Zgony według wybranych przyczyn (2010, 2015, 2016)	19 (54)	131
Zgony według płci i wieku zmarłych (2010, 2015, 2016, 2017)	20 (55)	133

	Tabl. Table	Str. Page
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję (2016, 2017)	21 (56)	134
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku (2010, 2015, 2016, 2017).....	22 (57)	134
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według stanu cywilnego i płci migrantów (2010, 2015, 2016, 2017)	23 (58)	135
Migracje ludności Warszawy na pobyt stały według województw (2016, 2017)	24 (59)	137
Prognoza ludności (2020, 2025, 2030)	25 (60)	138
DZIAŁ V. RYNEK PRACY		
Uwagi ogólne	x	139
Pracujący		
Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji (2010, 2015, 2016, 2017)	1 (61)	146
Pracujący w m.st. Warszawie na tle województwa mazowieckiego i jego miast (2016, 2017)	2 (62)	147
Warunki pracy		
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń (2010, 2015, 2016, 2017)	3 (63)	148
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia (2010, 2015, 2016, 2017) ...	4 (64)	148
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza indywidualnymi gospodarstwami rolnymi) oraz liczba dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami (2010, 2015, 2016, 2017)	5 (65)	149
Bezrobocie		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2010, 2015, 2016, 2017)	6 (66)	149
Bezrobotni zarejestrowani i oferty pracy według miesięcy (2016, 2017)	7 (67)	150
Napływ i odpływ bezrobotnych według miesięcy (2016, 2017)	8 (68)	150
Bezrobotni zarejestrowani według wieku (2010, 2015, 2016, 2017)	9 (69)	151
Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia (2010, 2015, 2016, 2017)	10 (70)	151
Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy (2010, 2015, 2016, 2017)	11 (71)	152
Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy (2010, 2015, 2016, 2017)	12 (72)	152
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2010, 2015, 2016, 2017)	13 (73)	153
Suicides registered by the Police (2016, 2017)	21 (56)	134
Internal migration of population for permanent residence by sex and age (2010, 2015, 2016, 2017)	22 (57)	134
Internal migration of population by marital status and sex of migrants (2010, 2015, 2016, 2017)	23 (58)	135
Migration of population of Warsaw for permanent residence by voivodships (2016, 2017)	24 (59)	137
Population projection (2020, 2025, 2030)	25 (60)	138
CHAPTER V. LABOUR MARKET		
General notes	x	139
Employment		
Employed persons in the national economy by sections (2010, 2015, 2016, 2017)	1 (61)	146
Employed persons in the Capital City of Warsaw against the background of Mazowieckie Voivodship and its cities (2016, 2017)	2 (62)	147
Work conditions		
Persons working in hazardous conditions by groups of factors and intensity of dangers (2010, 2015, 2016, 2017)	3 (63)	148
Persons working in hazardous conditions by harmful and hazardous to health factors (2010, 2015, 2016, 2017)	4 (64)	148
Persons injured in accidents at work (excluding agriculture private farms) and the number of days incapacity to work caused by accidents (2010, 2015, 2016., 2017)	5 (65)	149
Unemployment		
Registered unemployed persons, unemployment rate and job offers (2010, 2015, 2016, 2017)	6 (66)	149
Registered unemployed persons and job offers by months (2016, 2017)	7 (67)	150
Inflow to and outflow from unemployment by months (2016, 2017)	8 (68)	150
Registered unemployed persons by age (2010, 2015, 2016, 2017)	9 (69)	151
Registered unemployed persons by educational level (2010, 2015, 2016, 2017)	10 (70)	151
Registered unemployed persons by duration of unemployment (2010, 2015, 2016, 2017)	11 (71)	152
Registered unemployed persons by work seniority (2010, 2015, 2016, 2017)	12 (72)	152
Registered unemployed persons benefiting from labour market programme (2010, 2015, 2016, 2017)	13 (73)	153

	Tabl. Table	Str. Page	
Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych (2010, 2015, 2016, 2017)	Selected categories of registered unemployed persons (2010, 2015, 2016, 2017)	14 (74)	153
Bezrobotni zarejestrowani do 25 roku życia według poziomu wykształcenia (2010, 2015, 2016, 2017)	Registered unemployed persons under 25 years old by educational level (2010, 2015, 2016, 2017)	15 (75)	154
Bezrobotni zarejestrowani do 25 roku życia według czasu pozostawania bez pracy (2010, 2015, 2016, 2017)	Registered unemployed persons under 25 years old by duration of unemployment (2010, 2015, 2016, 2017)	16 (76)	154
Bezrobotni zarejestrowani do 25 roku życia według stażu pracy (2010, 2015, 2016, 2017)	Registered unemployed persons up to 25 years of age by work seniority (2010, 2015, 2016, 2017)	17 (77)	155
Bezrobotni zarejestrowani powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia (2010, 2015, 2016, 2017)	Registered unemployed persons aged 50 and more by educational level (2010, 2015, 2016, 2017)	18 (78)	155
Bezrobotni zarejestrowani powyżej 50 roku życia według czasu pozostawania bez pracy (2010, 2015, 2016, 2017)	Registered unemployed persons aged 50 and more by duration of unemployment (2010, 2015, 2016, 2017)	19 (79)	156
Bezrobotni zarejestrowani powyżej 50 roku życia według stażu pracy (2010, 2015, 2016, 2017)	Registered unemployed persons aged 50 and more by work seniority (2010, 2015, 2016, 2017)	20 (80)	156
Długotrwale bezrobotni według wieku (2010, 2015, 2016, 2017)	Long-term unemployed persons by age (2010, 2015, 2016, 2017)	21 (81)	157
Długotrwale bezrobotni według poziomu wykształcenia (2010, 2015, 2016, 2017)	Long-term unemployed persons by educational level (2010, 2015, 2016, 2017)	22 (82)	157
Długotrwale bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (2010, 2015, 2016, 2017)	Long-term unemployed persons by duration of unemployment (2010, 2015, 2016, 2017)	23 (83)	158
Długotrwale bezrobotni według stażu pracy (2010, 2015, 2016, 2017)	Long-term unemployed persons by work seniority (2010, 2015, 2016, 2017)	24 (84)	158
Niepełnosprawni bezrobotni według wieku (2010, 2015, 2016, 2017)	Disabled unemployed persons by age (2010, 2015, 2016, 2017)	25 (85)	159
Niepełnosprawni bezrobotni według poziomu wykształcenia (2010, 2015, 2016, 2017)	Disabled unemployed persons by educational level (2010, 2015, 2016, 2017)	26 (86)	159
Niepełnosprawni bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (2010, 2015, 2016, 2017)	Disabled unemployed persons by duration of unemployment (2010, 2015, 2016, 2017)	27 (87)	160
Niepełnosprawni bezrobotni według stażu pracy (2010, 2015, 2016, 2017)	Disabled unemployed persons by work seniority (2010, 2015, 2016, 2017)	28 (88)	160
DZIAŁ VI. WYNAGRODZENIA	CHAPTER VI. WAGES AND SALARIES		
Uwagi ogólne	General notes	x	161
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej (2016, 2017)	Average monthly gross wages and salaries in the national economy (2016, 2017)	1 (89)	163
Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w m.st. Warszawie (2016, 2017)	Deviations of average monthly gross wages and salaries from the average wages and salaries in the national economy in the Capital City of Warsaw (2016, 2017)	2 (90)	164
DZIAŁ VII. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER VII. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	General notes	x	165

	Tabl. Table	Str. Page
Infrastruktura komunalna		
Wodociągi i kanalizacja (2010, 2015, 2016, 2017)		
Ogrzewnictwo (2010, 2015, 2016, 2017)	1 (91)	169
Odbiorycy i zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2010, 2015, 2016, 2017)	2 (92)	169
Sieć gazowa oraz odbiorycy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2010, 2015, 2016, 2017)		
Odpady komunalne zmieszane i nieczystości ciekłe (2010, 2015, 2016, 2017)		
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej (2010, 2015, 2016, 2017)		
Mieszkania		
Zasoby mieszkaniowe (2010, 2015, 2016, 2017)		
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje (2010, 2015, 2016, 2017)		
Zasoby mieszkaniowe na podstawie spisów (2002, 2011)		
Nowe budynki mieszkalne oddane do użytkowania według form budownictwa (2010, 2015, 2016, 2017)		
Mieszkania oddane do użytkowania według form budownictwa (2010, 2015, 2016, 2017)		
DZIAŁ VIII. EDUKACJA I WYCHOWANIE		
Uwagi ogólne		
Udział uczniów i studentów w ogólnej liczbie ludności (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)		
Edukacja według szczebli kształcenia (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)		
Szkoły według organów prowadzących (2016/17, 2017/18)		
Współczynnik skolaryzacji (2015/16, 2017/18)		
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży (2015/16, 2016/17, 2017/18)		
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2015/16, 2016/17, 2017/18)		
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2015/16, 2016/17, 2017/18)		
Szkoły podstawowe (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)		
Municipal infrastructure		
Water supply and sewage systems (2010, 2015, 2016, 2017)	1 (91)	169
House-heating (2010, 2015, 2016 2017)	2 (92)	169
Consumers and consumption of electricity in households (2010, 2015, 2016, 2017) ...	3 (93)	169
Gas supply system as well as consumers and consumption of gas supply system in households (2010, 2015, 2016, 2017)	4 (94)	170
Mixed municipal waste and liquid waste (2010, 2015, 2016, 2017)	5 (95)	170
Generally accessible green areas and green areas of housing estates (2010, 2015, 2016, 2017)	6 (96)	170
Dwellings		
Dwelling stocks (2010, 2015, 2016, 2017)	7 (97)	171
Dwellings in dwelling stocks fitted with installations (2010, 2015, 2016, 2017)	8 (98)	171
Dwelling stocks based on census data (2002, 2011)	9 (99)	172
New buildings completed by forms of housing construction (2010, 2015, 2016, 2017)	10 (100)	172
Completed dwellings by forms of housing construction (2010, 2015, 2016, 2017)	11 (101)	173
CHAPTER VIII. EDUCATION		
General notes	x	174
Share of pupils and students in total population (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	1 (102)	179
Education by level (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	2 (103)	179
Schools by school governing authority (2016/17, 2017/18)	3 (104)	181
Enrolment rate (2015/16, 2017/18)	4 (105)	182
Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth (2015/16, 2016/17, 2017/18)	5 (106)	183
Students studying foreign languages in schools for adults (2015/16, 2016/17, 2017/18)	6 (107)	184
Education of people with special educational need (2015/16, 2016/17, 2017/18)	7 (108)	184
Primary schools (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	8 (109)	185

	Tabl. Table	Str. Page
Gimnazja (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	Lower secondary schools (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	9 (110) 185
Branżowe szkoły I stopnia i zasadnicze szkoły zawodowe (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	Stage I sectoral vocational schools and basic vocational schools (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	10 (111) 186
Uczniowie branżowych szkół I stopnia oraz uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia (2015/16, 2016/17, 2017/18)	Students of stage I sectoral vocational schools and students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2015/16, 2016/17, 2017/18)	11 (112) 186
Licea ogólnokształcące (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	General secondary schools (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	12 (113) 187
Technika (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	Technical secondary schools (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	13 (114) 187
Uczniowie i absolwenci techników i ogólnokształcących szkół artystycznych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia (2015/16, 2016/17, 2017/18)	Students and graduates of technical secondary schools as well as general art schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2015/16, 2016/17, 2017/18)	14 (115) 188
Szkoły artystyczne ogólnokształcące dla młodzieży dające uprawnienia zawodowe (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	General art schools for youth leading to professional certification (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	15 (116) 188
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	Special job-training schools (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	16 (117) 188
Szkoły policealne (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	Post-secondary schools (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	17 (118) 189
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia (2015/16, 2016/17, 2017/18)	Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2015/16, 2016/17, 2017/18)	18 (119) 189
Szkoły wyższe według faktycznej lokalizacji (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	Higher education institutions by actual residence (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	19 (120) 190
Szkoły wyższe według typów szkół (2015/16, 2016/17, 2017/18)	Tertiary education by type of schools (2015/16, 2016/17, 2017/18)	20 (121) 190
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (łącznie z cudzoziemcami) [2015/16, 2016/17, 2017/18]	Students of higher education institutions by study forms and type of schools (including foreigners) [2015/16, 2016/17, 2017/18]	21 (122) 191
Cudzoziemcy – studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2015/16, 2016/17, 2017/18)	Foreigners – students of higher education institutions by study forms and type of schools (2015/16, 2016/17, 2017/18)	22 (123) 192
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (łącznie z cudzoziemcami) [2014/15, 2015/16, 2016/17]	Graduates of higher education institutions by study forms and type of schools (including foreigners) [2014/15, 2015/16, 2016/17]	23 (124) 193
Cudzoziemcy – absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2014/15, 2015/16, 2016/17)	Foreigners – graduates of higher education institutions by study forms and type of schools (2014/15, 2015/16, 2016/17)	24 (125) 194
Studia podyplomowe i doktoranckie (2015/16, 2016/17, 2017/18)	Postgraduate and doctoral studies (2015/16, 2016/17, 2017/18)	25 (126) 195
Tytuły profesorskie nadane według typów szkół i jednostek naukowo-badawczych (2010, 2015, 2016, 2017)	Title of professor granted by type of higher education institutions and science-research units (2010, 2015, 2016, 2017)	26 (127) 196

	Tabl. Table	Str. Page
Domy i stołówki studenckie według typów szkół (2015/16, 2016/17, 2017/18)	27 (128)	197
Wychowanie przedszkolne (2010/11, 2015/16, 2016/17, 2017/18)	28 (129)	198
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2010, 2015, 2016, 2017)	29 (130)	199
Internaty i bursy dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2015/16, 2016/17, 2017/18]	30 (131)	199
DZIAŁ IX. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER IX. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	x	200
Ochrona zdrowia	Health care	
Pracownicy medyczni (2015, 2016, 2017)	1 (132)	206
Zarejestrowane praktyki pielęgniarstwa/położnych (2014, 2015, 2016, 2017)	2 (133)	206
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2014, 2015, 2016, 2017)	3 (134)	207
Szpitalne ogólne (2014, 2015, 2016, 2017)	4 (135)	207
Dzieci i młodzież w wieku 0-18 lat będące pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej według stwierdzonych schorzeń (2010, 2015, 2016, 2017)	5 (136)	208
Osoby w wieku 19 lat i więcej będące pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej według stwierdzonych schorzeń (2010, 2015, 2016, 2017)	6 (137)	209
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2010, 2015, 2016, 2017)	7 (138)	210
Apteki ogólnodostępne (2010, 2015, 2016, 2017)	8 (139)	210
Krwiodawstwo (2010, 2015, 2016, 2017)	9 (140)	211
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2010, 2016, 2017)	10 (141)	211
Żłobki i kluby dziecięce (2010, 2015, 2016, 2017)	11 (142)	212
Pomoc społeczna	Social welfare	
Rodzinna piecza zastępcza (2014, 2015, 2016, 2017)	12 (143)	213
Institutionalna piecza zastępcza (2015, 2016, 2017)	13 (144)	213
Placówki wsparcia dziennego (2015, 2016, 2017)	14 (145)	213
Wspieranie rodziny w 2017 r.	15 (146)	214
Domy i zakłady pomocy społecznej (2010, 2015, 2016, 2017)	16 (147)	214
Świadczenia pomocy społecznej (2015, 2016, 2017)	17 (148)	215

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ X. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER X. CULTURE. TOURISM. SPORT	
Uwagi ogólne	General notes	x 217
Kultura	Culture	
Książki i broszury wydane (2010, 2015, 2016, 2017)	Books and pamphlets published (2010, 2015, 2016, 2017)	1 (149) 220
Tytuły gazet i czasopism wydanych (2010, 2015, 2016, 2017)	Titles of newspapers and magazines published (2010, 2015, 2016, 2017)	2 (150) 220
Placówki biblioteczne (2010, 2015, 2016, 2017)	Library establishments (2010, 2015, 2016, 2017)	3 (151) 221
Muzea (2010, 2015, 2016, 2017)	Museums (2010, 2015, 2016, 2017)	4 (152) 222
Muzea według rodzajów (2015, 2016, 2017) ...	Museums by type (2015, 2016, 2017)	5 (153) 222
Galerie sztuki (2010, 2015, 2016, 2017)	Art galleries (2010, 2015, 2016, 2017)	6 (154) 223
Zwiedzający instytucje paramuzealne (2010, 2015, 2016, 2017)	Visitors to para-museum institutions (2010, 2015, 2016, 2017)	7 (155) 223
Kina stałe (2010, 2015, 2016, 2017)	Fixed cinemas (2010, 2015, 2016, 2017)	8 (156) 224
Teatry i instytucje muzyczne (2010, 2015, 2016, 2017)	Theatres and music institutions (2010, 2015, 2016, 2017)	9 (157) 224
Turystyka	Tourism	
Turystyczne obiekty noclegowe (2010, 2015, 2016, 2017)	Tourist accommodation establishments (2010, 2015, 2016, 2017)	10 (158) 226
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów noclegowych (2010, 2015, 2016, 2017)	Foreign tourists accommodated in tourist accommodation establishments (2010, 2015, 2016, 2017)	11 (159) 227
Wykorzystanie bazy noclegowej turystyki (2010, 2015, 2016, 2017)	Occupancy in tourist accommodation establishments (2010, 2015, 2016, 2017)	12 (160) 227
Sport	Sport	
Kluby sportowe (2010, 2012, 2014, 2016)	Sports clubs (2010, 2012, 2014, 2016)	13 (161) 228
Wybrane dziedziny i rodzaje sportu w klubach sportowych w 2016 r.	Selected sports fields and kinds of sports in sports clubs in 2016	14 (162) 228
Wybrane obiekty sportowe (2010, 2014)	Selected sports facilities (2010, 2014)	15 (163) 229
DZIAŁ XI. NAUKA I TECHNIKA	CHAPTER XI. SCIENCE AND TECHNOLOGY	
Uwagi ogólne	General notes	x 231
Podmioty oraz pracujący w działalności badawczej i rozwojowej według zawodów w 2017 r.	Entities and internal personnel in research and development by occupation in 2017	1 (164) 235
Pracujący w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2016, 2017)	Internal personnel in research and development by educational level (2016, 2017)	2 (165) 236
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) w 2017 r.	Gross domestic expenditures on research and development (current prices) in 2017	3 (166) 236
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin B+R (2016, 2017)	Gross domestic expenditures on research and development by field of R&D (2016, 2017)	4 (167) 237

	Tabl. Table	Str. Page
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według źródeł finansowania (ceny bieżące) w 2017 r.	5 (168)	237
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2016, 2017]	6 (169)	237
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej w 2017 r.	7 (170)	238
Przedsiębiorstwa innowacyjne w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2015–2017	8 (171)	238
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle w 2017 r.	9 (172)	239
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2016, 2017]	10 (173)	241
DZIAŁ XII. CENY	CHAPTER XII. PRICES	
Uwagi ogólne	x	243
Ceny detaliczne niektórych towarów i usług konsumpcyjnych według miesięcy (2010, 2015, 2016, 2017)	1 (174)	244
Ceny detaliczne niektórych towarów żywnościowych według miesięcy (2010, 2015, 2016, 2017)	2 (175)	246
DZIAŁ XIII. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XIII. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	x	250
Przemysł	Industry	
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2010, 2015, 2016, 2017]	1 (176)	252
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w przemyśle (2010, 2015, 2016, 2017)	2 (177)	254
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2016, 2017]	3 (178)	255
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2016, 2017]	4 (179)	256
Budynki oddane do użytkowania (2010, 2015, 2016, 2017)	5 (180)	258
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2010, 2015, 2016, 2017)	6 (181)	259
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2010, 2015, 2016, 2017)	7 (182)	261
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w budownictwie (2010, 2015, 2016, 2017)	8 (183)	261

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XIV. TRANSPORT	CHAPTER XIV. TRANSPORT		
Uwagi ogólne	General notes	x	262
Drogi publiczne (2010, 2015, 2016, 2017)	Public roads (2010, 2015, 2016, 2017)	1 (184)	265
Ruch samolotów w porcie lotniczym im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2010, 2015, 2016, 2017)	Aircraft traffic at Warsaw Chopin airport (2010, 2015, 2016, 2017)	2 (185)	265
Ruch pasażerów w porcie lotniczym im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2010, 2015, 2016, 2017)	Passenger traffic at Warsaw Chopin airport (2010, 2015, 2016, 2017)	3 (186)	266
Przeładunek ładunków w porcie lotniczym im. Fryderyka Chopina w Warszawie (2010, 2015, 2016, 2017)	Freight loaded and unloaded at Warsaw Chopin airport (2010, 2015, 2016, 2017)	4 (187)	266
Pojazdy samochodowe i ciągniki zareje- strowane (2010, 2015, 2016, 2017)	Registered road vehicles and tractors (2010, 2015, 2016, 2017)	5 (188)	267
Pojazdy samochodowe i ciągniki zareje- strowane po raz pierwszy (2010, 2015, 2016, 2017)	Road vehicles and tractors registered for the first time (2010, 2015, 2016, 2017)	6 (189)	268
Komunikacja miejska (2010, 2015, 2016, 2017)	Urban transport (2010, 2015, 2016, 2017)	7 (190)	268
Komunikacja podziemna – metro (2010, 2015, 2016, 2017)	Underground transport – metro (2010, 2015, 2016, 2017)	8 (191)	271
Wypadki drogowe (2015, 2016, 2017)	Road traffic accidents (2015, 2016, 2017)	9 (192)	271
Liczba wypadków i kolizji z udziałem ro- werzystów (2010, 2015, 2016, 2017)	Number of accidents and collisions in- volving cyclists (2010, 2015, 2016, 2017)	10 (193)	272
Zdarzenia drogowe z udziałem rowerzy- stów w zależności od warunków oświe- tlenia (2015, 2016, 2017)	Road incidents involving cyclists depend- ing on lighting conditions (2015, 2016, 2017)	11 (194)	272
Rodzaje zdarzeń drogowych z udziałem rowerzystów (2015, 2016, 2017)	Types of road incidents involving cyclists (2015, 2016, 2017)	12 (195)	272
DZIAŁ XV. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XV. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	General notes	x	273
Sklepy i stacje paliw według specjalizacji (2010, 2015, 2016, 2017)	Shops and petrol stations by specializa- tion (2010, 2015, 2016, 2017)	1 (196)	275
Sklepy i stacje paliw według form organi- zacyjnych (2016, 2017)	Shops and petrol stations by organiza- tional forms (2016, 2017)	2 (197)	278
Placówki gastronomiczne według sektorów (2016, 2017)	Catering establishments by sectors (2016, 2017)	3 (198)	278
Magazyny handlowe (2005, 2009, 2012, 2015)	Trade warehouses (2005, 2009, 2012, 2015)	4 (199)	279
Magazyny handlowe według rodzajów i sektorów (2012, 2015)	Trade warehouses by type and sectors (2012, 2015)	5 (200)	279
Targowiska (2010, 2015, 2016, 2017)	Marketplaces (2010, 2015, 2016, 2017)	6 (201)	280
DZIAŁ XVI. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XVI. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	General notes	x	281

	Tabl. Table	Str. Page
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2010, 2015, 2016)	1 (202)	285
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sekcji (2015, 2016)	2 (203)	286
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2015, 2016)	3 (204)	287
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2015, 2016)	4 (205)	288
Zobowiązania przedsiębiorstw (2015, 2016)	5 (206)	289
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2015, 2016)	6 (207)	290
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2015, 2016)	7 (208)	292
Kapitał zakładowy spółek (2015, 2016)	8 (209)	293
DZIAŁ XVII. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XVII. PUBLIC FINANCE	
Uwagi ogólne	x	294
Dochody budżetu m.st. Warszawy według rodzajów (2010, 2015, 2016, 2017)	1 (210)	297
Wydatki budżetu m.st. Warszawy według rodzajów (2010, 2015, 2016, 2017)	2 (211)	298
Dochody i wydatki budżetu m.st. Warszawy według działów (2016, 2017)	3 (212)	298
Wydatki budżetu m.st. Warszawy w wybranych działach (2016, 2017)	4 (213)	300
DZIAŁ XVIII. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XVIII. INVESTMENTS. FIXED ASSETS	
Uwagi ogólne	x	301
Inwestycje	Investments	
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) [2010, 2016, 2017] ...	1 (214)	303
Środki trwałe	Fixed assets	
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2016, 2017]	2 (215)	304
DZIAŁ XIX. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XIX. REGIONAL ACCOUNTS	
Uwagi ogólne	x	306
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2014, 2015, 2016]	1 (216)	308
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące) [2014, 2015, 2016]	2 (217)	308

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XX. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON	CHAPTER XX. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER	
Uwagi ogólne	x	309
Podmioty gospodarki narodowej według liczby pracujących (2010, 2015, 2016, 2017)	1 (218)	311
Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD (2010, 2016, 2017)	2 (219)	312
Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własności i wybranych form prawnych (2010, 2015, 2016, 2017)	3 (220)	313
Spółki handlowe (2010, 2015, 2016, 2017)	4 (221)	313
Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych i rodzajów prowadzonej działalności w 2017 r.	5 (222)	314
Banki w rejestrze REGON (2010, 2015, 2016, 2017)	6 (223)	330
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane według sekcji (2010, 2016, 2017)	7 (224)	330
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane według sekcji (2010, 2016, 2017)	8 (225)	331
DZIAŁ XXI. M.ST. WARSZAWA NA TLE KRAJU	CHAPTER XXI. THE CAPITAL CITY OF WARSAW AS COMPARED WITH THE REST OF THE COUNTRY	
M.st. Warszawa na tle miast – siedzib wojewody i (lub) sejmiku województwa (2016, 2017)	1 (226)	332
DZIAŁ XXII. M.ST. WARSZAWA NA TLE WYBRANYCH STOLIC EUROPEJSKICH	CHAPTER XXII. THE CAPITAL CITY OF WARSAW AS COMPARED WITH SELECTED EUROPEAN CAPITAL CITIES	
Powierzchnia, ludność i stolicy krajów Europy	1 (227)	348
Powierzchnia i ludność według grup wieku i płci w wybranych stolicach europejskich w 2016 r.	2 (228)	350
Ruch naturalny w wybranych stolicach europejskich w 2016 r.	3 (229)	351
Migracje w wybranych stolicach europejskich w 2016 r.	4 (230)	352

SPIS WYKRESÓW

LIST OF CHARTS

		Str. Page
1.	Mapa administracyjna m.st. Warszawy w 2017 r.	76
2..	Ludność w latach 1339–2017	76
3.	Ludność według płci i wieku w 2017 r.	76
4.	Migracje wewnętrzne ludności według płci i wieku w 2017 r.	76
5.	Bezrobotni zarejestrowani według płci i wieku w % ogółem w 2017 r.	76
6.	Bezrobotni na 1 oferowane miejsce pracy według miesięcy w 2017 r.	76
7.	Bezrobotni zarejestrowani według płci i stażu pracy w % ogółem w 2017 r.	76
8.	Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2017 r.	76
9.	Struktura dochodów i wydatków budżetu m. st. Warszawy według działów w 2017 r.	76
10.	Struktura dochodów i wydatków budżetu m.st. Warszawy według rodzajów w 2017 r.	76

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	—	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero: (0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;
(0,0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.
Kropka (.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. data not available or not reliable.
Znak x	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. not applicable.
Znak ♦	—	oznacza, że dane dla Polski (porównania międzynarodowe) mogą się różnić zakresem od danych krajowych. indicates that data for Poland (international comparisons) may differ in scope from domestic data.
Znak Δ	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 13 na str. 25. categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 13 on page 25.
Znak *	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. data revised.
Znak #	—	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. data should not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics.
„W tym” “Of which”	—	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.
Comma (,)	—	used in figures represents the decimal point.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY MAIN ABBREVIATIONS

tys. thous.	—	tysiąc thousand	m	—	metr metre
mln	—	million million	km	—	kilometr kilometre
zł zl	—	złoty zloty	m ²	—	metr kwadratowy square metre
g	—	gram gram	ha	—	hektar hectare
kg	—	kilogram kilogram	km ²	—	kilometr kwadratowy square kilometre
t	—	tona tonne	l	—	litr litre
mm	—	milimetr millimetre	m ³	—	metr sześcienny cubic metre

dam ³	- dekametr sześcienny cubic decametre	str.	- strona page
hm ³	- hektometr sześcienny cubic hectometre	tabl.	- tablica table
dok. cont.	- dokończenie continued	ust.	- ustęp item
egz.	- egzemplarz copy	Dz.U.	- Dziennik Ustaw Journal of Laws
szt. pcs	- sztuka piece	itd.	- i tym podobne
kWh	- kilowatogodzina kilowatt-hour	itp. etc.	- i tym podobne and the like
GWh	- gigawatogodzina gigawatt-hour	m.in. i.a.	- między innymi among others
°C	- stopień Celsjusza centigrade	np. e.g.	- na przykład for example
kj	- kilodżul kilojoule	tnz. i.e.	- to znaczy that is
TJ	- teradżul terajoule	twz.	- tak zwany so called
dB	- decybel decibel	im.	- imienia
h	- godzina hour	i in.	- i inne and others
godz.	- godzina hour	pt.	- pod tytułem
d 24 h	- doba 24 hours	ww.	- wyżej wymieniony above mentioned
r.	- rok year	w.	- wiek century
m.st.	- miasto stołeczne Capital City	ChZT COD	- chemiczne zapotrzebowanie tlenu chemical oxygen demand
art.	- artykuł article	NSP	- Narodowy Spis Powszechny National Census
cd. cont.	- ciąg dalszy continued	GUS CSO	- Główny Urząd Statystyczny Statististics Poland
tj. i.e.	- to jest that is	US SO	- Urząd Statystyczny Statistical Office
wol. vol.	- wolumin volume	EKG ECE	- Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
kk	- Kodeks karny Criminal Code	PKB GDP	- produkt krajowy brutto gross domestic product
BZT5	- pięciodniowe biochemiczne zapotrzebowanie tlenu biochemical oxygen demand	EUROSTAT	- Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
Lp. No.	- liczba porządkowa number	ESA	- Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych European System of National and Regional Accounts
nr (Nr) No.	- numer number		
pkt	- punkt point; station		
poz.	- pozycja item		

UWAGI OGÓLNE

1. Z dniem 1 I 2002 r. na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 V 2001 r. (Dz. U. Nr 62, poz. 631) gminy miejskie Sulejówek i Wesola przeniesiono z powiatu mińskiego do powiatu warszawskiego; gminy te zachowały status odrębnych miast. **Z dniem 27 X 2002 r.** na mocy ustawy z dnia 15 III 2002 r. (Dz. U. Nr 41, poz. 361) z późniejszymi zmianami oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 X 2002 r. (Dz. U. Nr 177, poz. 1459), zniesiono powiat warszawski, w miejsce którego **powołano gminę m.st. Warszawa** mającą status miasta na prawach powiatu; **gmina Wesola** stanowi **jedną z 18-tu dzielnic m.st. Warszawy**. Gminę miejską Sulejówek przeniesiono z powiatu warszawskiego do powiatu mińskiego.

Dane o m.st. Warszawie podano w każdorazowym podziale administracyjnym.

2. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

3. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej — Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

GENERAL NOTES

1. On 1 I 2002 on the strength of decree of the Council of Ministers dated 31 V 2001 (Journal of Laws No. 62, item 631), Sulejówek and Wesola urban gminas were detached from Miński powiat and incorporated in Warszawski powiat; the status of those gminas as separate cities remained unchanged. **On 27 X 2002** on the strength of the law dated 15 III 2002 (Journal of Laws No. 41, item 361) with later amendments as well as decree of the Council of Ministers dated 15 X 2002 (Journal of Laws No. 177, item 1459), **the Capital City of Warsaw was established** instead of previously existing Warszawski powiat. The Capital City Warszawa is a city with powiat status. **Wesola gmina** is currently one of **18 districts of the Capital City of Warsaw**. Sulejówek urban gmina has been detached from Warszawski powiat and incorporated in Miński powiat.

Data regarding the Capital City of Warsaw is presented according to administrative division in a given period.

2. Data presented in the Yearbook — unless otherwise indicated — concern the **entire national economy**.

3. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities — PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).

The item „**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item „**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

2) według **sektorów własności**:

- a) **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- b) **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON).

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Informacje w rejestrze REGON tworzone są na podstawie danych zgłaszanych bezpośrednio przez podmioty, na których ciąży obowiązek rejestracji oraz dokonywania zmian cech objętych wpisem. Dane te nie podlegają dodatkowej weryfikacji.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

2) according to **ownership sectors**:

- a) **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- b) **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and – unless otherwise indicated – include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions are compiled – unless otherwise indicated – using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity, registered in the Country Official Register of the Units of the National Economy (REGON).

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and services) on their own-account in order to earn a profit.

Information in REGON register is produced on the basis of data submitted directly by entities, which are obliged to register and report on changes in features required for the registration. The data are not further verified.

7. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług — PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 IX 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 XII 2015 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316, z późn. zm.);
- 3) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622).

8. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto przyjęto kategorię **ceny bazowej**, zastępując nią cenę producenta.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

9. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania tańcuchowego.

- 1) the **Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2016 by the decree of the Council of Ministers, dated 4 IX 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31 XII 2015;
- 2) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316, with later amendments);
- 3) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by the decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622).

8. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and gross value added the **basic** price category was implemented, replacing the producer's category.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

9. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods — are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

10. Do przeliczeń danych według liczby ludności — jeżeli nie zaznaczono inaczej — przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) — według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną — jeżeli nie zaznaczono inaczej — za lata 2005—2009 na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

11. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

12. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

13. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

10. For the purpose of calculating data by population number — unless otherwise indicated — the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When **computing per capita data (1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) — as of 30 VI.

Calculations were based on the number of population compiled — if not indicated otherwise — for the years 2005—2009 on the basis of Population and Housing Census 2002, since 2010 — Population and Housing Census 2011.

11. Data — unless otherwise indicated — do not include the budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

12. Due to the rounding of data processing, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

13. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja) INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD-10 Revision)	
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz wybrane choroby przebiegające z udziałem mechanizmów immunologicznych
Diseases of blood and blood-forming organs	Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
Congenital anomalies	Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych niesklasyfikowane gdzie indziej
Symptoms and ill-defined conditions	Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007

STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
	sekcje sections
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę X	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja X	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości X	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości Real estate activities
Administrowanie i działalność wspierająca X	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca Administrative and food service activities
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby Activities of households as employers and products-producing activities of households for own use	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby Activities of households as employers; undifferentiated goods — and services — producing activities of households for own use
	działy divisions
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo Crop and animal production, hunting	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową Crop and animal production, hunting and related service activities
Produkcja skór i wyrobów skórzanych X	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007 (cd.)
 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2 (cont.)

skrót abbreviation	działy divisions	pełna nazwa full name
X	Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej Manufacture of coke and refined petroleum products
X	Produkcja wyrobów farmaceutycznych Manufacture of pharmaceutical products	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
X	Produkcja wyrobów z metali Manufacture of metal products	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
X	Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
X	Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery
X	Rekultywacja Remediation activities	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami Remediation activities and other waste management services
X	Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków Construction of buildings
X	Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering
X	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007 (cd.)

STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2 (cont.)

skrót abbreviation	pełna nazwa full name	działy divisions
Handel hurtowy Wholesale trade	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles	
Handel detaliczny Retail trade	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	
Transport lądowy i rurociągowy Land and pipeline transport	Transport lądowy oraz transport rurociągowy Land transport and transport via pipelines	
Gastronomia Catering	Działalność usługowa związana z wyżywieniem Food and beverage service activities	
Produkcja filmów, programów telewizyjnych i nagrań Motion, sound and music publishing activities	Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities	
Finansowa działalność usługowa Financial service activities	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych Financial service activities, except insurance and pension funding	
Ubezpieczenia, reasekuracja i fundusze emerytalne Insurance, reinsurance and pension funding	Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security	
Działalność firm centralnych; doradztwo w zarządzaniu X	Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem Activities of head offices; management consultancy activities	
Działalność związana z turystyką Tourism activities	Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane Travel agency, tour operator and other reservation service and related activities	

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007 (dok.)
 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2 (cont.)

skrót abbreviation	pełna nazwa full name działy divisions
Utrzymanie porządku w budynkach i zagospodarowanie zieleni X	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni Services to building and landscape activities
Administracyjna obsługa biura; wspomaganie działalności gospodarczej Office administrative and business support	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej Office administrative, office support and other business support activities

*
* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych US i GUS oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics, can be found in subject matter publications SO and Statistics Poland as well as in the series “Statistical Research Methodology”.

I. WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE
MAJOR DATA REGARDING CITY

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010
				POWIE AREA
1	Powierzchnia ^a w km ² (stan w dniu 1 I) Area ^a in km ² (as of 1 I)	494,3	516,9	517,2
				LUD POPU
2	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys. Population (as of 31 XII) in thous.	1672,4	1697,6	1700,1
3	w tym kobiety of which females	897,7	915,3	919,8
4	Ludność (stan w dniu 30 VI) w tys. Population (as of 30 VI) in thous.	1675,9	1694,8	1696,6
5	Ludność na 1 km ² (stan w dniu 31 XII) Population per 1 km ² (as of 31 XII)	3384	3284	3287
6	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII) Females per 100 males (as of 31 XII)	116	117	118
7	Małżeństwa na 1000 ludności Marriages per 1000 population	4,8	5,0	5,3
8	Urodzenia żywe na 1000 ludności Live births per 1000 population	7,0	9,0	11,6
9	Zgony na 1000 ludności Deaths per 1000 population	10,6	10,5	10,4
10	Przyrost naturalny na 1000 ludności Natural increase per 1000 population	-3,6	-1,5	1,2
11	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych Infants deaths per 1000 live births	7,0	4,4	3,8
12	Ogólne saldo migracji na pobyt stały ^b Total net migration for permanent residence ^b	3417	8282	3940

^a Powierzchnię miasta podano łącznie z powierzchnią Wisty. Od 2002 r. obszar miasta powiększył się do 516,9 km² (włączono zostały znacznie dokładniejszą metodą, opartą o aktualne dane komputerowej bazy Państwowego Rejestru Granic. ^b Bez czech zagranicznych za 2014 r.

^a The area of Warsaw was given including Vistula river. Since 2002 the area of the city enlarged to 516,9 km² (gmina have been fixed, for first time using more precise measuring methods based on the data existing in the State Border Register data on international migration for 2014 were used.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Lp. No.
RZCHNIA							
517,2	517,2	517,2	517,2	517,2	517,2	517,2	1
NOŚĆ LATION							
1708,5	1715,5	1724,4	1735,4	1744,4	1754,0	1764,6	2
924,7	928,6	933,2	939,3	943,6	948,6	953,8	3
1703,2	1711,3	1718,2	1729,1	1739,6	1748,9	1758,1	4
3303	3317	3334	3355	3372	3391	3412	5
118	118	118	118	118	118	118	6
4,8	4,5	4,2	4,3	4,5	5,0	5,1	7
11,1	11,0	10,7	11,3	11,4	12,0	12,1	8
10,3	10,8	10,9	10,4	10,7	10,6	10,9	9
0,7	0,2	-0,2	0,9	0,8	1,4	1,2	10
3,4	4,5	2,8	3,3	4,1	3,4	3,1	11
7102	6623	8293	9033	8161	7615	7847	12

gminę Wesoła, jako jedną z dzielnic). Dane od 2006 r. różnią się od wykazanych w 2005 r., ponieważ po raz pierwszy ustalone migracji między dzielnicami; do obliczenia salda za 2015 r. wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migra-

Wesoła, was incorporated and became a district of Warsaw). Data in 2006 are different comparing to those, as of 1 | 2005. They base. b Excluding migration between districts; for calculating net migration for 2015 data on internal migration for 2015 and data

I. **WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE (cd.)**
 MAJOR DATA REGARDING CITY (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010
				PRACU EMPLO
	Pracujący (stan w dniu 31 XII): Employed persons (as of 31 XII):			
1	w tys. in thous.	762,4	746,1	806,9
2	na 1000 ludności per 1000 population	456	439	475
3	Udział kobiet w procentach Share of women in %	50,7	50,3	52,0
				INWE INVE
4	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) w mln zł Investment outlays (current prices) in mln zł	24854,9	13195,3	19618,6
5	na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	14831,2	7785,6	11563,7
				PRZE INDU
6	Przeciętne zatrudnienie ^c (grupowanie metodą przedsiębiorstw) w tys. Average paid employment ^c (grouping by the enterprise method) in thous.	.	137,5	152,4
				BUDOW CONSTRU
7	Produkcja podstawowa przedsiębiorstw budowlano-montażowych mających siedzibę na terenie miasta (ceny bieżące) w mln zł Basic production of construction and assembly enterprises situated in area of city (current prices) in mln zł	.	.	12621,6
8	Przeciętne zatrudnienie (grupowanie metodą przedsiębiorstw) w tys. Average paid employment (grouping by the enterprise method) in thous.	.	56,4	54,8

a Według faktycznego (stałego) miejsca pracy; dane nie obejmują fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w przekracza 9 osób, bez zatrudnionych za granicą.

a By actual (permanent) place of work; data do not include foundations, associations, political parties, trade unions, economic entities employing up to 9 persons. b Data concern economic entities employing more than 9 persons. c Data concern to

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Lp. No.
JACY ^a YMENT ^a							
820,0	813,4	808,5	833,5	848,3	896,4	934,3	1
480	474	469	480	486	511	529	2
52,0	52,7	53,3	53,4	53,3	53,0	52,9	3
STYCJE ^b STMENTS ^b							
20094,7	17981,9	18312,5	19994,9	22974,5	20021,7	24977,3	4
11798,5	10507,5	10657,8	11563,6	13206,9	11448,1	14206,6	5
MYŚL STRY							
156,7	152,7	160,2	173,4	172,7	171,2	178,8	6
NICTWO ^c CTION ^c							
16664,0	15085,2	11145,4	13499,9	11630,3	11341,7	13724,3	7
63,4	64,8	55,2	52,3	50,1	50,8	50,2	8

zawodowych organizacji pracodawców i społecznych, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących

employers organizations, social organizations, economic and professional local government, individual farmers, clergy and economic entities employing more than 9 persons, excluding persons employed abroad.

I. WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE (cd.)
 MAJOR DATA REGARDING CITY (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.				
	Sieć rozdzielcza ^a (stan w dniu 31 XII) w km: Distribution network ^a (as of 31 XII) in km:			
1	wodociągowa water supply	1849	2067	2097
2	kanalizacyjna (łącznie z kolektorami) sewage (including collectors)	1580	1761	1936
3	gazowa ^b gas supply ^b	2198	2501	2712
4	ciepłna ^c central heating ^c	608	1000	1085
Zużycie w gospodarstwach domowych: Consumption in households:				
5	wody z wodociągów w hm ³ water from water supply in hm ³	112,3	91,8	81,8
6	na 1 mieszkańca w m ³ per capita in m ³	67	54	48
7	energii elektrycznej w GWh electricity in GWh	1406,3	1546,8	1676,9
8	na 1 mieszkańca w kWh per capita in kWh	839	913	988
9	gazu sieciowego w GWh ^d gas from gas supply in GWh ^d	220,7	269,4	318,9
10	na 1 mieszkańca w kWh ^e per capita in kWh ^e	132	159	188

^a Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów. ^b Na przestrzeni lat pomiędzy 2000–2003 wystąpiła od 2001 r. dotyczą sieci przesyłowej i z uwagi na zmiany w przepisach prawnych oraz klasyfikacji sieci nie są w pełni porównywalne.

^a Excluding connections leading to residential buildings and other constructions. ^b Between years 2000 and 2003 the data since 2001 concern transmission network and – due to changes in law and classification of gas supply system – are not fully comparable.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Lp. No.
MIESZKANIA DWELLINGS							
2122	2124	2152	2187	2335	2397	2455	1
1957	1970	2018	2049	2097	2146	2445	2
2747	2776	2786	2846	2858	2848	2842	3
1121	1201	1218	1011	1182	1154	1179	4
84,4	79,2	80,0	79,1	80,8	81,5	81,4	5
50	46	47	46	46	47	46	6
1699,3	1735,4	1704,3	1637,5	1597,4	1595,4	1601,5	7
998	1014	992	947	918	912	911	8
240,2	309,9	307,2	3036,8	2598,4	3281,6	3139,9	9
141	181	179	1756,2	1493,7	1876,4	1785,9	10

zmiana klasyfikacji sieci gazowej, dlatego dane od 2003 r. nie są w pełni porównywalne z danymi z lat poprzednich. c Dane walne z danymi z lat poprzednich. d, e Do roku 2013 w jednostkach naturalnych: d – hm³, e – m³.
classification of the gas supply system was changed and data since 2003 are not fully comparable with data for previous years. comparable with data for previous years. d,e Until 2013 in natural units: d – hm³, e – m³.

I. **WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE (cd.)**
 MAJOR DATA REGARDING CITY (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010
		INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.		
	Zasoby mieszkaniowe ^a (w 2000 r. zamieszkane; stan w dniu 31 XII): Dwelling stocks ^a (in 2000 – inhabited; as of 31 XII):			
1	mieszkania w tys. dwellings in thous.	652,6	753,2	850,9
2	izby w tys. rooms in thous.	1998,2	2366,3	2732,3
3	powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ² useful floor area of dwellings in thous. m ²	33235,1	42376,1	49526,4
4	Mieszkania oddane do użytkowania w tys. Completed dwellings in thous.	14,4	14,4	12,5
5	w tym w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, zakładów pracy, komunalnych, na sprzedaż lub wynajem (bez budownictwa indywidualnego i bez społecznego czynszowego) of which in buildings of housing cooperatives, company, municipal, for sale and rent (excluding private construction and public building society)	13,4	12,6	11,5
6	w tym spółdzielcze of which cooperative	7,4	1,9	0,8
7	Izby mieszkalne oddane do użytkowania w tys. Rooms in completed dwellings in thous.	50,7	41,7	36,8
8	w tym w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, zakładów pracy, komunalnych, na sprzedaż lub wynajem (bez budownictwa indywidualnego i bez społecznego czynszowego) of which in buildings of housing cooperatives, company, municipal, for sale and rent (excluding private construction and public building society)	45,3	33,3	31,7
9	w tym spółdzielcze of which cooperative	25,8	5,3	2,4

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Lp. No.
MIESZKANIA (cd.) DWELLINGS (cont.)							
859,9	872,6	885,4	900,0	912,9	932,6	952,7	1
2759,4	2795,1	2831,0	2871,1	2906,9	2959,5	3014,3	2
50224,5	51115,9	51997,9	52939,5	53755,0	54916,0	56166,6	3
9,4	13,5	13,1	15,0	13,3	20,1	20,3	4
8,2	12,5	12,1	13,8	12,2	19,0	18,3	5
0,6	1,3	0,7	0,9	0,4	0,3	0,5	6
28,6	38,8	37,3	41,7	37,3	53,7	55,9	7
22,7	33,6	32,2	36,5	32,3	48,6	47,6	8
1,6	3,7	1,7	2,7	1,1	0,9	1,2	9

I. **WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE (cd.)**
 MAJOR DATA REGARDING CITY (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.				
1	Powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w tys. m ² Useful floor area of completed dwellings in thous. m ²	1180,8	1047,2	919,1
2	w tym w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, zakładów pracy, komunalnych, na sprzedaż lub wynajem (bez budownictwa indywidualnego i bez społecznego czynszowego) of which in buildings of housing cooperatives, company, municipal, for sale and rent (excluding private construction and public building society)	1025,8	798,7	753,3
3	w tym spółdzielcze of which cooperative	585,1	122,6	52,3
EDUKACJA EDUCA				
Szkoty (stan na początku roku szkolnego): Schools (as of beginning of the school year):				
4	podstawowe primary	341	280	290
5	gimnazja lower secondary	213	222	233
6	branżowe I stopnia ^{bc} sectoral VET schools I stage ^{bc}	68	44	41
7	licea ogólnokształcące ^d general ^d	213	235	213
8	licea profilowane specialized	x	35	15
9	technika ^e technical ^e	201 ^f	133	77
10	artystyczne ogólnokształcące ^g general art ^g	.	9	9
11	policealne post-secondary	110	131	116
12	wyższe (stan w dniu 30 XI) tertiary (as of 30 XI)	58 ^h	77 ^{hi}	81 ⁱ

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, na str. 174. b Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe. 2005/06–2013/14 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. e W latach szkolnych 2005/06–2015/16 łącznie z uprawnienia zawodowe. h Bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji. i łącznie ze do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 7 na str. 176.

a See general notes to the chapter „Education”, on page 174. b Until the 2016/17 school year, basic vocational schools. 2005/06–2013/14 school years including supplementary technical schools. f Vocational schools of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. i Including tertiary schools, in which

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Lp. No.
MIESZKANIA (dok.) DWELLINGS (cont.)							
742,5	970,4	930,0	989,8	852,3	1192,5	1282,0	1
551,9	803,4	769,8	820,6	699,9	1035,9	1047,1	2
43,7	82,9	41,6	62,0	23,9	19,4	30,2	3
I WYCHOWANIE ^a TION ^a							
296	311	317	324	330	333	403	4
236	239	238	239	248	245	57	5
39	38	37	36	36	36	32	6
209	204	188	174	172	174	187	7
15	13	10	2	x	x	x	8
74	80	75	70	56	54	55	9
9	8	7	7	7	7	6	10
114	105	88	89	89	97	101	11
80 ⁱ	81 ⁱ	79 ⁱ	78	76 ⁱ	70 ⁱ	70 ^k	12

c Od roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. d W latach szkolnych technikami uzupełniającymi. f Szkoły średnie zawodowe (łącznie z artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe). g Dające szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów z poprzedniego roku akademickiego. k Patrz uwagi ogólne

c Since 2005/06 school year including special job training schools. d In the 2005/06–2013/14 school years including secondary schools (including art leading to professional certification). g Leading to professional certification. h Excluding graduates of the previous academic year. k See general notes to the chapter „Education”, item 7 page 176.

I. **WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE (cd.)**
 MAJOR DATA REGARDING CITY (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010
				EDUKACJA EDUCA
	Uczniowie (stan na początku roku szkolnego) w tys.: Pupils (as of beginning of the school year) in thous.:			
1	szkół podstawowych of primary schools	91,3	78,3	80,7
2	gimnazjów of lower secondary schools	37,0	47,0	40,8
3	branżowych I stopnia ^{bc} of sectoral VET schools I storage ^{bc}	13,2	4,4	3,2
4	liceów ogólnokształcących ^d of general secondary schools ^d	69,5	57,4	51,1
5	liceów profilowanych of specialized secondary schools	x	4,3	1,4
6	techników ^e of technical secondary schools ^e	34,0 ^f	13,9	15,8
7	szkół artystycznych ogólnokształcących ^g general art ^g	.	0,8	0,8
8	szkół policealnych of post-secondary schools	12,0	15,4	14,7
	Absolwenci szkół w tys.: Graduates in thous.:			
9	podstawowych of primary schools	37,6 ^h	14,2	12,3
10	gimnazjów of lower secondary schools	x	15,7	13,5
11	zasadniczych zawodowych ⁱ of basic vocational schools ⁱ	4,1	1,2	0,9
12	liceów ogólnokształcących ^d of general secondary schools ^d	15,2	18,5	15,9
13	liceów profilowanych of specialized secondary schools	x	1,3	0,4
14	techników ^e of technical secondary schools ^e	11,8 ^f	4,9	2,4

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, na str. 174. b Do roku szkolnego 2016/17 zasadniczych szkół 2017/18 – z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. d W latach szkolnych 2005/06–2013/14 łącznie z uzupełniającymi zawodowe (łącznie z artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe). g Dające uprawnienia zawodowe. h Dane obejmują abso
 a See general notes to the chapter „Education”, on page 174 . b Until the 2016/17 school year, basic vocational schools. supplementary general schools. e In the 2005/06–2015/16 school years including supplementary technical schools. h Data include graduates of 8th and 6th grade. i Since 2005/06 school year including special job training schools.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Lp. No.
I WYCHOWANIE ^a (cd.) TION ^a (cont.)							
86,2	88,7	92,9	102,2	113,0	108,0	124,3	1
39,5	39,2	39,7	40,3	42,5	45,0	31,4	2
2,9	2,6	2,4	2,4	2,4	2,3	2,2	3
49,0	47,4	45,8	44,7	44,0	44,1	44,8	4
1,3	0,8	0,4	0,0	x	x	x	5
16,5	17,3	17,2	16,8	16,6	16,8	17,1	6
0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	7
15,0	15,3	12,9	13,4	13,5	13,7	14,0	8
12,4	12,1	12,7	13,3	14,4	15,3	-	9
12,8	12,6	12,3	12,1	12,2	12,8	12,9	10
0,9	0,8	0,8	0,5	0,5	0,6	0,6	11
15,8	14,9	13,9	13,7	12,9	12,8	12,8	12
0,3	0,4	0,3	0,2	-	x	x	13
2,7	3,2	3,2	3,3	3,3	3,3	3,2	14

zawodowych. c Od roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy oraz w roku szkolnym liceami ogólnokształcącymi. e W latach szkolnych 2005/06–2015/16 łącznie z technikami uzupełniającymi. f Szkoły średnie

twentów klas VIII i VI. i Od roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. c Since 2005/06 school year including special job training schools. d In the 2005/06–2013/14 school years including vocational secondary schools (including art leading to professional certification). g Leading to professional certification.

I. WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE (cd.)
 MAJOR DATA REGARDING CITY (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010
EDUKACJA EDUCA				
	Absolwenci szkół w tys. (dok.): Graduates in thous. (cont.):			
1	artystycznych ogólnokształcących ^b general art ^b	.	0,1	0,1
2	policealnych of post-secondary schools	7,1	5,0	3,8
3	Studenci ^c szkół wyższych w tys. (stan w dniu 30 XI)..... Students ^c of higher education institutions (as of 30 XI)	239,2 ^d	274,8 ^d	276,1
4	Absolwenci ^c szkół wyższych w tys. Graduates ^c of higher education institutions in thous.	37,2 ^d	49,3 ^d	65,7
5	Placówki wychowania przedszkolnego (stan na początku roku szkolnego) Pre-primary education establishments (as of beginning of the school year)	526	625	777
6	Miejsca w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) w tys. Places in nursery schools (as of beginning of the school year) in thous.	38,0	42,3	52,1
7	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego (stan na początku roku szkolnego) w tys. Children attending pre-primary education establishments (as of beginning of the school year) in thous.	39,4	45,0	59,3
OCHRONA ZDROWIA HEALTH CARE				
8	Lekarze ^e łącznie ze stażystami (stan w dniu 31 XII) Doctors ^e including interns (as of 31 XII)	8195	6584	7109
9	na 10 tys. ludności per 10 thous. population	49,0	38,8	41,8
10	Lekarze dentyści ^e (stan w dniu 31 XII) Dentists ^e (as of 31 XII)	1018	641	664
11	na 10 tys. ludności per 10 thous. population	6,1	3,8	3,9

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, na str. 174. b Dające uprawnienia zawodowe. c Bez cudzoziemców, wewnętrznych i administracji. e Od 2005 r. łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarzkimi prowadzącymi działalność w formie gabinetów. Źródło: dane o personalu medycznym w 2000 r. pochodzą z Mazowieckiego Centrum Zdrowia Publicznego; w latach 2005–2011 z Mazowieckiego Centrum Zdrowia Publicznego.

a See general notes to the chapter „Education”, on page 174. b Leading to professional certification. c Excluding foreign citizens, internal and administrative. e Since 2005 including individual medical practices and nurses conducting funded medical services. Source: in 2000 data on medical personnel is provided by Mazowieckie Centrum Zdrowia Publicznego; in 2005–2011 data of Mazowieckie Centrum Zdrowia Publicznego.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Lp. No.
I WYCHOWANIE ^a (dok.) TION ^a (cont.)							
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1
4,0	4,3	4,2	4,5	4,0	4,2	3,7	2
265,8	255,5	239,2	228,3	221,2	215,2	203,9	3
66,9	67,3	62,1	60,8	56,0	52,8	55,4	4
844	874	928	978	926	1026	1077	5
55,6	57,8	61,2	63,0	65,6	68,4	75,9	6
62,1	66,5	70,5	69,3	64,1	73,0	78,1	7
I POMOC SPOŁECZNA AND SOCIAL WELFARE							
6742	.	7895	8613	8778	9338	8505	8
39,5	x	45,8	49,6	50,3	53,2	48,2	9
705	.	693	790	754	817	848	10
4,1	x	4,0	4,6	4,3	4,7	4,8	11

bez filii i zamiejscowych podstawowych jednostek organizacyjnych. d Bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw praktykę w ramach środków publicznych.
2005–2011 z Ministerstwa Zdrowia; a od 2013 r. z Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Admini-

sections, branch departments and institutes. d Excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry practice.
the Ministry of Health, since 2013 data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

I. WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE (cd.)
 MAJOR DATA REGARDING CITY (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010
OCHRONA ZDROWIA HEALTH CARE				
1	Pielęgniarki ^{ab} (stan w dniu 31 XII) Nurses ^{ab} (as of 31 XII)	11243	11349	12072
2	na 10 tys. ludności per 10 thous. population	67,2	66,9	71,0
3	Szpitala ogólne ^c (stan w dniu 31 XII) General hospitals ^c (as of 31 XII)	38	48	44
4	Łóżka w szpitalach ogólnych ^{cd} (stan w dniu 31 XII) Beds in general hospitals ^{cd} (as of 31 XII)	11090	10691	10347
5	na 10 tys. ludności per 10 thous. population	66,3	63,0	60,9
6	Porady w mln Consultations in mln	11,9 ^e	13,1	15,9
7	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII) Generally available pharmacies (as of 31 XII)	262	331	560
8	Żłobki łącznie z oddziałami ^g (stan w dniu 31 XII) Nurseries including nursery wards ^g (as of 31 XII)	41	42	53
9	Miejsca w żłobkach łącznie z oddziałami ^g (stan w dniu 31 XII) Places in nurseries including nursery wards ^g (as of 31 XII)	2730	3379	4192
KULTURA. CULTURE.				
Tytuły: Titles of:				
10	książek i broszur wydanych books and pamphlets published	8873	7987	10768
11	gazet i czasopism wydanych newspapers and magazines published	2006	2214	2427
Nakład globalny w mln egz.: Number of copies in mln:				
12	książek i broszur wydanych books and pamphlets published	63	57	55
13	gazet i czasopism wydanych newspapers and magazines published	1734	2254	1667

a Od 2005 r. łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi prowadzącymi praktykę w ramach środków wewnętrznych i administracji d Bez łózek dla noworodków i wcześniaków; od 2008 r. łącznie z miejscami (łózkami i prowadzonej we własnych gabinetach w ramach działalności gospodarczej; łącznie z badaniami profilaktycznymi, do 2003 r. resortu obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. g Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i

Ż r ó d ł o: dane o personelu medycznym w 2000 r. pochodzą z Mazowieckiego Centrum Zdrowia Publicznego; w latach stracji.

a Since 2005 including individual medical practices and nurses conducting publicly funded practice. b Until 2005 data including Administration. d Excluding beds for new-borns and prematurely borns; since 2008 including places (beds and incubators) for of activity; until 2003 including preventive examinations consultations provided in admission rooms in general hospitals to non-

g See general notes to the chapter „Health care and social welfare”, item 10 on page 202.

S o u r c e: in 2000 data on medical personnel is provided by Mazowieckie Centre of Public Health, in 2005–2011 data of

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Lp. No.
I POMOC SPOŁECZNA (dok.) AND SOCIAL WELFARE (cont.)							
12400	.	13996	14436	14389	14378	13929	1
72,6	x	81,2	83,2	82,5	82,0	78,9	2
46	51	57	58	52	49	57	3
10412	12275	12453	12372	12044	12490	12377	4
60,9	71,6	72,2	71,3	69,0	71,2	70,1	5
17,9	19,3 ^f	19,9 ^f	20,5 ^f	21,1 ^f	21,9 ^f	22,6 ^f	6
576	602	604	622	639	653	658	7
58	76	120	183	219	249	288	8
4700	5124	6378	7885	8653	9410	10926	9
TURYSTYKA. SPORT TOURISM. SPORT							
11955	12306	11488	11593	11846	12110	12940	10
2423	2378	2215	2034	2079	2038	2077	11
62	49	12
1592	1471	1350	13

publicznych. b Do roku 2005 łącznie z asystantkami pielęgniańskimi. c Do 2011 r. bez szpitali resortów obrony narodowej oraz spraw inkubatorami) dla noworodków na oddziałach neonatologicznych. e Bez prywatnej praktyki lekarskiej i stomatologicznej z poradami udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych pacjentom niehospitalizowanym. f Od 2012 r. łącznie z danymi pomoc społeczna”, ust.10 na str. 202. 2005–2011 z Ministerstwa Zdrowia; a od 2013 r. z Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Admini-

nursing assistants. c Until 2011 data excluding hospitals of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and newborns in neonatological wards. e Excluding private medical and dental practices conducted in private offices within the framework hospitalize patients. f Since 2012 including data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. the Ministry of Health, since 2013 data of the Ministry of Health and the Ministry of the Interior and Administration.

I. WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE (cd.)
 MAJOR DATA REGARDING CITY (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010
				KULTURA. CULTURE.
1	Biblioteki publiczne ^a (stan w dniu 31 XII) Public libraries ^a (as of 31 XII)	180	187	192
2	Księgozbiór bibliotek publicznych ^a (stan w dniu 31 XII) w tys. woluminów Collection of public libraries ^a (as of 31 XII) in thous. vol- umes	4798	5343	6174
3	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ^{ab} na 1 czytelnika w wol. Loans per borrower in public libraries ^{ab} in vol.	21,8	18,3	13,7
4	Kina stałe (stan w dniu 31 XII) Fixed cinemas (as of 31 XII)	35	30	24
5	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) w tys. Seating in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.	26,5	30,5	30,0
6	na 1000 ludności per 1000 population	15,9	18,0	17,6
7	Widzowie w kinach stałych w mln Audience in fixed cinemas in mln	4,7	5,7	6,5
8	na 1000 ludności per 1000 population	2832	3377	3858
9	Teatry (stan w dniu 31 XII) Theatres (as of 31 XII)	23	23	25
10	Miejsca w teatrach (stan w dniu 31 XII) w tys. Seating in theatres (as of 31 XII) in thous.	8,7	8,6	9,5
11	na 1000 ludności per 1000 population	5,2	5,0	5,6
12	Widzowie w teatrach ^c w mln Audience in theatres ^c in mln	1,1	0,9	1,1
13	na 1000 ludności per 1000 population	634	502	662
14	Abonenci radiowi (stan w dniu 31 XII) w tys. Radio subscribers (as of 31 XII) in thous.	490	476	394
15	na 1000 ludności per 1000 population	293	280	232

a Łącznie z filiami. b Łącznie z punktami bibliotecznymi; od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. c W stałej
 a Including branches. b Including library service points; since 2015 including interlibrary lending. c In fixed halls.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Lp. No.
TURYSTYKA. SPORT (cd.) TOURISM. SPORT (cont.)							
194	196	195	196	201	201	203	1
6211	6297	6374	6448	6539	6608	6632	2
14,4	14,6	14,8	14,2	14,2	14,4	14,2	3
26	24	27	27	25	31	28	4
30,3	30,1	31,2	29,1	28,9	30,3	31,7	5
17,8	17,5	18,1	16,8	16,6	17,3	17,9	6
6,8	6,4	6,4	6,6	6,7	7,5	7,8	7
4021	3718	3700	3790	3849	4286	4464	8
28	26	28	24	27	29	29	9
9,8	9,3	9,4	9,2	9,7	10,6	10,1	10
5,7	5,4	5,5	5,3	5,6	6,0	5,7	11
1,2	1,2	1,2	1,3	1,4	1,5	1,7	12
710	686	685	749	824	864	940	13
392	394	394	399	397	398	398	14
229	229	229	230	227	227	225	15

sali.

I. WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE (dok.)
 MAJOR DATA REGARDING CITY (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010
				KULTURA. CULTURE.
1	Abonenci telewizyjni (stan w dniu 31 XII) w tys. Television subscribers (as of 31 XII) in thous.	475	455	376
2	na 1000 ludności per 1000 population	284	268	221
3	Muzea (stan w dniu 31 XII) Museums (as of 31 XII)	50	56	61
4	Zwiedzający muzea w tys. Museum visitors in thous.	2055	2285	3887
5	Hotele ^a (stan w dniu 31 VII) Hotels ^a (as of 31 VII)	37	65	62
6	miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) number of beds (as of 31 VII)	11218	18852	18778
7	korzystający z noclegów w tys. tourist accommodated in thous.	1009	1521	2067
8	udzielone noclegi w tys. accommodations provided in thous.	1863	2844	3325
				TRAN TRAN
	Długość stałych dziennych linii komunikacji miejskiej (stan w dniu 31 XII) w km: Length of day urban transportation lines (as of 31 XII) in km:			
9	tramwajowych ^b trams ^b	486	453	364
10	autobusowych ^c buses ^c	2812	3008	3238
	Tabor komunikacji miejskiej ^d (stan w dniu 31 XII): Fleet of urban transport ^d (as of 31 XII):			
11	tramwaje ^b trams ^b	710	714	786
12	autobusy ^c buses ^c	1438	1458	1516
13	Taksówki osobowe ^e (stan w dniu 31 XII) Passenger taxis ^e (as of 31 XII)	10177	7962	9414

a Dane od 2016 r. opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b W grani przez ZTM w imieniu i na rzecz m.st. Warszawy oraz gmin, które podpisały porozumienie w sprawie organizacji linii łącznie z wozami przewoźników prywatnych jeżdżących na zlecenie ZTM. e Dane Urzędu m.st. Warszawy.

Źródło: dane w zakresie transportu – Zarząd Transportu Miejskiego w Warszawie.

a Data since 2016 were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Within Capital City of Warsaw as well as gminas, which signed the agreement on organisation of their suburb lines. d The number the Warsaw City Hall.

Source: data concerning transport – the Board of Municipal Transport in Warsaw.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Lp. No.
TURYSTYKA. SPORT (dok.) TOURISM. SPORT (cont.)							
374	374	375	378	375	375	375	1
219	218	217	218	215	214	213	2
61	61	61	59	71	70	66	3
3951	5956	7934	8276	8558	9564	10020,8	4
62	64	68	70	73	85	86	5
19028	19318	20051	21378	22281	23820	24280	6
2168	2182	2418	2549	2700	2976	3135	7
3502	3504	3888	4141	4494	4983	5252	8
SPORT SPORT							
344	348	366	395	377	345	360	9
3064	3078	2959	2958	3520*	3648	3909	10
779	785	799	787	838	841	792	11
1561	1562	1485	1497	1509*	1522*	1607	12
8753	9063	9594	10475	11079	11029	11647	13

cach administracyjnych. c Dane dotyczą wszystkich linii autobusowych lokalnego transportu zbiorowego organizowanego podmiejskich na ich terenie. d Liczba wozów w ruchu w szczyte porannym odpowiednio: tramwajowych oraz autobusowych

administrative borders. c Data concern all buses lines of local communal transport organised by ZTM on behalf of and for of active vehicles in the morning peak hours accordingly: trams, buses including private fleet contracted by ZTM. e Data of

II. **WAŻNIEJSZE DANE O DZIELNICACH M.ST. WARSZAWY W 2017 R.**
 MAJOR DATA REGARDING DISTRICTS OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW IN 2017

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	M.st. War- szawa The Capital City of Warsaw	Be- mowo	Biało- łęka	Bielany	Moko- tów	Ochota	Praga- -Połu- -dnie	Praga- -Północ
POWIE AREA									
1	Powierzchnia (stan w dniu 1 I) w ha Area (as of 1 I) in ha	51724	2495	7304	3234	3542	972	2238	1142
	w tym: of which:								
2	tereny mieszkaniowe residential areas	9708	557	1208	584	808	261	601	145
3	tereny przemysłowe industrial areas	2456	55	572	324	177	54	103	145
4	tereny rekreacji i wypoczynku recreational areas	1559	41	15	55	170	114	182	86
5	tereny komunikacyjne transport areas	8254	400	718	414	676	233	680	356
SAMORZĄD LOCAL									
6	Radni dzielnic ogółem (stan w dniu 31 XII) Total councillors of districts councils (as of 31 XII)	422	25	23	25	28	23	25	22
	z liczby ogółem: from the total number:								
7	kobiety females	175	10	11	11	13	9	10	12
8	w wieku 60 lat i więcej aged 60 years and more	111	6	-	6	8	7	6	3
9	z wykształceniem wyższym with tertiary education	355	23	21	21	22	17	20	20
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC									
10	Przestępstwa stwierdzone ^a Ascertained crimes ^a	45672 ^b	2179	1899	2630	4885	2653	4895	2747
11	w tym o charakterze kryminalnym ... of which of criminal nature	35253 ^b	1810	1501	1789	3800	2065	3606	2141

a Przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych; bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. b Łącz
 a By the Police in completed preparatory proceedings; excluding punishable acts committed by juveniles. b Including

Rember-tów	Śród-mieście	Targó-wek	Ursus	Ursynów	Wawer	Wesota	Wilanów	Włochy	Wola	Żoliborz	Lp. No.
RZCHNIA											
1930	1557	2422	936	4379	7970	2294	3673	2863	1926	847	1
331	269	535	327	816	1508	381	392	402	372	211	2
172	55	144	121	95	50	7	80	139	156	7	3
13	299	38	14	234	18	2	14	23	84	157	4
205	401	468	178	614	654	217	251	932	632	225	5
TERYTORIALNY GOVERNMENT											
21	25	25	23	25	23	21	21	21	25	21	6
3	10	6	8	11	6	12	10	11	11	11	7
10	4	6	6	8	8	13	4	7	1	8	8
18	19	18	18	22	19	20	19	17	22	19	9
PUBLICZNE SAFETY											
313	8907	2249	805	2235	1262	415	574	1347	4235	971	10
259	7023	1768	637	1715	1051	307	441	1163	3101	810	11

nie z przestępstwami zgłoszonymi na dworcach, lotniskach, metrze, komisariacie rzecznym.
crimes reported at stations, airports, metro, river police station.

II. WAŻNIEJSZE DANE O DZIELNICACH M.ST. WARSZAWY W 2017 R. (cd.)

MAJOR DATA REGARDING DISTRICTS OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW IN 2017 (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	M.st. Warszawa The Capital City of Warsaw	Be-mowo	Biało-łęka	Bielany	Moko-tów	Ochota	Praga-Południe	Praga-Północ
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC									
1	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych ^a w % Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes ^a in %	46,4 ^b	43,4	38,4	47,9	51,1	40,3	51,5	57,9
2	Zgłoszenia zdarzeń do Straży Miejskiej na 10 tys. ludności Notification to the Municipal Police per 10 thous. population	3217	1542	2189	2645	3042	3827	3315	3885
LUDN POPULA									
Ludność ^c (stan w dniu 31 XII): Population ^c (as of 31 XII):									
3	w tysiącach in thousands	1764,6	122,2	119,4	132,0	217,6	83,1	178,7	64,9
4	na 1 km ² per 1 km ²	3412	4898	1634	4082	6143	8547	7986	5683
w tym kobiety: of which females:									
5	w tysiącach in thousands	953,8	65,2	62,9	71,9	119,5	45,4	97,7	34,9
6	na 100 mężczyzn per 100 males	118	114	111	120	122	121	121	116
7	Ludność ^c w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII) Non-working age population ^c per 100 persons of working age (as of 31 XII)	71	74	59	77	78	69	72	64
8	Małżeństwa zawarte na 1000 ludności Marriages contracted per 1000 population	5,11	4,30	5,03	3,94	4,71	5,56	5,27	6,34
9	Rozwody na 1000 ludności Divorces per 1000 population	1,99	1,69	1,46	1,66	2,07	1,81	2,87	5,06
10	Urodzenia żywe na 1000 ludności Live births per 1000 population	12,12	13,76	16,90	9,99	11,64	10,49	11,84	9,86

a Przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych; bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a By the Police in completed preparatory proceedings; excluding punishable acts committed by juveniles. b Including

Rember-tów	Śród-mieście	Targó-wek	Ursus	Ursynów	Wawer	Wesoła	Wilanów	Włochy	Wola	Żoliborz	Lp. No.
PUBLICZNE (dok.) SAFETY (cont.)											
46,3	42,1	45,8	39,2	46,5	41,1	47,7	40,0	40,6	48,0	37,7	1
1795	8365	2346	1819	1703	2127	1687	4040	3619	4573	4365	2
OŚĆ TION											
24,1	117,0	123,9	59,3	150,3	76,0	25,1	37,5	41,9	140,1	51,4	3
1251	7515	5117	6331	3432	953	1094	1021	1465	7275	6073	4
12,6	64,5	66,9	31,5	80,1	40,1	13,0	19,9	22,3	76,8	28,4	5
109	123	117	114	114	112	108	113	114	121	123	6
65	72	75	68	73	71	65	69	67	69	75	7
4,56	7,87	4,08	4,31	5,16	4,99	5,13	5,80	4,06	5,22	6,36	8
0,66	1,94	1,27	1,79	1,65	1,01	1,56	2,56	1,92	2,15	2,25	9
10,89	8,93	11,21	16,52	10,97	11,45	11,10	20,69	13,06	12,83	12,51	10

b łącznie z przestępstwami zgłoszonymi na dworcach, lotniskach, metrze, komisariacie rzecznym. c Na podstawie bilansu.
crimes reported at stations, airports, metro, river police station. c Based on balances.

II. WAŻNIEJSZE DANE O DZIELNICACH M.ST. WARSZAWY W 2017 R. (cd.)

MAJOR DATA REGARDING DISTRICTS OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW IN 2017 (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	M.st. War- szawa The Capital City of Warsaw	Be- mowo	Biało- tęka	Bielany	Moko- tów	Ochota	Praga- -Połu- dnie	Praga- -Północ
LUDN POPULA									
1	Zgony na 1000 ludności Deaths per 1000 population	10,87	6,98	4,07	11,85	13,19	15,01	11,86	14,53
2	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń ży- wych Infant deaths per 1000 live births	3,10	2,40	4,02	4,55	3,55	3,43	2,84	6,20
3	Przyrost naturalny na 1000 ludności Natural increase per 1000 population	1,25	6,79	12,83	-1,86	-1,55	-4,52	-0,02	-4,68
4	Saldo migracji wewnętrznych i zagra- nicznych na pobyt stały na 1000 ludności Internal and international net migra- tion for permanent residence per 1000 population	4,46	7,31	16,13	2,20	0,61	-0,50	1,43	-10,68
RYNEK LABOUR									
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII): Employed persons ^a (as of 31 XII):									
5	w tysiącach in thousands	934,3	23,2	29,7	22,5	169,4	73,0	51,9	31,8
6	na 1000 ludności per 1000 population	529	190	248	171	779	879	291	489
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII): Registered unemployed persons (as of 31 XII):									
7	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	26056	1497	1370	1964	2893	1154	3326	1678
8	na 1000 ludności w wieku produk- cyjnym per 1000 persons at working age	25,3	21,3	18,2	26,3	23,7	23,5	32,1	42,3
9	na 1 ofertę pracy per 1 job offer	9 ^b	23	15	55	13	6	27	39

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9

a According to actual place of work and type of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons and

Rember- tów	Śród- mieście	Targó- wek	Ursus	Ursynów	Wawer	Wesoła	Wilanów	Włochy	Wola	Żoliborz	Lp. No.
OŚĆ (dok.) TION (cont.)											
8,28	16,38	10,80	7,77	6,01	10,20	7,01	4,07	8,53	14,82	14,06	1
-	3,81	2,88	3,09	2,43	1,16	-	3,99	-	2,81	3,13	2
2,61	-7,45	0,41	8,75	4,96	1,26	4,09	16,62	4,54	-1,99	-1,54	3
0,25	-4,44	2,45	8,57	-0,97	13,49	9,17	49,02	8,38	6,22	14,45	4
PRACY MARKET											
5,4	235,5	24,5	10,0	45,5	20,6	4,5	11,0	56,7	99,6	19,7	5
223	2012	198	168	303	271	178	294	1353	711	382	6
402	1840	1977	705	1506	1099	331	305	606	2746	657	7
27,4	27,0	27,9	19,9	17,3	24,7	21,7	13,8	24,2	33,0	22,3	8
101	4	13	5	20	14	41	6	4	6	39	9

osób oraz pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych. b łącznie z ofertami spoza terenu Warszawy.
working on private farms in agriculture. b Including job offers from outside Warsaw.

II. WAŻNIEJSZE DANE O DZIELNICACH M.ST. WARSZAWY W 2017 R. (cd.)
 MAJOR DATA REGARDING DISTRICTS OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW IN 2017 (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	M.st. War- szawa The Capital City of Warsaw	Be- mowo	Biało- łęka	Bielany	Moko- tów	Ochota	Praga- -Połu- dnie	Praga- -Północ
									RYNEK LABOUR
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII): In % of registered unemployed per- sons (as of 31 XII):								
1	kobiety females	50,2	50,4	55,9	50,5	50,2	49,7	48,8	49,0
2	posiadający prawo do zasiłku possessing benefit rights	14,9	18,0	20,8	13,7	14,4	16,5	14,2	10,0
3	z wykształceniem wyższym with tertiary education	31,4	41,4	40,7	30,2	33,8	30,8	28,6	15,5
4	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok remaining without job for more than a year	41,5	40,7	31,7	43,9	45,4	43,9	39,1	40,9
									INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.
5	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej na 1 mieszkańca (stan w dniu 31 XII) w m ² Area of parks, lawns and estate green belts per 1 resident (as of 31 XII) in m ² Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe i niezamieszkałe ^a : Dwelling stocks inhabited and unin- habited ^a : mieszkania: dwellings:	18,2	20,5	10,0	16,1	25,1	24,5	16,9	14,9
6	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	952686	58227	58699	69001	128217	48709	99189	34672
7	na 1000 ludności per 1000 population	539,9	476,5	491,7	522,6	589,3	586,3	555,0	534,2
8	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area of 1 dwell- ing in m ²	59,0	60,9	66,1	53,4	56,2	51,2	52,8	45,0

a Na podstawie bilansu; stan w dniu 31 XII.

a Based on balances; as of 31 XII.

Rember- tów	Śród- mieście	Targó- wek	Ursus	Ursynów	Wawer	Wesoła	Wilanów	Włochy	Wola	Żoliborz	Lp. No.
PRACY (dok.) MARKET (cont.)											
47,5	49,8	47,7	50,9	52,3	46,4	49,8	62,0	50,0	51,3	47,6	1
13,7	12,1	15,6	17,2	17,1	15,1	16,9	19,7	14,5	13,1	16,6	2
27,6	31,0	24,6	33,3	48,9	27,8	33,5	57,7	31,8	24,7	40,3	3
34,3	45,2	39,4	42,0	45,1	38,3	35,0	34,8	45,4	42,9	43,4	4
MIESZKANIA DWELLINGS											
13,2	24,4	16,1	9,7	21,1	1,6	5,9	33,5	16,8	15,9	25,2	5
10111	76995	57906	28030	71671	32280	9131	23056	23447	90738	32607	6
418,7	658,0	467,2	473,0	476,9	424,8	363,7	614,6	559,2	647,6	633,9	7
76,5	51,2	54,5	58,3	71,4	100,7	112,2	91,4	64,6	46,2	56,1	8

II. WAŻNIEJSZE DANE O DZIELNICACH M.ST. WARSZAWY W 2017 R. (cd.)
 MAJOR DATA REGARDING DISTRICTS OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW IN 2017 (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	M.st. War- szawa The Capital City of Warsaw	Be- mowo	Biało- łęka	Bielany	Moko- tów	Ochota	Praga- -Połu- -dnie	Praga- -Północ
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.									
	Mieszkania oddane do użytkowania: Completed dwellings:								
	mieszkania: dwellings:								
1	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	20331	1508	2309	739	1818	575	2349	111
2	na 1000 ludności per 1000 population	11,6	12,4	19,6	5,6	8,4	6,9	13,2	1,7
3	na 1000 zawartych małżeństw per 1000 marriages contracted	2265	2894	3894	1424	1775	1242	2499	267
4	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area of 1 dwell- ing in m ²	63,1	55,8	60,9	60,1	59,5	60,4	57,4	47,8
EDUKACJA EDUCA									
	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego: Children attending pre-primary edu- cation establishments:								
5	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	78137	5770	7476	5626	8377	3047	7069	1847
6	na 1000 dzieci w wieku 3–5 lat per 1000 children aged 3–5	1031	945	940	1162	1058	1030	996	815
	Dzieci w przedszkolach: Children in nursery schools:								
7	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	67342	4769	6525	4733	7210	2913	6380	1609
8	na 1 przedszkole per 1 nursery school	90	106	82	108	83	94	108	124
9	na 100 miejsc per 100 places	89	90	80	94	90	94	93	99

a Stan na początku roku szkolnego.
a As of beginning of school year.

Rember- tów	Śród- mieście	Targó- wek	Ursus	Ursynów	Wawer	Wesoła	Wilanów	Włochy	Wola	Żoliborz	Lp. No.
MIESZKANIA (dok.) DWELLINGS (cont.)											
41	565	715	626	1351	778	116	1754	662	3307	1007	1
1,7	4,8	5,8	10,7	9,0	10,3	4,6	48,3	15,9	23,9	19,7	2
373	611	1416	2474	1743	2064	906	8313	3917	4568	3098	3
163,5	105,8	62,7	54,8	65,3	118,0	119,4	70,5	61,6	49,3	62,1	4
I WYCHOWANIE ^a TION ^a											
1226	4017	5372	3417	7047	3693	1405	3088	2386	5231	2043	5
1127	1082	1070	1051	1074	1034	1201	1104	1202	953	1023	6
1147	3662	4412	2778	6321	3049	1079	2619	2171	4228	1737	7
104	75	96	87	89	73	57	90	78	94	87	8
84	94	89	87	87	84	74	83	88	90	95	9

II. WAŻNIEJSZE DANE O DZIELNICACH M.ST. WARSZAWY W 2017 R. (cd.)

Major data regarding districts of the Capital City of Warsaw in 2017 (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	M.st. War- szawa The Capital City of Warsaw	Be- mowo	Biało- tęka	Bielany	Moko- tów	Ochota	Praga- -Połu- dnie	Praga- -Północ
EDUKACJA EDUCA									
Szkoły dla dzieci i młodzieży ^b : Schools for children and youth ^b :									
1	podstawowe primary	355	16	25	25	43	12	26	12
2	gimnazja lower secondary	53	3	3	4	8	1	3	1
3	licea ogólnokształcące general secondary	142	2	1	13	23	10	11	8
4	zawodowe ^c basic vocational ^c	75	-	-	4	7	5	13	6
5	Szkoły policealne ^b Post-secondary ^b	100	1	1	1	4	4	14	13
Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży ^b : Pupils in schools for children and youth ^b :									
6	podstawowych primary	122682	8640	12309	9104	13325	4398	10213	3246
7	gimnazjach lower secondary	29923	1494	2512	2503	3301	1410	2333	682
8	liceach ogólnokształcących general secondary	37845	379	446	3303	5866	2642	3424	1704
9	Zawodowych ^{cd} basic vocational ^{cd}	19387	-	-	1365	2460	1576	2094	1279
10	Uczniowie w szkołach policealnych ^b Students in post-secondary schools ^b	13952	25	37	103	236	438	1386	1263

a Stan na początku roku szkolnego; patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie, na str. 174. b Bez specjalnych. d łącznie z uczniami oddziałów zasadniczych szkół zawodowych.

a As of beginning of school year; see general notes to the chapter “Education”, on page 174. b Excluding special certification. d Including students of branches of basic vocational schools.

Rember- tów	Śród- mieście	Targó- wek	Ursus	Ursynów	Wawer	Wesoła	Wilanów	Włochy	Wola	Żoliborz	Lp. No.
I WYCHOWANIE ^a (cd.) TION ^a (cont.)											
6	22	26	10	37	21	11	13	15	26	9	1
-	4	2	2	4	4	3	2	4	4	1	2
1	23	5	1	10	5	3	2	3	14	7	3
-	12	3	2	-	1	-	-	1	15	6	4
-	40	4	-	3	-	1	-	-	9	5	5
1850	6682	8240	4975	12236	6997	2578	3998	3577	7386	2928	6
351	2785	1910	911	2730	1432	682	656	1059	2336	836	7
326	8212	1565	155	1226	547	122	249	278	5563	1838	8
-	3618	800	272	-	6	-	-	431	3527	1959	9
-	7265	651	-	212	-	34	-	-	2117	185	10

c Branżowe szkoły I stopnia, technika oraz ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe.

schools. c Sectoral VET schools I stage, technical secondary schools and general art schools leading to professional

II. WAŻNIEJSZE DANE O DZIELNICACH M.ST. WARSZAWY W 2017 R. (cd.)

MAJOR DATA REGARDING DISTRICTS OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW IN 2017 (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	M.st. War- szawa The Capital City of Warsaw	Be- mowo	Biało- tęka	Bielany	Moko- tów	Ochota	Praga- -Połu- dnie	Praga- -Północ
OCHRONA ZDROWIA HEALTH CARE									
1	Przychodnie (stan w dniu 31 XII) Out-patient departments (as of 31 XII)	1339	44	41	67	199	97	119	51
2	Ludność na 1 przychodnię (stan w dniu 31 XII) Population per 1 out-patient department (as of 31 XII)	1318	2778	2912	1971	1093	857	1502	1273
3	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII) Generally available pharmacies (as of 31 XII)	658	36	32	39	85	33	74	29
4	Ludność na 1 aptekę ogólnodostępną (stan w dniu 31 XII) Population per generally available pharmacy (as of 31 XII)	2682	3395	3730	3385	2560	2518	2415	2238
5	Dzieci w żłobkach (łącznie z oddziałami) i klubach dziecięcych na 100 miejsc (stan w dniu 31 XII) Children in nurseries (including nursery wards) and children's clubs per 100 places (as of 31 XII)	94	95	88	98	96	96	98	95
6	Domy i zakłady pomocy społecznej (stan w dniu 31 XII) Social welfare homes and facilities (as of 31 XII)	51	1	4	2	3	3	8	4
7	Mieszkańcy domów i zakładów pomocy społecznej na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) Residents of social welfare homes and facilities per 10 thous. population (as of 31 XII)	21	15	33	17	11	29	33	32
KULTU CULTU									
8	Ludność na 1 placówkę biblioteczną (stan w dniu 31 XII) Population per 1 library establishment (as of 31 XII)	6609	17459	17053	7766	3347	6923	7771	7212
9	Księgozbiór bibliotek publicznych (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol. Collection of public libraries (including branches; as of 31 XII) per 1000 population in volumes	3758	1497	1658	3701	2919	3846	3641	4571
10	Czytelnicy (łącznie z filiami i punktami bibliotecznymi) na 1000 ludności Borrowers (including branches and library points) per 1000 population	244	171	205	232	169	374	246	181

Rember- tów	Śród- mieście	Targó- wek	Ursus	Ursynów	Wawer	Wesoła	Wilanów	Włochy	Wola	Żoliborz	Lp. No.
I POMOC SPOŁECZNA AND SOCIAL WELFARE											
7	210	60	30	117	42	16	34	21	135	49	1
3450	557	2066	1975	1284	1809	1569	1103	1997	1038	1050	2
9	69	39	12	56	30	10	14	15	55	21	3
2683	1696	3178	4938	2683	2533	2511	2679	2795	2547	2450	4
98	96	94	95	96	94	95	90	92	93	97	5
-	5	1	2	1	7	2	1	1	6	-	6
-	28	2	23	2	44	16	4	6	44	-	7
RA RE											
8049	2388	7291	14815	9392	10856	6277	9378	13976	9341	10288	8
3641	16181	2839	1957	2208	2612	1853	3233	3029	3238	2584	9
258	398	213	290	284	174	232	253	243	294	237	10

II. WAŻNIEJSZE DANE O DZIELNICACH M.ST. WARSZAWY W 2017 R. (cd.)

MAJOR DATA REGARDING DISTRICTS OF THE Capital City of Warsaw in 2017 (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	M.st. Warszawa The Capital City of Warsaw	Be-mowo	Biało-łęka	Bielany	Moko-tów	Ochota	Praga-Połu-dnie	Praga-Północ
									KULTU CULTU
1	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych (łącznie z filiami i punktami bibliotecznymi) na 1 czytelnika w wol. Loans from public libraries (including branches and library points) per 1 borrower in volumes	14,2	17,7	15,3	14,1	14,4	12,4	15,0	18,7
2	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	17,9	19,5	19,8	-	31,0	-	17,8	8,4
3	Muzea (stan w dniu 31 XII) Museums (as of 31 XII)	66	-	1	-	6	4	-	2
4	Zwiedzający muzea w tys. Museum visitors in thousands	10020,8	-	5,0	-	191,9	5,6	-	58,5
5	Miejsca na widowni w stałej sali w teatrach ^a (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności Seats in fixed halls in theatres ^a (as of 31 XII) per 1000 population	8,2	-	-	-	5,3	1,4	4,0	-
									TURYSTY TOURI
6	Turystyczne obiekty noclegowe (stan w dniu 31 VII) Tourist accommodation establishments (as of 31 VII)	168	4	7	5	21	11	8	5
7	w tym hotele of which hotels	86	3	5	2	7	5	3	2
8	Miejsca noclegowe na 10 tys. ludności ^c : Number of beds per 10 thous. population ^c : w turystycznych obiektach noclegowych in tourist accommodation establishments	176,4	40,5	56,8	37,8	146,3	344,2	50,2	58,4
9	w hotelach in hotels	138,1	27,7	40,5	15,8	103,8	262,6	38,9	34,4

a Dotyczy teatrów dramatycznych, lalkowych i muzycznych. b Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. c w zakresie ścieżek rowerowych – dane Biura Polityki Mobilności i Transportu Urzędu m.st. Warszawy.

a Concerns dramatic, puppet and music theatres. b Data concerning facilities with 10 and more bed places.

S o u r c e: data on cycle paths – the Office of Mobility Policy and Transportation of the Warsaw City Hall.

Rember- tów	Śród- mieście	Targó- wek	Ursus	Ursynów	Wawer	Wesoła	Wilanów	Włochy	Wola	Żoliborz	Lp. No.
RA (dok.) RE (cont.)											
17,9	12,6	12,1	13,3	13,1	13,6	14,1	12,6	14,5	14,4	17,5	1
-	49,1	22,6	8,2	19,0	1,2	-	-	1,4	6,8	67,4	2
-	37	-	-	2	-	-	4	-	6	4	3
-	5692,6	-	-	1,1	-	-	3295,9	-	660,3	109,9	4
-	96,7	3,5	-	-	-	-	-	-	2,5	9,4	5
KA ^D SM ^b											
2	49	1	1	9	12	1	4	14	13	1	6
-	26	1	-	5	4	1	2	12	8	-	7
46,4	1014,3	8,0	5,1	81,9	232,8	70,1	122,7	766,3	217,8	10,2	8
-	865,6	8,0	-	73,4	72,4	70,1	75,4	729,8	179,2	-	9

goych. c Miejsca noclegowe według stanu w dniu 31 VII; ludność według stanu w dniu 30 VI.

c Bed places as of 31 VII; population as of 30 VI.

II. **WAŻNIEJSZE DANE O DZIELNICACH M.ST. WARSZAWY W 2017 R. (dok.)**
 MAJOR DATA REGARDING DISTRICTS OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW IN 2017 (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	M.st. War- szawa The Capital City of Warsaw	Be- mowo	Biało- łęka	Bielany	Moko- tów	Ochota	Praga- -Połu- -dnie	Praga- -Północ
									TRAN TRAN
1	Ścieżki rowerowe ^a (stan w dniu 31 XII) w km Cycle paths ^a (as of 31 XII) in km	537,66	22,62	33,45	46,47	57,83	24,73	39,94	22,08
2	Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane ^b (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności Registered ^b road vehicles and tractors (as of 31 XII) per 1000 population	851	851	531	788	1213	1095	877	723
									FINANSE PUBLIC
3	Dochody części dzielnicowej budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł Revenue of district part of city budget per capita in zł	x	472	761	803	1707	1530	970	1554
4	Wydatki części dzielnicowej budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł Expenditure of district part of city budget per capita in zł	x	2944	4109	3893	3562	3877	3679	5128
									PODMIOTY GOSPODARKI ENTITIES OF THE NATIONAL
5	Podmioty gospodarki narodowej (stan w dniu 31 XII) Entities of the national economy (as of 31 XII)	434676 ^d	21597	19762	23840	58988	22480	37532	11529
6	Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności (stan w dniu 31 XII) Entities of the national economy per 1000 population (as of 31 XII)	246	177	166	181	271	271	210	178
7	Podmioty gospodarki narodowej na 1 km ² Entities of the national economy per 1 km ²	840	866	271	737	1665	2313	1677	1010
8	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII) Natural persons conducting economic activity per 100 persons of working age (as of 31 XII)	22,5	22,6	19,0	22,4	24,4	21,7	22,7	17,3

a Bez tras nieoznakowanych jako drogi dla rowerów. b Łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) Warszawy za 2017 r.", http://bip.warszawa.pl/Menu_przedmiotowe/budzet_polityka_finansowa_v2/wykonanie_budzetu/default.
 REGON.

Źródło: w zakresie ścieżek rowerowych – dane Biura Polityki Mobilności i Transportu Urzędu m.st. Warszawy.

a Excluding routes that are not marked as cycle paths. b Including vehicles having temporary permission (for the period of d a n i e z w y k o n a n i a b u d ż e t u m . s t . W a r s z a w a z a 2 0 1 7 r . , http://bip.warszawa.pl/Menu_przedmiotowe/budzet_polityka_informacja information about the entities does not exist in the REGON register.

S o u r c e : d a t a o n c y c l e p a t h s – t h e O f f i c e o f M o b i l i t y P o l i c y a n d T r a n s p o r t a t i o n o f t h e W a r s a w C i t y H a l l .

Rember- tów	Śródmie- ście	Targó- wek	Ursus	Ursynów	Wawer	Wesoła	Wilanów	Włochy	Wola	Żoliborz	Lp. No.
SPORT											
SPORT											
5,68	58,96	30,71	19,32	44,78	23,86	11,62	22,07	20,50	26,06	26,98	1
800	1306	662	588	588	692	589	555	1203	783	878	2
PUBLICZNE ^c											
FINANCE ^c											
682	4282	759	487	678	632	328	651	1861	1885	1448	3
4148	5966	3557	4223	3477	3899	4261	5010	4485	4324	4235	4
NARODOWEJ											
ECONOMY											
4109	72289	20456	9529	31042	17071	5040	10859	12719	41087	13247	5
170	618	165	161	207	225	201	289	303	293	258	6
213	4643	845	1018	709	214	220	296	444	2133	1564	7
19,3	23,9	19,9	19,3	23,9	25,6	23,5	29,6	23,0	21,4	26,3	8

wydane w końcu roku. c Dane obliczono na podstawie informacji z publikacji „Sprawozdanie z wykonania budżetu m.st. htm,12.06.2018 r. d W podziale według dzielnic bez podmiotów, dla których pełna informacja o podmiocie nie występuje w rejestrze

30 days) issued at the end of the year. c Data were calculated on the basis of information from the publicatione „Sprawoz finansowa_v2/wykonanie_budzetu/default. htm, 12.06.2018. d In division by districts excluding entities for which the full

III. WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA

MAJOR DATA REGARDING CITY CALCULATED PER CAPITA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Powierzchnia na 1 mieszkańca w ha (stan w dniu 31 XII)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Area per capita in ha (as of 31 XII)								
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	118	118	118	118	118	118	118	118
Females per 100 males (as of 31 XII)								
Małżeństwa na 1000 ludności	5,3	4,8	4,5	4,2	4,3	4,5	5,0	5,1
Marriages per 1000 population								
Rozwody na 1000 ludności	2,0	2,1	2,1	2,2	2,3	2,2	1,8	2,0
Divorces per 1000 population								
Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,6	11,1	11,0	10,7	11,3	11,4	12,0	12,1
Live births per 1000 population								
Zgony na 1000 ludności	10,4	10,3	10,8	10,9	10,4	10,7	10,6	10,9
Deaths per 1000 population								
Saldo migracji na 1000 ludności	+2,3	+4,2	+3,9	+4,8	+5,2	+4,7 ^a	+4,4	+4,5
Net migration per 1000 population								
Przyrost naturalny na 1000 ludności	1,2	0,7	0,2	-0,2	0,9	0,8	1,4	1,2
Natural increase per 1000 population								
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych.....	3,8	3,4	4,5	2,8	3,3	4,1	3,4	3,1
Infants deaths per 1000 live births								
Pracujący ^b na 1000 ludności (stan w dniu 31 XII)	475	480	474	469	480	486	511	529
Employed persons ^b per 1000 population (as of 31 XII)								
Nakłady inwestycyjne ^c na 1 mieszkańca (ceny bieżące) w zł	11564	11798	10508	10658	11564	13207	11448	14207
Investments outlays ^c per capita (current prices) in zł								
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^c (grupowanie metodą przedsiębiorstw) na 1000 ludności	90	92	89	93	100	99	98	102
Average paid employment in industry ^c (grouping the enterprise method) per 1000 population								

a Do obliczenia salda za 2015 r. wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Według faktycznego (stałego) miejsca pracy; dane nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji pracodawców i społecznych, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a For calculating net migration for 2015 data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b By actual (permanent) place of work; data do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, employers organizations, social organizations, economic and professional local government, individual farmers, clergy and economic entities employing up to 9 persons. c Data concern economic entities employing more than 9 persons.

III. WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA (cd.)

MAJOR DATA REGARDING CITY CALCULATED PER CAPITA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Samochody osobowe zarejestrowane ^a na 1000 ludności (stan w dniu 31 XII) w szt. Registered passenger cars ^a per 1000 population (as of 31 XII) in pieces	544	560	575	593	614	642	673	706
Zużycie w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca: Consumption in households per capita:								
wody z wodociągów w m ³ water from water supply system in m ³	48,2	49,5	46,3	46,5	45,8	46,5	46,6	46,3
energii elektrycznej w kWh electricity in kWh	988,4	997,7	1014,1	991,9	947,0	918,2	912,2	910,9
gazu sieciowego w kWh ^b gas from gas supply system in kWh ^b	188,0	141,0	181,1	178,8	1756,2	1493,7	1876,4	1785,9
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności: Dwelling stocks ^c (as of 31 XII) per 1000 population:								
mieszkania dwellings	500	503	509	513	519	523	532	540
izby rooms	1607	1615	1629	1642	1654	1666	1687	1708
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² useful floor area of dwellings in m ²	29131	29397	29796	30154	30505	30817	31309	31829
Oddane do użytkowania: Completed dwellings:								
mieszkania: dwellings:								
na 1000 ludności per 1000 population	7,3	5,5	7,9	7,6	8,7	7,6	11,5	11,6
na 1000 zawartych małżeństw per 1000 marriages contracted	1391	1139	1746	1799	2008	1700	2304	2265
izby mieszkalne: rooms in dwellings:								
na 1000 ludności per 1000 population	21,7	16,8	22,7	21,7	24,1	21,4	30,7	31,8

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Do roku 2013 w przeliczeniu na jednostki naturalne w m³. c Na podstawie bilansów.

a Since 2011 including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. b Until 2013 calculated in natural units in m³. c Based on balances.

III. WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA (cd.)

MAJOR DATA REGARDING CITY CALCULATED PER CAPITA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w m ² na 1000 ludności Useful floor area of completed dwellings in m ² per 1000 population	542	436	567	541	572	490	682	729
Uczniowie ^a szkół dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych) na 1000 ludności: Pupils ^a of schools for children and youth (excluding special) per 1000 population:								
szkół podstawowych primary	46,8	49,8	51,1	53,3	58,3	64,1	60,9	69,5
gimnazjów lower secondary	22,4	21,5	21,4	21,7	21,9	23,1	24,5	17,0
liceów ogólnokształcących ^b general secondary ^b	23,8	23,0	22,3	21,7	21,2	21,0	21,1	21,4
szkół zawodowych ^c vocational ^c	11,2	11,3	11,3	11,1	10,9	10,9	10,9	11,0
Studenci szkół wyższych ^d na 1000 ludności (stan w dniu 30 XI) Students higher education institutions ^d per 1000 population (as of 30 XI)	164,7	158,1	151,7	141,8	134,5	129,7	125,3	118,2
Absolwenci szkół na 1000 ludności: Graduates of schools per 1000 population:								
zawodowych ^c (dla młodzieży, bez specjalnych) vocational ^c (for youth, excluding special)	1,9	2,1	2,3	2,3	2,1	2,1	2,2	2,1
wyższych ^d higher education institutions ^d	39,0	39,7	39,8	36,7	35,8	32,7	30,7	32,3
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^{ae} na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat Children attending pre-primary education establishments ^{ae} per 1000 children aged 3–6	900	873	878	897	981	1007	929	1000

a Stan na początku roku szkolnego. b Do roku szkolnego 2013/14 łącznie z uzupełniającymi. c Do roku szkolnego 2016/17 łącznie z zasadniczymi; w roku szkolnym 2017/18 łącznie z branżowymi I stopnia oraz z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. d Według faktycznej lokalizacji uczelni/jednostki zamiejscowej, bez jednostek zamiejscowych polskich uczelni za granicą, bez cudzoziemców; patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie” ust. 7 na str. 176. e W 2014 r. do wyliczenia wskaźnika przyjęto liczbę dzieci w grupie 3–6 lat w liczbie ludności w wieku 3–5 lat i połowie rocznika 6-latków, a w 2015 r. – w wieku 3–5 lat.

a As of beginning of the school year. b Until 2013/14 school years including supplementary. c Until 2016/17 school year including basic vocational schools; in the 2017/18 school year including stage I sectoral vocational schools and basic vocational school sections. d By actual residence of higher education institution/organizational units in another location, excluding organizational units of Polish higher education institution operating abroad, excluding foreigners; see general notes to the chapter “Education” item 7 on page 176. e In 2014 the rate was calculated using the number of children aged 3–6 in the population aged 3–5 and in half of the 6-years old population, and in 2015 – aged 3–5.

III. WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA (cd.)
MAJOR DATA REGARDING CITY CALCULATED PER CAPITA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nakład książek i broszur wydanych na 1000 ludności w tys. egz.	32,5	36,4	28,9
Copies of books and pamphlets published per 1000 population in thous.								
Księgozbiór bibliotek publicznych ^a na 1000 ludności (stan w dniu 31 XII) w woluminach	3632	3636	3671	3696	3715	3749	3767	3758
Collection of public libraries ^a per 1000 population (as of 31 XII) in volumes								
Czytelnicy bibliotek publicznych ^{ab} na 1000 ludności	271	263	270	264	260	253	246	244
Borrowers of public libraries ^{ab} per 1000 population								
Wypożyczenia księgozbiorów z bibliotek publicznych ^{ab} w wol.: Loans from public libraries ^{ab} in vol.:								
na 1000 ludności	3719	3789	3929	3904	3686	3579	3534	3464
per 1000 population								
na 1 czytelnika	13,7	14,4	14,6	14,8	14,2	14,2	14,4	14,2
per borrower								
Miejsca na widowni w kinach na 1000 ludności (stan w dniu 31 XII)	17,6	17,8	17,5	18,1	16,8	16,6	17,3	17,9
Seats in fixed cinemas per 1000 population (as of 31 XII)								
Widzowie w kinach na 1000 ludności	3858	4021	3718	3700	3790	3849	4286	4464
Audience in fixed cinemas per 1000 population								
Miejsca w teatrach ^c na 1000 ludności (stan w dniu 31 XII)	5,6	5,7	5,4	5,5	5,3	5,6	6,0	5,7
Seats in theatres ^c per 1000 population (as of 31 XII)								
Widzowie w teatrach ^c na 1000 ludności	662	710	686	685	749	824	864	940
Audience in theatres ^c per 1000 population								
Personel medyczny zatrudniony ^d na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII): Medical personnel ^d per 10 thous. population (as of 31 XII):								
lekarze	41,8	39,5	.	45,8	49,6	50,3	53,2	48,2
doctors								
lekarze dentyści	3,9	4,1	.	4,0	4,6	4,3	4,7	4,8
dentists								

a łącznie z filiami. b łącznie z punktami bibliotecznymi; od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. c w stałej sali. d łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Okręgowych Izbach Lekarskich i Pielęgniarskich, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych.

a Including branches. b Including library service points; since 2015 including interlibrary lending. c In fixed halls. d Including individual medical practices and nurses registered at Districts Chamber of Physicians and Nurses only providing publicly funded services.

III. WAŻNIEJSZE DANE O MIEŚCIE W PRZELICZENIU NA MIESZKAŃCA (dok.)
MAJOR DATA REGARDING CITY CALCULATED PER CAPITA (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Personel medyczny zatrudniony ^a na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) (dok.): Medical personnel ^a per 10 thous. population (as of 31 XII) (cont.):								
farmaceuci pharmacists	11,0	11,2	.	11,5	11,5	11,4	11,5	11,4
pielęgniarki nurses	71,0	72,6	.	81,2	83,2	82,5	82,0	78,9
położne ^b midwives ^b	15,2	16,0	.	16,7	17,3	17,4	19,2	17,2
łóżka w szpitalach ogólnych ^c na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) Beds in general hospitals ^c per 10 thous. population (as of 31 XII)	60,9	60,9	71,6	72,2	71,3	69,0	71,2	70,1
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita	9,4	10,5	11,3	11,6	11,8	12,1	12,5	12,9
Liczba ludności na 1 aptekę (stan w dniu 31 XII) w tys. Population per pharmacy (as of 31 XII) in thous.	3,0	3,0	2,9	2,9	2,8	2,7	2,7	2,7
Dzieci w placówkach sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 na 100 miejsc (stan w dniu 31 XII) Children in establishments providing care for children up to 3 years of age per 100 places (as of 31 XII)	100	94	97	95	96	94	96	94
Obiekty noclegowe turystyki ^d : Accommodation facilities ^d :								
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) number of beds (as of 31 VII)	23858	23830	25382	25199	26394	26651	28762	31021
na 10 tys. ludności per 10 thous. population	140,6*	139,9*	148,3*	146,7*	152,6*	153,2*	164,5*	176,4
korzystający z noclegów na 1 miejsce noclegowe tourists accommodated per bed	98,9	103,4	98,3	107,6	108,3	113,0	115,3	114,7

a łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Okręgowych Izbach Lekarskich i Pielęgniarskich, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. kobiet. c Od 2008 r. łącznie z miejscami (łóżkami i inkubatorami) dla noworodków na oddziałach neonatologicznych. d Dane od 2016 r. opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

Ź r ó d ł o: do 2011 r. dane Ministerstwa Zdrowia; od 2012 r. łącznie z danymi resortów obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji.

a Including individual medical practices and nurses registered at Districts Chamber of Physicians and Nurses only providing publicly funded services. b Ratio calculated per 10 thous. women. c Since 2008 including places (beds and incubators) for newborns in neonatological wards. d Since 2016 data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey.

S o u r c e: until 2011 data of the Ministry of Health; since 2012 including data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

IV. M.ST. WARSZAWA NA TLE WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W 2017 R

THE CAPITAL CITY OF WARSAW ON THE BACKGROUND OF MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wojewódz- two Voivodship	M.st. Warszawa The Capital City of Warsaw		SPECIFICATION
	ogółem total	województwo=100	voivod- ship=100	
POWIERZCHNIA AREA				
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 1 I)	35558	517	1,5	Area in km ² (as of 1 I)
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thous. t:
pyłowych	2,7	0,5	18,9	particulates
gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla)	29125,8	5942,6	20,4	gases (including carbon dioxide)
Przemysłowe oczyszczalnie ścieków (stan w dniu 31 XII)	117	4	3,4	Industrial waste water treatment plants (as of 31 XII)
w tym biologiczne	85	1	1,2	of which biological
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	322	4	1,2	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym biologiczne	256	1	0,4	of which biological
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	5595,5	2983,2	53,3	Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	1305,6	589,3	45,1	Municipal waste collected ^b (during the year) in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Fixed assets outlays (current prices):
służące ochronie środowiska w milionach złotych	832,9	252,1	30,3	on environmental protection in million zlotys
służące gospodarce wodnej w milionach złotych	276,2	94,7	34,3	on water management in million zlotys
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY				
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c : w liczbach bezwzględnych	103962	45672	43,9	Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings ^c : in absolute numbers
na 10 tys. ludności	194	260	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	60,0	46,4	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^c in %
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	5384,6	1764,6	32,8	Population (as of 31 XII) in thous.
w tym kobiety	2808,4	953,8	34,0	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	151	3412	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII).....	66	71	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,9	1,2	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	2,5	4,5	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dane szacunkowe; nie obejmują odpadów komunalnych zebranych selektywnie. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a Working on sewage network. b Estimated data; do not include municipal waste collected separately. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

IV. M.ST. WARSZAWA NA TLE WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W 2017 R. (cd.)

THE CAPITAL CITY OF WARSAW ON THE BACKGROUND OF MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	M.st. Warszawa The Capital City of Warsaw		SPECIFICATION
	ogółem total	województwo=100 voivodship=100		
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	1641,7	934,3	56,9	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^b w zł	5523,65	6059,04	109,7	Average monthly gross wages and salaries ^b in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	154,1	26,1	16,9	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	5,6	2,0	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	45154,6	2455,2	5,4	water supply distribution
kanalizacyjnej ^c	15870,3	2444,5	15,4	sewage ^c
gazowej rozdzielczej	14750,4	2841,6	19,3	gas supply distribution
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31 XII):				Dwelling stocks ^d (as of 31 XII)
mieszkania:				dwelling:
w tysiącach	2263,5	952,7	42,1	in thousand
na 1000 ludności	420,4	539,9	x	per 1000 population
izby:				rooms:
w tysiącach	8208,4	3014,3	36,7	in thousand
na 1000 ludności	1524	1708	x	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :				useful floor area of dwellings in m ² :
w tysiącach	163421,9	56166,6	34,4	in thousand
na 1000 ludności	30350	31829	x	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	37,3	20,3	54,5	in thousand
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	6,9	11,6	x	dwellings
izby	24,6	31,8	x	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	587,8	729,2	x	useful floor area of dwellings in m ²

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych; bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. b Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego; bez zatrudnionych za granicą. c Łącznie z kolektorami. d Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

a By actual place of work and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons, employed on agriculture private farms; employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employer organizations, economic and professional local government and clergy. b Excluding economic entities employing up to 9 persons, employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employer organizations, economic and professional local government; excluding persons employed abroad. c Including collectors. d Based on balances of dwellings stocks.

IV. M.ST. WARSZAWA NA TLE WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W 2017 R. (cd.)

THE CAPITAL CITY OF WARSAW ON THE BACKGROUND OF MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	M.st. Warszawa The Capital City of Warsaw		SPECIFICATION
	ogółem total	województwo=100 voivodship=100		
EDUKACJA I WYCHOWANIE ^a – stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^a – as of beginning of the school year				
Uczniowie ^b w szkołach w tys.:				Pupils ^b and students in schools in thous.:
podstawowych	403,2	124,2	30,8	primary
gimnazjalnych	104,3	30,7	29,5	lower secondary
branżowych I stopnia ^c	15,7	2,2	13,9	stage I sectoral vocational ^c
liceach ogólnokształcących	81,2	38,3	47,1	general secondary
technikach	60,4	17,1	28,3	technical secondary
artystycznych ogólnokształcących ^d	1,3	0,8	61,8	general art ^d
policealnych	30,6	14,0	45,6	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego:				Children attending pre-primary education establishments:
w tysiącach	219,6	78,1	35,6	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–5 lat	916	1031	x	per 1000 children aged 3–5
OCHRONA ZDROWIA ^e I POMOC SPOŁECZNA – STAN W DNIU 31 XII HEALTH CARE ^e AND SOCIAL WELFARE – as of 31 XII				
Przychodnie	3028	1339	44,2	Out-patient departments
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	8,9	12,9	x	Consultations provided within out-patient health care per 1 resident
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f na 10 tys. ludności	48,5	70,1	x	Beds in general hospitals ^f per 10 thous. of population
Apteki ogólnodostępne	1795	658	36,7	Generally available pharmacies
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	953	203	21,3	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	17742,1	6632,2	37,4	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea (łącznie z oddziałami; stan w dniu 31 XII)	135	66	48,9	Museums (including branches; as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	10936,4	10020,8	91,6	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	75	28	37,3	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	10896,0	7848,6	72,0	Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty noclegowe w tys.:				Tourist accommodation establishments in thous.:
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	56,7	31,0	54,7	number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	5092,0	3559,3	69,9	tourists accommodated

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie” na str. 174. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c łącznie z uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy oraz oddziałów zasadniczych szkół zawodowych. d Dających uprawnienia zawodowe. e łącznie z danymi resortu obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. f łącznie z miejscami (łóżkami i inkubatorami) dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

a See general notes to the chapter „Education” on page 174. b Excluding schools for adult, except for post-secondary schools. c Including pupils and students of special job-training schools and basic vocational sections. d Leading to professional certification. e Including data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. f Including places (beds and incubators) for newborns in neonatological wards.

IV. M.ST. WARSZAWA NA TLE WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W 2017 R. (dok.)

THE CAPITAL CITY OF WARSAW ON THE BACKGROUND OF MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	M.st. Warszawa The Capital City of Warsaw		SPECIFICATION
	ogółem total	województwo=100 voivodship=100		
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu ^a (ceny bieżące):				Sold production of industry ^a (current prices):
w milionach złotych	249961,9	115549,1	46,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	46525	65722	141,3	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano- montażowej ^{ab} (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^{ab} (current prices):
w milionach złotych	21741,3	13724,3	63,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4047	7806	192,9	per capita in zł
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENT. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne w przedsię- biorstwach ^c (ceny bieżące) w mln zł	39061,7	24977,3	63,9	Investment outlays in enterprises ^c (current prices) in mln zł
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach ^a (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewi- dencyjne) w mln zł	494580,4	326268,1	66,0	Gross value of fixed assets in enter- prises ^a (as of 31 XII; current book- -keeping prices) in mln zł
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^d (stan w dniu 31 XII)	809369	434676	53,7	Entities of the national economy in the REGON ^d register (as of 31 XII)
sektor publiczny	12327	4521	36,7	public sector
sektor prywatny	774978	411591	53,1	private sector
RACHUNKI REGIONALNE W 2016 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2016				
Produkt krajowy brutto (ceny bie- żące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	414401	248242	59,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	77359	141941	183,5	per capita in zł
Wartość dodana brutto (ceny bie- żące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	366062	219296	59,9	in million zlotys
na 1 pracującego ^e w zł	147962	182093	123,1	per employed person ^e in zł

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Wykonanej przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego bądź m.st. Warszawy, siłami własnymi (bez podwykonawców). c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. Dane o liczbie podmiotów w podziale według sektorów własności nie obejmują podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON. e Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących.

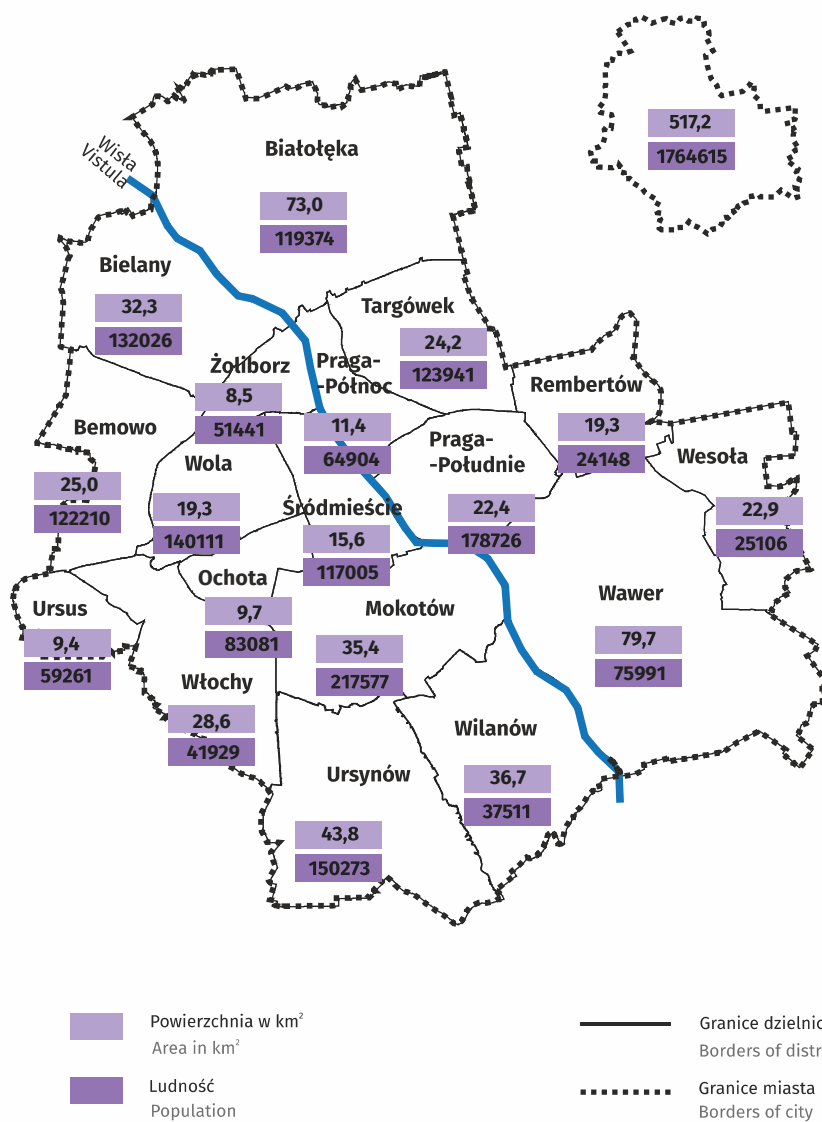
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship or in the Capital City of Warsaw (without subcontractors participation). c Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location. d Excluding persons tending private farms in agriculture. Data on the number of entities by ownership sectors do not include entities for which information on ownership form does not exist in the REGON register. e For calculations the annual average number of employed persons was applied.

MAPA ADMINISTRACYJNA M.ST. WARSZAWY W 2017 R.

Ludność - stan w dniu 31 XII
Powierzchnia - stan w dniu 1 I

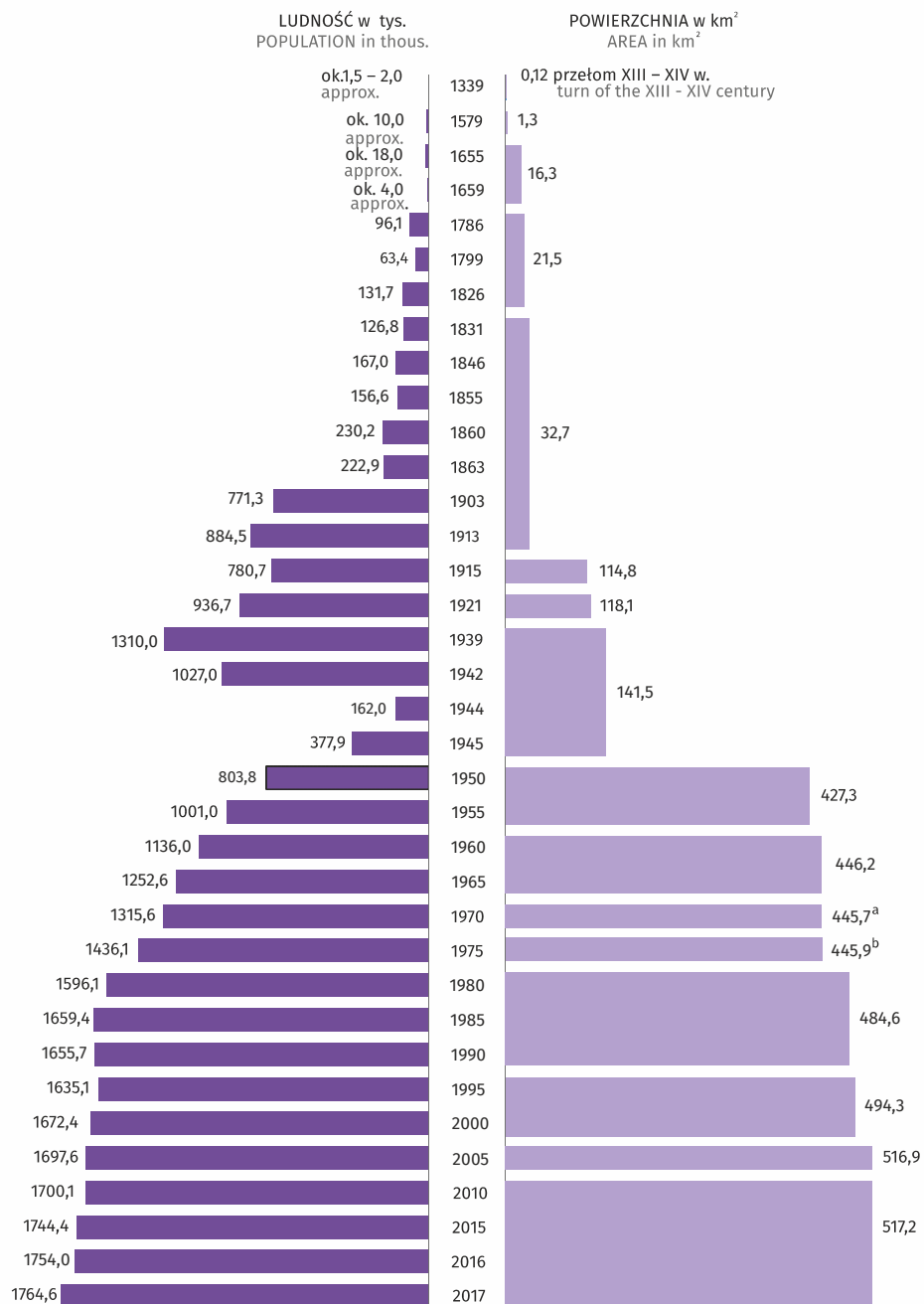
ADMINISTRATIVE MAP OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW IN 2017

Population - as of 31 XII
Area - as of 1 I

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ W LATACH 1339-2017

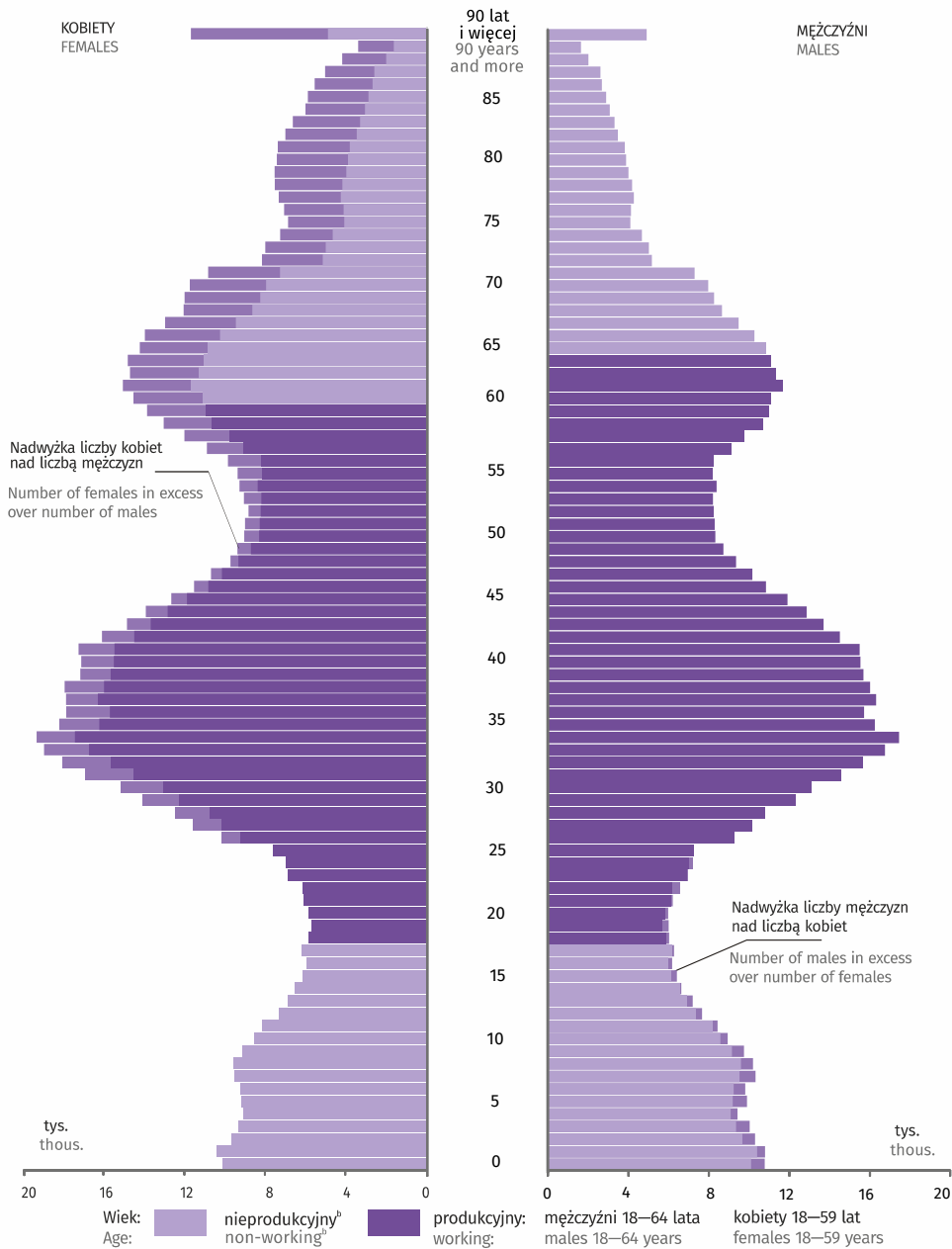
AREA AND POPULATION IN YEARS 1339-2017

a, b Według skorygowanych danych: a – z dnia 1 I 1969 r., b – z dnia 1 I 1971 r.
 U w a g a. Od 1939 r. powierzchnia Warszawy podana jest łącznie z powierzchnią Wisły.
 a, b According to revised data: a – of 1 January 1969, b – of 1 January 1971.
 N o t e. Since 1939 the area of Warsaw is given with Vistula river surface area.

LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2017 R.

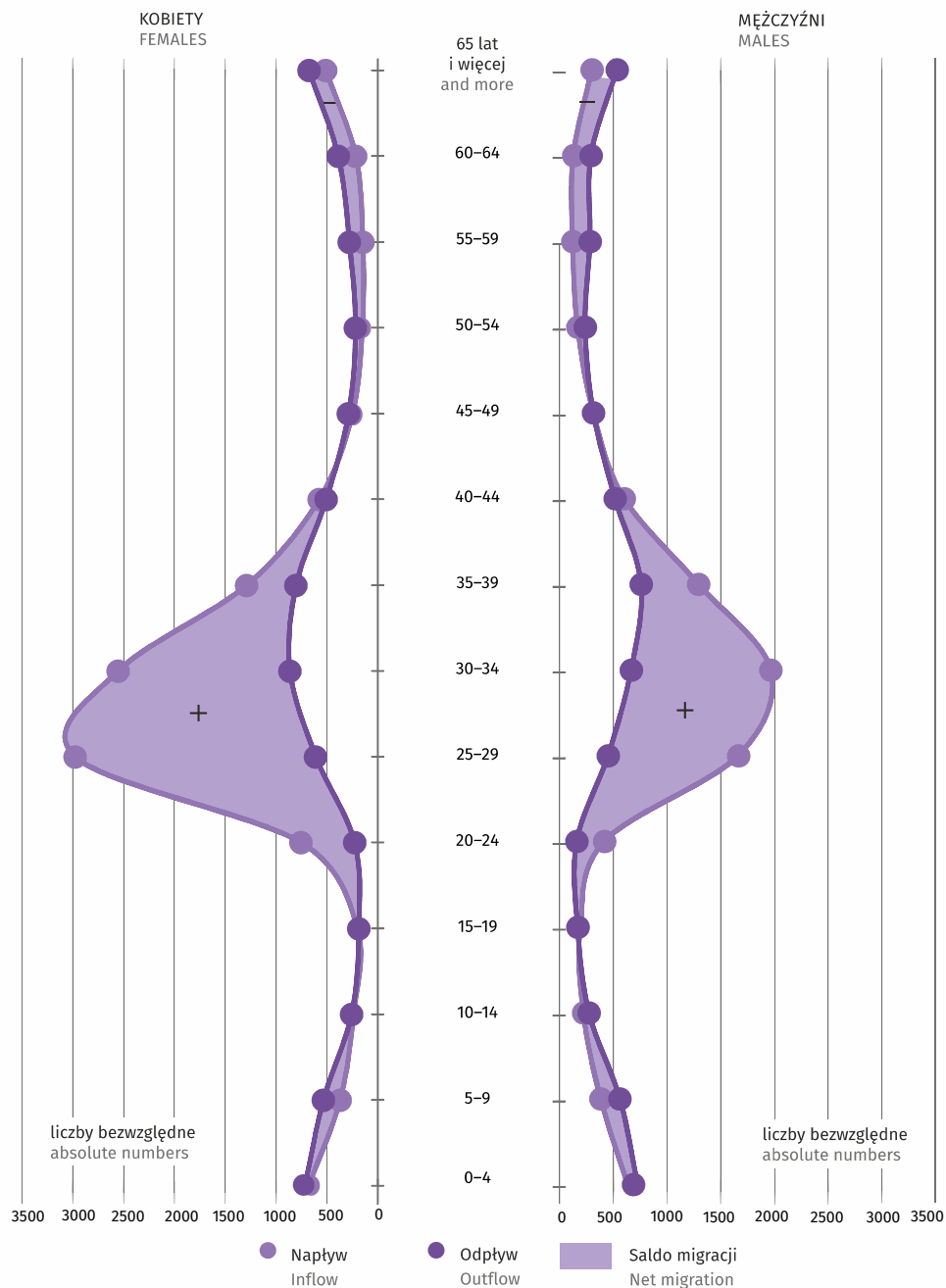
Stan w dniu 31 XII
POPULATION^a BY SEX AND AGE IN 2017
As of 31 XII

a Według faktycznego miejsca zamieszkania. b Wiek przedprodukcyjny (do 17 lat) i wiek poprodukcyjny (mężczyźni – 65 lat i więcej; kobiety – 60 lat i więcej).

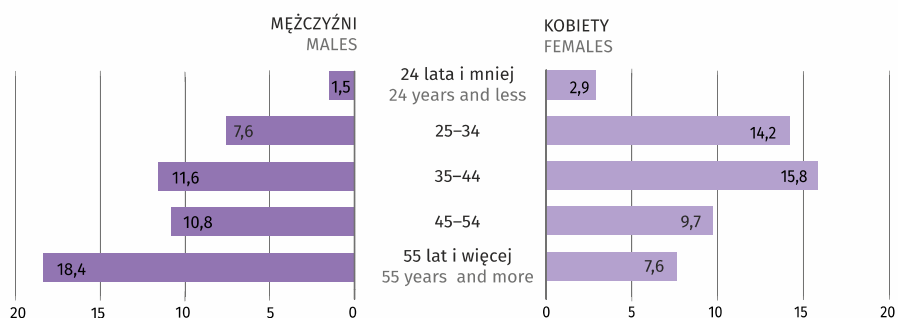
a By actual place of residence. b Pre-working age (up to the age of 17) and post-working age (65 and more for males; 60 and more for females).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE^a LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2017 R.
INTERNAL MIGRATION^a OF POPULATION BY SEX AND AGE IN 2017

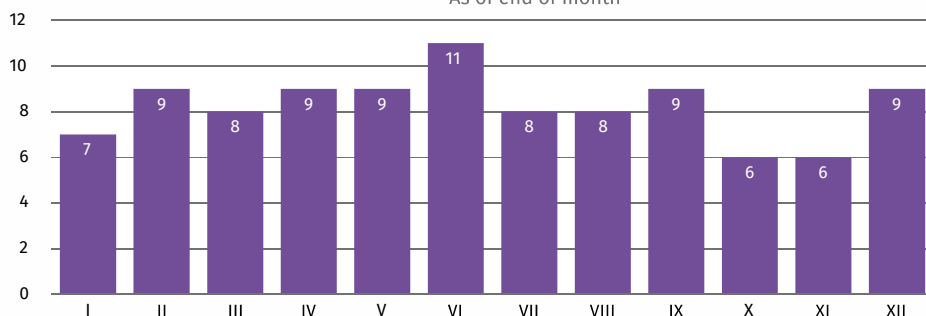
BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI I WIEKU W % OGÓŁEM W 2017 R.

Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY SEX AND AGE IN % OF TOTAL IN 2017
As of 31 XII

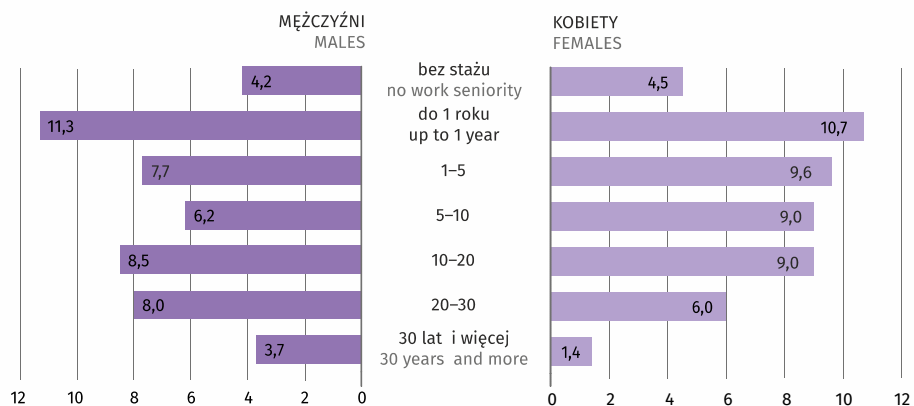
BEZROBOTNI NA 1 OFEROWANE MIEJSCE PRACY WEDŁUG MIESIĄCA W 2017 R.

Stan w końcu miesiąca
UNEMPLOYED PERSONS PER 1 JOB OFFER BY MONTHS IN 2017
As of end of month

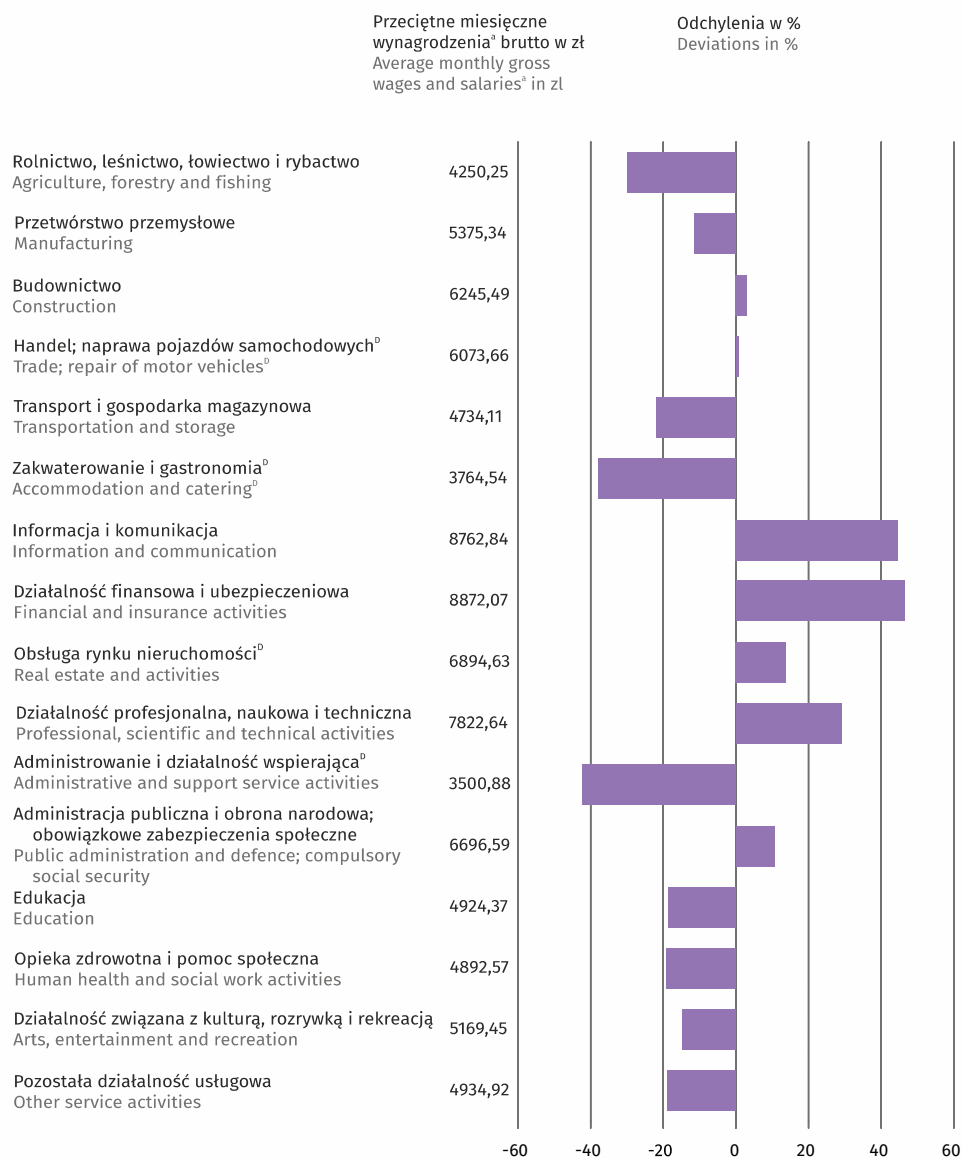
BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG PŁCI I STAŻU PRACY W % OGÓŁEM W 2017 R.

Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY SEX AND WORK SENIORITY IN % OF TOTAL IN 2017
As of 31 XII

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ^a BRUTTO
OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W GOSPODARCE NARODOWEJ^b W 2017 R.**

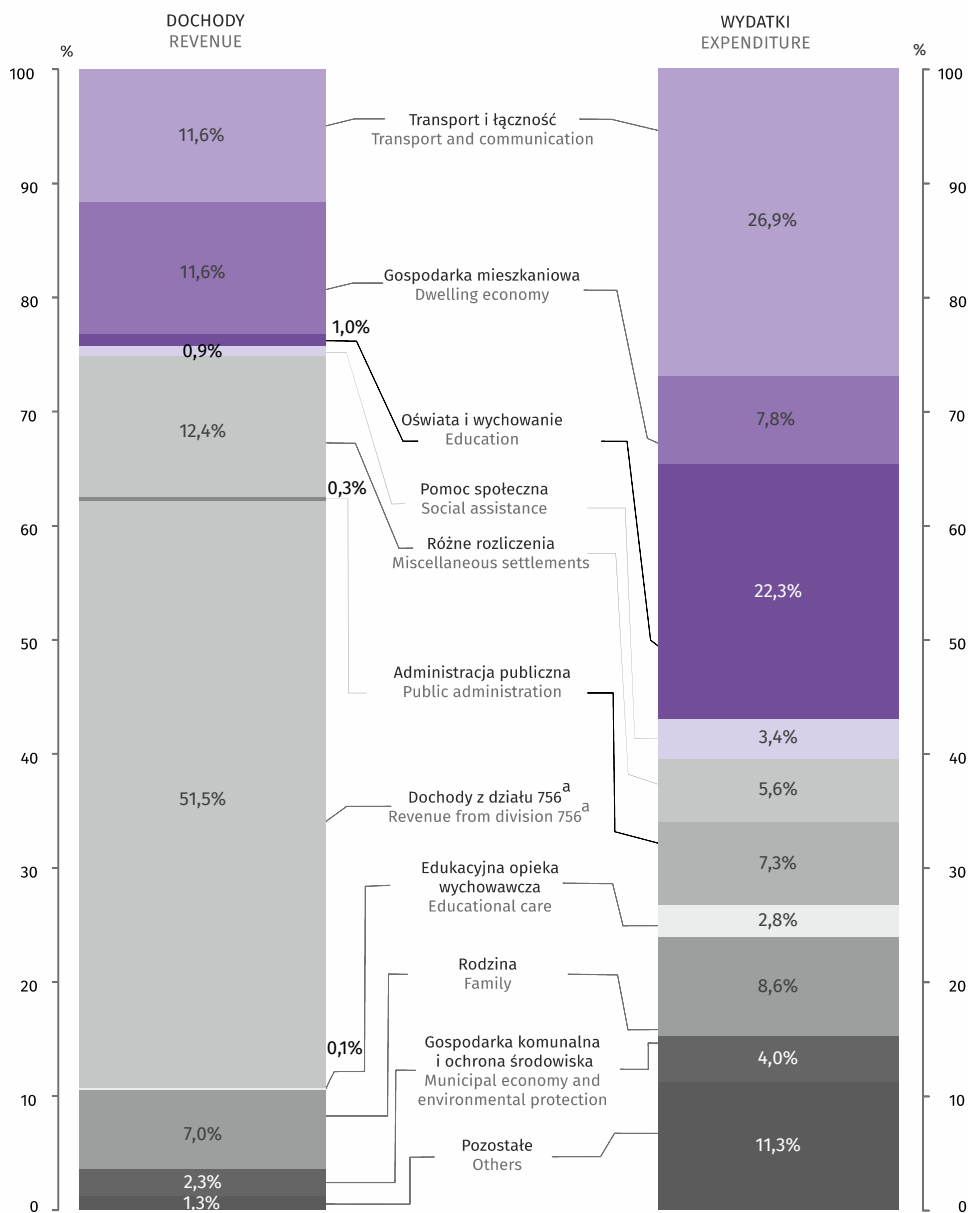
RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a
FROM THE AVERAGE WAGES AND SALARIES^b IN THE NATIONAL ECONOMY IN 2017

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. b Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w m.st. Warszawie w 2017 r. wynosiło 6059,04 zł.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons. b Average monthly gross wages and salaries in the Capital City of Warsaw in 2017 amounted to 6059,04 zł.

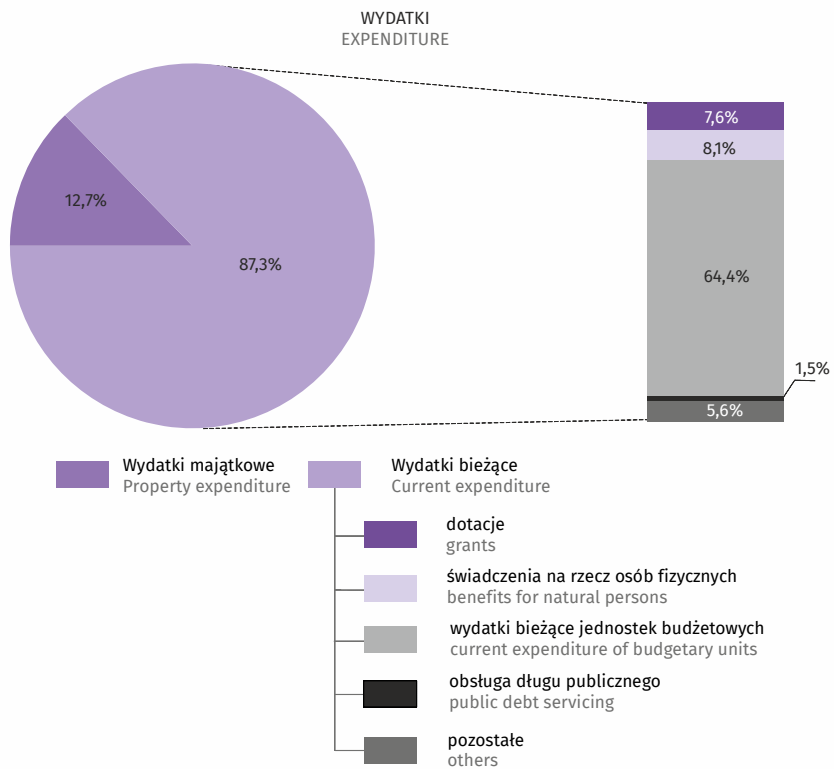
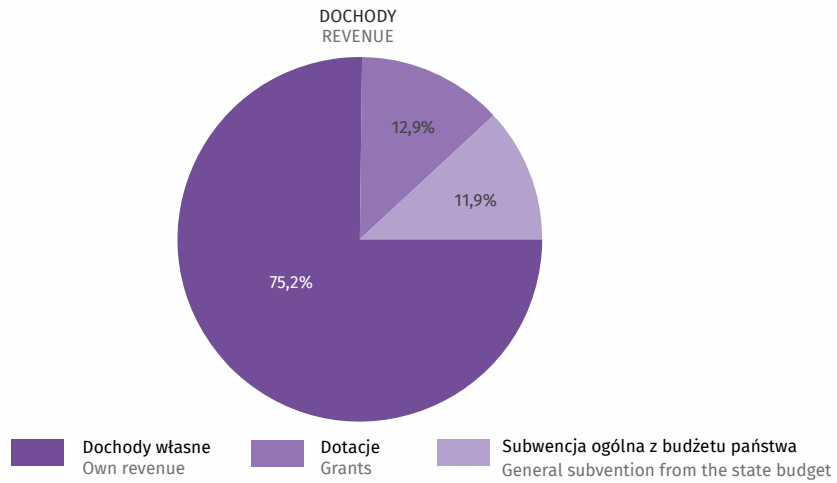
STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETU M.ST. WARSZAWY WEDŁUG DZIAŁÓW W 2017 R.
STRUCTURE OF REVENUE AND EXPENDITURE OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW BUDGET BY DIVISION IN 2017

^a Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem.

^a Income taxes from legal persons, natural persons and other organizational units without legal personality and expenses associated with their intake.

**STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETU M.ST. WARSZAWY
WEDŁUG RODZAJÓW W 2017 R.**
STRUCTURE OF REVENUE AND EXPENDITURE OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW
BUDGET BY TYPE IN 2017

DZIAŁ I

GEOGRAFIA. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Stan i ochrona środowiska

Geografia

1. Z dniem 27 X 2002 r. (na mocy ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy z dnia 15 III 2002 r., Dz. U. Nr 41, poz. 361, z późn. zm.) zniesiony został dotychczasowy powiat warszawski oraz gminy warszawskie i dzielnice w gminie Warszawa-Centrum. **M.st. Warszawa stanowi obecnie jedną gminę, mającą jednocześnie status miasta na prawach powiatu, podzieloną na 18 dzielnic.**

Dane o dzielnicach m.st. Warszawy przedstawione zostały w publikacji pt. „Panorama dzielnic Warszawy w 2017 r.” opracowanej i wydanej w formie książkowej przez Urząd Statystyczny w Warszawie, jak również zamieszczonej na stronie internetowej urzędu: <http://warszawa.stat.gov.pl>.

2. Dane o **powierzchni jednostek podziału terytorialnego** podane zostały w hektarach i pełnych kilometrach kwadratowych według stanu w dniu 1 I 2017 r. na podstawie wykazów uzyskanych z Państwowego Rejestru Granic i Powierzchni Jednostek Podziału Terytorialnego Kraju; rejestr prowadzony jest w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii.

Dane te w znacznym stopniu różnią się od wykazanych według stanu w dniu 1 I 2005 r., ponieważ ustalone zostały znacznie dokładniejszą metodą, opartą o aktualne dane komputerowej bazy Państwowego Rejestru Granic. Przyjęcie takiej metody spowodowało, że w stosunku do 2005 r. i lat poprzednich nastąpiły zmiany powierzchni prawie wszystkich jednostek podziału terytorialnego.

Rok 2006 był pierwszym rokiem działania nowego systemu, a w kolejnych latach prace te były kontynuowane, dlatego nie można wykluczyć wystąpienia dalszych drobnych korekt powierzchni m.in. w odniesieniu do takich jednostek podziału terytorialnego jak dzielnice.

Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni** przedstawione są w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i

CHAPTER I

GEOGRAPHY. ENVIRONMENTAL PROTECTION

Environmental protection

Geography

1. On 27 X 2002 (by virtue of the Law on the System of the Capital City of Warsaw dated 15 III 2002, Journal of Laws No. 41, item 361, with later amendments) warszawski powiat, gminas of warszawski powiat and districts of Warszawa-Centrum gmina have been cancelled. **The Capital City of Warsaw currently constitutes one gmina, treated also as a city with powiat status, with 18 districts.**

Data on Warsaw districts are presented in the publication „Panorama of Warsaw districts in 2017”, issued and available in both forms: as a book and on the website of the Statistical Office in Warsaw: <http://warszawa.stat.gov.pl/en/>.

2. Data on **territorial units area**, in hectares or in full square kilometres, as of 1 I 2017 are given on the basis of the State Border and State Territorial Units Area Register maintained by the Head Office of Geodesy and Cartography.

The data are considerably different comparing to those, as of 1 I 2005. They have been fixed, for the first time, using more precise measuring methods based on the data existing in the State Border Register data base. It caused the area corrections for almost all territorial units in comparison with 2005 and the previous years.

As the new system has been applied for the first time in 2006 and the works have been continued in the following years, we can expect further area corrections in the future, especially concerning such territorial units as for example districts.

Information **regarding the geodesic status and directions of land use** is classified according to the land evidence included in the land register as a re-

Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1034).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych:

- gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji „grunty zabudowane i zurbanizowane”),
- gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji „wody śródlądowe stojące”),
- rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane według wymienionej ewidencji o:

a) **użytkach rolnych** dotyczą: gruntów ornych, sadów, łąk i pastwisk trwałych, gruntów rolnych zabudowanych zajętych pod budynki mieszkalne oraz inne budynki i urządzenia budowlane służące produkcji rolniczej, nie wyłączając produkcji rybnej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego (kotłownie, komórki, garaże, szopy, stodoły, wiaty, spichlerze, budynki inwentarskie, place składowe i manewrowe w obrębie zabudowy itp.), a także ogródków przydomowych w gospodarstwach rolnych, gruntów pod stawami obejmującymi zbiorniki wodne (z wyjątkiem jezior i zbiorników zaporowych z urządzeniami do regulacji poziomu wód) wyposażone w urządzenia hydrotechniczne, nadające się do chowu, hodowli i przetrzymywania ryb obejmujące powierzchnię ogroblowaną wraz z systemem rowów oraz z terenami przyległymi do stawów i z nimi związane, a należącymi do obiektu stawowego, gruntów pod rowami do których zalicza się otwarte rowy pełniące funkcję urządzeń melioracji wodnych dla gruntów wykorzystywanych do produkcji rolniczej.

b) **gruntach leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych** dotyczą:

- **lasów**, do których zalicza się grunty określone jako „las” w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1153).
- **gruntów zadrzewionych i zakrzewionych**, do których zalicza się grunty porośnięte roślinnością leśną, których pole powierzchni jest mniejsze od 0,1000 ha, a także: śródpolne skupiska drzew i krzewów niezaliczone do lasów, tereny torfowisk, pokrytych częściowo kępami krzewów i drzew karłowatych, grunty porośnięte wikliną w stanie naturalnym i krzewiastymi formami wierzb w dolinach rzek i obniżeniach terenu, przylegające do wód powierzchniowych grunty porośnięte drzewami lub krzewami, stanowiące biologiczną strefę ochronną cieków i zbiorników wodnych, jary i wąwozy pokryte drzewami i krzewami (naturalnie lub sztucznie) w celu zabezpieczenia przed erozją,

sult of the decree of the Minister of Regional Development and Construction from 29 III 2001 on the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2016 item 1034).

Since 2002 the land register introduced changes primarily consisting of the inclusion into agricultural land of:

- built-up agricultural land (which previously was included in the item „built-up and urbanized land”),
- land under ponds (included in the item „standing inland water”),
- ditches (which were classified separately).

According to the before mentioned register, data on:

a) **agricultural land** refer to: arable land, orchards, meadows, permanent pastures, agricultural land occupied by residential and other buildings as well as facilities designed for agricultural production, including fishery production and food processing industry (boiler houses, shed, garages, shanties, barns, umbrella roofs, granaries, buildings for livestock, stockyards and maneuvering yards within developed area etc.) as well as gardens adjacent to farms, land under ponds including water reservoirs (excluding lakes and dam reservoirs for water level adjustment) equipped with hydro-technical installations suitable for fish farming and keeping covering dyke areas including ditches and areas adjacent and related to ponds, land under ditches including open ditches acting as land improvement facilities for land used in agricultural production.

b) **forest, wooded and shrubbery areas** refer to:

- **forests**, including land identified as “forest” in the Act of 28 September 1991 – on forests (uniform text: Journal of Laws 2014 item 1153).
- **forests and other wooded land** – land covered with forest plants and whose surface area is under 0,1000 ha are as well as: groups of trees and shrubs found in the middle of fields and not included in forest land, peat bogs partially covered with groups of shrubs and dwarf trees, natural wicker fields and natural bush formed willow trees located in river beds and depressed land, land covered with trees and shrubs located next to surface water and constituting a biological protective zone against sewage and water reservoirs, ravines and gorges naturally or artificially covered with trees and shrubs in order to protect them against erosion and not counted as forests, stone and rubble

niezaliczone do lasów, wysypiska kamieni i gruzowiska porośnięte drzewami i krzewami, zadrzewione i zakrzewione tereny nieczynnych cmentarzy, poza zwartymi kompleksami lasów, skupiska drzew i krzewów mające charakter parku, niewyposażone w urządzenia i budowle dla rekreacji i wypoczynku.

- c) **gruntach pod wodami** dotyczą:
- **gruntów pod wodami powierzchniowymi płynącymi**, do których zalicza się grunty pod wodami płynącymi w rzekach, potokach górskich, kanałach i innych ciekach, o przepływach stałych lub okresowych oraz źródła, z których cieką biorą początek, a także grunty pod wodami znajdującymi się w jeziorach i zbiornikach sztucznych, z których cieką wypływają lub do których wpływają,
 - **gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi**, do których zalicza się grunty pod wodami w jeziorach i zbiornikach innych niż określone powyżej
- d) **gruntach zabudowanych i zurbanizowanych** dotyczą:
- **terenów mieszkaniowych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki mieszkalne, urządzenia funkcjonalnie związane z budynkami mieszkalnymi (podwórza, dojazdy, przejścia, przydomowe place gier i zabaw itp.), a także ogródki przydomowe,
 - **terenów przemysłowych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia służące produkcji przemysłowej, a także ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, stacje transformatorowe, czynne hałdy i wysypiska, urządzenia magazynowo-składowe, bazy transportowe i remontowe itp.,
 - **innych terenów zabudowanych**, do których zalicza się grunty zajęte pod budynki i urządzenia związane z administracją, służbą zdrowia, handlem, kultem religijnym, rzemiosłem, usługami, nauką, oświatą, kulturą i sztuką, wypoczynkiem, łącznością itp., czynne cmentarze, grzebowniska zwierząt oraz inne grunty zabudowane (nie ujęte w poz. dotyczących terenów mieszkaniowych i przemysłowych),
 - **zurbanizowanych terenów niezabudowanych**, do których zalicza się grunty niezabudowane, ale przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej,
 - **terenów rekreacyjno-wypoczynkowych**, do których zalicza się nie zajęte pod budynki:
 - tereny ośrodków wypoczynkowych, zabaw dziecięcych, plaże, urządzone parki, skwery, zieleńce (poza pasami ulic),

dumps covered with trees and shrubs, cemeteries no longer being used and covered with trees and shrubs, with the exception of forest complexes, groups of trees and shrubs constituting a park but not equipped with equipment and buildings used for recreation and resting purposes.

- c) **land under waters** refer to:
- **land under surface flowing waters**, which covers land under waters flowing in rivers, mountain streams, channels, and other water courses, permanently or seasonally and their sources as well as land under lakes and artificial water reservoirs, from or to which the water course flow,
 - **land under surface lentic water**, which covers land under water in lakes and reservoirs other than those described above.
- d) **built-up and urban areas** refer to:
- **residential areas** include land not used for agricultural and forest production, put under dwelling buildings, devices functionally related to dwelling buildings (yards, drives, passages, playgrounds adjacent to houses), as well as gardens adjacent to houses,
 - **industrial areas** include land put under buildings and devices serving the purpose of industrial production, as well as water intakes, waste water treatment plants, transformer station, active waste-dumps and landslides, storage devices, transport and repair bases etc.,
 - **other built-up areas** include land put under buildings and devices related to administration, health services, commerce, worship, crafts, services, science, education, culture and art., recreation communication etc., graveyards in service, animal cemeteries and other built-overland not listed under residential and industrial areas
 - **undeveloped urbanised areas** include land that is not built over, allocated in spatial management plans to building development and excluded from agricultural and forest production,
 - **recreational and resting areas** comprise the following types of land not put under buildings:
 - areas of recreational centres, children playgrounds, beaches, arranged parks, squares, lawns (outside street lanes),

- tereny o charakterze zabytkowym: ruiny zamków, grodziska, kurhany, pomniki przyrody itp.,
- tereny sportowe: stadiony, boiska sportowe, strzelnice sportowe, kąpielska itp.,
- tereny spełniające funkcje rozrywkowe: lunaparki, wesołe miasteczka itp.,
- ogrody zoologiczne i botaniczne,
- tereny zieleni nieurządzonej nie zaliczone do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych,
- **terenów komunikacyjnych**, do których zalicza się grunty zajęte pod:
 - drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne, w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych oraz do obiektów użyteczności publicznej; place postojowe i manewrowe przy dworcach kolejowych, autobusowych i lotniczych, portach morskich i rzecznych, i innych oraz ogólnodostępne dojazdy do ramp wyładowniczych i placów składowych,
 - tereny kolejowe,
 - inne tereny komunikacyjne obejmujące: porty lotnicze i inne budowle oraz urządzenia służące komunikacji lotniczej, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty, budowle i urządzenia górskich kolei linowych, torowiska tramwajowe poza pasami ulic i dróg, a także obiekty i urządzenia związane z komunikacją miejską, urzędzone parkingi poza lasami państwowymi, dworce autobusowe, wały ochronne wód przystosowane do ruchu kołowego,
 - **użytków kopalnych**, czyli gruntów zajętych przez czynne odkrywkowe kopalnie, w których odbywa się wydobycie kopalin.
- e) **użytkach ekologicznych** dotyczą prawnie chronionych pozostałości ekosystemów, takich jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp. Użytki ekologiczne określa się na podstawie rozporządzenia właściwego wojewody lub uchwały właściwej rady gminy, podjętych na podstawie przepisów o ochronie przyrody.
- f) **nieużytkach** dotyczą:
 - niezakwalifikowanych do użytków ekologicznych: bagien (błota, topieliska, trzęsawiska, moczary, rojsty), piasków (piaski ruchome, plaże nieurządzone, piaski nadbrzeżne, wydmy), naturalnych utworów fizjograficznych (np. urwiska, strome stoki, uskoki, skały, rumowiska),
 - areas of historical significance: ruins of castles, strongholds, barrows, natural monuments etc.,
 - sport grounds: stadiums, football fields, sports rifle-ranges, public baths etc.,
 - area for entertainment purposes: amusement, grounds, funfairs etc.,
 - zoological and botanical gardens,
 - areas of non-arranged greenery, not listed under woodlands or land planted with trees or shrubbery,
- **transport areas** including land put under:
 - roads: national roads, voivodship roads, powiat roads, communal roads, roads within housing estates, access roads to agricultural land and woodlands and to facilities of public utility, stopping and maneuvering yards next to railway stations, bus stations and airports, maritime and river ports and other ports, as well as universal accesses to unloading platforms and storage yards,
 - railway grounds,
 - other transport grounds comprise land put under: airports and other building and devices for air transport, port equipment, piers, facilities and buildings for water transport, on-land mountain facilities, buildings and devices of cable railway, tramway lines outside driving lanes of streets and roads as well as facilities and devices connected with municipal transport, arranged parking lots outside state forests, bus stations, embankments fit for road traffic,
 - **mining grounds**, that is land put under active quarries extracting minerals.
- e) **ecological areas** comprise legally protected remains of ecosystems: natural water basins, field and forest ponds, tree and bush clusters, swamps, peat-bogs, dunes, areas of unused flora, old river-beds, rock outcrops, scarps, and gravel-banks. This form of environmental protection is introduced by virtue of a decision of a voivode or a gmina council, in compliance with environmental protection regulations.
- f) **wastelands** comprise:
 - land not qualified as ecological grounds: marshes (swamps, whirlpools, sloughs, bogs), sands (quick sands, non-arranged beaches, coastal sands, dunes), natural physiographical formations (craggs, steep slopes, faults, rocks, rubble),

- nieprzeznaczonych do rekultywacji wyrobisk po wydobywaniu kopalini.
- g) **terenach różnych** dotyczą wszystkich pozostałych gruntów, których nie można zaliczyć do innych użytków, takich jak: grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego. Do terenów przeznaczonych do rekultywacji zalicza się zdegradowane lub zdewastowane grunty, takie jak: nieczynne hałdy, wysypiska, zapadliska, tereny po działalności przemysłowej i górniczej oraz po poligonach wojskowych, dla których właściwe organy zatwierdziły projekty rekultywacji.

Dane meteorologiczne prezentowane w rozdziale obrazują w ogólnym zarysie warunki naturalne panujące na terenie Warszawy. Dane otrzymywane są z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego, dysponującego siecią obserwacyjno-pomiarową. W skład sieci wchodzi stacje meteorologiczne i hydrologiczno-meteorologiczne.

Stacje Hydrologiczno-Meteorologiczne (synoptyczne) prowadzą obserwacje i pomiary elementów meteorologicznych co godzinę, natomiast do obliczeń średnich dobowych i ekstremalnych korzysta się z ośmiu obserwacji na dobę.

Posterunki meteorologiczne prowadzą obserwacje podstawowych elementów meteorologicznych cztery razy na dobę.

Średnie roczne temperatury powietrza zostały wyznaczone na podstawie średnich dobowych wartości liczonych z ośmiu obserwacji na stacjach synoptycznych IMGW, które odzwierciedlają przebieg parametrów meteorologicznych na obszarze Polski.

Roczne sumy opadu atmosferycznego zostały obliczone na podstawie sum dobowych w oparciu o wybrane stacje i posterunki IMGW, które oddają przestrzenne zróżnicowanie przebiegu sum opadu atmosferycznego w kraju.

Wykaz stacji meteorologicznych, z których zaprezentowano dane meteorologiczne uwzględnia stacje IMGW wchodzące w skład Regionalnej Bazowej Sieci Synoptycznej (RBSN) w Europie.

Stan i ochrona środowiska

1. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- a) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów

- excavations after extraction of minerals not fitted for re-cultivation.

- g) **various areas** comprise all other land, which cannot be classified as other usable area such as: land to be reclaimed and undeveloped reclaimed land, dikes not suitable for vehicle traffic. Land to be reclaimed comprises degraded or devastated land such as: inactive dumps, landfills, post-industrial zones and post-mining areas, post military range areas, for which appropriate bodies approved land reclamation projects.

Meteorological data presented in this chapter in general illustrate natural conditions in Warsaw. The data are received from the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute having in disposal observational and measurement network. Meteorological and hydrological and meteorological stations are components of this network.

(Synoptic) Hydrological and Meteorological Stations carry out observations and measurements of meteorological elements every hour; however, average daily and extreme values are calculated on the basis of eight observations per day.

Meteorological posts carry out observations of basic meteorological elements four times a day.

Average annual air temperatures were determined on the basis of average daily values calculated on the basis of eight observations at Institute of Meteorology and Water Management (IMGW) synoptic stations, which reflect the situation of meteorological parameters in Poland.

Annual atmospheric precipitation total was calculated on the basis of daily data from selected stations and posts of the Institute, which reflect geographical diversity of precipitation in Poland.

A list of meteorological stations, from which the meteorological data were taken, includes IMGW stations covered by Regional Basic Synoptic Network in Europe.

Environmental protection

1. Information regarding **water withdrawal** concern:

- a) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include

budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;

- b) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

2. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 1, pkt a) i b).

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczy ulegających osadzeniu lub flotacji.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Kilkustopniowe oczyszczanie odprowadzanych ścieków, np. biologiczne z podwyższonym usuwaniem biogenów lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne, zakwalifikowano do najwyższego stopnia oczyszczania (z podwyższonym usuwaniem biogenów, biologicznego lub chemicznego).

water coming from draining of mines and construction facilities, which is discharged to reservoir without further use;

- b) in the item “exploitation of water supply network” – all units supervising water supply network (including housing cooperatives, water companies, waterworks and workplaces etc.).

2. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 1, points a) and b).

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewage network of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), by other entities as well as households.

Cooling water comprises wastewater with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

A few steps treatment of discharged wastewater, e.g. biological with increased biogene removal or mechanical, chemical and biological, was classified as the highest degree of the treatment process (with increased biogene removal, biological or chemical).

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego, w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

Ładunki zanieczyszczeń w ściekach to masa zanieczyszczeń zawartych w ściekach dopływających do urządzeń oczyszczalni w jednostce czasu, równa iloczynowi natężenia przepływu ścieków i stężenia zawartych w nim zanieczyszczeń. Wyrażane są głównie wskaźnikami BZT₅, ChZT i zawiesiną.

Biochemiczne zużycie tlenu (BZT₅) jest to ilość tlenu zużyta w ciągu 5 dni w procesie biochemicznego utleniania substancji (głównie organicznych) zawartych w ściekach, przy użyciu żywych bakterii i enzymów pozakomórkowych. Pięciodniowe dlatego, że procesy mineralizacji intensywnie przebiegają w ciągu pierwszych 5 dni.

Chemiczne zużycie tlenu (ChZT) jest to ilość tlenu pobrana w procesie chemicznego utleniania ścieków.

Zawiesiny w ściekach to nierozpuszczalne, zawieszane substancje i materiały o różnym stopniu rozdrobnienia.

3. Przez **zanieczyszczanie powietrza** rozumie się wprowadzanie przez człowieka, bezpośrednio lub pośrednio, do powietrza substancji stałych, ciekłych lub gazowych w takich ilościach, które mogą zagrażać zdrowiu człowieka, ujemnie wpływać na klimat, przyrodę żywą, glebę lub wodę, a także spowodować inne szkody w środowisku.

Przez **źródło emisji zanieczyszczeń powietrza** należy rozumieć miejsce, w którym następuje wprowadzenie (wyemitowanie) do powietrza substancji zanieczyszczających. Źródłami zanieczyszczeń są: zakłady energetyczne (elektrownie i elektrociepłownie), zakłady przemysłowe, kotłownie komunalne, paleniska indywidualne (domowe), środki transportu, źródła wtórne powstałe w wyniku wydalania oraz utylizacji ścieków i odpadów (np. hałdy lub wysypiska), rolnictwo (np. rozsiewanie nawozów sztucznych czy stosowanie środków ochrony roślin), a także przemiany i reakcje chemiczne zachodzące w zanieczyszczonej atmosferze oraz źródła naturalne (np. pożary lasów, burze pyłowe, pyły kosmiczne).

Wielkości emisji z poszczególnych źródeł i rodzajów zanieczyszczeń (określonych prawnie) może być ustalona albo na drodze pomiarów, albo na drodze obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za

Data concerning the **population using wastewater treatment plants** is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of a number of people served by wastewater treatment plants working on sewage network.

Pollutants loads are pollutants mass in wastewater discharged to wastewater treatment plant devices in time unit equalling a product of intensity of wastewater flow and concentration of pollutants in it. Pollutant loads can be expressed in e.g. BZT₅, ChZT and suspension factors.

Biochemical oxygen demand (BOD) refers to the amount of oxygen used within 5 days' time for the aerobic oxidation of organic matter, contained in water or sewage, by live bacteria and extracellular enzymes. Biochemical oxidation of organic matters takes about 20 days, and it is the most intensive during the first five days.

Chemical oxygen demand (COD) is a conventional concept referring to the amount of oxygen used in the chemical process of oxidation of wastewater by using potassium dichromate.

Suspensions in wastewater means non-dissolved, suspended substances and materials of different degree of break-up.

3. **Air pollution** means direct or indirect release of solid, liquid or gaseous substances into the atmosphere by human in quantities which may threaten human life, affect climate, animate nature, soil or water or cause other harm to the environment.

Air pollution emission source means a place, where release (emission) of pollutants to the air takes place. The pollution sources include: energy plants (power plants and heat and power plants), industrial plants, municipal boiler houses, home furnaces, means of transport, secondary sources created as a result of disposal or treatment of wastewater and wastes (e.g. heaps, landfills) agriculture (e.g. chemical fertilizers or crop protection products) as well as chemical conversions and reactions taking place in the polluted atmosphere and natural sources (e.g. forest fires, dust storms, cosmic dust).

Volume of emission from particular sources and types of pollutions (specified in regulations) may be fixed or determined through measurements or through calculations of raw materials and fuels balance, on the basis of the indices of pollution emission for characteristic technological processes.

Information regarding **emission and reduction of air pollutants** from plants of significant nuisance to air quality concern organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees submitted in 1986 for the an-

roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 X 2015 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. poz. 1875).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewni m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększona jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wyższej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o emisji z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza dotyczą zanieczyszczeń wprowadzonych w sposób zorganizowany (tzn. z wszelkiego rodzaju urządzeń technologicznych i ogrzewczych za pośrednictwem emitorów-kominów, wyrzutni wentylacyjnych) lub w sposób nie zorganizowany (z hałd, składowisk, w toku przetądunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną.

Zakłady będące źródłami zanieczyszczeń mają prawny obowiązek stosowania metod, technologii i środków technicznych chroniących powietrze przed nadmiernym zanieczyszczeniem. Dane o ilości zatrzymanych i zneutralizowanych zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych obrazują rozmiary zanieczyszczeń zredukowane w urządzeniach do ochrony powietrza, zainstalowanych w zakładach uznanych za szczególnie uciążliwe dla atmosfery.

Skuteczność działania urządzeń oczyszczających, określana jako **stopień redukcji zanieczyszczeń**, jest wielkością charakterystyczną dla urządzeń i wskazuje, jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez nie zatrzymany. Wskaźnik ten wyraża się procentowym stosunkiem ilości zanieczyszczenia zatrzymanego do ilości wytworzonego, tj.: zatrzymanego i wyemitowanego. Wartość tego wskaźnika może wahać się od 0 do 100%. Im bliższa jest 100%, tym większy jest potencjał ochronny danego źródła zanieczyszczeń.

Pod pojęciem **imisja** (stężenie zanieczyszczeń) należy rozumieć ilość danego zanieczyszczenia pyłowego lub gazowego w jednostce objętości powietrza.

4. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do których pozbycia się jest zobowiązany.

nual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 12 X 2015, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws item 1875).

A fixed set of reporting units maintained annually enables to preserve comparability of data. The set may be enlarged only in particular cases, e.g. newly launched or expanded entities of a high threshold pollution emission.

Emission figures regarding enterprises particularly noxious to environment concern both technology-related (pollutions from technical devices, chimneys, exhausters, etc.) and other (waste dumps, reloading of loose and volatile substances) discharges.

Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emissions** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding particulate and gas emissions include organized and disorganized emissions.

Enterprises being sources of pollution are legally compelled to use air protection measures, technologies and technical means. The data on absorbed and neutralised dusts and gases is a measure of reduction of pollutants by air protection devices installed in enterprises especially noxious to environment.

Efficiency of purifying devices is the per cent proportion of contaminants absorbed by the given device in the total of contaminants introduced in the device. The indicator is represented as a percentage ratio of the volume of produced pollution i.e. retained and emitted. The value of this indicator ranges from 0 to 100%. The closer to 100% is the value, the bigger is the protection potential of a particular source of pollution.

Ambient concentration means the amount of the particulate or gas pollutant per volume unit of air (also known as pollution concentration).

4. **Waste** shall mean any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard.

Dane o odpadach do 2012 r. opracowano w oparciu o Ustawę z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243), natomiast dane od 2013 r. opracowano według Ustawy o odpadach z dnia 14 XII 2012 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 21, z późn. zm.).

Prezentowane rodzaje odpadów są zgodne z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 XII 2014 r. (Dz. U. poz. 1923).

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów. Pełna definicja odzysku odpadów zawarta jest w ustawie z dnia 14 XII 2012 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 21, z późn. zm.).

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów, które obejmują: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów (w tym hałdach, stacjach osadowych własnych i innych).

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

5. **Hałas** definiowany jest jako dowolny niepożądany lub szkodliwy dla zdrowia ludzkiego dźwięk. W zależności od miejsca występowania i źródeł rozróżnia się hałas osiedlowy, przemysłowy, komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy) oraz domowy.

Do obiektywnej, a zarazem skorelowanej z subiektywnymi odczuciami ludzi, oceny hałasu emitowanego przez różne źródła stosuje się pojęcie ekwiwalentnego (równoważnego) poziomu dźwięku. Wyraża ono w decybelach A[dB(A)] średnią wartość poziomu dźwięku w rozważanym czasie obserwacji, obliczoną na podstawie wyników pomiarów w sposób określony polskimi normami.

Poziom równoważny określony jest oddzielnie dla pory dziennej (godz. 6–22) i pory nocnej (godz. 22–6).

6. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko

Data on waste to 2012 have been elaborated on the basis of the Law on Waste dated 27 IV 2001 (uniform text Journal of Laws 2010 No 185, item 1243), whereas data since 2013 r. have been elaborated on the basis of the Law on Waste dated 14 XII 2012 (Journal of Laws 2013 item 21, with later amendments).

Types of waste presented are consistent with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment dated 9 XII 2014 (Journal of Laws item 1923).

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operation the principal result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials. Full definition of waste recovery is included in the Law dated 14 XII 2012 (Journal of Laws of 2013 item 21, with later amendments).

Disposal of waste shall mean any operation which is not recovery even where the operation has as a secondary consequence the reclamation of substances or energy.

Waste storage mean a temporary waste, which includes: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas and waste facilities (including on own and other landfills heaps, setting ponds).

Data regarding **waste landfilled up to now (accumulated)** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

5. **Noise** is defined as a sound that is unwanted or harmful to the human health. There are various kinds of noise: appearing in living quarters, industrial, transport (traffic, railway or aircraft) and household.

An estimation of noise level that is both objective and correlated with human perception is given by equivalent noise level. It is a time average of the results of measurement calculated in a way corresponding with Polish norms, expressed in dB (A) [A decibels].

Equivalent noise levels are given for day (6 a.m.–10 p.m.) and night-time (10 p.m.–6 a.m.) separately.

6. **Nature protection** consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others,

występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych). Formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Z dniem 1 sierpnia 2009 r. weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 92, poz. 753, z późn. zm.). W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 142) wprowadzono zmiany dotyczące kompetencji części jednostek odnośnie powoływania niektórych form ochrony przyrody. Obszary chronionego krajobrazu przeszły w kompetencje sejmików województw, które to sejmiki wykazują od 2009 r. wszystkie obszary chronionego krajobrazu. Pozostałe formy ochrony przyrody, tj.: stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody, przeszły w kompetencje urzędów gmin, które to urzędy wykazują od 2009 r. wszystkie formy ochrony przyrody na sprawozdaniu SG-01

Rezerwaty przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

7. Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na

plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats). Forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

On 1 VIII 2009 the Act dated 23 I 2009 on changing some acts due to the changes in organization and task distribution of public administration in the voivodship (Journal of Laws of 2009 No. 92, item 753, with later amendments) came into effect. The Act on the Nature Protection dated 16 IV 2004 (unified text: Journal of Laws of 2018, item 142, with later amendments) introduced changes concerning responsibilities of some of the units to set up certain forms of nature protection. Protected landscape areas were transferred to responsibility of voivodship regional councils, which have shown since 2009 all protected landscape areas. The rest of the forms of nature protection, i.e.: documentation sites, ecological areas, landscape-nature complexes, monuments of nature were transferred to responsibilities of gminas' offices, which have shown since 2009 all forms of nature protection on SG-01 form.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are valuable because of their functions satisfying the needs of tourism or recreation or functions of ecological corridors.

Monuments of nature are individual objects of animate and inanimate nature, or their clusters, of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, bushes of native or alien species, sources, waterfalls, exurgents, stones, ravines, erratic boulders and caves.

7. Data regarding **outlays on fixed assets expenditures and tangible effects in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No.

podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej – są to fundusze tworzone m.in. z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, umieszczanie odpadów na składowisku oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

Environmental protection and water management funds – are funds created from income originating i.e. from: the payments for use of natural environment (i.e.: payments collected i.e. for: emission of air pollutants, placement of waste in the landfill as well as withdrawal and releasing wastewater into water or the ground), the fines for violating environmental protection requirements, the repayments of loans granted to investors.

Geografia Geography

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE M.ST. WARSZAWY
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW

WYSZCZEGÓLNIENIE	W stopniach, minutach i sekundach In degrees, minutes and seconds	W km In km	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy m.st. Warszawy:			Furthest extended points of the Capital City of Warsaw border:
na północ (szerokość geograficzna północna)	52°22'05"	x	in the north (northern geographic latitude)
na południe (szerokość geograficzna północna)	52°05'52"	x	in the south (northern geographic latitude)
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	20°51'06"	x	in the west (eastern geographic longitude)
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	21°16'16"	x	in the east (eastern geographic longitude)
Rozciągłość:			Extent:
z południa na północ	0°16'13"	30	from south to north
z zachodu na wschód	0°25'10"	29	from west to east

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy.

S o u r c e: data of Warsaw City Hall.

TABL. 2. POWIATY I GMINY GRANICZĄCE Z M.ST. WARSZAWĄ W 2017 R.
Stan w dniu 1 I
POWIATS AND GMINAS BORDERING WITH THE CAPITAL CITY OF WARSAW IN 2017
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w km ² Area in km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII) Population (as of 31 XII)	
		ogółem total	na 1 km ² per 1 km ²
w. – gmina wiejska rural gmina			
m. – gmina miejska urban gmina			
m-w. – gmina miejsko-wiejska urban-rural gmina			
Powiat legionowski	390	115384	295
w tym gminy: of which gminas:			
w. Jabłonna	65	18916	292
w. Nieporęt	96	14369	150
Powiat miński	1164	152945	131
w tym gminy: of which gminas:			
m. Sulejówek	19	19663	1018
Powiat otwocki	616	123770	201
w tym gminy: of which gminas:			
m. Józefów	24	20488	857
w. Wiązowna	102	12693	124
Powiat piaseczyński	621	182076	293
w tym gminy: of which gminas:			
m-w. Piaseczno	128	82526	643
m-w. Konstancin-Jeziorna	79	24776	315
w. Lesznowola	69	25976	375
Powiat pruszkowski	246	162922	661
w tym gminy: of which gminas:			
m. Piastów	6	22732	3947
w. Michałowice	35	17826	513
w. Raszyn	44	21612	492
Powiat warszawski zachodni	534	115466	216
w tym gminy: of which gminas:			
m-w. Łomianki	39	26229	675
m-w. Ożarów Mazowiecki	71	24060	338
w. Stare Babice	63	18627	294
w. Izabelin	65	10592	163
Powiat wołomiński	954	241890	254
w tym gminy: of which gminas:			
m. Marki	26	32686	1250
m. Żąbki	11	35770	3258
m. Zielonka	79	17539	221

TABL. 3. **PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY MIASTA W 2017 R.**
Stan w dniu 1 I
ADMINISTRATIVE DIVISION OF THE CITY IN 2017
As of 1 I

DZIELNICE DISTRICTS	Powierzchnia Area	
	w km ² in km ²	w odsetkach in percent
M.ST. WARSZAWA	517,2	100,0
THE CAPITAL CITY OF WARSAW		
Bemowo	25,0	4,8
Białołęka	73,0	14,1
Bielany	32,3	6,3
Mokotów	35,4	6,9
Ochota	9,7	1,9
Praga-Południe	22,4	4,3
Praga-Północ	11,4	2,2
Rembertów	19,3	3,7
Śródmieście	15,6	3,0
Targówek	24,2	4,7
Ursus	9,4	1,8
Ursynów	43,8	8,5
Wawer	79,7	15,4
Wesoła	22,9	4,4
Wilanów	36,7	7,1
Włochy	28,6	5,6
Wola	19,3	3,7
Żoliborz	8,5	1,6

TABL. 4. **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA MIASTA^a WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA**
Stan w dniu 1 I
GEODESIC AREA OF THE CITY^a BY LAND USE
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
	w hektarach		in hectares	
OGÓŁEM	51724	51724	51724	51724
TOTAL				
Użytki rolne	12783	11689	11556	11910 ^b
Agricultural land				
w tym: of which:				
grunty orne	9495	8703	8617	8540
arable land				
sady	271	219	210	207
orchards				
łąki i pastwiska trwałe	2295	2176	2161	2152
permanent meadows and pastures				
grunty rolne zabudowane	551	470	450	424
agricultural built-up areas				
grunty pod stawami i rowami	171	121	118	116
lands under ponds and ditches				
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	8689	8773	8747	8262
Forest land as well as woody and bushy land				
las	7978	8032	8016	8010
forests				
grunty zadrzewione i zakrzewione.....	711	741	731	252
woody and bushy land				

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 77. b łącznie z gruntami zakrzewionymi i zadrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanych do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”.

a See general notes, item 2 on page 77. b Including woody and bushy land on agricultural land, classified until 2016 in the items “forest land as well as woody and bushy land”.

TABL. 4. POWIERZCHNIA GEODEZYJNA MIASTA^a WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA (dok.)

Stan w dniu 1 I

GEODESIC AREA OF THE CITY^a BY LAND USE (cont.)

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
	w hektarach		in hectares	
Grunty pod wodami Lands under waters	1696	1755	1756	1758
Grunty zabudowane i zurbanizowane Built-up and urbanized areas	27716	28765	28929	29063
tereny mieszkaniowe residential areas	9011	9528	9618	9708
tereny przemysłowe industrial areas	2713	2532	2492	2456
inne tereny zabudowane other built-up areas	5559	5853	5897	5921
tereny zurbanizowane niezabudo- wane urbanized non-built-up areas	1060	1110	1153	1165
tereny rekreacji i wypoczynku recreational areas	1581	1572	1580	1559
tereny komunikacyjne transport areas	7788	8170	8189	8254 ^c
w tym: of which:				
drogi roads	5750	6215	6235	6271
kolejowe railway	1369	1335	1328	1317
inne ^d others ^d	669	620	626	622
użytki kopalne minerals	4	-	-	-
Użytki ekologiczne Ecological areas	13	13	13	13
Nie użytki Wasteland	425	379	375	371
Tereny różne ^e Miscellaneous land ^e	402	350	348	347

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 77. c łącznie z gruntami przeznaczonymi na budowę dróg publicznych lub linii kolejowych. d Porty lotnicze, urządzenia portowe, przystanie, obiekty i budowle służące komunikacji wodnej, naziemne obiekty itp. e Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrekultywowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego opracowane przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii.

a See general notes, item 2 on page 77. c Including areas used for public road construction or railways. d Airports, airport devices, harbours, buildings and other objects of water communication, terrestrial objects, etc. e Lands designated for reclamation and unused reclaimed lands, embankments not designated for car traffic.

S o u r c e: data of the Marshal's Office of Mazowieckie Voivodship elaborated by the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 5. **TEMPERATURA POWIETRZA**
AIR TEMPERATURE

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Wzniesienie stacji nad poziom morza w m Station el- elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C								Am- plitudy temper- atur skrajnych Am- plitude of ex- treme tem- pera- tures
		średnie ^a average ^a						skrajne extreme		
		1971— —2000	2001— —2005	2006— —2010	2001— —2010	2010	2017	mak- simum maxi- mum	mini- mum mini- mum	
		1971—2017								
Warszawa-Okęcie	106	8,1	8,6	9,1	8,8	8,0	9,4	37,0	-30,7	67,7

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

TABL. 6. **MIESIĘCZNA TEMPERATURA POWIETRZA^a**
MONTHLY AIR TEMPERATURE^a

L A T A Y E A R S STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION		Średnia miesięczna temperatura w °C Average monthly temperature in °C											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Warszawa-Okęcie	1971—2000	-2,2	-1,2	2,6	7,9	13,7	16,5	18,1	17,7	13,0	8,1	2,8	-0,4
	2001—2005	-1,7	-1,0	2,4	8,4	14,7	16,5	20,1	19,1	13,8	8,6	3,7	-1,7
	2006—2010	-2,8	-0,7	3,4	9,8	14,2	18,0	20,7	18,8	14,0	8,4	4,9	-0,2
	2001—2010	-2,3	-0,9	2,9	9,1	14,5	17,3	20,4	18,9	13,9	8,5	4,3	-0,9
	2010	-8,0	-1,9	3,9	9,5	13,6	17,8	21,9	19,7	12,4	6,1	5,8	-5,4
	2015	1,4	1,1	5,5	8,6	13,4	17,7	20,1	23,1	15,4	7,6	5,3	4,7
	2016	-2,9	3,6	4,2	9,7	16,0	19,5	20,0	18,8	16,4	7,6	3,2	1,2
	2017	-3,7	-0,8	6,1	7,7	14,6	18,5	18,9	19,7	14,0	10,0	4,9	2,5

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

TABL. 7. **OPADY I ZACHMURZENIE**
PRECIPITATION AND CLOUDINESS

STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm						Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a		
	średnie ^b average ^b				2010	2017	1981— —1990	2010	2017
	1971— —2000	2001— —2005	2006— —2010	2001— —2010					
Warszawa-Okęcie	519	529	614	571	798	706	4,9	5,3	5,6

a Stopień zachmurzenia nieba: od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

a Degree of cloudiness: from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

TABL. 8. **OPADY ATMOSFERYCZNE**^a
ATMOSPHERIC PRECIPITATION^a

L A T A Y E A R S STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Miesięczne sumy opadów w mm Monthly precipitation in mm											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Warszawa-Okęcie 1971–2000	22	22	28	35	51	71	73	59	49	38	36	34
2001–2005	29	37	30	37	50	46	92	60	41	41	33	33
2006–2010	42	31	29	25	62	81	72	103	50	32	53	31
2001–2010	36	34	30	31	56	64	82	81	46	37	43	32
2010	25	37	24	39	116	87	92	143	89	3	109	34
2015	39	6	30	35	39	19	59	8	58	40	53	17
2016	21	67	33	31	28	56	71	61	11	110	41	63
2017	19	39	39	48	49	86	90	48	127	83	45	33

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.
a Data for multi-year periods include monthly averages from these periods.

TABL. 9. **ZACHMURZENIE**
CLOUDINESS

L A T A Y E A R S STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Średnie miesięczne zachmurzenie w oktantach ^a Average monthly cloudiness in octants ^a											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Warszawa-Okęcie 2010	6,1	6,6	5,2	4,7	6,0	4,2	4,1	4,7	5,1	3,6	6,6	6,7
2015	6,6	5,4	4,9	4,7	5,4	4,2	4,1	2,9	5,1	5,2	6,0	5,7
2016	6,1	6,5	5,7	5,4	3,8	4,1	5,0	4,3	3,0	6,5	6,3	6,3
2017	5,2	6,0	5,9	5,5	4,6	4,9	4,9	4,2	6,1	5,9	7,0	6,8

a Stopień zachmurzenia nieba: od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).
a Degree of cloudiness: from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

TABL. 10. **USŁONECZNIE**
INSOLATION

L A T A Y E A R S STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Usłonecznienie w h Insolation in h											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Warszawa-Okęcie 2010	48	76	191	238	214	336	351	302	186	190	46	27
2015	26	56	152	201	180	262	273	346	153	139	60	68
2016	58	48	100	164	286	325	228	251	238	47	48	42
2017	68	45	80	113	229	231	188	209	79	64	24	22

Stan i ochrona środowiska

Environmental protection

TABL. 11. POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w dam ³		in dam ³		
O G Ó Ł E M	312568	251591	256284	255704	TOTAL
Na 1 km ²	604,6	486,6	495,7	494,6	Per 1 km ²
Z ogółem na cele:					Of total for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) – z ujęć własnych	202875	156998	162494	159426	Production (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing) – from own intakes
w tym wody:					of which waters:
powierzchniowe	199737	154600	160275	157019	surface
podziemne	2496	2073	1934	1906	underground
Eksplotacji sieci wodociągowej ^a	109693	94593	93790	96278	Exploitation of water supply network ^a
wody: powierzchniowe	106884	91506	90787	93191	waters: surface
podziemne	2809	3087	3003	3087	underground

a Pobór wody na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawal by intakes before entering the water network.

TABL. 12. ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	W DEKAMETRACH SZEŚCIENNYCH		IN CUBIC DECAMETRES		
O G Ó Ł E M	312431	261994	267929	264599	TOTAL
Przemysł.....	202702	157373	162967	159777	Industry
Eksplotacja sieci wodociągowej ^a	109729	104621	104962	104822	Exploitation of water supply network ^a
	W ODSETKACH		IN PERCENT		
Przemysł	64,9	60,1	60,8	60,4	Industry
Eksplotacja sieci wodociągowej ^a	35,1	39,9	39,2	39,6	Exploitation of water supply network ^a

a Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 13. **POBÓR I ŻUŻYCIE WODY W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH^a**
WATER WITHDRAWAL AND WATER CONSUMPTION IN INDUSTRIAL PLANTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		
Pobór wód z ujęć własnych	202,2	157,0	162,5	159,4	Water withdrawal from own intakes
w tym:					of which:
wód podziemnych	2,5	2,1	1,9	1,9	underground
wód powierzchniowych	199,7	154,6	160,3	157,0	surface
Zakup wody	1,2	0,9	0,9	0,8	Purchase water
w tym z sieci wodociągowej na cele produkcyjne	0,4	0,2	0,1	0,1	of which from public water – pipe system for production purposes
Żużycie wody na potrzeby zakładów	202,7	157,4	163,0	159,8	Water consumption for needs plants
w tym do produkcji	200,5	155,4	160,8	157,7	of which for production

a Dane dotyczą zakładów przemysłowych według stanu w dniu 31 XII: w 2010 r. – 43 zakłady, w 2015 r. – 40, w 2016 r. – 44 i w 2017 r. – 40.

a Data concern industrial plants as of 31 XII: in 2010 – 43 plants, in 2015 – 40, in 2016 – 44 and in 2017 – 40.

TABL. 14. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL^a WASTEWATER AND POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Ścieki wymagające oczyszczenia w dam ³	144222	105344	102674	103087	Wastewater requiring treatment in dam ³
oczyszczane	93748	102474	102664	103078	treated
nieoczyszczane	50474	2870	10	9	untreated
w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną w % ścieków nieoczyszczanych	100,0	100,0	–	–	of which discharged by sewage network in % of wastewater untreated
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^b w % ludności ogółem	51,6	98,6	98,4	98,3	Population served by wastewater treatment plants ^b in % of total population

a Odprowadzone do wód lub do ziemi. b Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów.

a Discharged into waters or into the ground. b Population served by wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances.

TABL. 15. **ŚCIEKI ODPROWADZONE PRZEZ ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE**
WASTEWATER DISCHARGED BY INDUSTRIAL PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³		
Ścieki odprowadzone	204,0	150,0	160,1	157,0	Wastewater discharged
do kanalizacji miejskiej	4,3	2,9	2,9	2,8	into sewage network
lub do ziemi ^a	199,7	147,1	157,3	154,3	into surface waters or into the ground ^a
W tym oczyszczane odprowadzane bezpośrednio do wód lub do ziemi	4,9	1,7	1,7	1,8	Of which treated discharged directly into surface waters
mechanicznie	0,0	–	–	–	mechanically
chemicznie	4,8	1,7	1,6	1,8	chemically
biologicznie	0,1	0,0	0,0	0,0	biologically

a łącznie z wodami chłodniczymi.
a Including cooling water.

TABL. 16. **ŁADUNKI ZANIECZYSZCZEŃ W ŚCIEKACH PRZEMYSŁOWYCH ODPROWADZONYCH DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH LUB DO ZIEMI**
 POLLUTANTS LOADS IN INDUSTRIAL WASTEWATER DISCHARGED INTO SURFACE WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w kg na dobę		in kg per day		
Biochemiczne zużycie tlenu (BZT ₅)	1	0	0	38	Biochemical oxygen demand (BOD)
Chemiczne zużycie tlenu (ChZT)	9	8	1	323	Chemical oxygen demand (COD)
Zawiesina	2	0	0	108	Suspension

TABL. 17. **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
 Stan w dniu 31 XII
 WASTEWATER TREATMENT PLANTS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych – liczba	9	5	4	4	Industrial wastewater treatment plants – number
przepustowość w m ³ /d	24690	29238	10236	10236	capacity in m ³ /24 h
W tym biologiczne – liczba	5	1	1	1	Of which biological – number
przepustowość w m ³ /d	858	150	140	140	capacity in m ³ /24 h
Oczyszczalnie ścieków komunalnych ^a – liczba	5	5	5	4	Municipal ^a wastewater treatment plants – number
przepustowość w m ³ /d	521700	523225	523225	522725	capacity in m ³ /24 h
Biologiczne – liczba	2	2	2	1	Biological – number
przepustowość ^b w m ³ /d	4300	4300	4300	3800	capacity ^b in m ³ /24 h
Z podwyższonym usuwaniem biogenów – liczba	3	3	3	3	With increased biogene removal – number
przepustowość w m ³ /d	517400	518925	518925	518925	capacity in m ³ /24 h

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania.
 a Working on sewage system. b Refers to equipment for biological treatment.

TABL. 18. **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIEM UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA**
 EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	22	16	15	15	Plants of significant nuisance to air quality ^a (as of 31 XII)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	11	8	8	7	particulates
gazowych	6	4	4	3	gases
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					of which without the results of measurements of:
emisji:					emission:
pyłów	9	5	6	8	particulates
gazów	5	3	4	5	gases
imisji	19	x	13	14	ambient concentration
pyłów	16	15	14	particulates
gazów	13	13	14	gases

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.
 a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 18. **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA (dok.)**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w t:					Emission of pollutants in t:
pyłowych	962	677	646	520	particulates
w tym pyły ze spalania paliw	924	652	609	503	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych (bez dwutlenku węgla)	43852	21780	19573	18103	gases (excluding carbon dioxide)
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	23791	11564	10656	9122	sulphur dioxide
tlenek węgla	2036	1699	1555	1576	carbon oxide
tlenki azotu	11978	6049	5387	5041	nitrogen oxides
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants produced:
pyłowych	99,8	99,9	99,9	99,9	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	26,7	59,6	65,8	59,9	gases (excluding carbon dioxide)

TABL. 19. **ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL AS THEIR STORAGE AREA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Odpady wytworzone (w ciągu roku):					Waste generated (during the year):
w tys. t	2133,1	3278,6	2870,0	2983,2	in thous. t
na 1 km ² w t	4125,9	6341,6	5551,3	5770,2	per 1 km ² in t
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku):					Waste landfilled up to now (accumulated ^b ; as of the end of year):
w tys. t	4808,5	3887,6	3887,6	3887,6	in thous. t
na 1 km ² w tys. t	9,3	7,5	7,5	7,5	per 1 km ² in thous. t
Tereny składowania odpadów niezrekultywowane (stan w końcu roku) w ha	123,0	40,5	40,5	40,5	Storage area, non-reclaimed (as of the end of year) in ha

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (hałdach, stawach osadowych).

a Excluding municipal waste. b On own landfills (heaps, setting ponds).

TABL. 20. **ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE**
WASTE (excluding municipal waste) GENERATED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016		2017		SPECIFICATION
	w tysiącach ton in thous. tonnes		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	2870,0	2983,2	100,0	100,0	TOTAL
Poddane odzyskowi ^a	3,5	4,3	0,1	0,1	Recovered ^a
Unieszkodliwione ^a	1994,3	1996,5	66,9	66,9	Treated ^a
w tym termicznie	123,9	147,0	4,9	4,9	of which thermic
Przekazane innym odbiorcom	802,0	917,0	30,7	30,7	Passed to other recipients
Magazynowane czasowo	70,2	65,4	2,2	2,2	Temporarily stored

a We własnym zakresie przez wytwórcę.

a By the producer on his own.

TABL. 21. **HAŁAS PRZEMYSŁOWY**
INDUSTRIAL NOISE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OBIEKTY FACILITIES					
Zakłady skontrolowane emitujące hałas	5 ^a	10	6	10	Controlled plants emitting noise of which exceeding the permissible norms
w tym przekraczające dopuszczalne normy	1	3	3	4	
1– 5 dB (A)	1	1	2	4	1– 5 dB (A)
5–10 dB (A)	–	–	1	–	5–10 dB (A)
10–15 dB (A)	–	1	–	–	10–15 dB (A)
powyżej 15 dB (A)	–	1	–	–	above 15 dB (A)
EFEKTY POKONTROLNE POST-CONTROL EFFECTS					
Liczba punktów pomiarowych	8	12	10	14	Number of measurement points Plants adapted to the permissible levels
Zakłady dostosowane do poziomów dopuszczalnych	1	4	1	3	
Liczba decyzji o karze łącznej	1	3	1	3	Decisions concerning total fines Sum of fines implemented in zlotych
Kwota kar uprawomocnionych w złotych	1791	27936	14720	26757	

a W 1 zakładzie przeprowadzono pomiary dwukrotnie, pierwsza kontrola wykazała przekroczenia poziomów dopuszczalnych, powtórna kontrola nie wykazała przekroczeń.

Ź r ó d ł o: dane Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

a In 1 plant measurements were carried out twice, first control revealed exceeding the permissible norms, repeated control did not reveal exceeding.

S o u r c e: data of the Mazovian Voivodship Inspectorate for Environmental Protection in Warsaw.

TABL. 22. **OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU**
Stan w dniu 31 XII
NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Powierzchnia o szczególnych warunkach przyrodniczych prawnie chroniona ^a :					Area of special natural value under legal protection ^a :
w ha	12194,9	12216,8	12226,0	12226,0	in ha
w % powierzchni ogólnej	23,6	23,6	23,6	23,6	in % of grand total areas
w tym:					of which:
rezerwaty przyrody ^b w ha	1796,7	1796,5	1798,4	1798,4	nature reserves ^b in ha
parki krajobrazowe ^{bc} w ha	2422,2	2422,2	2422,2	2422,2	landscape parks ^{bc} in ha
obszary chronionego krajobrazu ^{cd} w ha	7879,7	7901,8	7909,2	7909,2	protected landscape areas ^{cd} in ha
Pomniki przyrody ^d	487	482	482	484	Monuments of nature ^d

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad. b Bez otuliny. c Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie. d Patrz uwagi ogólne ust. 6 na str. 85.

a Including those created on the basis of gmina resolutions. b Excluding the buffer zones. c Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas. d See general notes item 6 on page 85.

TABL. 23. **NAKLĄDY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
O G Ó Ł E M w tys. zł	237774,0	478539,0	365187,1	252103,6	T O T A L in thous. zł
Na 1 mieszkańca w zł	140,1	275,1	208,8	143,4	Per capita in zł
Źródła finansowania w tys. zł:					Sources of financing in thous. zł:
Środki własne	217443,7	312726,2	267033,1	162961,3	Own funds
Środki z budżetu centralnego	1404,0	2784,8	–	200,0	Funds from the central budget
Środki z budżetu województwa ..	–	446,6	1037,0	2595,1	Funds from the voivodship budget
Środki z budżetu powiatu	–	–	–	69,0	Funds from the powiat budget
Środki z budżetu gminy	17389,0	2625,0	127,4	70,0	Funds from the gmina budget
Środki z zagranicy ^a	–	92288,4	64631,8	49052,5	Foreign funds ^a
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	1537,3	14806,6	3043,1	6802,6	Ecological funds (loans, credits and allocations)
Kredyty i pożyczki krajowe ^b	–	–	–	–	Country credits and loans ^b
Inne środki w tym nakłady niesfinansowane	–	52861,4	29314,7	30353,1	Other funds of which non—financial outlays
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
O G Ó Ł E M w tys. zł	263150,7	166715,5	73026,7	94683,7	T O T A L in thous. zł
Na 1 mieszkańca w zł	155,1	95,8	41,8	53,9	Per capita in zł
Źródła finansowania w tys. zł:					Sources of financing in thous. zł:
Środki własne	145401,8	82618,6	52757,4	79362,2	Own funds
Środki z budżetu centralnego	340,7	–	–	–	Funds from the central budget
Środki z budżetu województwa ..	–	–	–	–	Funds from the voivodship budget
Środki z budżetu powiatu	–	–	–	–	Funds from the powiat budget
Środki z budżetu gminy	–	–	–	–	Funds from the gmina budget
Środki z zagranicy ^a	85989,2	67853,8	11,5	4642,0	Foreign funds ^a
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	112,6	–	80,0	2141,4	Ecological funds (loans, credits and allocations)
Kredyty i pożyczki krajowe ^b	21149,9	–	–	–	Country credits and loans ^b
Inne środki w tym nakłady niesfinansowane	10156,5	16243,1	20177,8	8538,1	Other funds of which non—financial outlays

a Środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach międzynarodowych programów, funduszy pomocowych (w tym Fundusz Spójności), funduszy strukturalnych, pomocy bilateralnej, ekokonwersji. b łącznie z bankowymi.

a Non—returnable and returnable funds received from international programs, assistance funds (including Cohesion Fund), structural funds, bilateral assistance, ecological conversion. b Including banking.

TABL. 24. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (ceny bieżące)EXPENDITURES ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a BY DIRECTIONS OF INVESTING (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tysiącach zł in thousands zł				
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
OGÓŁEM	237774,0	478539,0	365187,1	252103,6	TOTAL
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	170020,8	211843,8	129726,5	62794,6	Protection of air and climate
w tym: zapobieganie zanieczyszczeniom	3507,4	113161,4	81443,9	49278,5	of which: prevention of pollutants
w tym nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizacja kotłowni i ciepłowni	-	111361,2	80203,8	49278,5	of which new fuel combustion technologies and technique as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
redukcja zanieczyszczeń	164821,6	95732,2	47147,2	11237,6	reduction pollutants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	22660,4	209386,8	144730,9	158493,6	Wastewater management and protection of waters
w tym: sieć kanalizacyjna odprowadzająca:					of which: sewage network for the transport of:
ścieki	520,8	193285,6	132728,0	142842,4	wastewater
wody opadowe	2538,1	2645,2	4293,6	9291,1	precipitation water
oczyszczanie ścieków	89,0	13364,2	6943,6	5658,4	wastewater treatment
w tym komunalnych	-	10530,9	6943,6	5586,4	of which municipal
Gospodarka odpadami, ochrona gleb, wód podziemnych i powierzchniowych	17816,7	29126,9	11346,6	17410,4	Waste management, protection of soils, underground and surface water
w tym: zbieranie odpadów ^b i ich transport	8956,1	27030,0	9694,7	3957,7	of which: waste collection ^b and transportation
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	-	-	-	-	removal and treatment of waste ^b
ochrona gleby, wód podziemnych i powierzchniowych	1298,3	50,0	628,7	292,7	protection of soil, protection of underground and surface waters
w tym zapobieganie infiltracji zanieczyszczeń	1122,6	50,0	628,7	-	of which prevention of pollutants infiltration
Zmniejszanie hałasu i wibracji	21276,8	20033,2	77189,7	4248,5	Noise and vibration reduction
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	-	2,5	-	163,0	Protection of biodiversity and landscape
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska	5999,3	8145,8	2193,4	8993,5	Other environmental protection activity
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
OGÓŁEM	263150,7	166715,5	73026,7	94683,7	TOTAL
Ujęcia i doprowadzenia wody	135420,2	58044,6	53471,9	68565,3	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	127730,5	105893,6	19366,6	26118,4	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	-	2777,3	188,2	-	Water reservoirs and falls
Regulacja i zabudowa rzek i potoków	-	-	-	-	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	-	-	-	-	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

Uwagi ogólne

Rada m.st. Warszawy jest organem stanowiącym i kontrolnym.

Zadania Rady określone zostały w art. 18 ustawy z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, z późn. zm.) i w art. 12 ustawy z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 814, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 15 III 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1438).

Dzielnice są jednostkami pomocniczymi m.st. Warszawy. Organami wykonawczymi w dzielnicach są zarządy dzielnic, a organami stanowiącymi i kontrolnymi rady dzielnic.

W skład **rad dzielnic** wchodzi radni, powołani w wyborach do rad dzielnic, w liczbie od piętnastu do dwudziestu ośmiu w zależności od liczby mieszkańców dzielnicy. Kadencja rady dzielnicy rozpoczyna się w dniu wyborów i upływa w dniu poprzedzającym następne wybory. Ze swego grona rada wybiera przewodniczącego rady, który stoi na czele i kieruje pracami rady oraz od jednego do trzech wiceprzewodniczących. Decyzje rady w formie uchwał zapadają na sesjach rady, które odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał.

Wybory do rad dzielnic przeprowadza się łącznie z wyborami do Rady m.st. Warszawy, do których stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 I 2011 r. — Kodeks wyborczy (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1089), dotyczące wyboru radnych do rady gminy oraz do rady miasta na prawach powiatu. Wybory do rad dzielnic są powszechne, równe, bezpośrednie i odbywają się w głosowaniu tajnym.

Nie można jednocześnie kandydować do rady dzielnicy i do Rady m.st. Warszawy. Można być radnym tylko jednej z rad.

Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego dla 2010 r. oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2010, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r., natomiast dla lat 2015—2017 o wyniki sprawozdawczości za lata 2015—2017 aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych

General notes

The Council of the Capital City of Warsaw is establishing and supervising body.

The tasks of the Council are described in Article 18 of Law dated 8 III 1990 on Gmina Local Government (uniform text Journal of Laws 2017 item 1875, with later amendments) and in Article 12 of Law dated 5 VI 1998 on Powiat Local Government (uniform text: Journal of Laws 2016 item 814, with later amendments) and in Law dated 15 III 2002 on structure of the Capital City of Warsaw (uniform text Journal of Laws 2015 item 1438).

Districts are auxiliary entities of the Capital City of Warsaw. The districts performing bodies are the districts performing boards while the districts councils are the establishing and supervising bodies.

The members of **district councils** are councillors appointed in election, a team of fifteen to twenty eight, depending on the number of inhabitants in the district. The district council term of office starts on the day of election and ends on the day preceding the next election. The members of a district council select the council chairman, who is the leader managing council work, and one up to three vice-chairmen. Council decisions in the form of resolutions are made on council sessions, which take place at least once a quarter.

The elections of district councils are held together with the election of the Council of the Capital City of Warsaw. For districts council election appropriately applied provisions are used as it is described in law dated 5 I 2011 — Electoral regulations (Journal of Laws of 2017, item 1089), concerning election of councillors for a council in a city with powiat status. The general, equal and direct election of district councils are voted by secret ballot.

It is not possible to stand as a candidate to a district council and to the Council of the Capital City of Warsaw at the same time. One can be a councillor of one of the councils only.

The demographic and professional characteristics of councillors in local government units for 2010 was based on reporting results for 2010, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions of the election held on 21 XI 2010, while for the years 2015—2017 based on reporting results for the years 2015—2017 updating information concerning councillors in-

komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 16 XI 2014 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego **według grup zawodów** dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem: Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 760, z późn. zm.) dla 2010 roku oraz z dnia 7 VIII 2014 r. (Dz. U. poz. 1145, z późn. zm.) dla lat 2015—2017.

cluded in announcements of local election commissions of the local government election held on 16 XI 2014.

The grouping of councillors of local government units **by occupational groups** was made on the basis of the occupations and specializations classification for the needs of labour market introduced by: the decree of the Minister of Labour and Social Policy dated 27 IV 2010 (uniform text Journal of Laws of 2014, item 760, with later amendments) for 2010 and dated 7 VIII 2014 (Journal of Laws item 1145 with later amendments) for the years 2015—2017.

TABL. 1 (25). WYBORY^a RADNYCH DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ELECTIONS^a OF COUNCILLORS TO ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rada m.st. Warszawy Council of the Capital City of Warsaw	Rady dzielnic m.st. Warszawy District councils of the Capital City of Warsaw	SPECIFICATION
Liczba mandatów 2010 2014	60 60	409 423	Number of mandates
Liczba zarejestrowanych kandydatów na radnych:			Number of registered candidates for councillors:
w liczbach bezwzględnych 2010 2014	1037 1122	3200 4726	in absolute numbers
na 1 mandat 2010 2014	17,3 18,7	7,8 11,2	per mandate
Uprawnieni do głosowania w tysiącach 2010 2014	1341,8 1338,6	1339,3 1335,7	Persons entitled to vote in thousands
Oddane głosy: w tys. 2010 2014	647,8 633,5	647,0 632,6	Votes cast: in thous.
w % uprawnionych 2010 2014	48,3 47,3	48,3 47,4	in % of entitled voters
w tym głosy ważne:			of which valid votes:
w tysiącach 2010 2014	619,4 591,2	625,0 599,5	in thousands
w % głosów oddanych 2010 2014	95,6 93,3	96,6 94,8	in % of votes cast

^a Wybory odbyły się: w 2010 r. — 21 XI, w 2014 r. — 16 XI.
Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

a Elections took place: in 2010 — 21 XI, in 2014 — 16 XI.

S o u r c e: data of the National Electoral Commission.

TABL. 2 (26). **RADNI WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE o – ogółem w – Rada m.st. Warszawy d – rady dzielnic	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION o – total w – Council of the Capital City of Warsaw d – district councils
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	464	481	482	482	TOTAL
w	60	59	59	60	
d	404	422	423	422	
w wieku:					aged:
24 lata i mniej	18	10	6	6	24 and less
w	1	1	1	1	
d	17	9	5	5	
25–29	63	45	37	28	25–29
w	7	4	2	3	
d	56	41	35	25	
30–39	127	139	134	128	30–39
w	18	15	12	12	
d	109	124	122	116	
40–59	185	177	191	196	40–59
w	23	26	30	31	
d	162	151	161	165	
60 lat i więcej	71	110	114	124	60 and more
w	11	13	14	13	
d	60	97	100	111	
W TYM KOBIETY OF WHICH FEMALES					
RAZEM.....	193	199	203	205	TOTAL
w	27	28	28	30	
d	166	171	175	175	
w wieku:					aged:
24 lata i mniej	4	1	1	1	24 and less
w	1	–	–	–	
d	3	1	1	1	
25–29	20	15	11	11	25–29
w	3	3	2	3	
d	17	12	9	8	
30–39	49	47	46	41	30–39
w	8	6	5	5	
d	41	41	41	36	
40–59	84	76	81	82	40–59
w	8	11	11	13	
d	76	65	70	69	
60 lat i więcej	36	60	64	70	60 and more
w	7	8	10	9	
d	29	52	54	61	

TABL. 3 (27). **RADNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS BY OCCUPATIONAL GROUPS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE o – ogółem w – Rada m.st. Warszawy d – rady dzielnic	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION o – total w – Council of the Capital City of Warsaw d – district councils
O G Ő Ł E M	464	481	482	482	TOTAL
	60	59	59	60	
	404	422	423	422	
w tym:					of which:
Przedstawiciele władz pu- blicznych, wyżsi urzęd- nicy i kierownicy	84	108	113	114	Managers
	21	18	26	26	
	63	90	87	88	
Specjaliści	250	252	251	253	Professionals
	31	18	24	26	
	219	234	227	227	
Technicy i inny średni personel	20	32	28	23	Technicians and associate professionals
	–	7	6	1	
	20	25	22	22	
Pracownicy biurowi	47	40	48	52	Clerical support workers
	4	3	1	5	
	43	37	47	47	
Pracownicy usług i sprze- dawcy	11	15	10	11	Service and sales workers
	–	5	1	1	
	11	10	9	10	

TABL. 4 (28). **RADNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE o – ogółem w – Rada m.st. Warszawy d – rady dzielnic	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION o – total w – Council of the Capital City of Warsaw d – district councils
O G Ő Ł E M	464	481	482	482	TOTAL
	60	59	59	60	
	404	422	423	422	
wykształcenie:					education:
Wyższe	379	408	413	411	Tertiary
	51	55	57	56	
	328	353	356	355	
Policealne	8	6	7	7	Post-secondary
	–	–	1	1	
	8	6	6	6	
Średnie	70	61	55	57	Secondary
	7	3	–	2	
	63	58	55	55	
Zasadnicze zawodowe	7	4	4	5	Basic vocational
	2	1	1	1	
	5	3	3	4	
Gimnazjalne i podsta- wowe	–	2	3	2	Lower secondary and primary
	–	–	–	–	
	–	2	3	2	

Uwagi ogólne

General notes

Przestępstwa

Crimes

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2204 z późn. zm.), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2226) lub innych ustaw szczególnych.

Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo — zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. — jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym — jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego jest to **przestępstwo wykryte**.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pobrano z Krajowego Systemu Informacji Policji.

Od 2013 r. dane o przestępstwach stwierdzonych oraz wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw obliczane są z wyłączeniem informacji statystycznych o śledztwach i dochodzeniach własnych prokuratora i powierzonych do prowadzenia uprawnionym organom innym niż Policja. Od 2014 r. dane o przestępstwach stwierdzonych nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego. **Dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata wcześniejsze.**

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych

1. Data concerning ascertained crimes are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, uniform text Journal of Laws 2017 item 2204, with later amendments), the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text: Journal of Laws 2017 item 2226) or other specific laws.

An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code — is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes come from the National Police Information System.

Since 2013, data on ascertained crimes and rate of detectability of delinquents have been calculated excluding statistical information on own investigations conducted by prosecutors and entrusted to entitled authorities other than the Police. Since 2014, data about ascertained crimes do not include punishable acts committed by juveniles; in accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juveniles cases to the family court. **Data are not fully comparable with data for previous years.**

The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of

rdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Straż Miejska m. st. Warszawy

1. **Straż Miejska m.st. Warszawy** powołana została na mocy uchwały Nr XII/54/91 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 21 I 1991 r., jako formacja kontynuująca działania Miejskiej Służby Porządkowej.

Straż Miejska działa na podstawie ustawy z dnia 29 VIII 1997 r. o strażach gminnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 928) i innych powszechnie obowiązujących aktów prawnych i podlega Prezydentowi m.st. Warszawy.

Do zadań Straży Miejskiej należy w szczególności: ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych, czuwanie nad porządkiem ruchu drogowego i jego kontrola, pomoc w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń, zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej.

Zadaniem Straży Miejskiej jest również: współdziałanie w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych, doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania (jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorznienia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób), informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, działalność prewencyjna i profilaktyczna.

Strażnik wykonując swoje zadania ma prawo do: udzielania pouczeń, wydawania poleceń, legitymowania osób, ujęcia i niezwłocznego doprowadzenia do najbliższej jednostki Policji osób stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia, nakładania grzywnien za wykroczenia.

Państwowa Straż Pożarna

1. **Państwowa Straż Pożarna** powołana została na mocy ustawy z dnia 24 VIII 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1204, z późn. zm.) jako zawodowa, umundurowana i wyposażona w specjalistyczny sprzęt formacja,

crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

Municipal Police of the Capital City of Warsaw

1. **The Municipal Police of the Capital City of Warsaw** was set out on the basis of Number XII/54/91 resolution of the Municipal Council, dated 21 I 1991, as a continuation of the Municipal Security Service.

The Municipal Police operates on the basis of Law on Communities Guards dated 29 VIII 1997 (uniform text: Journal of Laws 2016, item 706) and other commonly binding legal acts and is subordinated to the President of the Capital City of Warsaw.

The duties of the Municipal Police are: protecting the peace and order in public places, watching and monitoring of road traffic, assisting in removing the technical accidents and the consequences of the natural disasters as well as other regional threats, protecting place of crime, natural disaster and other similar incidents from access of outsiders and securing traces and evidences of an offence, until the arrival of the proper services, protecting municipal objects and public utility installations.

The duties of the Municipal Police include also: cooperation in providing public peace and order during public gatherings or events, escorting persons under influence of alcohol to sobering chambers or to their homes (when such persons are causing outrage in public place, their life or health is endangered or they are causing danger to another's persons' life and health), informing local community about threats, preventive and prophylactic activity.

While on duty, the Municipal Police Officer is entitled to: give a warning and instruction, check identification card, apprehend persons causing danger to another person's life, health and property, and take them to the nearest Police Station, and to impose fines for offences.

State Fire Service

1. **State Fire Service** appointed by law dated 24 VIII 1991 on State Fire Service (uniform text: Journal of Laws 2017 item 1204, with later amendments), the professional, uniformed and provided with special equipment unit, given for fighting against

przeznaczona do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami.

Dane o działalności Państwowej Straży Pożarnej podano zgodnie z „Zasadami ewidencjonowania zdarzeń w Systemie Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej” opracowanymi w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 II 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. Nr 46, poz. 239).

Pożar jest to niekontrolowany proces palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenie jest to inne niż pożar zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego, działań człowieka lub naturalnych sił przyrody, stwarzające zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska.

Falszywe alarmy są to wezwania podmiotów krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego lub innych jednostek ochrony przeciwpożarowej do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca:

the fire, environmental disasters and other local threats.

Data concerning activity of the State Fire Service are given according to “Rules of keeping a record of incidents in a Decision Support System of the State Fire Service” compiled due to coming into effect of the decree of the respective decree of the Minister of the Interior and Administration, dated 18 II 2011, on rules of organization of the national system of rescue and fire extinguishing (Journal of Laws No. 46, item 239).

Fire is out-of-control burning process in places not suitable for this.

Local threat is event different from fire being a result of civilization development, human activity and forces of nature, creating threat to live, health, property and environment.

False alarms are calls of national system of rescue and fire extinguishing entities or other fire protection entities to incidents which actually have not occurred.

Przestępstwa Crimes

Uwaga do tablic 1–4

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 104.

Note to tables 1–4

Data on ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles; see general notes, item 1 on page 104.

TABL. 1 (29). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	57302	48982	48580	45672	TOTAL
o charakterze kryminalnym	47422	38491	36898	35253	of criminal nature
o charakterze gospodarczym	4120	7201	8186	7197	of economic nature
drogowe	3755	2139	2137	1938	road traffic
inne	2005	1151	1359	1284	others
Na 10 tys. ludności	338	282	278	260	Per 10 thous. population

a łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę.

Źródło: dane Komendy Stołecznej Policji i Komendy Głównej Policji.

a Including ascertained crimes by the prosecutor's office.

Source: data of the Metropolitan Police Headquarters and the National Police Headquarters.

TABL. 2 (30). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w % in %				
OGÓŁEM	46,3	39,3	43,1	46,4	TOTAL
w tym:					of which:
O charakterze kryminalnym	37,1	31,2	34,0	39,6	Of criminal nature
O charakterze gospodarczym	85,5	57,9	62,2	58,6	Of economic nature
Drogowe	98,2	96,9	96,4	95,6	Road traffic

a łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę.

Źródło: dane Komendy Stołecznej Policji i Komendy Głównej Policji.

a Including ascertained crimes by the prosecutor's office.

Source: data of the Metropolitan Police Headquarters and the National Police Headquarters.

TABL. 3 (31). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
 ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	57302	48982	48580	45672	TOTAL
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu — art. 148–162 kk	1100	648	639	635	Against life and health — Art. 148–162 Criminal Code
w tym:					of which:
zabójstwo — art. 148 kk	36	18	22	25	homicide — art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	517	342	371	328	damage to health — art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójkę lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	432	191	162	163	participation in violence or assault — art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji — art. 163–180 kk	3775	2585	2833	2496	Against public safety and safety in transport — Art. 163–180 Criminal Code
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	3207	1700	1562	1370	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania — art. 189–196 kk	1359	914	1054	1224	Against freedom, freedom conscience and religion — Art. 189–196 Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności — art. 197–205 kk	174	118	190	274	Against sexual freedom and morals — Art. 197–205 Criminal Code
w tym zgwałcenie — art. 197 kk	77	46	63	80	of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece — art. 206–211 kk	1061	591	558	793	Against family and guardianship — Art. 206–211 Criminal Code
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	587	286	343	461	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej — art. 212–217 kk	181	78	82	132	Against good name and personal integrity — Art. 212–217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego — art. 222–231 kk ^b	1903	1387	1243	1418	Against the activities of state institutions and local government — Art. 222–231 Criminal Code ^b
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	444	362	319	339	battery or active assault on a public official — art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk	289	141	121	128	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government or state administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżenie organu konstytucyjnego rp — art. 226 kk	864	541	513	574	insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the republic of poland — art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne — art. 228–231, 250a, 296a i 296b kk	306	276	201	300	corruption — Art. 228–231, 250a, 296a and 296b Criminal Code

a łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. b łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a (korupcja na stanowisku kierowniczym) i 296b (korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”.

a Including ascertained crimes by the prosecutor's office. b Including Art. 250a (corruption concerning elections) in the section “Against election and referendum” and Art. 296a (corruption on the managing post) and 296b (corruption in sport) in the section “Against economic activity” of the Criminal Code.

TABLE 3 (31). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232–247 kk	732	581	526	532	Against the judiciary — Art. 232–247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252–264 kk	796	495	426	362	Against public order — Art. 252–264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270–277 kk	1928	1485	1631	1521	Against the reliability of documents — Art. 270–277 Criminal Code
Przeciwko mieniu — art. 278–295 kk	38179	33571	33233	29688	Against property — Art. 278–295 Criminal Code
w tym:					of which:
kradzież rzeczy — art. 275 §1, 278 i 279 ^b kk	19077	15609	14777	13286	property theft — art. 275 §1, 278 and 279 ^b Criminal Code
w tym kradzież samochodu	2154	1958	2167	1996	of which automobile theft
kradzież z włamaniem — art. 279 kk ^c	6599	5073	4537	4041	burglary — art. 279 Criminal Code ^c
rozbój — art. 280 kk	1109	416	399	362	robbery — art. 280 Criminal Code
kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	60	57	73	46	theft with assault — art. 281 Criminal Code
wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	230	35	28	32	criminal coercion — art. 282 Criminal Code
oszustwo — art. 286 i 287 kk	3639	6573	7174	6320	fraud — art. 286 and 287 Criminal Code
krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	115	134	186	193	wilful short-term theft of automobile — art. 289 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu — art. 296 ^d –309 kk	594	415	354	366	Against economic activity — Art. 296 ^d –309 Criminal Code
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi — art. 310–315 kk	724	1777	1004	688	Against money and securities trading — Art. 310–315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: dz. u. z 2016 r. poz. 487)	36	7	10	18	on sobriety and alcohol education (uniform text: journal of laws of 2016 item 487)
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity: dz. u. z 2016 r. poz. 666 z późn. zm.)	92	435	205	278	on copyright and related laws (uniform text: journal of laws of 2016 item 666, with later amendments)
o przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 iv 1997 r. (tekst jednolity: dz. u. z 2003 r. nr 24, poz. 198, z późn. zm.) i z dnia 29 vii 2005 r. (dz. u. z 2016 r. poz. 224, z późn. zm.)	3641	2648	3384	3922	on counteracting drug addiction — laws dated 24 iv 1997 (uniform text: journal of laws of 2003 no. 24, item 198, with later amendments) and dated 29 vii 2005 (journal of laws of 2016 item 224, with later amendments)
Przestępstwa skarbowe — kks	25	74	69	71	Fiscal offences — Penal Fiscal Code
w tym akcyza	8	30	40	50	of which excise

a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. b Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. c Z wyłączeniem kradzieży samochodu poprzez włamanie. d Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Ź r ó ł o: dane Komendy Stołecznej Policji i Komendy Głównej Policji.

a Including ascertained crimes by the prosecutor's office. b Exclusively in regard to automobile theft by burglary. c Excluding automobile theft by burglary. d Excluding corruption under Art. 296a and 296b the Criminal Code.

S o u r c e: data of the Metropolitan Police Headquarters and the National Police Headquarters.

TABL. 4 (32). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	46,3	39,3	43,1	46,4	TOTAL
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162 kk	77,9	71,0	70,6	74,1	Against life and health – Art. 148–162 Criminal Code
w tym:					of which:
zabójstwo – art. 148 kk	94,4	61,1	81,8	92,0	homicide – Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 kk	78,4	72,4	72,5	78,8	damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 kk	80,3	77,5	75,5	79,1	participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180 kk	98,0	97,2	96,8	96,2	Against public safety and safety in transport – Art. 163–180 Criminal Code
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a kk	99,9	99,6	99,6	99,3	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196 kk	86,1	74,4	75,6	76,4	Against freedom, freedom conscience and religion – Art. 189–196 Criminal Code
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205 kk	73,7	69,5	62,1	76,6	Against sexual freedom and morals – Art. 197–205 Criminal Code
w tym zgwałcenie – art. 197 kk	67,9	63,0	49,2	55,6	of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211 kk	100,0	98,8	97,1	98,5	Against family and guardianship – Art. 206–211 Criminal Code
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 kk	100,0	98,6	96,5	98,9	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212–217 kk	96,1	56,4	62,2	52,3	Against good name and personal integrity – Art. 212–217 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego – art. 222–231 kk ^b	99,0	91,9	93,3	95,1	Against the activities of state institutions and local government – Art. 222–231 Criminal Code ^b
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 kk	99,3	98,6	99,4	98,8	battery or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 kk	99,7	98,6	96,7	100,0	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważenie lub poniżenie organu konstytucyjnego RP – art. 226 kk	99,7	98,5	98,8	98,8	insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne – art. 228–231, 250a, 296a, 296b kk .	96,3 ^c	97,8	100,0	99,7	corruption – Art. 228–231, 250a, 296a, 296b Criminal Code

a łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. b łącznie z przestępstwami z art. 250a kk (korupcja wyborcza) z rozdziału „Przeciwko wyborom i referendum” oraz z art. 296a (korupcja na stanowisku kierowniczym) i 296b (korupcja sportowa) z rozdziału „Przeciwko obrotowi gospodarczemu”. c Dotyczy art. 228–231 kk.

a Including ascertained crimes by the prosecutor's office. b Including Art. 250a (corruption concerning elections) in the section “Against election and referendum” and Art. 296a (corruption on the managing post) and 296b (corruption in sport) in the section “Against economic activity” of the Criminal Code. c Concerns Art. 228–231 Criminal Code.

TABLE 4 (32). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)**
 RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE BY TYPE OF CRIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w %		in %		
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości — art. 232–247 kk	99,2	96,6	98,5	97,9	Against the judiciary — Art. 232–247 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicznemu — art. 252–264 kk	92,8	26,9	39,4	44,1	Against public order — Art. 252–264 Criminal Code
Przeciwko wiarygodności dokumentów — art. 270–277 kk	69,9	56,8	61,1	60,0	Against the reliability of documents — Art. 270–277 Criminal Code
Przeciwko mieniu — art. 278–295 kk	25,6	24,8	27,2	28,0	Against property — Art. 278–295 Criminal Code
w tym:					of which:
kradzież rzeczy — art. 275 §1, 278 i 279 ^b kk	17,1	15,8	16,5	19,5	property theft — Art. 275 § 1, 278 and 279 Criminal Code ^b
w tym kradzież samochodu	11,3	9,4	5,6	8,1	of which automobile theft
kradzież z włamaniem — art. 279 kk ^c	13,9	15,3	16,4	17,5	burglary — Art. 279 Criminal Code ^c
rozbój — art. 280 kk	45,2	44,9	48,5	51,2	robbery — Art. 280 Criminal Code
kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	75,0	73,7	72,6	76,1	theft with assault — Art. 281 Criminal Code
wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	93,5	83,3	92,9	84,4	criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
oszustwo — art. 286 i 287 kk	59,8	49,3	51,6	50,8	fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code
krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	22,4	6,7	4,3	1,6	wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code
Przeciwko obrotowej gospodarce — art. 296 ^d –309 kk	96,8	91,1	88,1	90,2	Against economic activity — Art. 296 ^d –309 Criminal Code
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi — art. 310–315 kk	2,2	1,3	3,1	4,4	Against money and securities trading — Art. 310–315 Criminal Code
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 487)	100,0	100,0	100,0	100,0	on Sobriety and Alcohol Education (uniform text: Journal of Laws of 2016 item 487)
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 666 z późn. zm.)	78,3	11,3	12,6	16,9	on Copyright and Related Laws (uniform text: Journal of Laws of 2016 item 666, with later amendments)
o przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198, z późn. zm.) i z dnia 29 VII 2005 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 224, z późn. zm.)	97,1	96,0	96,2	97,5	on Counteracting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (uniform text: Journal of Laws of 2003 No. 24, item 198, with later amendments) and dated 29 VII 2005 (Journal of Laws of 2016 item 224, with later amendments)
Przestępstwa skarbowe — kks	96,0	96,0	97,1	95,8	Fiscal offences — Penal Fiscal Code
w tym akcyza	100,0	93,3	100,0	100,0	of which excise

a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. b Wyłącznie w zakresie kradzieży samochodu poprzez włamanie. c Z wyłączeniem kradzieży samochodu poprzez włamanie. d Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk.

Źródło: dane Komendy Stołecznej Policji i Komendy Głównej Policji.

a Including ascertained crimes by the prosecutor's office. b Exclusively in regard to automobile theft by burglary.

c Excluding automobile theft by burglary. d Excluding corruption under Art. 296a and 296b the Criminal Code.

Source: data of the Metropolitan Police Headquarters and the National Police Headquarters.

Straż Miejska m.st. Warszawy
Municipal Police of the Capital City of Warsaw

TABL. 5 (33). ZGŁOSZENIA OD NADAWCÓW DO STRAŻY MIEJSKIEJ WEDŁUG KATEGORII ZDARZENIA
NOTIFICATIONS FROM SENDERS TO THE MUNICIPAL POLICE BY THE CATEGORY OF INCIDENT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Mieszkań- ców Citizens	Policji Police	Własne Own	Innych instytucji Other institutions
OGÓŁEM	2016	529485	367220	13415	116129	32721
TOTAL	2017	565674	423580	7362	100347	34385
Awarie techniczne	2016	8117	4564	9	3304	240
Technical faults	2017	7823	4439	1	3182	201
Bezpieczeństwo i utrzymanie porządku w miej- scach publicznych	2016	167721	97835	10515	42506	16865
Safety and maintaining order in public places	2017	148672	93364	6349	32780	16179
Nie zgodne z prawem i obyczajnością zdarzenia w instytucjach	2016	4117	591	18	3248	260
Illegal and indecent occurrences in institutions	2017	4222	438	15	3408	361
Czystość i porządek w obiektach komunalnych i użyteczności publicznej oraz zdarzenia zwią- zane z zagrożeniem środowiska	2016	43574	24925	114	16713	1822
Cleanliness and public order in communal and public utility units and events connected with a threat to the environment	2017	58161	34782	132	21405	1842
Porządek w ruchu drogowym.....	2016	264975	203252	2309	48164	11250
Order in road traffic	2017	304223	252596	398	37458	13771
Zagrożenia (katastrofy, pożarowe, pogodowe)	2016	2843	1946	7	546	344
Threats (disasters, fire, weather)	2017	2419	1763	1	479	176
Zdarzenia dotyczące zwierząt	2016	36515	32984	416	1311	1804
Incidents concerning animals	2017	38679	35251	455	1204	1769
Inne (kategorie specyficzne niesklasyfikowane)	2016	1623	1123	27	337	136
Others (specific, not classified categories)	2017	1475	947	11	431	86

Źródło: dane Straży Miejskiej m.st. Warszawy.

Source: data of the Municipal Police of the Capital City of Warsaw.

TABL. 6 (34). **PODJĘTE CZYNNOŚCI I NAŁOŻONE SANKCJE PODCZAS SŁUŻB PATROLOWYCH STRAŻY MIEJSKIEJ WEDŁUG KATEGORII ZDARZENIA**
ACTIONS TAKEN AND SANCTIONS IMPOSED DURING THE MUNICIPAL POLICE PATROL BY THE CATEGORY OF INCIDENT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Awarie techniczne Technical faults	Bezpieczeństwo i utrzymanie porządku publicznego Safety and maintaining order in public places	Niezdadne z prawem i obyczajnością zdarzenia w instytucjach Illegal and indecent occurrences in institutions	Czystość i porządek ^a Cleanliness and public order ^a	Porządek w ruchu drogowym Order in road traffic	Zagrożenia (katastrofy, pożary, pogodowe) Threats (disasters, fire, weather)	Zdarzenia dotyczące zwierząt Incidents concerning animals	Inne (kategorie specyficzne niesklasyfikowane) Others (specific, not classified categories)
OGÓŁEM	2016	775547	6819	232099	39476	51819	405560	3492	34423	1859
TOTAL	2017	781302	6754	204655	35061	67996	427539	2817	34946	1534
Blokada kół samochodu ... Car-wheels locking	2016	2303	-	2	-	-	2301	-	-	-
	2017	2344	-	-	-	2	2342	-	-	-
Brak podstaw prawnych do podjęcia interwencji Lack of legal grounds for intervention	2016	13047	15	1722	2	1765	9188	3	326	26
	2017	13770	26	1361	1	2114	9912	7	335	14
Czynności dotyczące osób bezdomnych Actions concerning homeless persons	2016	1532	-	1532	-	-	-	-	-	-
	2017	4206	-	4187	-	11	-	-	-	8
Działania na rzecz innych instytucji Actions taken for other institutions	2016	333	-	-	255	2	73	-	-	3
	2017	304	1	6	218	20	57	1	-	1
Działania wobec nieletnich Actions concerning juveniles	2016	6477	-	3957	2485	27	6	-	-	2
	2017	6051	-	3634	2403	9	5	-	-	-
Inne środki wychowawcze Other educational measures	2016	10456	8	5745	14	671	3803	3	187	25
	2017	10031	4	5214	25	811	3770	3	196	8
Kontrola bezpieczeństwa szkół School safety control	2016	35327	-	4327	30724	51	17	-	-	208
	2017	28539	-	47	28418	37	3	-	-	34
Kontrola gromadzenia odpadów Control of waste collection	2016	5405	-	16	1	5386	1	-	1	-
	2017	6462	-	5	-	6455	1	-	1	-
Kontrola miejsc zagrożonych Control of unsafe places	2016	30063	44	22843	3565	611	2234	31	494	241
	2017	28748	26	22795	1088	941	3368	8	388	134
Kontrola osobista/ Przegląd bagaży Personal control/ Overview of luggage	2016	12339	-	12330	-	2	4	1	2	-
	2017	14622	-	14605	-	11	4	-	1	1
Nałożone mandaty karne. Imposed fines	2016	77111	10	41830	20	4053	30932	5	245	16
	2017	55472	11	28481	34	4612	22169	8	148	9
Podjęcie osób nietrzeźwych Actions concerning intoxicated persons	2016	23195	-	23180	-	6	5	1	2	1
	2017	19240	-	19226	-	8	4	-	1	1
Pouczenie	2016	48567	8	30098	14	2880	14492	15	1041	19
Caution	2017	37938	7	22966	11	2590	11275	7	1064	18

a W obiektach komunalnych i użyteczności publicznej oraz zdarzenia związane z zagrożeniem środowiska.

a In communal and public utility units and events connected with a threat to the environment.

TABL. 6 (34). **PODJĘTE CZYNNOŚCI I NAŁOŻONE SANKCJE PODCZAS SŁUŻB PATROLOWYCH STRAŻY MIEJSKIEJ WEDŁUG KATEGORII ZDARZENIA (dok.)**
ACTIONS TAKEN AND SANCTIONS IMPOSED DURING THE MUNICIPAL POLICE PATROL BY THE CATEGORY OF INCIDENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Awarie techniczne Technical faults	Bezpieczeństwo i utrzymanie porządku publicznego Safety and maintaining order in public places	Nie zgodne z prawem i obyczajnością zdarzenia w instytucjach i w miejscach publicznych Illegal and indecent occurrences in institutions	Czystość i porządek Cleanliness and public order ^a	Porządek w ruchu drogowym Order in road traffic	Zagrożenia (katastrofy, pożary, pogodowe) Threats (disasters, fire, weather)	Zdarzenia dotyczące zwierząt Incidents concerning animals	Inne (kategorie specyficzne niesklasyfikowane) Others (specific, not classified categories)
Pozostałe czynności Other actions	2016 2017	54732 56038	2774 2817	16889 15949	1020 915	12434 14665	9641 9947	1181 991	10417 10366	376 388
Procedura holowania Towing procedure	2016 2017	22528 20683	- -	105 113	- -	2260 2626	20163 17944	- -	- -	- -
Przekazano innym służbom lub podmiotom do realizacji Forwarded to other services or entities	2016 2017	25006 25658	2282 2288	4859 4506	83 76	7302 8297	1360 1482	1052 814	7928 8047	140 148
Realizacja własna Own realization	2016 2017	47957 53160	1060 907	26492 28100	1237 1769	4619 9272	9832 8595	787 608	3350 3390	580 519
Ujęcia osób Captures	2016 2017	656 628	- -	558 529	7 13	3 5	84 73	- -	3 3	1 5
Wezwanie do stawiennictwa Writ of summons	2016 2017	220170 233268	- 13	553 322	- 50	91 103	219519 232776	1 1	5 1	1 2
Sporządzenie notatki do wniosku o ukaranie Preparing a supporting note on a motion for penalty	2016 2017	3668 2882	- -	2521 2102	8 5	122 90	987 670	- -	29 15	1 -
Wycinka drzew Tree logging	2016 2017	. 223	. -	. 2	. -	. 220	. -	. -	. 1	. -
Niepotwierdzenie głoszonego zdarzenia Unconfirmed notification	2016 2017	134675 161035	618 654	32540 30505	41 35	9534 15097	80918 103142	412 369	10393 10989	219 244

a W obiektach komunalnych i użyteczności publicznej oraz zdarzenia związane z zagrożeniem środowiska.

Źródło: dane Straży Miejskiej m.st. Warszawy.

a In communal and public utility units and events connected with a threat to the environment.

Source: data of the Municipal Police of the Capital City of Warsaw.

Państwowa Straż Pożarna
State Fire Service

TABL. 7 (35). **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ KOMENDY MIEJSKIEJ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ M.ST. WARSZAWY**
REGISTERED ACTIVITY OF THE MUNICIPAL HEADQUARTERS OF STATE FIRE DEPARTMENT OF THE CAPITAL CITY
OF WARSAW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń (akcji ratowniczych)					Number of events (rescue operations)
Požary	4434	4906	4447	4096	Fires
małe	4384	4824	4401	4073	small
średnie	49	80	40	23	middle
duże	1	1	6	-	big
bardzo duże	-	1	-	-	huge
w tym:					of which:
obiektów użyteczności publicznej	178	223	425	264	general purpose public buildings
obiektów mieszkalnych	1531	1396	2324	1342	residential buildings
obiektów produkcyjnych i magazynowych	74	80	97	61	manufacturing and warehouse facilities
lasów	50	173	82	39	forests
Miejskowe zagrożenia	8973	6675	9194	8582	Local threats
małe	1774	1513	1945	2025	small
lokalne	7190	4922	7004	6303	local
średnie	7	237	244	254	middle
duże	2	3	1	-	big
w tym spowodowane przez:					of which caused by:
katastrofy naturalne	4183	1212	3007	2439	natural catastrophes
awarie techniczne ^a	496	505	437	504	technical failures ^a
środki transportu ^b	1262	1119	1490	1360	transport equipment ^b
w tym:					of which:
obiektów użyteczności publicznej	910	391	569	567	general purpose public buildings
obiektów mieszkalnych	3424	3231	3500	3557	residential buildings
obiektów produkcyjnych i magazynowych	72	59	42	44	manufacturing and warehouse facilities
lasów	16	21	30	23	forests
Wyjazdy do fałszywych alarmów	2606	2961	5216	4863	False alarms
złośliwych	157	118	93	62	malicious
w dobrej wierze	1062	1063	1261	1130	in good faith
z instalacji wykrywania	1387	1780	3862	3610	from detection installation

^a Dotyczy głównie: chemicznych, budowlanych, ekologicznych, radiologicznych, infrastruktury komunalnej. ^b Wypadki w komunikacji: drogowej, kolejowej, lotniczej.

^a Primarily involve: chemical, building, environmental, radiological, municipal infrastructure. ^b Transportation accidents: road, rail and air transport.

TABL. 7 (35). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ KOMENDY MIEJSKIEJ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ M.ST. WARSZAWY (dok.)
 REGISTERED ACTIVITY OF THE MUNICIPAL HEADQUARTERS OF STATE FIRE DEPARTMENT OF THE CAPITAL CITY
 OF WARSAW (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych	83330	83154	96123	86889	Rescue personnel participating in rescue operations
Požary	30851	40089	37981	33979	Fires
Miejskowe zagrożenia	52479	43065	58142	52910	Local threats
Wypadki z ludźmi	1556	1029	1202	997	Casualties
ofiary śmiertelne ^a	60	70	57	31	fatalities ^a
ranni i poparzeni	1496	959	1145	966	injured and burned victims
w tym ratownicy	16	29	33	14	of which rescue personnel
W tym przy pożarach	169	181	194	116	Of which during fires
ofiary śmiertelne ^a	10	19	16	7	fatalities ^a
ranni i poparzeni	159	162	178	109	injured and burned victims
w tym ratownicy	11	20	18	11	of which rescue personnel

^a Wśród ofiar śmiertelnych nie było ratowników.

Ź r ó d ł o: w 2010 r. dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie, od 2011 r. dane Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej m.st. Warszawy.

^a There were no rescue personnel among fatalities.

S o u r c e: in 2010 data of the Voivodship Headquarter of State Fire Service in Warsaw, since 2011 data of the Municipal Headquarter of State Fire Service of the Capital City of Warsaw.

Uwagi ogólne

1. Dane o ludności w poszczególnych latach prezentowane są w każdorazowym podziale administracyjnym m.st. Warszawy.

Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) bilansów stanu i struktury **ludności** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania z innych gmin i z zagranicy na pobyt stały oraz czasowy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych;
- 2) rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały oraz czasowy;
- 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 4) sprawozdawczości sądów — o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. Bilans ludności jest opracowywany dla dwóch kategorii zamieszkania — według **krajowej** oraz **międzynarodowej definicji zamieszkania**. Różnica dotyczy kryteriów w zakresie migracji czasowych uwzględnianych w każdym z bilansów — w przypadku:

- 1) **krajowej definicji zamieszkania** — uwzględniane są migracje czasowe wewnętrzne, tj. różnica między liczbą osób, które czasowo wyjechały z gminy na ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące) do innego miejsca w kraju a liczbą osób przybyłych z innego miejsca w kraju na okres ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące). Do ludności gminy nie są zatem zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast są zaliczani stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich czasowego przebywania/nieobecności);

General notes

1. Data on population for particular years has been presented according to the administrative division of the Capital City of Warsaw.

Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) the balances of the size and structure of the **population** in a gmina. Population balances are compiled in for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registrations and deregistrations for permanent as well as temporary residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division;
- 2) the registers of the Ministry of Digital Affairs on internal and international migration of population for permanent as well as temporary residence;
- 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
- 4) documentation of courts — regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. The balance of the population is being developed for the two categories of residence — according to **national** and **international definition of residence**. The difference concerns the criteria for the migration for temporary stay taken into account in each of the balance sheets — in the case of:

- 1) **national definition of residence** — it includes internal migration for temporary stay, i.e. the difference between the number of persons who temporarily left the gmina for more than 3 months (until 2005 — more than 2 months) to another place in the country and the number of persons who arrived from somewhere else in the country for more than 3 months (until 2005 — more than 2 months). For the population of the gmina therefore are not counted immigrants staying in Poland temporarily, but are counted Polish permanent residents temporarily staying abroad (regardless of the period of their temporary presence/absence);

2) **międzynarodowej definicji zamieszkania (rezydenci)** — uwzględniane są długookresowe migracje czasowe zarówno wewnętrzne, jak i zagraniczne, tj. różnica między liczbą osób, które wyjechały z gminy na co najmniej 12 miesięcy do innego miejsca w kraju lub za granicę a liczbą osób przybyłych do gminy z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imi-granci bez karty stałego pobytu) na co najmniej 12 miesięcy. Do rezydentów gminy zalicza się zatem wszystkie osoby mieszkające lub zamierzające mieszkać na jej terenie nie krócej niż 1 rok. Rezydenci (ludność rezydująca) to kategoria stanu ludności opracowana na potrzeby statystyki międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1260/2013 z dnia 20 XI 2013 r. w sprawie statystyk europejskich w dziedzinie demografii.

Prezentowane w dziale dane o ludności i w zakresie współczynników demograficznych opracowano zgodnie z krajową definicją zamieszkania — z wyjątkiem tabl. 5(40), 6(41), które dotyczą rezydentów.

3. **Dane o ludności** oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) — według każdorazowego podziału administracyjnego — opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej:

- w 2005 r. — w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 20 V 2002 r.,
- od 2010 r. — w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 31 III 2011 r.

4. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45–64 lata, kobiety — 45–59 lat. Przez **ludność w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz **ludność w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

5. **Osobą niepełnosprawną prawnie** jest osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony.

Osobom powyżej 16 roku życia ustalono trzy stopnie niepełnosprawności:

- znaczny — orzekany w stosunku do osoby z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji;
- umiarkowany — orzekany w stosunku do osoby z naruszoną sprawnością organizmu,

2) **the international definition of residence (residents)** — it includes long-term temporary migration both — internal and international, i.e. the difference between the number of persons who left the gmina for at least 12 months to another place in the country or abroad and the number of persons who arrived to the community from elsewhere in the country or from abroad (immigrants without residence card) for at least 12 months. For residents of the gmina, therefore, are included all persons living or intending to live in the area of gmina not less than 1 year. Residents (resident population) is the category of the state population developed for international statistics in accordance with Regulation of the European Parliament and of the Council (EU) No. 1260/2013 of 20 XI 2013 European statistics on demography.

Presented in the chapter data on the population in terms of demographic rates are developed according to the national definition of residence — with the exception of tables 5(40), 6(41), which relate to the residents.

3. **Data regarding population** and all demographic indices as well as indicators per capita (per 1000 population etc.) — according to administrative division — have been compiled taking into account the number of population balanced:

- for 2005 — based on the results of Population and Housing Census as of 20 May 2002,
- since 2010 — based on the results of Population and Housing Census as of 31 March 2011.

4. The **working age population** refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

5. **A legally disabled person** is a person who holds a relevant certificate issued by an authorized body.

Three disability grades are set for persons aged over 16:

- severe level — a person with an impairment, unable to work or able to work only within the system of supported employment. Such a person requires, in order to fulfil their social roles, permanent or long-term care and assistance because of inability to live independently;
- moderate level — a person with an impairment, unable to work or able to work only

niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych;

- lekki — orzekany w stosunku do osoby z naruszoną sprawnością organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

6. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa — według miejsca zamieszkania męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania żony przed ślubem);
- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia — według miejsca zamieszkania matki noworodka;
- zgony — według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

7. Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny

within the system of supported employment, or requiring temporary or partial assistance in order to fulfil their social roles;

- mild level — a person with an impairment which reduces their ability to work significantly compared to abilities of a person with similar professional qualifications and full mental and physical well-being, or a person having limits when fulfilling their social roles what can be compensated with orthopaedic, auxiliary or technical equipment.

6. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- marriages — according to the husband's place of residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition is residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- divorces — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition is residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births — according to the mother's place of residence;
- deaths — according to the place of residence of the deceased.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

7. The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski,

Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

8. Do 2014 r. **źródłem danych o urodzeniu żywym i martwym** był, wykorzystywany wtórnie przez statystykę publiczną, dokument Ministerstwa Zdrowia podstawowy dla akt stanu cywilnego "Pisemne zgłoszenie urodzenia dziecka". Od 2015 r. źródłem danych:

- medycznych o **urodzeniu żywym** jest dokument Ministerstwa Zdrowia "Karta urodzenia", natomiast dane demograficzno-społeczne pochodzą z rejestru stanu cywilnego oraz rejestru PESEL,
- o **urodzeniach martwych** jest sprawozdanie o działalności szpitala ogólnego zawierające informacje dotyczące: liczby urodzeń martwych w podziale na ciężar urodzeniowy dziecka i województwo porodu (umiejscowienie szpitala). Brak szczególnych danych o urodzeniach martwych wynika z wprowadzenia w 2015 r. nowego dokumentu „Karta martwego urodzenia” niezawierającego danych podstawowych dla statystyki urodzeń.

U w a g a. Zmiany, które miały miejsce od 2015 r. w zakresie wzoru karty urodzenia (żywego i martwego) oraz systemu rejestracji aktów stanu cywilnego spowodowały także wzrost liczby niestalonych cech dotyczących m.in.: stanu cywilnego matki i daty zawarcia małżeństwa, podziału na urodzenia małżeńskie i pozamałżeńskie oraz kolejności urodzenia dziecka, daty poprzedniego porodu.

9. **Płodność kobiet** mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością,

Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

8. Up to 2014 **the source of data on live birth and still birth** were the document of the Ministry of Health "Notification of birth", which is basic document for civil status acts and is secondarily utilized by national statistics. Since 2015 the source of:

- medical data of **live births** is document of the Ministry of Health "Birth certificate". Socio-demographic data come from register of civil status and register PESEL,
- data of **still births** is a report on the activities of a general hospital containing information: the number of stillbirths in the division of the birthweight and voivodship of delivery (location of the hospital). Causes of lack of data about still births is introduction in 2015 new document "Still birth certificate". This document doesn't contain the basic data for the statistics of births.

Note. The changes that took place since 2015 in certifications of live birth and stillbirth, as well as birth registration system of civil status has also resulted in an increase in the number of missing data relating to, among others: marital status of mother and date of marriage, division of births on legitimate and illegitimate and birth order of the child, date of previous birth.

9. **Female fertility rate** is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women at the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same age group. Births from mothers at the age under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers at the age 50 and over — to the group 45–49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children that would be born to a woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters that would be born to a woman assuming that a woman during her

jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),

- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

10. **Przeciętne dalsze trwanie życia** wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

11. Dane o **migracjach wewnętrznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin/dzielnicy o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta).

Przez określenie „napływ” rozumie się nowe zameldowania na pobyt stały, przez „odpływ” — wymeldowania z pobytu stałego (tj. zameldowania w innej jednostce na pobyt stały).

12. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI.

13. **Prognoza ludności** gmin na lata 2017–2030 opracowana została w 2017 r. na podstawie stanu ludności z dnia 31 XII 2016 r. (zgodnie z obowiązującym wówczas podziałem administracyjnym).

Prognoza ludności została opracowana w oparciu o długoterminowe założenia Prognozy ludności Polski na lata 2014–2050 oraz Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu na lata 2014–2050.

reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),

- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

10. **Life expectancy** is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

11. Data regarding **internal migration of the population** were compiled on the basis of gmina/districts documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town).

The “inflow” refers to new registrations for permanent residence, the “outflow” — deregistrations from permanent residence (i.e. registrations in other unit for permanent residence).

12. Vital statistics and migration rates were calculated as a ratio of the number of events of particular type and number of population as of 30 VI.

13. **Population projection** of gminas for the years 2017–2030 was elaborated in 2017 on the basis of the population state as of 31 XII 2016 (according to the current administrative division).

Population projection was elaborated on the basis of long-term assumptions of Poland’s population projection for 2014–2050 as well as projection for powiats and cities with powiat status for 2014–2050.

Uwaga do tablic 1—24.

Dane za lata 2000—2009 opracowano w oparciu o wyniki NSP 2002. Poczynając od danych za 2010 r. bilans **stanu i struktury ludności oraz wszystkie współczynniki demograficzne** opracowano w oparciu o wyniki NSP 2011.

Note to tables 1—24.

Data for 2000—2009 were compiled on the basis of the Population and Housing Census 2002. As from data for 2010, **size and structure of population as well as all demographic rates** are compiled according to results of the Population and Housing Census 2011.

TABL. 1 (36). **LUDNOŚĆ^a**
POPULATION^a

LATA YEARS	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Kobiety na 100 mężczyzn Females per 100 males	Ludność na 1 km ² Population per 1 km ²
	w tysiącach in thousands				
1946	478,8	198,8	280,0	141	3550
1947	576,0	249,6	326,4	131	4270
1948	604,9	263,3	341,6	130	4490
1949	638,0	279,9	358,1	128	4730
1950 ^b	803,8	353,8	450,0	127	1953
1951	864,9	392,2	472,7	121	2100
1952	913,4	417,0	496,4	119	2210
1953	958,5	441,9	516,6	117	2320
1954	981,4	452,6	528,8	117	2380
1955	1001,0	460,9	540,1	117	2430
1956	1030,2	476,3	553,9	116	2500
1957	1077,0	498,7	578,3	116	2500
1958	1095,6	508,5	587,1	116	2500
1959	1116,8	518,8	598,0	115	2590
1960	1136,0	519,7	616,3	119	2600
1961	1171,4	543,2	628,2	116	2720
1962	1189,6	551,6	638,0	116	2760
1963	1221,9	566,4	655,5	116	2840
1964	1241,0	575,2	665,8	116	2880
1965	1252,6	580,7	671,9	116	2900
1966	1267,8	587,7	680,1	116	2940
1967	1266,7	585,7	681,0	116	2940
1968	1278,8	591,3	687,5	116	2970
1969	1288,4	595,9	692,5	116	2990
1970	1315,6	607,1	708,5	116	3060
1971	1333,4	615,1	718,3	116	3100
1972	1356,9	625,7	731,2	117	3154
1973	1387,8	641,5	746,3	116	3226
1974	1410,4	652,3	758,1	116	3278
1975	1436,1	664,2	771,9	116	3338
1976	1463,4	676,9	786,5	116	3402
1977	1532,1	709,8	822,3	116	3267
1978	1556,8	725,9	830,9	114	3320
1979	1576,6	735,2	841,4	114	3362
1980	1596,1	744,3	851,8	114	3404

^a Liczba ludności według stanu w dniu 31 XII zbilansowana w oparciu o wyniki spisów z lat: 1946, 1960, 1978, 1984 (spis metodą reprezentacyjną), 1988, 2002, 2011; do 1995 r. gęstość zaludnienia przeliczona została na powierzchnię miasta bez powierzchni Wisły, a od 1996 r. łącznie z powierzchnią Wisły. ^b Liczba ludności według spisu w dniu 3 XII 1950 r. w granicach administracyjnych z 1951 r.

^a Population as of 31 XII was balanced based on results of censuses from the years: 1946, 1960, 1978, 1984 (based on sample survey), 1988, 2002, 2011; until 1995 in calculation of population density Vistula river area was excluded from the Warsaw area; since 1996 area of Vistula river is included in the Warsaw area. ^b Population based on census as of 3 December 1950 within administrative borders as of 1951.

TABL. 1 (36). **LUDNOŚĆ^a (dok.)**
POPULATION^a (cont.)

L A T A Y E A R S	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Kobiety na 100 mężczyzn Females per 100 males	Ludność na 1 km ² Population per 1 km ²
	w tysiącach in thousands				
1981	1611,6	752,4	859,2	114	3437
1982	1628,9	760,9	868,0	114	3474
1983	1641,3	766,7	874,6	114	3500
1984	1649,1	770,6	878,5	114	3517
1985	1659,4	776,8	882,6	114	3539
1986	1664,7	779,2	885,5	114	3550
1987	1671,4	782,5	888,9	114	3564
1988	1651,2	772,3	878,9	114	3521
1989	1651,2	772,4	878,8	114	3521
1990	1655,7	773,1	882,6	114	3531
1991	1653,3	771,9	881,4	114	3526
1992	1644,5	763,3	881,2	115	3436
1993	1642,7	762,3	880,4	116	3432
1994	1640,7	760,7	880,0	116	3428
1995	1635,1	757,9	877,2	116	3416
1996	1628,5	754,2	874,3	116	3295
1997	1624,8	752,2	872,6	116	3287
1998	1618,5	748,5	870,0	116	3274
1999	1615,4	747,2	868,2	116	3268
2000	1672,4	774,7	897,7	116	3384
2001	1671,7	773,8	898,0	116	3382
2002	1688,2	780,9	907,3	116	3266
2003	1689,6	780,4	909,2	117	3269
2004	1692,9	781,6	911,3	117	3275
2005	1697,6	782,3	915,3	117	3284
2006	1702,1	783,5	918,7	117	3291
2007	1706,6	784,8	921,8	117	3300
2008	1709,8	786,3	923,5	117	3306
2009	1714,4	787,9	926,5	118	3315
2010	1700,1	780,3	919,8	118	3287
2011	1708,5	783,8	924,7	118	3303
2012	1715,5	786,9	928,6	118	3317
2013	1724,4	791,2	933,2	118	3334
2014	1735,4	796,2	939,3	118	3355
2015	1744,4	800,8	943,6	118	3372
2016	1754,0	805,4	948,6	118	3391
2017	1764,6	810,8	953,8	118	3412

a Liczba ludności według stanu w dniu 31 XII zbilansowana w oparciu o wyniki spisów z lat: 1946, 1960, 1978, 1984 (spis metodą reprezentacyjną), 1988, 2002, 2011; do 1995 r. gęstość zaludnienia przeliczona została na powierzchnię miasta bez powierzchni Wisły, a od 1996 r. łącznie z powierzchnią Wisły.

a Population as of 31 XII was balanced based on results of censuses from the years: 1946, 1960, 1978, 1984 (based on sample survey), 1988, 2002, 2011; until 1995 in calculation of population density Vistula river area was excluded from the Warsaw area; since 1996 area of Vistula river is included in the Warsaw area.

TABL. 2 (37). **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION^a BY SEX AND AGE GROUPS
As of 31 XII

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2010	2015	2016	2017		na 100 mężczyzn per 100 males
				ogółem total	w tym kobiety of which females	
				w tysiącach in thousands		
OGÓŁEM	1700,1	1744,4	1754,0	1764,6	953,8	118
TOTAL						
0– 4 lata	93,9	95,9	97,9	100,0	48,6	95
5– 9	67,5	93,0	95,4	96,7	46,7	93
10–14	59,4	66,9	71,6	76,5	37,6	97
15–19	71,6	60,0	59,9	60,8	29,9	97
20–24	108,8	72,3	66,9	64,9	32,0	97
25–29	148,6	123,0	114,9	105,7	56,0	113
30–34	159,2	170,0	169,4	166,0	88,5	114
35–39	132,6	165,7	166,6	169,1	89,2	111
40–44	94,6	133,2	143,4	151,5	79,4	110
45–49	91,3	93,4	98,2	105,1	54,1	106
50–54	124,0	88,9	87,5	86,8	45,3	109
55–59	140,6	118,5	109,6	101,2	55,3	120
60–64	114,6	131,8	131,2	129,2	73,1	130
65–69	70,7	105,2	109,4	112,8	65,3	137
70–74	71,9	63,6	69,1	76,3	46,1	153
75–79	67,7	62,1	59,6	57,2	36,5	176
80 lat i więcej	83,1	100,7	103,4	104,9	70,4	204
and more						

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 117 i ust. 3 na str. 118.

a See general notes, item 1 on page 117 and item 3 on page 118.

TABL. 3 (38). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM¹**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION¹
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2016	2017
		w tysiącach in thousands			
o – ogółem total	m – mężczyźni males				
k – kobiety females					
OGÓŁEM	o	1700,1	1744,4	1754,0	1764,6
TOTAL	m	780,3	800,8	805,4	810,8
	k	919,8	943,6	948,6	953,8
Wiek przedprodukcyjny	o	260,3	291,8	301,3	310,3
Pre-working age	m	133,1	149,6	154,4	159,1
	k	127,2	142,2	146,9	151,2
0– 2 lata	o	59,3	57,6	60,1	62,1
	m	30,7	29,6	30,9	31,9
	k	28,7	28,0	29,3	30,2
3– 6	o	64,2	78,1	76,8	76,1
	m	32,7	40,4	39,6	39,2
	k	31,4	37,7	37,2	36,9
7–14	o	97,3	120,2	127,9	135,0
	m	49,5	61,3	65,4	69,2
	k	47,8	58,8	62,5	65,8
15–17 lat	o	39,5	36,0	36,5	37,2
	m	20,2	18,3	18,5	18,9
	k	19,3	17,7	17,9	18,3
Wiek produkcyjny	o	1081,5	1046,6	1037,2	1030,1
Working age	m	538,6	526,7	522,5	518,8
	k	542,9	519,9	514,7	511,2
Wiek poprodukcyjny	o	358,3	405,9	415,6	424,2
Post-working age	m	108,6	124,5	128,5	132,9
	k	249,7	281,4	287,0	291,4
Ludność w wieku nieprodukcyjnym	o	57,2	66,7	69,1	71,3
na 100 osób w wieku produkcyjnym	m	44,9	52,0	54,2	56,3
	k	69,4	81,5	84,3	86,6
Non-working age population per 100 persons of working age					

¹ Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 118.

¹ See general notes, item 4 on page 118.

TABLE 4 (39). **WYDANE ORZECZENIA WEDŁUG PRZYCZYNY NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI^a W 2017 R.**
 RULINGS BY CAUSE OF DISABILITY^a IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which								
		02-P	04-O	05-R	07-S	08-T	09-M	10-N	11-I	
OSOBY DO 16 ROKU ŻYCIA PERSONS UP TO 16 YEARS OF AGE										
OGÓŁEM	2134	65	42	104	118	32	45	282	346	
TOTAL										
mężczyźni	1416	50	30	54	67	15	34	160	177	
males										
kobiety	718	15	12	50	51	17	11	122	169	
females										
Według wieku: By age:										
0– 7 lat	1338	12	24	61	89	23	32	174	217	
8–16 lat	796	53	18	43	29	9	13	108	129	
OSOBY POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA PERSONS OVER 16 YEARS OF AGE										
OGÓŁEM	11259	1477	381	3227	1557	451	729	1826	838	
TOTAL										
mężczyźni	5418	780	153	1268	1040	229	160	940	423	
males										
kobiety	5841	697	228	1959	517	222	569	886	415	
females										
Według wieku: By age:										
16–25 lat	901	134	40	102	34	34	14	114	130	
26–40	1538	492	37	300	70	71	85	219	159	
41–59	3916	589	91	1233	485	167	326	565	304	
60 lat i więcej	4904	262	213	1592	968	179	304	928	245	
and more										
Według stopnia niepełnosprawności: According to level of disability:										
lekki	2455	244	64	821	200	77	111	312	308	
light										
umiarkowany	6479	1112	197	2020	1009	221	399	764	404	
moderate										
znaczący	2325	121	120	386	348	153	219	750	126	
substantial										

a 02-P – choroby psychiczne, 04-O – choroby narządu wzroku, 05-R – upośledzenie narządu ruchu, 07-S – choroby układów oddechowego i krążenia, 08-T – choroby układu pokarmowego, 09-M – choroby układu moczowo-płciowego, 10-N – choroby neurologiczne, 11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego.

Źródło: dane Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie.

a 02-P – mental health disabilities, 04-O – vision impairment, 05-R – physical impairment, 07-S – respiratory and circulatory system disorders, 08-T – nutritional system diseases, 09-M – urogenitally diseases, 10-N – neurological disorders, 11-I – other diseases, of which: endocrinologic, metabolic, enzymatical system, infections and enzootic, deformations, hematopoietic system diseases.

Source: data of the Municipal Team for Disability Assessment in Warsaw.

TABL. 5 (40). **REZYDENCI**^a
Stan w dniu 31 XII
USUAL RESIDENCE POPULATION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	1693,0	1740,2	1750,3	1761,3	T O T A L in thous.
Mężczyźni w tys.	778,1	799,9	804,7	810,4	Males in thous.
Kobiety:					Females:
w tysiącach	914,9	940,3	945,7	950,9	in thousands
na 100 mężczyzn	117,6	117,5	117,5	117,3	per 100 males

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 117.
a See general notes, item 2 on page 117.

TABL. 6 (41). **REZYDENCI^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE USUAL RESIDENCE POPULATION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tys.		in thous.		
O G Ó Ł E M	1693,0	1740,2	1750,3	1761,3	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	260,1	291,4	301,0	310,1	Pre-working age
Mężczyźni	133,1	149,3	154,2	159,0	Males
Kobiety	127,1	142,1	146,8	151,1	Females
W wieku produkcyjnym	1074,5	1043,1	1034,2	1027,5	Working age
w tym w wieku mobilnym	669,5	685,2	682,3	678,9	of which of mobility age
Mężczyźni	536,3	526,0	522,0	518,6	Males
w tym w wieku mobilnym	323,6	328,1	326,3	324,2	of which of mobility age
Kobiety	538,2	517,1	512,2	508,9	Females
w tym w wieku mobilnym	345,8	357,1	356,0	354,7	of which of mobility age
W wieku poprodukcyjnym	358,4	405,6	415,1	423,7	Post-working age
Mężczyźni	108,7	124,5	128,5	132,8	Males
Kobiety	249,7	281,1	286,7	290,9	Females

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 117.
a See general notes, item 2 on page 117.

TABL. 7 (42). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Małżeństwa zawarte	8961	7829	8732	8977	Marriages contracted
Rozwody	3391	3910	3124	3494	Divorces
Urodzenia żywe	19680	19905	20980	21315	Live births
Zgony	17668	18592	18512	19118	Deaths
w tym niemowląt	74	81	71	66	of which infants
Przyrost naturalny	2012	1313	2468	2197	Natural increase

TABL. 7 (42). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI (dok.)**
VITAL STATISTICS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	NA 1000 LUDNOŚCI ^{ab}		PER 1000 POPULATION ^{ab}		
Małżeństwa zawarte	5,3	4,5	5,0	5,1	Marriages contracted
Rozwody	2,0	2,2	1,8	2,0	Divorces
Urodzenia żywe	11,6	11,4	12,0	12,1	Live births
Zgony	10,4	10,7	10,6	10,9	Deaths
w tym niemowląt	3,8	4,1	3,4	3,1	of which infants
Przyrost naturalny	1,2	0,8	1,4	1,2	Natural increase

a W przypadku zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych. b Patrz uwaga do tablic na str. 122.
a Infant deaths are presented per 1000 live births. b See note to the tables on page 122.

TABL. 8 (43). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified						
	0	15	30	45	60		
Mężczyźni	2010	75,3	60,7	46,2	32,1	20,4	
	Males	2015	76,1	61,5	47,0	33,0	20,7
		2016	76,2	61,6	47,0	32,9	20,8
		2017	76,5	62,0	47,5	33,3	21,0
Kobiety	2010	81,6	67,1	52,3	37,7	24,3	
	Females	2015	82,3	67,8	52,9	38,3	24,7
		2016	82,7	68,0	53,2	38,6	25,0
		2017	82,7	67,9	53,1	38,5	24,8

TABL. 9 (44). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age								
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more	
OGÓŁEM	2016	8732	31	967	3478	2248	891	573	300	244
TOTAL	2017	8977	38	994	3533	2261	953	664	278	256
19 lat i mniej	2016	9	3	6	–	–	–	–	–	–
and less	2017	19	10	9	–	–	–	–	–	–
20–24	2016	508	14	336	131	20	7	–	–	–
	2017	477	18	344	97	12	5	–	–	1
25–29	2016	2804	9	472	1947	322	46	8	–	–
	2017	2716	4	441	1910	310	42	8	1	–
30–34	2016	2634	2	120	1082	1202	203	23	2	–
	2017	2723	3	153	1182	1151	194	39	–	1
35–39	2016	1156	3	23	232	485	335	74	3	1
	2017	1335	–	34	263	562	376	96	4	–
40–49	2016	844	–	7	75	186	256	290	24	6
	2017	913	2	10	64	202	285	311	32	7
50–59	2016	352	–	–	10	27	38	130	122	25
	2017	369	–	2	14	20	43	145	118	27
60 lat i więcej	2016	425	–	3	1	6	6	48	149	212
and more	2017	425	1	1	3	4	8	65	123	220

TABL 10 (45). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES		Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
			panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
OGÓŁEM	2016	8732	7382	149	1201
TOTAL	2017	8977	7618	144	1215
Kawalerowie	2016	7156	6663	33	460
Single	2017	7291	6800	32	459
Wdowcy	2016	156	34	46	76
Widowers	2017	161	42	41	78
Rozwiedzeni	2016	1420	685	70	665
Divorced	2017	1525	776	71	678

TABL. 11 (46). MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWODY^a
MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
Małżeństwa zawarte	8961	7829	8732	8977
Marriages contracted				
na 1000 ludności	5,3	4,5	5,0	5,1
per 1000 population				
Rozwody	3391	3910	3124	3494
Divorces				
na 1000 ludności	2,0	2,2	1,8	2,0
per 1000 population				
na 1000 zawartych małżeństw	378	499	358	389
per 1000 marriages contracted				

a Patrz uwaga do tablic na str. 122.
a See note to the tables on page 122.

TABL. 12 (47). ROZWODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION FOR DIVORCE

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU ^a MALES AT AGE ^a		Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
			19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM	2016	3124	–	64	385	721	712	771	324	147
TOTAL	2017	3494	1	55	383	774	775	981	375	150
20–24	2016	16	–	11	5	–	–	–	–	–
	2017	22	1	13	8	–	–	–	–	–
25–29	2016	265	–	38	163	51	9	2	2	–
	2017	239	–	25	171	33	5	4	1	–
30–34	2016	613	–	9	162	360	67	13	2	–
	2017	674	–	12	151	412	77	20	2	–
35–39	2016	701	–	3	37	228	352	79	–	2
	2017	687	–	3	37	233	349	62	3	–
40–49	2016	889	–	3	17	72	259	511	27	–
	2017	1145	–	1	14	85	317	691	34	3
50–59	2016	418	–	–	1	8	17	142	224	26
	2017	495	–	1	1	9	26	186	253	19
60 lat i więcej	2016	222	–	–	–	2	8	24	69	119
and more	2017	232	–	–	1	2	1	18	82	128

a Dla mężczyzn w wieku 19 lat i mniej zjawisko nie wystąpiło.
a For males at age of 19 years and less there were no phenomenon.

TABLE 13 (48). **ROZWOODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH^a DZIECI W MAŁŻEŃSTWIE**
 DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE^a CHILDREN IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3391	3910	3124	3494	TOTAL
rozwoody małżeństw:					divorces:
Bez dzieci	1735	1931	1520	1693	Marriages without children
Z dziećmi	1656	1979	1604	1801	Marriages with children
o liczbie dzieci:					by number of children:
1	1152	1304	1052	1169	1
2	455	593	497	567	2
3	38	73	48	58	3
4 i więcej	11	9	7	7	4 and more

a Poniżej 18 lat.
 a Below age 18.

TABLE 14 (49). **SEPARACJE ORZECZONE WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA**
 SEPARATIONS BY THE AGE OF SPOUSES AT THE TIME OF FILING PETITION

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age					
		29 lat i mniej and less	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
OGÓŁEM	2016 63	–	5	11	16	17	11
TOTAL	2017 61	4	4	8	11	14	20
25–29	2016 2	–	1	–	–	–	–
	2017 1	1	–	–	–	–	–
30–34	2016 7	–	1	4	–	–	–
	2017 6	2	3	1	–	–	–
35–39	2016 3	–	1	1	1	–	–
	2017 4	1	1	2	–	–	–
40–49	2016 21	–	2	6	11	2	–
	2017 16	–	–	4	11	1	–
50–59	2016 16	–	–	–	4	11	1
	2017 15	–	–	1	–	9	5
60 lat i więcej	2016 14	–	–	–	–	4	10
and more	2017 19	–	–	–	–	4	15

TABLE 15 (50). **URODZENIA**
 BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Urodzenia żywe	19680	19905	20980	21315	Live births
Chłopcy	10235	10247	10706	11001	Males
Dziewczęta	9445	9658	10274	10314	Females
w % urodzeń żywych	48,0	48,5	49,0	48,4	in % of live births
na 100 chłopców	92	94	96	94	per 100 males
Urodzenia martwe	65	.	.	.	Still births

TABL. 16 (51). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a I WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order						6 i dalsze 6 and over
		1	2	3	4	5		
OGÓŁEM 2016	20980	10786	7840	1798	371	112	73	
TOTAL 2017	21315	10491	8191	2047	392	119	75	
w odsetkach 2016	100,0	51,4	37,4	8,6	1,8	0,5	0,3	
in percent 2017	100,0	49,2	38,4	9,6	1,8	0,6	0,4	
19 lat i mniej 2016	210	191	14	5	–	–	–	
and less 2017	241	219	19	3	–	–	–	
20–24 2016	1159	887	238	23	9	2	–	
..... 2017	1213	911	248	46	6	2	–	
25–29 2016	5388	3769	1412	161	31	7	8	
..... 2017	5169	3548	1377	200	28	8	8	
30–34 2016	9090	4312	3883	729	125	27	14	
..... 2017	9306	4203	4153	769	124	39	18	
35–39 2016	4297	1399	1963	699	153	55	28	
..... 2017	4438	1347	2056	806	151	50	28	
40–44 2016	805	219	319	174	50	20	23	
..... 2017	917	252	326	218	81	20	20	
45 lat i więcej 2016	31	9	11	7	3	1	–	
and more 2017	31	11	12	5	2	–	1	

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 17 (52). **PŁODNOŚĆ KOBIEC I WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKЦИИ LUDNOŚCI^a**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
PŁODNOŚĆ FERTILITY				
Urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku 15–49 lat Live births per 1000 women aged 15–49	47,16	46,84	49,24	49,85
15–19	7,62	8,19	7,11	8,12
20–24	25,37	89,59	33,64	37,27
25–29	83,71	77,26	85,43	88,61
30–34	95,73	95,92	100,89	104,43
35–39	46,95	45,60	49,13	50,19
40–44	8,87	11,18	11,16	11,89
45–49 lat	0,29	0,70	0,63	0,59
WSPÓLCZYNNIKI REPRODUKЦИИ REPRODUCTION RATES				
Dzietności ogólnej Total fertility	1,323	1,319	1,416	1,485
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,635	0,640	0,694	0,719
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	1,114	1,071	1,133	1,115

a Patrz uwaga do tablic na str. 122.
a See note to the tables on page 122.

TABLE 18 (53). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	2010	2015	2016	2017
OGÓŁEM	74	81	71	66
TOTAL				
chłopcy	36	46	37	46
males				
dziewczeta	38	35	34	20
females				
Wiek w dniach: Age in days:				
w tym: of which:				
0–27	44	62	54	55
0– 6	31	46	44	47
w tym 0 ^a	18	32	15	30
of which 0 ^a				
7–13	7	6	6	5
14–27	6	10	4	3
Wiek w miesiącach: Age in months:				
1– 3	15	11	13	7
4–11	14	8	4	4

a Noworodki żywo urodzone, które nie przeżyły 24 godzin.
a Live born infants, who did not survive 24 hours.

TABLE 19 (54). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ
DEATHS BY SELECTED CAUSES

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a CAUSES OF DEATHS ^a		Ogółem Total	Na 100 tys. ludności ^b Per 100 thous. popu- lation ^b	Z liczby ogółem Of total number	
				mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	17668	1041,4	8550	9118
TOTAL	2015	18592	1068,8	8829	9763
	2016	18512	1058,5	8947	9565
w tym: of which:					
Choroby zakaźne i pasożytnicze	2010	274	16,2	143	131
Infectious and parasitic diseases	2015	89	5,1	51	38
	2016	106	6,1	51	55
w tym gruźlica układu oddechowego	2010	21	1,2	18	3
of which tuberculosis of the respiratory system	2015	22	1,3	16	6
	2016	24	1,4	13	11
Nowotwory	2010	4775	281,5	2368	2407
Neoplasms	2015	5504	316,4	2677	2827
	2016	5265	301,0	2650	2615
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^A	2010	15	0,9	6	9
Diseases of blood and blood-forming organs ^d	2015	5	0,3	2	3
	2016	14	0,8	4	10
Cukrzyca	2010	252	14,9	103	149
Diabetes mellitus	2015	302	17,4	136	166
	2016	280	16,0	120	160
Choroby układu nerwowego	2010	240	14,1	93	147
Diseases of the nervous system	2015	232	13,3	101	131
	2016	320	18,3	125	195

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja). b Patrz uwaga do tablic na str. 122.

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision). b See note to the tables on page 122.

TABL. 19 (54). ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ (dok.)
DEATHS BY SELECTED CAUSES (cont.)

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a CAUSES OF DEATHS ^a		Ogółem Total	Na 100 tys. ludności ^b Per 100 thous. popu- lation	Z liczby ogółem Of total number	
				mężczyźni males	kobiety females
Choroby układu krążenia Diseases of the circulatory system	2010	7791	459,2	3631	4160
	2015	8437	485,0	3800	4637
	2016	7739	442,5	3469	4270
w tym: of which:					
choroba nadciśnieniowa hypertensive diseases	2010	382	22,5	153	229
	2015	409	23,5	139	270
	2016	365	20,9	128	237
choroba niedokrwienna serca ischaemic heart diseases	2010	1967	115,9	942	1025
	2015	1845	106,1	1061	784
	2016	1725	98,6	889	836
choroby naczyń mózgowych cerebrovascular diseases	2010	1613	95,1	643	970
	2015	1629	93,6	640	989
	2016	1426	81,5	585	841
miażdżycza atherosclerosis	2010	323	19,0	118	205
	2015	165	9,5	52	113
	2016	331	18,9	120	211
Choroby układu oddechowego Diseases of the respiratory system	2010	1371	80,8	674	697
	2015	1790	102,9	834	956
	2016	1725	98,6	885	840
Choroby układu trawiennego Diseases of the digestive system	2010	918	54,1	473	445
	2015	781	44,9	414	367
	2016	892	51,0	453	439
w tym choroby wątroby of which liver diseases	2010	342	20,2	224	118
	2015	243	14,0	166	77
	2016	291	16,6	183	108
Choroby układu moczowo-płciowego Diseases of the genitourinary system	2010	406	23,9	182	224
	2015	208	12,0	84	124
	2016	184	10,5	77	107
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym Conditions originating in the perinatal period	2010	39	2,3	20	19
	2015	40	2,3	29	11
	2016	36	2,1	23	13
Wady rozwojowe wrodzone ^A Congenital anomalies ^d	2010	25	1,5	8	17
	2015	44	2,5	17	27
	2016	38	2,2	16	22
Objawy i stany niedokładnie określone ^A Symptoms and ill-defined conditions ^d	2010	683	40,3	288	395
	2015	206	11,8	84	122
	2016	1046	59,8	483	563
Zewnętrzne przyczyny zgonu External causes of deaths	2010	822	48,5	534	288
	2015	851	48,9	569	282
	2016	714	40,8	519	195
w tym zamierzone samookaleczenie of which selfinflicted injury	2010	124	7,3	106	18
	2015	156	9,0	127	29
	2016	158	9,0	125	33

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja). b Patrz uwaga do tablic na str. 122.

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision). b See note to the tables on page 122.

TABLE 20 (55). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2016	2017
o – ogółem	total				
m – mężczyźni	males				
k – kobiety	females				
OGÓŁEM	o	17668	18592	18512	19118
TOTAL	m	8550	8829	8947	8975
	k	9118	9763	9565	10143
w wieku: at age:					
0– 4 lata	o	85	92	80	82
	m	42	51	40	59
	k	43	41	40	23
5– 9	o	7	7	8	6
	m	4	1	3	5
	k	3	6	5	1
10–14	o	7	6	7	3
	m	4	2	6	2
	k	3	4	1	1
15–19	o	20	22	9	17
	m	13	16	7	12
	k	7	6	2	5
20–29	o	117	81	86	88
	m	84	65	64	64
	k	33	16	22	24
30–39	o	254	286	283	252
	m	181	214	203	181
	k	73	72	80	71
40–49	o	526	479	509	523
	m	370	337	347	349
	k	156	142	162	174
50–59	o	1958	1339	1304	1159
	m	1299	879	867	770
	k	659	460	437	389
60–69	o	2525	3306	3309	3258
	m	1495	1922	2024	1975
	k	1030	1384	1285	1283
70 lat i więcej	o	12169	12974	12917	13730
and more	m	5058	5342	5386	5558
	k	7111	7632	7531	8172

TABL. 21 (56). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY THE POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	475	461	TOTAL
w tym dokonane	373	348	of which committed
Wiek samobójców:			Age of suicidal persons:
12 lat i mniej	–	2	12 and less
13–18	5	18	13–18
19–24	56	41	19–24
25–29	45	37	25–29
30–49	172	170	30–49
50–69	146	140	50–69
70 lat i więcej	45	53	70 and more

a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców w nieustalonym wieku.

U w a g a. Dane o m.st. Warszawie podano łącznie z powiatami: grodziskim, legionowskim, mińskim, nowodworskim, otwockim, piaseczyńskim, pruszkowskim, wołomińskim i warszawskim zachodnim.

Ź r o d ł o: dane Krajowego Systemu Informacji Policji (KSIP) wygenerowane w dniu 24.05.2018 r.

a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.

N o t e. Data on the Capital City of Warsaw together with data on: grodziski, legionowski, miński, nowodworski, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, wołomiński and warszawski zachodni powiats.

S o u r c e: data of the National Police Information System (KSIP) generated on 24.05.2018.

TABL. 22 (57). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE^a LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INTERNAL MIGRATION^a OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE

LATA YEARS GRUPY WIEKU AGE GROUPS		Napływ ^b Inflow ^b			Odpływ ^c Outflow ^c			Saldo Net migration		
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM TOTAL	2010	18738	7895	10843	15246	7356	7890	3492	539	2953
	2015	20057	8894	11163	11939	5753	6186	8118	3141	4977
	2016	18080	7931	10149	11509	5469	6040	6571	2462	4109
	2017	19505	8596	10909	12550	6003	6547	6955	2593	4362
0– 4 lata	2016	1283	636	647	1244	619	625	39	17	22
	2017	1419	740	679	1448	731	717	–29	9	–38
5– 9	2016	724	386	338	997	510	487	–273	–124	–149
	2017	788	418	370	1099	565	534	–311	–147	–164
10–14	2016	423	204	219	518	255	263	–95	–51	–44
	2017	464	225	239	535	278	257	–71	–53	–18
15–19	2016	386	190	196	359	195	164	27	–5	32
	2017	399	198	201	357	172	185	42	26	16
20–24	2016	1192	407	785	396	172	224	796	235	561
	2017	1177	423	754	391	164	227	786	259	527

a Bez przemieszczeń ludności w granicach Warszawy. b Zameldowania. c Wymeldowania.

a Excluding relocation within Warsaw. b Registrations. c Deregistrations.

TABLE 22 (57). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE^a LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU (dok.)**
INTERNAL MIGRATION^a OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE (cont.)

LATA YEARS GRUPY WIEKU AGE GROUPS		Napływ ^b Inflow ^b			Odpływ ^c Outflow ^c			Saldo Net migration		
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
25–29	2016	4756	1744	3012	1042	420	622	3714	1324	2390
	2017	4642	1668	2974	1064	456	608	3578	1212	2366
30–34	2016	4124	1831	2293	1365	588	777	2759	1243	1516
	2017	4522	1970	2552	1533	671	862	2989	1299	1690
35–39	2016	2041	1033	1008	1329	612	717	712	421	291
	2017	2585	1296	1289	1565	763	802	1020	533	487
40–44	2016	1110	591	519	977	492	485	133	99	34
	2017	1182	605	577	1026	520	506	156	85	71
45–49	2016	465	232	233	537	295	242	-72	-63	-9
	2017	567	318	249	605	319	286	-38	-1	-37
50–54	2016	319	178	141	452	233	219	-133	-55	-78
	2017	324	172	152	461	242	219	-137	-70	-67
55–59	2016	273	130	143	540	294	246	-267	-164	-103
	2017	272	125	147	565	286	279	-293	-161	-132
60–64	2016	331	129	202	660	302	358	-329	-173	-156
	2017	349	133	216	686	297	389	-337	-164	-173
65 lat i więcej	2016	653	240	413	1093	482	611	-440	-242	-198
	2017	815	305	510	1215	539	676	-400	-234	-166

a Bez przemieszczeń ludności w granicach Warszawy. b Zameldowania. c Wymeldowania.
a Excluding relocation within Warsaw. b Registrations. c Deregistrations.

TABLE 23 (58). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE^a LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG STANU CYWILNEGO I PŁCI MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION^a OF POPULATION BY MARITAL STATUS AND SEX OF MIGRANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^b Inflow ^b			Odpływ ^c Outflow ^c			Saldo migracji Net mi- gration
		ogółem total	z miast from ur- ban ar- eas	ze wsi from ru- ral areas	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	
OGÓŁEM	2010 ^d	18738	13385	5353	15246	7817	7429	3492
	2015 ^d	20057	13569	6488	11939	6295	5644	8118
	2016 ^d	18080	12169	5911	11509	6061	5448	6571
	2017^d	19505	13180	6325	12550	6526	6024	6955
Kawalerowie (panny)	2010	6414	4523	1891	5917	3004	2913	497
	2015	7959	5311	2648	4874	2605	2269	3085
	2016	7296	4853	2443	4710	2527	2183	2586
	2017	7819	5216	2603	5161	2702	2459	2658
Żonaci (zameżone)	2010	9684	6821	2863	7521	3721	3800	2163
	2015	9695	6445	3250	5541	2776	2765	4154
	2016	8572	5642	2930	5256	2629	2627	3316
	2017	9150	6060	3090	5835	2914	2921	3315
Wdowcy (wdowy)	2010	272	213	59	442	258	184	-170
	2015	288	232	56	405	237	168	-117

a Bez przemieszczeń ludności w granicach Warszawy. b Zameldowania. c Wymeldowania. d łącznie ze stanem cywilnym nieustalonym.

a Excluding relocation within Warsaw. b Registrations. c Deregistrations. d Including unknown marital status.

TABL. 23 (58). MIGRACJE WEWNĘTRZNE ^a LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG STANU CYWILNEGO I PŁCI MIGRANTÓW (dok.)
INTERNAL MIGRATION ^a OF POPULATION BY MARITAL STATUS AND SEX OF MIGRANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^b Inflow ^b			Odływ ^c Outflow ^c			Saldo migracji Net mi- gration
		ogółem total	z miast from ur- ban ar- eas	ze wsi from ru- ral areas	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	
Wdowcy (wdowy) (dok.) Widowed (cont.)	2016	251	197	54	396	241	155	-145
	2017	315	227	88	389	211	178	-74
Rozwiedzeni (rozwiedzione) Divorced	2010	904	668	236	1100	659	441	-196
	2015	943	670	273	942	560	382	1
	2016	818	593	225	950	534	416	-132
	2017	969	702	267	983	582	401	-14
Mężczyźni Males	2010 ^d	7895	5840	2055	7356	3786	3570	539
	2015 ^d	8894	6071	2823	5753	3008	2745	3141
	2016 ^d	7931	5483	2448	5469	2814	2655	2462
	2017 ^d	8596	6024	2572	6003	3138	2865	2593
Kawalerowie Single	2010	2894	2096	798	3107	1575	1532	-213
	2015	3641	2444	1197	2446	1310	1136	1195
	2016	3279	2223	1056	2380	1258	1122	899
	2017	3505	2415	1090	2613	1387	1226	892
Zonaci Married	2010	3962	2914	1048	3534	1777	1757	428
	2015	4363	2956	1407	2701	1354	1347	1662
	2016	3847	2636	1211	2502	1232	1270	1345
	2017	4126	2863	1263	2792	1407	1385	1334
Wdowcy Widowed	2010	37	26	11	74	44	30	-37
	2015	47	39	8	93	61	32	-46
	2016	31	26	5	96	54	42	-65
	2017	46	34	12	85	39	46	-39
Rozwiedzeni Divorced	2010	376	291	85	503	298	205	-127
	2015	375	260	115	433	227	206	-58
	2016	298	204	94	405	213	192	-107
	2017	391	284	107	417	241	176	-26
Kobiety Females	2010 ^d	10843	7545	3298	7890	4031	3859	2953
	2015 ^d	11163	7498	3665	6186	3287	2899	4977
	2016 ^d	10149	6686	3463	6040	3247	2793	4109
	2017 ^d	10909	7156	3753	6547	3388	3159	4362
Panny Single	2010	3520	2427	1093	2810	1429	1381	710
	2015	4318	2867	1451	2428	1295	1133	1890
	2016	4017	2630	1387	2330	1269	1061	1687
	2017	4314	2801	1513	2548	1315	1233	1766
Zamężne Married	2010	5722	3907	1815	3987	1944	2043	1735
	2015	5332	3489	1843	2840	1422	1418	2492
	2016	4725	3006	1719	2754	1397	1357	1971
	2017	5024	3197	1827	3043	1507	1536	1981
Wdowy Widowed	2010	235	187	48	368	214	154	-133
	2015	241	193	48	312	176	136	-71
	2016	220	171	49	300	187	113	-80
	2017	269	193	76	304	172	132	-35
Rozwiedzione Divorced	2010	528	377	151	597	361	236	-69
	2015	568	410	158	509	333	176	59
	2016	520	389	131	545	321	224	-25
	2017	578	418	160	566	341	225	12

^a Bez przemieszczeń ludności w granicach Warszawy. ^b Zameldowania. ^c Wymeldowania. ^d Łącznie ze stanem cywilnym nieustalonym.

^a Excluding relocation within Warsaw. ^b Registrations. ^c Deregistrations. ^d Including unknown marital status.

TABL. 24 (59). **MIGRACJE LUDNOŚCI WARSZAWY^a NA POBYT STAŁY WEDŁUG WOJEWÓDZTW**
 MIGRATION OF POPULATION OF WARSAW^a FOR PERMANENT RESIDENCE BY VOIVODSHIPS

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS		Napływ ^b do m.st. Warszawy inflow ^b to the Capital City of Warsaw	Odptyw ^c z m.st. Warszawy Outflow ^c from the Capital City of Warsaw	Saldo migracji Net migration
OGÓŁEM	2016	18080	11509	6571
TOTAL	2017	19505	12550	6955
Dolnośląskie	2016	421	169	252
	2017	416	184	232
Kujawsko-pomorskie	2016	611	151	460
	2017	567	161	406
Lubelskie	2016	2256	312	1944
	2017	2519	330	2189
Lubuskie	2016	145	45	100
	2017	162	62	100
Łódzkie	2016	1116	243	873
	2017	1209	275	934
Małopolskie	2016	571	226	345
	2017	603	209	394
Mazowieckie	2016	7362	8889	-1527
	2017	7905	9726	-1821
Opolskie	2016	112	55	57
	2017	153	28	125
Podkarpackie	2016	671	127	544
	2017	707	131	576
Podlaskie	2016	1075	200	875
	2017	1121	258	863
Pomorskie	2016	486	261	225
	2017	564	290	274
Śląskie	2016	729	179	550
	2017	836	184	652
Świętokrzyskie	2016	785	139	646
	2017	921	143	778
Warmińsko-mazurskie	2016	829	236	593
	2017	880	276	604
Wielkopolskie	2016	533	136	397
	2017	540	158	382
Zachodniopomorskie	2016	378	141	237
	2017	402	135	267

a Migracje wewnętrzne bez przemieszczeń w granicach Warszawy. b Zameldowania. c Wymeldowania.
 a Internal migration excluding relocation within Warsaw. b Registrations. c Deregistrations.

TABL. 25 (60). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH IN THOUSANDS				
OGÓŁEM	1790,7	1823,4	1843,9	TOTAL
Mężczyźni	823,4	840,4	851,8	Males
Kobiety	967,3	983,0	992,2	Females
W wieku przedprodukcyjnym	332,2	345,4	329,1	Pre-working age
Mężczyźni	170,6	177,7	169,2	Males
Kobiety	161,7	167,6	160,0	Females
W wieku produkcyjnym	1016,2	1027,4	1064,9	Working age
Mężczyźni	508,4	507,1	526,8	Males
Kobiety	507,8	520,4	538,1	Females
W wieku poprodukcyjnym	442,2	450,6	449,9	Post-working age
Mężczyźni	144,4	155,6	155,8	Males
Kobiety	297,8	295,0	294,1	Females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE				
OGÓŁEM	76,2	77,5	73,2	TOTAL
Mężczyźni	62,0	65,7	61,7	Males
Kobiety	90,5	88,9	84,4	Females

a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 121.
a See general notes, Item 13 on page 121.

DZIAŁ V RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Pracujący

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem współników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą **poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie**,
 - b) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) członków spółdzielni produkcji rolnej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną oraz spółdzielni kótek rolniczych).

Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę na wykonywanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

2. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

3. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

CHAPTER V LABOUR MARKET

General notes

Employment

1. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic **activity excluding private farms in agriculture**,
 - b) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and other cooperatives engaged in agricultural production as well as agricultural farmers' cooperatives).

Outworkers are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

2. **Full-time paid employees** are employed persons on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

3. Data concerning **employment as of 31 XII** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

Dane prezentowane są w tablicach według **faktycznego (stałego) miejsca pracy** pracownika i również rodzaju działalności.

Dane o pracujących **nie obejmują**: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych, jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Warunki pracy

1. **Warunki pracy** jest to zespół czynników występujących w środowisku pracy wynikających z procesu pracy oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy.

Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz bez rybołówstwa w wodach morskich), „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo” (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wzniesieniem budynków), „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Informacja i komunikacja” (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania), „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej), „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

Data regarding employment are presented by **actual (permanent) place of work** of employed person and kind of activity.

Data regarding employment **do not include**: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional local government, individual farmers, clergy, budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety as well as economic entities employing up to 9 persons.

Work conditions

1. **Work conditions** include a group of factors appearing in the working environment deriving from the process of work and factors connected with performing work.

Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports:

1) data concern persons employed by entities included in the sections: „Agriculture, forestry and fishing” (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as fishing), „Mining and quarrying”, „Manufacturing”, „Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, „Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, „Construction” (excluding development of building projects), „Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”, „Transportation and storage”, „Information and communication” (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities), „Professional, scientific and technical activities” (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities), „Administrative and support service activities” (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities), „Education” (only tertiary education), „Human health and social work activities” (in the scope human health activities), „Other service activities” (in the scope repair of computers and personal and household goods);

2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: **ze środowiskiem pracy** (substancje chemiczne, pyły przemysłowe, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), **z uciążliwością pracy** (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz **z czynnikami mechanicznymi** związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

2. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

3. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za **wypadek przy pracy uważa się również** nagłe zdarzenie powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na

2) data concern persons exposed to factors connected with the **work environment** (chemical substances, industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climate, etc.), **strenuous work conditions** (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as **mechanical factors** connected with particularly dangerous machinery.

2. Information regarding **accidents at work** includes all accidents at work as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

3. **Accident at work** is understood as a sudden event caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employer, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;
- 5) stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 6) performance of work, by members of agricultural producers' cooperatives, agricultural farmers' cooperatives and by other persons treated

- równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
 - 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
 - 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
 - 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
 - 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

Za **zbiorowy wypadek przy pracy** traktuje się wypadek, któremu, w wyniku tego samego zdarzenia w danym zakładzie, uległy co najmniej 2 osoby.

Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

Bezrobocie

1. Pod pojęciem **bezrobotnego** (ustawa z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązująca od 1 VI 2004 r. – tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.) należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- equally to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;
- 7) performance or cooperation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;
 - 8) performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or cooperation at conducting them;
 - 9) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;
 - 10) serving supplementary forms of military service;
 - 11) education at the National School of Public Administration by student who receive scholarships.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or a mass accident, is counted as a single accident at work.

Mass accident at work is an accident in which at least two people were injured as a result of the same event in a given workplace.

A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

Unemployment

1. An **unemployed person** (the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institution, in force since 1 VI 2004 – uniform text: Journal of Laws 2017 item 1065, with later amendments) is understood as a person not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme), or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, if

- 1) ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego;
 - 2) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia chorobowego świadczenia kompensacyjnego, nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
 - 3) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samodzielnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
 - 4) nie złożyła wniosku do ewidencji działalności gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis zgłosiła do ewidencji działalności gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął albo nie upłynął jeszcze okres do – określonego we wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej – dnia podjęcia działalności gospodarczej;
 - 5) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego;
 - 6) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
 - 7) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;
 - 8) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
 - 9) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.
2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę
- he/she fulfilled among others, the following conditions:
- 1) is aged 18 or more and has not reached retirement age;
 - 2) did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, pension due to training, social-welfare pension or dependant's pension exceeding half of the minimum wage, or after termination of employment or other paid work or a person, who after completing employment, other gainful work, or after ceasing to carry out non-agricultural economic activity did not collect teacher's compensation benefit, do not receive a pre-retirement benefit or allowance, rehabilitation allowance, sick benefit, maternity benefit or benefit equal to maternity benefit;
 - 3) is not owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of arable land exceeding 2 convertible ha; is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of arable land exceeding 2 convertible ha;
 - 4) the person has not submitted an application for entry to the economic activity register or after its submission the person submitted to the economic activity register an application for suspension of the economic activity and the period of suspension has not yet expired; or the period to commence economic activity defined in the application for entry to the economic activity register has not yet lapsed;
 - 5) is not temporarily under arrest or serving a prison sentence, except for a sentence of imprisonment served outside a penitentiary establishment under a system of electronic monitoring;
 - 6) do not receive monthly income exceeding half of the minimum wage, excluding income generated from interests or other monetary means gathered on bank accounts;
 - 7) do not receive, on the basis of the regulation concerning social welfare, a permanent social benefit;
 - 8) do not receive, on the basis of regulations concerning family allowances, a nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and loss of the rights to unemployment benefit because of the expiry of its legal duration;
 - 9) do not receive a training allowance after termination of employment.
2. The **registered unemployment rate** is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in ac-

wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników spisów.

Dane od 2010 r. (opracowane z uwzględnieniem wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010) nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Dane o bezrobotnych oraz pracujących wykorzystywane do obliczania stopy bezrobocia pochodzą ze źródeł różniących się metodą zbierania, co może powodować pewne nieścisłości, zwłaszcza w przypadku stopy bezrobocia ustalonej dla powiatów. Dla bezrobotnych – miejscem lokalizacji jest ich miejsce zamieszkania lub pobytu, zaś dla pracujących lokalizacją jest ich miejsce pracy.

3. Napływ bezrobotnych oznacza liczbę osób zarejestrowanych w ciągu miesiąca, kwartału i roku w powiatowych urzędach pracy.

4. Odływ bezrobotnych oznacza liczbę osób, które w ciągu roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn m.in. w związku z podjęciem pracy stałej, sezonowej, interwencyjnej lub robót publicznych, w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy, podjęcia nauki, nabywania praw emerytalnych itd.

5. Osoby poprzednio pracujące są to osoby, które kiedykolwiek wykonywały pracę na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą oraz inną pracę zarobkową, a także prowadziły pozarolniczą działalność.

6. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy (tzn. zwolnieni grupowo) są to osoby zwolnione zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 III 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844, z późn. zm).

Przepisy ustawy stosuje się w razie konieczności rozwiązania przez pracodawcę stosunków pracy (zatrudnienia z pracownikami), wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, w okresie nie przekraczającym 30 dni. Dotyczy to zakładów pracy, w których następuje zmniejszenie zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych lub w związku ze zmianami organizacyjnymi, produkcyjnymi albo technologicznymi, a także w przypadku ogłoszenia upadłości zakładów lub ich likwidacji.

7. Oferty pracy (wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej) jest to zgłoszone przez pracodawców do powiatowego urzędu pracy:

- co najmniej jedno wolne miejsce zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (tj. wykonywanie pracy lub świadczenia usług na podstawie umów cywilnoprawnych), w określonym zawodzie lub

tive military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

The unemployment rate is given including persons working on private farms in agriculture (comprising a part of economically active civilian population) estimated on the basis of the result of censuses.

Since 2010 data (estimated on the basis of the Agricultural Census 2010) are not fully comparable with the data for the previous years.

The data on unemployment and employment used for calculation of the unemployment rate come from the sources varied in respect to the method of data collection, which may lead to some inaccuracies, particularly in case of unemployment rates by powiats. The unemployed are localized according to their place of residence or stay, while the employed – according to the address of their place of work.

3. Inflow to unemployment – means the number of persons, who were registered in powiat labour offices during a month, quarter and year.

4. Outflow from unemployment – means the number of persons, who within a year were withdrawn from labour office registers, due to different reasons, i.e. taking permanent or seasonal job, starting interventional or public work, unreadiness to work, entering education, acquirement of pension rights, etc.

5. Persons previously in employment include persons who have performed any work on the basis of labour contract, posting, appointment, contract for outwork or any other earning generating work, or conducted their own economic activity outside agriculture.

6. The unemployed persons terminated for company reasons (i.e. mass dismissals) are persons dismissed according to regulations dated 13 III 2003 on particular rules of dissolving contracts with workers because of reasons not related to employed persons (Journal of Laws No 90, item 844, with later amendments).

The rules of this regulations are applied by employer to terminate employment relationship by pronouncement or mutual agreement in period not exceeded 30 days. Regulations concern companies in which a decrease in employment is caused by economic reasons or organizational changes, changes in production or technological ones and also in cases of bankruptcy or liquidation of companies.

7. Job offers (vacancies and places of occupational activation) comprise vacant jobs and places for on a job training reported by employers to labour offices:

- at least one vacant place of employment or other paid work (i.e. performing work or providing services on the basis of the civil-legal contracts),

specjalności w celu uzyskania pomocy w znalezieniu odpowiedniego pracownika,

– miejsce aktywizacji zawodowej, przyjęte do realizacji, m.in. przygotowanie zawodowe dorosłych, praca społecznie użyteczna.

8. **Aktywne formy pomocy bezrobotnym** są to działania zmierzające do ograniczenia wielkości bezrobocia na danym terenie. Wśród nich wyróżnia się w szczególności: szkolenia, staż u pracodawcy, prace interwencyjne i roboty publiczne.

– **szkolenia** oznaczają pozaszkolne zajęcia edukacyjne mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

– **staż u pracodawcy** oznacza nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

– **prace interwencyjne** oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób bezrobotnych.

– **roboty publiczne** są to prace organizowane dla bezrobotnych przez organy samorządu terytorialnego, administracji rządowej lub instytucje użyteczności publicznej na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

in a particular occupation or speciality, in order to find an appropriate employee,

– place of occupational activation, adopted to implementation, i.e. such as traineeship, occupational preparation of adults, social utility work.

8. **Labour market programmes** comprise activities – directed at diminishing the size of unemployment in a given region. In particular, there can be distinguished: trainings, traineeship with the employer, international and public works.

– **training** – means vocational training, retraining, vocational skills development or learning how to look for and find employment.

– **internship with the employer** – means acquisition by a school-leaver of practical skills by means of performing tasks at work place without conclusion of the employment relationship with the employer.

– **intervention works** – means employment of an unemployed person by employer as the result of a contract signed with the starost (the President of the powiat authorities), with targeted at supporting unemployed persons.

– **public works** – means work organized for the unemployed by local government bodies, government administration or public utility institutions for a period not exceeding 12 months.

Pracujący Employment

TABL. 1 (61). **PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a IN THE NATIONAL ECONOMY BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	806885	848321	896400	934342	494193
TOTAL					
sektor publiczny	292807	293950	297429	301821	186426
public sector					
sektor prywatny	514078	554371	598971	632521	307767
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	647	1178	1071	905	431
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł	76322	70071	76419	81174	28759
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe	61133	55982	61829	67501	24230
of which manufacturing					
Budownictwo	39820	36930	40378	42278	8458
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	128192	132295	139634	148435	79186
Trade; repair of motor vehicles ^A					
Transport i gospodarka magazynowa	53339	54195	56943	60353	19858
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	21680	18688	20638	22174	13011
Accommodation and catering ^A					
Informacja i komunikacja	62659	62119	69784	69566	29545
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	79357	92579	87597	90964	51986
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^A	24624	24218	24485	25740	15385
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	73525	84508	86810	93186	54936
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	44653	51434	66911	71840	33442
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	72199	75516	76383	76983	48971
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja	66900	78339	80417	83134	60082
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	42728	46364	48477	46269	37908
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	16054	14892	14988	15883	9105
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa	4186	4995	5465	5458	3130
Other service activities					

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 139.
a See general notes, item 1 on page 139.

TABL. 2 (62). PRACUJĄCY^a W M.ST. WARSZAWIE NA TLE WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO I JEGO MIAST

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a IN THE CAPITAL CITY OF WARSAW AGAINST THE BACKGROUND OF MAZOWIECKIE VOIVODSHIP AND ITS CITIES

As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS		Wojewódz- two Voivodship	W tym miasta Of which cities		M.st. Warszawa The Capital City of Warsaw	
			razem total	w tym m.st. Warszawa of which the Capital City of Warsaw	województwo= =100 voivodship= =100	miasta=100 cities=100
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			
O G Ó Ł E M	2016	1584264	1356239	896400	56,6	66,1
TOTAL	2017	1641680	1402238	934342	56,9	66,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2016	8852	3131	1071	12,1	34,2
Agriculture, forestry and fishing	2017	9093	3091	905	10,0	29,3
Przemysł	2016	279724	205394	76419	27,3	37,2
Industry	2017	290825	213095	81174	27,9	38,1
w tym przetwórstwo przemy- słowe	2016	243052	174600	61829	25,4	35,4
of which manufacturing	2017	255976	184274	67501	26,4	36,6
Budownictwo	2016	72392	62721	40378	55,8	64,4
Construction	2017	75210	65093	42278	56,2	65,0
Handel; naprawa pojazdów sam- ochodowych ^A	2016	258579	216832	139634	54,0	64,4
Trade; repair of motor vehicles ^A	2017	271909	227147	148435	54,6	65,3
Transport i gospodarka magazynowa	2016	111935	91067	56943	50,9	62,5
Transportation and storage	2017	117943	95229	60353	51,2	63,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	2016	29788	26347	20638	69,3	78,3
Accommodation and catering ^A	2017	31558	28062	22174	70,3	79,0
Informacja i komunikacja	2016	74643	74009	69784	93,5	94,3
Information and communication	2017	74284	73697	69566	93,6	94,4
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	2016	97737	95834	87597	89,6	91,4
Financial and insurance activi- ties	2017	100868	98951	90964	90,2	91,9
Obsługa rynku nieruchomości ^A	2016	34511	32883	24485	70,9	74,5
Real estate activities	2017	35681	34127	25740	72,1	75,4
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna	2016	100244	95779	86810	86,6	90,6
Professional, scientific and technical activities	2017	107869	102938	93186	86,4	90,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	2016	87436	82757	66911	76,5	80,9
Administrative and support ser- vice activities	2017	94218	88368	71840	76,2	81,3
Administracja publiczna obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	2016	123627	114403	76383	61,8	66,8
Public administration and defe- nse; compulsory social security	2017	123935	114556	76983	62,1	67,2
Edukacja	2016	173862	137234	80417	46,3	58,6
Education	2017	177608	140508	83134	46,8	59,2
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	2016	99642	89732	48477	48,7	54,0
Human health and social work activities	2017	98504	88251	46269	47,0	52,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2016	23220	21041	14988	64,5	71,2
Arts, entertainment and recreation	2017	24260	22026	15883	65,5	72,1
Pozostała działalność usługowa	2016	8072	7075	5465	67,7	77,2
Other service activities	2017	7915	7099	5458	69,0	76,9

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 139.

a See general notes, item 1 on page 139.

Warunki pracy Work conditions

TABL.3 (63). ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG GRUP I NASILENIA ZAGROŻEŃ

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING^a IN HAZARDOUS CONDITIONS BY GROUPS OF FACTORS AND INTENSITY OF DANGERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	25193	32304	28191	26980	TOTAL
w tym przez jedną grupę czynników	23299	28438	25517	24414	of which one group of factors
Zagrożenia związane:					Hazard connected with:
ze środowiskiem pracy	8261	9430	8624	8873	work environment
w tym przez jedną grupę czynników	7376	6747	6795	7451	of which one group of factors
z uciążliwością pracy	14059	13971	10131	8903	strenuous conditions
w tym przez jedną grupę czynników	13518	13423	9663	8170	of which one group of factors
z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi w tym przez jedną grupę czynników	2873	8903	9436	9204	connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery
	2405	8268	9059	8793	of which one group of factors

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work station; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (64). ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING^a IN HAZARDOUS CONDITIONS BY HARMFUL AND HAZARDOUS TO HEALTH FACTORS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zagrożenia związane:					Hazard connected with:
ze środowiskiem pracy	9158	10371	9835	9997	work environment
w tym:					of which:
substancje chemiczne	223	1330	905	642	chemical substances
pyły przemysłowe	1436	757	571	522	industrial dusts
hałas	5597	4514	5272	5702	noise
wibracje	404	387	355	820	vibrations
mikroklimat gorący	210	645	547	358	hot microclimate
mikroklimat zimny	649	1651	523	796	cold microclimate
z uciążliwością pracy	15277	14643	10776	9640	strenuous conditions
z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	3027	9071	9552	9420	connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery

a Liczeni tyle razy, na ile czynników szkodliwych są narażeni; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Counted as many times as many hazards they are exposed to; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (65). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza indywidualnymi gospodarstwami rolnymi) ORAZ LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY SPOWODOWANEJ WYPADKAMI**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture) AND THE NUMBER OF DAYS OF INABILITY TO WORK CAUSED BY ACCIDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Poszkodowani	7228	5592	5580	5734	Persons injured
w wypadkach:					in accidents:
śmiertelnych	66	8	17	13	fatal
ciężkich	40	22	28	19	serious
lżejszych	7122	5562	5535	5702	lighter
w tym kobiety	2543	2303	2317	2433	of which females
Liczba dni niezdolności do pracy	273967	209323	220349	216030	Number of days of inability to work
na 1 poszkodowanego ^b	38,2	37,5	39,6	37,7	per one person injured ^b

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.

a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents and without the number of days of inability to work for these people.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 6 (66). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AND JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	38640	39724	33212	26056
Total registered unemployed persons				
w tym kobiety	18451	19212	16645	13070
of which females				
Z liczby ogółem – bezrobotni:				
Of total number – unemployed persons:				
dotychczas niepracujący	4912	4060	2776	2259
previously not employed				
poprzednio pracujący	33728	35664	30436	23797
previously employed				
w tym zwolnieni z przyczyn dotyczących za- kładu pracy	2462	2300	1901	1278
of which terminated for company reasons				
posiadający prawo do zasiłku	6378	5374	4695	3872
possessing benefit rights				
Stopa bezrobocia ^a rejestrowanego w %	3,5	3,3	2,6	2,0
Registered unemployment rate ^a in %				
Oferty pracy	1031	3256	2902	3043
Job offers				
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy	37	12	11	9
Number of unemployed persons per 1 job offer				

a Obliczona jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

a Calculated as the relation of the number of unemployed persons to the number of economically active civilian population, i.e., excluding persons in active service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

TABL. 7 (67). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I OFERTY PRACY WEDŁUG MIESIĘCY**

Stan w końcu miesiąca

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND JOB OFFERS BY MONTHS

As of the end of month

L A T A Y E A R S M I E S I Ą C E M O N T H S		Bezrobotni Unemployed persons		Oferty pracy Job offers	Bezrobotni na 1 oferowane miejsce pracy Unemployed persons per 1 job offer
		ogółem total	w tym kobiety of which females		
Styczeń	2016	40893	19710	4279	10
January	2017	34280	17076	4992	7
Luty	2016	40939	19679	4807	9
February	2017	33899	16834	3970	9
Marzec	2016	40179	19423	4517	9
March	2017	33184	16430	4209	8
Kwiecień	2016	39514	19103	3713	11
April	2017	32271	15998	3580	9
Maj	2016	38569	18757	3494	11
May	2017	31438	15634	3630	9
Czerwiec	2016	37682	18576	4383	9
June	2017	30431	15220	2789	11
Lipiec	2016	36938	18464	4269	9
July	2017	30109	15316	3757	8
Sierpień	2016	36385	18364	3665	10
August	2017	29919	15287	3970	8
Wrzesień	2016	35590	17902	4821	7
September	2017	29135	14752	3315	9
Październik	2016	34420	17190	3683	9
October	2017	26937	13536	4864	6
Listopad	2016	33827	16925	3965	9
November	2017	26597	13306	4299	6
Grudzień	2016	33212	16645	2902	11
December	2017	26056	13070	3043	9

TABL. 8 (68). **NAPŁYW I ODPŁYW BEZROBOTNYCH WEDŁUG MIESIĘCY**

W miesiącu sprawozdawczym

INFLOW TO AND OUTFLOW FROM UNEMPLOYMENT BY MONTHS

In reporting month

L A T A Y E A R S M I E S I Ą C E M O N T H S		Napływ Inflow	Odpływ Outflow		Przyrost (+) lub ubytek (-) bezro- botnych w sto- unku do miesiąca poprzedniego Increase (+) or decrease (-) of un- employed persons as compared to the previous month
			ogółem total	w tym bezrobotni, którzy podjęli pracę of which unem- ployed persons who received jobs	
Styczeń	2016	4625	3456	1979	1169
January	2017	4247	3179	1791	1068
Luty	2016	4435	4389	2327	46
February	2017	3456	3837	1962	-381
Marzec	2016	4129	4889	2458	-760
March	2017	3932	4647	2251	-715
Kwiecień	2016	4160	4825	2444	-665
April	2017	3128	4041	2012	-913
Maj	2016	3578	4523	2298	-945
May	2017	3129	3962	1859	-833
Czerwiec	2016	3838	4725	2366	-887
June	2017	3122	4129	1999	-1007
Lipiec	2016	3662	4406	1967	-744
July	2017	3331	3653	1588	-322
Sierpień	2016	3740	4293	1890	-553
August	2017	3408	3598	1468	-190
Wrzesień	2016	4062	4857	2537	-795
September	2017	3468	4252	2193	-784
Październik	2016	3809	4979	2557	-1170
October	2017	3420	5618	2287	-2198
Listopad	2016	3628	4221	2223	-593
November	2017	3268	3608	1933	-340
Grudzień	2016	3325	3940	2003	-615
December	2017	2722	3263	1886	-541

TABL. 9 (69). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX		Ogółem Total	W wieku By age				
			24 lata i mniej 24 years and less	25–34	35–44	45–54	55 lat i więcej 55 years and more
OGÓŁEM TOTAL	2010	38640	3452	11671	7382	9126	7009
	2015	39724	2086	9403	10074	7757	10404
	2016	33212	1314	7249	8795	6547	9307
	2017	26056	1158	5666	7136	5336	6760
Mężczyźni Males	2010	20189	1643	5232	3606	4779	4929
	2015	20512	933	4048	4663	4028	6840
	2016	16567	427	2715	3847	3382	6196
	2017	12986	396	1977	3021	2806	4786
Kobiety Females	2010	18451	1809	6439	3776	4347	2080
	2015	19212	1153	5355	5411	3729	3564
	2016	16645	887	4534	4948	3165	3111
	2017	13070	762	3689	4115	2530	1974

TABL. 10 (70). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY EDUCATIONAL LEVEL

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX		Ogółem Total	Z wykształceniem With education				
			wyższym tertiary	policeal- nym oraz średnim zawodo- wym post-sec- ondary and vocational secondary	średnim ogólnokształ- cącym general sec- ondary	zasadni- czym zawo- dowym basic voca- tional	gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym lower sec- ondary, primary and incom- plete primary
OGÓŁEM TOTAL	2010	38640	9120	9712	4350	6162	9296
	2015	39724	11271	9190	4461	5272	9530
	2016	33212	9990	7511	3689	4176	7846
	2017	26056	8184	5697	2912	3052	6211
Mężczyźni Males	2010	20189	3629	4940	1887	4191	5542
	2015	20512	4551	4618	1999	3595	5749
	2016	16567	3974	3696	1557	2813	4527
	2017	12986	3234	2942	1235	2068	3507
Kobiety Females	2010	18451	5491	4772	2463	1971	3754
	2015	19212	6720	4572	2462	1677	3781
	2016	16645	6016	3815	2132	1363	3319
	2017	13070	4950	2755	1677	984	2704

TABL. 11 (71). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^a

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX	Ogółem Total	Czas pozostawania bez pracy Duration of unemployment						
		1 miesiąc i mniej 1 month and less	1–3	3–6	6–12	12–24	powyżej 24 mie- sięcy more than 24 months	
OGÓŁEM TOTAL	2010	38640	3301	7420	6001	7343	11688	2887
	2015	39724	3140	5918	6250	7361	7302	9753
	2016	33212	2899	5032	4690	6087	5781	8723
	2017	26056	2237	4697	4018	4290	4281	6533
Mężczyźni Males	2010	20189	1849	3631	2918	3916	6393	1482
	2015	20512	1708	3096	3116	3705	3688	5199
	2016	16567	1595	2506	2321	2856	2738	4551
	2017	12986	1205	2456	1907	2107	1952	3359
Kobiety Females	2010	18451	1452	3789	3083	3427	5295	1405
	2015	19212	1432	2822	3134	3656	3614	4554
	2016	16645	1304	2526	2369	3231	3043	4172
	2017	13070	1032	2241	2111	2183	2329	3174

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 months, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day up to 6 months were included.

TABL. 12 (72). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY WORK SENIORITY

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX	Ogółem Total	Bez stażu pracy No work seniority	Ze stażem pracy ^a With work seniority ^a						
			1 rok i mniej 1 year and less	1–5	5–10	10–20	20–30	powyżej 30 lat more than 30 years	
OGÓŁEM TOTAL	2010	38640	4912	7198	7259	5024	5921	5898	2428
	2015	39724	4060	8232	6606	5767	6734	5867	2458
	2016	33212	2776	7003	5624	5030	5834	4917	2028
	2017	26056	2259	5741	4508	3969	4575	3673	1331
Mężczyźni Males	2010	20189	2609	3764	3647	2358	2888	3276	1647
	2015	20512	2229	4487	3266	2586	3152	3179	1613
	2016	16567	1397	3643	2642	2123	2718	2701	1343
	2017	12986	1088	2955	2018	1626	2227	2097	975
Kobiety Females	2010	18451	2303	3434	3612	2666	3033	2622	781
	2015	19212	1831	3745	3340	3181	3582	2688	845
	2016	16645	1379	3360	2982	2907	3116	2216	685
	2017	13070	1171	2786	2490	2343	2348	1576	356

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

a Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons who worked 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABLE 13 (73). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	109	178	210	250	Persons undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	59	104	131	141	of which females
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	156	82	66	72	Persons undertaking employment in public works
w tym kobiety	119	55	47	39	of which females
Rozpoczynający szkolenie i staż ...	4655	2416	2291	2243	Persons starting training and traineeship
w tym kobiety	2406	1426	1308	1222	of which females

a W ciągu roku.

a During the year.

TABLE 14 (74). **WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED CATEGORIES OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS

As of 31 XII

LATA YEARS P Ł E Ć S E X	Ogółem Total	Z liczby ogółem bezrobotni Of total number of unemployed persons								
		do 25 roku ży- cia up to 25 years old	długo- trwale bezro- botni long- term un- em- ployed	powyżej 50 roku życia aged 50 and more	bez kwalifi- kacji zawodo- wych without occupa- tional qualifi- cations	bez do- świad- czenia zawodo- wego without work expe- rience	posiada- jący co naj- mniej 1 dziecko do 6 roku ży- cia with at least one child aged 6 and less	niepeł- no- sprawni disabled		
OGÓŁEM	2010	38640	3452	17602	12701	10596	7352	3252 ^a	1908	
	TOTAL	2015	39724	2086	21872	14596	11631	6366	3736	2050
	2016	33212	1314	18377	12703	9243	4611	3738	1789	
	2017	26056	1158	13585	9417	7155	3755	3307	1430	
Mężczyźni	2010	20189	1643	9514	7892	5535	3860	382 ^a	1015	
	2015	20512	933	11583	9045	6057	3482	499	1088	
	2016	16567	427	9469	7983	4438	2301	381	991	
	2017	12986	396	6878	6215	3307	1843	337	825	
Kobiety	2010	12451	1809	8088	4809	5061	3492	2870 ^a	893	
	2015	19212	1153	10289	5551	5574	2884	3237	962	
	2016	16645	887	8908	4720	4805	2310	3357	798	
	2017	13070	762	6707	3202	3848	1912	2970	605	

a Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia.

a Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 18 and less.

TABL. 15 (75). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI DO 25 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS UNDER 25 YEARS OLD BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

LATA YEARS P Ł Ę Ć SEX	Ogółem Total	Z wykształceniem With education					gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym lower second- ary, primary and incom- plete primary
		wyższym tertiary	policealnym oraz średnim zawodowym post-second- ary and voca- tional sec- ondary	średnim ogólno- kształcącym general sec- ondary	zasadni- czym za- wodowym basic vo- cational		
OGÓŁEM	2010	3452	501	545	940	257	1209
TOTAL	2015	2086	228	448	496	129	785
	2016	1314	125	227	285	78	599
	2017	1158	94	226	251	54	533
Mężczyźni	2010	1643	179	315	431	127	591
Males	2015	933	77	240	239	56	321
	2016	427	39	101	103	25	159
	2017	396	37	102	103	14	140
Kobiety	2010	1809	322	230	509	130	618
Females	2015	1153	151	208	257	73	464
	2016	887	86	126	182	53	440
	2017	762	57	124	148	40	393

TABL. 16 (76). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI DO 25 ROKU ŻYCIA WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS UP TO 25 YEARS OLD BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^a
As of 31 XII

LATA YEARS P Ł Ę Ć SEX	Ogółem Total	Czas pozostawania bez pracy Duration of unemployment						
		1 miesiąc i mniej 1 month and less	1–3	3–6	6–12	12–24	powyżej 24 miesiące more than 24 months	
OGÓŁEM	2010	3452	482	1157	629	465	661	58
TOTAL	2015	2086	376	639	447	333	214	77
	2016	1314	268	385	204	200	190	67
	2017	1158	203	391	201	145	151	67
Mężczyźni	2010	1643	265	565	278	202	320	13
Males	2015	933	211	305	213	124	64	16
	2016	427	134	166	71	31	16	9
	2017	396	111	196	57	22	6	4
Kobiety	2010	1809	217	592	351	263	341	45
Females	2015	1153	165	334	234	209	150	61
	2016	887	134	219	133	169	174	58
	2017	762	92	195	144	123	145	63

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed for 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 17 (77). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI DO 25 ROKU ŻYCIA WEDŁUG STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS UP TO 25 YEARS OLD BY WORK SENIORITY

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX	Ogółem Total	Bez stażu pracy No work seniority	Ze stażem pracy ^a With work seniority ^a			
			1 rok i mniej 1 year and less	1–5	5–10	
OGÓŁEM	2010	3452	1839	1047	560	6
TOTAL	2015	2086	1038	854	193	1
	2016	1314	505	656	153	–
	2017	1158	473	554	130	1
Mężczyźni	2010	1643	931	449	260	3
Males	2015	933	489	369	75	–
	2016	427	160	221	46	–
	2017	396	163	196	36	1
Kobiety	2010	1809	908	598	300	3
Females	2015	1153	549	485	118	1
	2016	887	345	435	107	–
	2017	762	310	358	94	–

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

a Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons who worked 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABL. 18 (78). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AGED 50 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX	Ogółem Total	Z wykształceniem With education					
		wyższym tertiary	policealnym oraz śred- nim zawo- dowym post-sec- ondary and vocational secondary	średnim ogólno- kształcącym general sec- ondary	zasadni- czym zawo- dowym basic voca- tional	gimnazjal- nym, pod- stawowym i niepełnym podstawo- wym lower sec- ondary, primary and incomplete primary	
OGÓŁEM	2010	12701	1754	3999	886	2756	3306
TOTAL	2015	14596	2661	4524	1074	2719	3618
	2016	12703	2503	3829	983	2259	3129
	2017	9417	2035	2754	695	1637	2296
Mężczyźni	2010	7892	1098	2205	353	2039	2197
Males	2015	9045	1586	2481	427	2081	2470
	2016	7983	1535	2104	421	1736	2187
	2017	6215	1300	1626	346	1296	1647
Kobiety	2010	4809	656	1794	533	717	1109
Females	2015	5551	1075	2043	647	638	1148
	2016	4720	968	1725	562	523	942
	2017	3202	735	1128	349	341	649

TABL. 19 (79). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AGED 50 AND MORE BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^a

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX	Ogółem Total	Czas pozostawania bez pracy Duration of unemployment						powyżej 24 mie- sięcy more than 24 months
		1 miesiąc i mniej 1 month and less	1–3	3–6	6–12	12–24		
OGÓŁEM	2010	12701	798	1671	1656	2648	4369	1559
TOTAL	2015	14596	711	1419	1795	2540	3070	5061
	2016	12703	697	1261	1448	2070	2343	4884
	2017	9417	504	1161	1069	1549	1557	3577
Mężczyźni	2010	7892	516	966	975	1689	2798	948
Males	2015	9045	436	889	1053	1559	1856	3252
	2016	7983	460	784	880	1258	1497	3104
	2017	6215	327	772	662	1027	1030	2397
Kobiety	2010	4809	282	705	681	959	1571	611
Females	2015	5551	275	530	742	981	1214	1809
	2016	4720	237	477	568	812	846	1780
	2017	3202	177	389	407	522	527	1180

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 20 (80). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AGED 50 AND MORE BY WORK SENIORITY

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX	Ogółem Total	Bez stażu pracy No work seniority	Ze stażem pracy ^a With work seniority ^a					powyżej 30 lat more than 30 years	
			1 rok i mniej 1 year and less	1–5	5–10	10–20	20–30		
OGÓŁEM	2010	12701	399	1497	925	892	2066	4531	2391
TOTAL	2015	14596	517	1872	1099	1192	2557	4919	2440
	2016	12703	488	1746	977	1078	2238	4161	2015
	2017	9417	405	1335	776	801	1760	3023	1317
Mężczyźni	2010	7892	281	1045	637	567	1144	2591	1627
Males	2015	9045	375	1371	771	722	1435	2766	1605
	2016	7983	345	1281	682	656	1290	2391	1338
	2017	6215	289	991	550	509	1080	1832	964
Kobiety	2010	4809	118	452	288	325	922	1940	764
Females	2015	5551	142	501	328	470	1122	2153	835
	2016	4720	143	465	295	422	948	1770	677
	2017	3202	116	344	226	292	680	1191	353

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

a Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons who worked 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABL. 21 (81). DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU

Stan w dniu 31 XII

LONG-TERM UNEMPLOYED PERSONS BY AGE
As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX		Ogółem Total	W wieku By age				55 lat i więcej 55 years and more
			24 lata i mniej 24 years and less	25–34	35–44	45–54	
OGÓŁEM	2010	17602	884	4543	3379	4730	4066
	TOTAL 2015	21872	500	3924	5524	4821	7103
	2016	18377	377	2876	4634	3961	6529
	2017	13585	284	2133	3548	3047	4573
Mężczyźni	2010	9514	400	2073	1647	2525	2869
	Males 2015	11583	178	1600	2509	2520	4776
	2016	9469	59	945	1976	2030	4459
	2017	6878	24	567	1399	1590	3298
Kobiety	2010	8088	484	2470	1732	2205	1197
	Females 2015	10289	322	2324	3015	2301	2327
	2016	8908	318	1931	2658	1931	2070
	2017	6707	260	1566	2149	1457	1275

TABL. 22 (82). DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 XII

LONG-TERM UNEMPLOYED PERSONS BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX		Ogółem Total	Z wykształceniem With education				gimnazjal- nym, pod- stawowym i niepełnym podstawo- wym lower se- condary, primary and incomplete primary
			wyższym tertiary	policealnym oraz śred- nim zawo- dowym post-sec- ondary and vocational secondary	średnim ogólno- kształcącym general sec- ondary	zasadni- czym zawo- dowym basic voca- tional	
OGÓŁEM	2010	17602	3656	4704	1827	3055	4360
	TOTAL 2015	21872	5378	5502	2302	3312	5378
	2016	18377	4713	4572	1939	2557	4596
	2017	13585	3858	3223	1464	1737	3303
Mężczyźni	2010	9514	1637	2350	756	2187	2584
	Males 2015	11583	2362	2778	969	2284	3190
	2016	9469	2043	2253	797	1751	2625
	2017	6878	1637	1668	585	1170	1818
Kobiety	2010	8088	2019	2354	1071	868	1776
	Females 2015	10289	3016	2724	1333	1028	2188
	2016	8908	2670	2319	1142	806	1971
	2017	6707	2221	1555	879	567	1485

TABL. 23 (83). **DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^a**

Stan w dniu 31 XII

LONG-TERM UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^a

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX	Ogółem Total	Czas pozostawania bez pracy Duration of unemployment						powyżej 24 mie- sięcy more than 24 months
		1 miesiąc i mniej 1 month and less	1–3	3–6	6–12	12–24		
OGÓŁEM	2010	17602	223	977	691	1165	11681	2865
TOTAL	2015	21872	482	964	1335	2045	7300	9746
	2016	18377	499	786	921	1674	5776	8721
	2017	13585	323	647	676	1144	4272	6523
Mężczyźni	2010	9514	138	517	343	655	6389	1472
Males	2015	11583	264	566	719	1151	3687	5196
	2016	9469	298	440	521	925	2734	4551
	2017	6878	184	371	369	651	1949	3354
Kobiety	2010	8088	85	460	348	510	5292	1393
Females	2015	10289	218	398	616	894	3613	4550
	2016	8908	201	346	400	749	3042	4170
	2017	6707	139	276	307	493	2323	3169

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 24 (84). **DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

LONG-TERM UNEMPLOYED PERSONS BY WORK SENIORITY

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX	Ogółem Total	Bez stażu pracy No work seniority	Ze stażem pracy ^a With work seniority ^a					powyżej 30 lat more than 30 years	
			1 rok i mniej 1 year and less	1–5	5–10	10–20	20–30		
OGÓŁEM	2010	17602	1967	3576	3069	2174	2848	2944	1024
TOTAL	2015	21872	2021	4435	3504	3059	3890	3591	1372
	2016	18377	1546	3924	2887	2561	3297	3015	1147
	2017	13585	1159	3051	2237	1986	2425	2045	682
Mężczyźni	2010	9514	1040	1932	1639	1045	1435	1669	754
Males	2015	11583	1056	2427	1800	1413	1897	2022	968
	2016	9469	753	2075	1368	1106	1614	1738	815
	2017	6878	495	1526	1005	828	1256	1226	542
Kobiety	2010	8088	927	1644	1430	1129	1413	1275	270
Females	2015	10289	965	2008	1704	1646	1993	1569	404
	2016	8908	793	1849	1519	1455	1683	1277	332
	2017	6707	664	1525	1232	1158	1169	819	140

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

a Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons who worked 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABL. 25 (85). NIEPEŁNOSPRAWNI BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU

Stan w dniu 31 XII

DISABLED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX		Ogółem Total	W wieku By age				
			24 lata i mniej 24 years and less	25–34	35–44	45–54	55 lat i więcej 55 years and more
OGÓŁEM TOTAL	2010	1908	67	234	275	650	682
	2015	2050	49	235	309	515	942
	2016	1789	32	217	275	446	819
	2017	1430	27	169	241	355	638
Mężczyźni Males	2010	1015	36	116	137	301	425
	2015	1088	24	120	146	225	573
	2016	991	20	108	132	217	514
	2017	825	15	78	114	179	439
Kobiety Females	2010	893	31	118	138	349	257
	2015	962	25	115	163	290	369
	2016	798	12	109	143	229	305
	2017	605	12	91	127	176	199

TABL. 26 (86). NIEPEŁNOSPRAWNI BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 XII

DISABLED UNEMPLOYED PERSONS BY EDUCATIONAL LEVEL

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX		Ogółem Total	Z wykształceniem With education				
			wyższym tertiary	policealnym oraz śred- nim zawo- dowym post-sec- ondary and vocational secondary	średnim ogólno- kształcącym general sec- ondary	zasadni- czym zawo- dowym basic voca- tional	gimnazjal- nym, pod- stawowym i niepełnym podstawo- wym lower se- condary, primary and incomplete primary
OGÓŁEM TOTAL	2010	1908	171	504	174	515	544
	2015	2050	304	564	222	430	530
	2016	1789	266	499	190	367	467
	2017	1430	227	372	138	321	372
Mężczyźni Males	2010	1015	80	247	69	313	306
	2015	1088	149	266	89	260	324
	2016	991	139	250	80	231	291
	2017	825	114	199	66	212	234
Kobiety Females	2010	893	91	257	105	202	238
	2015	962	155	298	133	170	206
	2016	798	127	249	110	136	176
	2017	605	113	173	72	109	138

TABL. 27 (87). **NIEPEŁNOSPRAWNI BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^a**

Stan w dniu 31 XII

DISABLED UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^a

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX	Ogółem Total	Czas pozostawania bez pracy Duration of unemployment						powyżej 24 mie- sięcy more than 24 months
		1 miesiąc i mniej 1 month and less	1–3	3–6	6–12	12–24		
OGÓŁEM	2010	1908	110	244	258	336	576	384
TOTAL	2015	2050	115	231	246	359	425	674
	2016	1789	131	227	194	294	302	641
	2017	1430	90	183	216	222	234	485
Mężczyźni	2010	1015	64	122	127	181	317	204
Males	2015	1088	67	125	132	181	222	361
	2016	991	68	118	115	171	165	354
	2017	825	50	101	112	128	137	297
Kobiety	2010	893	46	122	131	155	259	180
Females	2015	962	48	106	114	178	203	313
	2016	798	63	109	79	123	137	287
	2017	605	40	82	104	94	97	188

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 28 (88). **NIEPEŁNOSPRAWNI BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

DISABLED UNEMPLOYED PERSONS BY WORK SENIORITY

As of 31 XII

LATA YEARS PŁEĆ SEX	Ogółem Total	Bez stażu pracy No work seniority	Ze stażem pracy ^a With work seniority ^a						powyżej 30 lat more than 30 years
			1 rok i mniej 1 year and less	1–5	5–10	10–20	20–30		
OGÓŁEM	2010	1908	179	389	287	203	311	407	132
TOTAL	2015	2050	160	419	320	216	357	432	146
	2016	1789	142	386	280	204	325	348	104
	2017	1430	126	326	221	173	243	267	74
Mężczyźni	2010	1015	101	241	161	109	129	192	82
Males	2015	1088	92	258	188	100	158	211	81
	2016	991	87	233	172	109	160	176	54
	2017	825	80	193	136	85	130	156	45
Kobiety	2010	893	78	148	126	94	182	215	50
Females	2015	962	68	161	132	116	199	221	65
	2016	798	55	153	108	95	165	172	50
	2017	605	46	133	85	88	113	111	29

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

a Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons who worked 1 year and 1 day to 5 years were included.

DZIAŁ VI WYNAGRODZENIA

Uwagi ogólne

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto nie obejmują wynagrodzeń pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płatocnymi przez ubezpieczonego pracownika.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,

CHAPTER VI WAGES AND SALARIES

General notes

1. **Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, as well as wages and salaries of employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional local government.

Data regarding wages and salaries are given in **gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

Components of wages and salaries are: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of employment contracts, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,

- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees converted into full-time paid employees.

TABL. 1 (89). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W GOSPODARCE NARODOWEJ
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN THE NATIONAL ECONOMY

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym bez wypłat z zysku i rocznego wynagrodzenia pracowników sfery budżetowej	SPECIFICATION
		Total	Of which excluding profit and yearly wages for employees of the budgetary sphere	
		w zł	in zł	
OGÓŁEM	2016	5739,61	5703,07	TOTAL
	2017	6059,04	6022,55	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2016	4145,74	4073,39	Agriculture, forestry and fishing
	2017	4250,25	4170,81	
Przemysł	2016	5441,67	5434,70	Industry
	2017	5657,14	5646,74	
w tym przetwórstwo przemysłowe	2016	5121,29	5112,26	of which manufacturing
	2017	5375,34	5362,08	
Budownictwo	2016	5991,18	5986,56	Construction
	2017	6245,49	6241,30	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	2016	5702,46	5701,44	Trade; repair of motor vehicles ^a
	2017	6073,66	6073,39	
Transport i gospodarka magazynowa	2016	4445,59	4438,48	Transportation and storage
	2017	4734,11	4732,62	
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	2016	3487,58	3482,29	Accommodation and catering ^a
	2017	3764,54	3759,36	
Informacja i komunikacja	2016	8561,92	8559,20	Information and communication
	2017	8762,84	8760,72	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2016	8358,63	8357,68	Financial and insurance activities
	2017	8872,07	8871,73	
Obsługa rynku nieruchomości ^a	2016	6553,68	6507,47	Real estate activities
	2017	6894,63	6849,40	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2016	7303,88	7295,72	Professional, scientific and technical activities
	2017	7822,64	7815,78	
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	2016	3323,05	3322,79	Administrative and support service activities
	2017	3500,88	3500,57	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2016	6377,40	6053,96	Public administration and defence; compulsory social security
	2017	6696,59	6358,97	
Edukacja	2016	4775,13	4636,51	Education
	2017	4924,37	4780,05	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2016	4625,62	4589,06	Human health and social work activities
	2017	4892,57	4851,38	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2016	4924,80	4829,35	Arts, entertainment and recreation
	2017	5169,45	5091,99	
Pozostała działalność usługowa	2016	4705,63	4700,43	Other service activities
	2017	4934,92	4928,82	

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (90). **ODCHYLENIA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO^a OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W GOSPODARCE NARODOWEJ W M. ST. WARSZAWIE**
 DEVIATIONS OF AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a FROM THE AVERAGE WAGES AND SALARIES IN THE NATIONAL ECONOMY IN THE CAPITAL CITY OF WARSAW

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym bez wypłat z zysku i rocznego wynagrodzenia pracowników sfery budżetowej Of which excluding profit and yearly wages for employees of the budgetary sphere		SPECIFICATION
			w zł	in zł	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2016	-1593,87	-1629,68		Agriculture, forestry and fishing
	2017	-1808,79	-1851,74		
Przemysł	2016	-297,94	-268,37		Industry
	2017	-401,90	-375,81		
w tym przetwórstwo przemysłowe	2016	-618,32	-590,81		of which manufacturing
	2017	-683,70	-660,47		
Budownictwo	2016	+251,57	+283,49		Construction
	2017	+186,45	+218,75		
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	2016	-37,15	-1,63		Trade; repair of motor vehicles ⁴
	2017	+14,62	+50,84		
Transport i gospodarka magazynowa	2016	-1294,02	-1264,59		Transportation and storage
	2017	-1324,93	-1289,93		
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	2016	-2252,03	-2220,78		Accommodation and catering ⁴
	2017	-2294,50	-2263,19		
Informacja i komunikacja	2016	+2822,31	+2856,13		Information and communication
	2017	+2703,80	+2738,17		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2016	+2619,02	+2654,61		Financial and insurance activities
	2017	+2813,03	+2849,18		
Obsługa rynku nieruchomości ^A	2016	+814,07	+804,40		Real estate activities
	2017	+835,59	+826,85		
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2016	+1564,27	+1592,65		Professional, scientific and technical activities
	2017	+1763,60	+1793,23		
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	2016	-2416,56	-2380,28		Administrative and support service activities
	2017	-2558,16	-2521,98		
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2016	+637,79	+350,89		Public administration and defence; compulsory social security
	2017	+637,55	+336,42		
Edukacja	2016	-964,48	-1066,56		Education
	2017	-1134,67	-1242,50		
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2016	-1113,99	-1114,01		Human health and social work activities
	2017	-1166,47	-1171,17		
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2016	-814,81	-873,72		Arts, entertainment and recreation
	2017	-889,59	-930,56		
Pozostała działalność usługowa	2016	-1033,98	-1002,64		Other service activities
	2017	-1124,12	-1093,73		

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
 a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad.

DZIAŁ VII INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Dane o **urządzeniach komunalnych** dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniono natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np. hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Zróżnicznik** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródło podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci (łącznie z korzystającymi z gazomierzy zbiorczych).

Dane o **korzystających z wodociągu, kanalizacji i gazu** obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

CHAPTER VII MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Data regarding **municipal installations** concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water supply and gas supply systems** concerns distribution network, excluding connections leading to residential buildings and other constructions.

Data regarding the **length of the sewage system**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply, sewage and gas supply connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents e.g. employee boarding houses, student dormitories and boarding school, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. **Street outlet** is the equipment connected with street water supply conduit used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households include quantity of water collected from water supply system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water supply systems and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water supply system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water supply conduit) and in the case of sewage – sewage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system, (including consumers using collective gas-metres).

Data regarding the **population using the water supply system, the sewage system** and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Dane o **zużyciu energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono w oparciu o zaliczkowy system opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz budynki urzędów i instytucji ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania lub dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348, z późn. zm.).

Dane dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z urządzeniami w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych do 2014 r. podaje się zgodnie z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1206), a w 2017 r. z dnia 9 XII 2014 r. (Dz. U. poz. 1923).

Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

8. **Parki spacerowo-wypoczynkowe** są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to objekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełniąc funkcję wypoczynkową, izolacyjną.

5. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** from 2005 include households, in which the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture.

Data regarding the **consumption of gas from gas supply** concern all the households.

Data regarding the **consumption of electricity and gas from the gas supply system** in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line – with is considered as a system of connected and collaborating conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic Law (Journal of Laws No. 54, item 348, with later amendments).

Data apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing cooperatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Data on **municipal waste** concern the waste produced in households, excluding discarded vehicles, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of its character or composition is similar to the waste produced in households.

Information on municipal waste until 2014 is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on Catalogue of Waste (Journal of Laws No.112, item 1206), in 2017 dated 9 XII 2014 (Journal of Laws item 1923).

Data on **liquid waste** concern waste which comes from households, public buildings and buildings of entities conducting economic activity – in case they are not discharged by sewage system.

8. **Strolling and recreational parks** are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Green areas of housing estates are located in residential areas and are used for the purposes of recreation and isolation.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hoteli pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII.

Informacje o zasobach mieszkaniowych dla lat międzypisowych sporządza się **metodą bilansową** przyjmując wyniki spisu powszechnego jako bazę wyjściową do ich obliczenia; dla 2005 r. przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a dla lat 2010–2017 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Prezentowane dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkałych i niezamieszkałych.

3. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

W tabl. 11 (101) informacje o efektach:

– **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The useful floor area of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII.

For the years between censuses, information about dwelling stocks assumes as a basis data of the national census and then counting data by **balance method**; for 2005 the basis were the results of the Population and Housing Census 2002, for 2010–2017 the results of the Population and Housing Census 2011.

Presented data concern inhabited and uninhabited dwelling stocks.

3. Information regarding **dwellings, useful floor area of dwellings** as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

In table 11 (101) information regarding the results of:

– **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not

(prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem;

- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. – z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);

W informacjach o podziale według form własności uwzględniono inwestora, a nie właściciela lub użytkownika.

conducting economic activity), foundations, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent;

- **construction for sale or rent concerns** dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **cooperative construction concerns** dwellings completed by housing cooperatives, designed for persons being members of these cooperatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit granted by the Polish Bank of Commerce (until 31 V 2009 – from State Housing Fund);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);

Information about dwelling owners relate to the investor.

Infrastruktura komunalna Municipal infrastructure

TABL. 1 (91). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:					Distribution network in km:
wodociągowa	2097,1	2335,3	2397,0	2455,2	water supply
kanalizacyjna ^a	1936,0	2096,7	2146,2	2444,5	sewage ^a
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych w szt.:					Connections leading to residential buildings in pcs:
wodociągowe	56708	64673	66533	86344	water supply system
kanalizacyjne	34780	42658	44767	62860	sewage system
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w dam ³	81750,2	80829,6	81544,5	81408,3	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in dam ³
na 1 mieszkańca w m ³	48,2	46,5	46,6	46,3	per capita in m ³
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną ^b (w ciągu roku) w dam ³	139335,0	100551,7	101522,2	101907,6	Household wastewater discharged by sewage system ^b (during the year) in dam ³
Zdroje uliczne	51	37	37	31	Street outlets

a łącznie z kolektorami. b Od 2010 r. dane nieporównywalne z latami poprzednimi z uwagi na zmianę metodologii badania ścieków.

a Including collectors. b Since 2010 not comparable with data for previous years, due to change in methodology of measuring the quantity of municipal wastewater.

TABL. 2 (92). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
(As of 31 XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Sieć ciepła przesyłowa w km	1085,0	1181,9	1153,7	1179,3	Heating transmission network in km
Kotłownie	256	464	505	449	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	33596	24794	26983	28474	Sale of heating energy (during the year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	270822	327015	331020	339202	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych..	180752	218496	219197	226297	of which residential buildings

TABL. 3 (93). **ODBIORCY I ZUŻYCIENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	838,5	879,4	895,2	913,0	Consumers of electricity (as of 31 XII) in thous.
Zużycie energii elektrycznej (w ciągu roku):					Consumption of electricity (during the year):
w GWh	1676,9	1597,4	1595,4	1601,5	in GWh
na 1 mieszkańca w kWh	988,4	918,2	912,2	910,9	per capita in kWh
na 1 odbiorcę ^a w kWh	1999,9	1816,3	1782,2	1754,0	per consumer ^a in kWh

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.
a The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

TABL. 4 (94). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ŻUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM
IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Sieć gazowa rozdzielcza ^a w km.....	2711,8	2857,8	2848,3	2841,6	Distribution gas network ^a in km
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt.	93580	100569	101274	89153	Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs
Odbiorcy gazu z sieci ^b	653235	640592	645050	644849	Consumers of gas from gas supply system ^b
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku): w GWh ^c	318,9	2598,4	3281,6	3139,9	Consumption of gas from gas supply system (during the year): in GWh ^c
na 1 odbiorcę w kWh ^d	488,2	4056,3	5087,4	4869,1	per consumer in kWh ^d
na 1 mieszkańca w kWh ^d	188,0	1493,7	1876,4	1785,9	per capita in kWh ^d

a Bez połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów. b łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. c, d W roku 2010 w jednostkach naturalnych: c – hm³, d – m³.

a Excluding connections leading to buildings and other constructions. b Including consumers using collective gasmeters. c, d In 2010 in natural units: c – hm³, d – m³.

TABL. 5 (95). **ODPADY KOMUNALNE ZMIESZANE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE**

MIXED MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zebrane odpady komunalne zmieszane ^{ab} w tys. t	676,9	599,0	600,1	589,3	Mixed municipal waste collected ^{ab} in thous. t
w tym z gospodarstw domowych w tys. t	394,9	586,1	583,5	562,2	of which from households in thous.t
na 1 mieszkańca w kg.....	233	337	334	320	per capita in kg
Nieczystości ciekłe wywiezione ^{ac} w dam ³	1231,9	1254,1	1169,1	1194,8	Liquid waste ^{ac} removed in dam ³
w tym z gospodarstw domowych w dam ³	788,0	862,5	765,1	799,4	of which from households in dam ³

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują odpadów komunalnych zebranych selektywnie. c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a Estimated data. b Data do not include municipal waste collected separately. c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 6 (96). **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ^a OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

GENERALLY ACCESSIBLE^a GREEN AREAS AND GREEN AREAS OF HOUSING ESTATES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Parki spacerowo-wypoczynkowe powierzchnia w ha	86 925,8	88 931,7	88 928,7	85 908,3	Strolling recreational parks area in ha
przeciętna powierzchnia 1 obiektu w ha	10,8	10,6	10,6	10,7	average area of a facility in ha
Zieleńce	221	244	249	250	Lawns
powierzchnia w ha	199,8	203,2	200,7	235,0	area in ha
przeciętna powierzchnia 1 obiektu w ha	0,9	0,8	0,8	0,9	average area of a facility in ha
Zieleń uliczna w ha	1065,8	1191,1	1192,8	1284,8	Street greenery in ha
Tereny zieleni osiedlowej w ha	1884,0	1902,2	2008,4	2059,7	Green areas of housing estates in ha

a W każdorazowym podziale administracyjnym m.st. Warszawy.

a In accordance with respective administrative division of the Capital City of Warsaw.

TABL. 6 (96). **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ^a OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

GENERALLY ACCESSIBLE^a GREEN AREAS AND GREEN AREAS OF HOUSING ESTATES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w ha .	3009,6	3037,1	3137,8	3203,0	Area of parks, lawns and green areas of housing estates in ha
Żywoptoty w metrach bieżących	516291	593148	623171	632577	Hedges in meters
Nasadzenia (w ciągu roku) w szt.:					Planted (in a year) in units:
drzew	2225	5697	5793	4017	trees
krzewów	106563	161727	141256	105729	bushes
Ubytki (w ciągu roku) w szt.:					Loss (in a year) in units:
drzew	4979	6962	6317	5138	trees
krzewów	13659	7268	4883	4119	bushes
Lasy gminne w ha	187,1	128,9	125,5	118,8	Gmina forests in ha

a W każdorazowym podziale administracyjnym m.st. Warszawy.

a In accordance with respective administrative division of the Capital City of Warsaw.

Mieszkania Dwellings

TABL. 7 (97). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLING STOCKS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Mieszkania	850904	912867	932574	952686	Dwellings
Izby w mieszkaniach	2732309	2906928	2959474	3014285	Rooms in dwellings
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	49526351	53755013	54916025	56166580	Useful floor area of dwellings in m ²
Przeciętna w zasobach:					Dwellings stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,21	3,18	3,17	3,16	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	58,2	58,9	58,9	59,0	useful floor area per dwelling in m ²
liczba osób na 1 izbę	0,62	0,60	0,59	0,59	number of persons per room

a Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych, patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str.167.

a Based on balance of net dwelling stocks, see general notes, item 2 on page 167.

TABL. 8 (98). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE¹**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH INSTALLATIONS¹

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
a – w liczbach bezwzględnych						a – in absolute number
b – w % ogółu mieszkań						b – in % of total dwellings
Mieszkania wyposażone w:						Dwellings fitted with:
wodociąg	a	847463	909575	929328	949440	water supply system
	b	99,6	99,6	99,7	99,7	
ustęp sputukiwany	a	843635	905855	925613	945726	lavatory rinsed off
	b	99,1	99,2	99,3	99,3	
łazienkę	a	833367	895478	915245	935372	bathroom
	b	97,9	98,1	98,1	98,2	
gaz z sieci	a	692531	711636	714957	719596	gas from gas supply system
	b	81,4	78,0	76,7	75,5	
centralne ogrzewanie	a	807064	870730	891299	911429	central heating
	b	94,8	95,4	95,6	95,7	

1 Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych, patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str.167.

1 Based on balance of net dwelling stocks, see general notes, item 2 on page 167.

TABL. 9 (99). **ZASOBY MIESZKANIOWE NA PODSTAWIE SPISÓW**
 DWELLING STOCKS BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE	20 V 2002	31 III 2011	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	654,1	851,9	Dwellings in thous.
Przeciętna liczba izb w mieszkaniu	3,17	3,18	Average number of rooms per dwelling
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	54,7	55,9	Average useful floor area in m ²
Mieszkania – w % ogółu mieszkań – wyposażone w:			Dwellings – in % of total dwelling – fitted with:
wodociąg	99,4	99,8	water supply system
ustęp sputkiwany	98,4	99,7	lavatory rinsed off
łazienkę	96,3	99,6	bathroom
ciepłą wodę	95,7	96,4	hot water
gaz z sieci	91,2	95,2	gas from gas supply system
centralne ogrzewanie	93,6	94,4	central heating

TABL 10 (100). **NOWE BUDYNKI MIESZKALNE^a ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
 NEW BUILDINGS COMPLETED^a BY FORMS OF HOUSING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1138	1110	1189	1309	TOTAL
Indywidualne	757	584	643	829	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	349	516	531	468	For sale or rent
Spółdzielcze	29	6	11	10	Cooperative
Komunalne (gminne)	3	2	2	2	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	-	1	-	-	Public building society
Zakładowe	-	1	2	-	Company

^a Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania oraz budynków zbiorowego zamieszkania.

^a Excluding summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence as well as residences for communities.

TABL. 11 (101). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
COMPLETED DWELLINGS BY FORMS OF HOUSING CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Mieszkania	12462	13306	20119	20331	Dwellings
Indywidualne	930	1100	1133	2063	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	10555	11625	18400	17762	For sale or rent
Spółdzielcze	831	401	301	452	Cooperative
Komunalne (gminne)	146	120	135	54	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	-	45	-	-	Public building society
Zakładowe	-	15	150	-	Company
Izby w mieszkaniach	36800	37293	53663	55879	Rooms
Indywidualne	5148	4901	5101	8287	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	29031	31018	47163	46270	For sale or rent
Spółdzielcze	2366	1056	884	1229	Cooperative
Komunalne (gminne)	255	209	243	93	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	-	80	-	-	Public building society
Zakładowe	-	29	272	-	Company
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	919,1	852,3	1192,5	1282,0	Useful floor area of dwellings in thous. m²
Indywidualne	165,8	150,4	156,6	234,9	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	696,5	670,4	1004,9	1014,6	For sale or rent
Spółdzielcze	52,3	23,9	19,4	30,2	Cooperative
Komunalne (gminne)	4,6	5,0	5,7	2,2	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	-	2,0	-	-	Public building society
Zakładowe	-	0,6	5,9	-	Company
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	73,8	64,1	59,3	63,1	Average useful floor area of dwelling in m²
Indywidualne	178,3	136,7	138,2	113,9	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	66,0	57,7	54,6	57,1	For sale or rent
Spółdzielcze	62,9	59,6	64,5	66,9	Cooperative
Komunalne (gminne)	31,3	41,7	42,3	41,1	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	-	40,2	-	-	Public building society
Zakładowe	-	43,5	39,2	-	Company

DZIAŁ VIII EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 XII 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. 2017 poz. 59), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 IX 1991 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2017 poz. 2198) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jednolity: Dz. U. 2017 poz. 2183).

Od 1 IX 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która docelowo wprowadza 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz likwiduje gimnazja.

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji w roku szkolnym 2017/18:

- 1) dzieci 6-letnie są objęte obowiązkiem odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego, zaś dzieci 7-letnie obowiązkiem szkolnym;
 - 2) w szkołach podstawowych kształci się pierwszy rocznik uczniów realizujących program klasy siódmej, co skutkuje brakiem absolwentów z roku szkolnego 2016/17 (przejście z 6- na 8-letnią szkołę podstawową);
 - 3) nie odbył się nabór do klasy pierwszej gimnazjów, które ulegają stopniowej likwidacji;
 - 4) rozpoczął się nabór do klasy pierwszej szkół branżowych I stopnia, które powstały z przekształcenia dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych (istniejących do roku szkolnego 2016/17). W szkołach branżowych I stopnia w roku szkolnym 2017/18 pozostali jeszcze uczniowie oddziałów zasadniczych szkół zawodowych.
2. Prezentowane w dziale dane dotyczą:
- 1) placówek wychowania przedszkolnego;
 - 2) szkół dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - a) podstawowych,
 - b) gimnazjów,
 - c) szkół ponadgimnazjalnych;
 - 3) szkół policealnych;
 - 4) szkół wyższych;

CHAPTER VIII EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Law on School Education, dated 14 XII 2016 (unified text: Journal of Laws 2017 item 59), the Education System Law, dated 7 IX 1991 (unified text: Journal of Laws 2017 item 2198) and the Higher Education Law, dated 27 VII 2005 (unified text: Journal of Laws 2017 item 2183).

Since 1 IX 2017 the new school system has been implemented which ultimately will introduce: 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school, and eliminate lower secondary schools.

As a result of implementing the new education system in the 2017/18 school year:

- 1) children at the age of 6 are required to undergo an obligatory 1 year pre-primary education in pre-primary education establishments, while children at the age of 7 have been subjected to obligatory education;
 - 2) in primary schools, the first year of pupils conducting the seventh grade curriculum is included, which results in the lack of graduates of the 2016/17 school year (change from the 6- to 8-year primary school);
 - 3) there was no recruitment to the first grade of lower secondary schools, which are gradually being liquidated;
 - 4) there was recruitment to the 1st grade of the stage I sectoral vocational schools, which were transformed from basic vocational schools (existing until the 2016/17 school year). In the 2017/18 school year in sectoral VET schools I stage, there are still pupils of basic vocational school sections.
2. Data presented in the chapter concern:
- 1) pre-primary education establishments;
 - 2) schools for children, youth and adults:
 - a) primary schools,
 - b) lower secondary schools,
 - c) upper secondary schools;
 - 3) post-secondary schools;
 - 4) higher education institutions;

5) specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych.

3. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

4. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

5. **Szkoły dla dzieci i młodzieży** (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja;
- 3) szkoły ponadgimnazjalne:
 - a) 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy;
 - b) 3-letnie branżowe szkoły I stopnia (do roku szkolnego 2016/17 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe);
 - c) 3-letnie licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
 - d) 4-letnie technika;
 - e) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych), które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne;
 - f) funkcjonujące do roku szkolnego 2013/14 3-letnie licea profilowane oraz 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

6. **Szkoły policealne** – kształtujące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej i stacjonarnej – obejmują:

5) special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres.

3. Data include schools and establishments managed by central (government) administration units and local government units (gminas, powiaty and voivodships), as well as by other legal and private persons.

4. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration units and local government units can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools, or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permission of the Minister of Science and Higher Education.

5. **Schools for children and youth** (including special schools) include:

- 1) primary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools), branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) lower secondary schools;
- 3) upper secondary schools:
 - a) 3-year special job-training schools;
 - b) 3-year sectoral vocational schools stage I (until the 2016/17 school year 2–3-year basic vocational schools);
 - c) 3-year general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
 - d) 4-year technical secondary schools;
 - e) general art schools leading to professional certification (excluding special schools) excluding schools providing art education only;
 - f) operating until the 2013/14 school year 3-year specialized secondary schools as well as 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical schools for graduates of basic vocational schools.

6. **Post-secondary schools** – educating in day, evening, weekend and full-time programme form – include:

- 1) szkoły policealne (1-, 1,5- lub 2-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie);
- 3) funkcjonujące do roku szkolnego 2015/16 3-letnie: nauczycielskie kolegia języków obcych, kolegia nauczycielskie, w których absolwentom nie nadawano tytułu licencjata.

7. **Szkoły wyższe** realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) do roku akademickiego 2015/16 podaje się łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).
- 4) jeśli nie zaznaczono inaczej obejmują szkoły rezerwu obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji.

Informacje dotyczące studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi z wyjątkiem tablicy 19., gdzie są oni wykazani według faktycznej lokalizacji uczelni/jednostki zamiejscowej (filii, podstawowej zamiejscowej jednostki organizacyjnej, zamiejscowego ośrodka dydaktycznego, punktu konsultacyjnego). Zamiejscowe jednostki organizacyjne polskich szkół za granicą zostały wykazane w miejscu siedziby uczelni macierzystej.

W roku akademickim 2017/18 dane o studentach i absolwentach uwzględniają tylko te szkoły wyższe (63), które wypełniły sprawozdania w systemie POL-on administrowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Podział szkół wyższych według **typów szkół** opracowano na podstawie grupowania stosowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla szkół publicznych. W podziale tym do typu „wyższe szkoły” zaliczono zarówno szkoły mające w nazwie własnej „wyższa szkoła”, jak też „uniwersytet” lub „akademia”: rolnicza, ekonomiczna, pedagogiczna, artystyczna i teologiczna.

Od roku akademickiego 2017/18 Sekcja św. Andrzeja Boboli – Collegium Bobolanum oraz Sekcja św. Jana Chrzyciela Papieskiego Wydziału Teologicznego są wykazywane łącznie jako jedna szkoła wyższa.

8. **Szkoły dla dorosłych** kształcą w formie stacjonarnej, zaocznej oraz na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;

- 1) post-secondary schools (1-, 1,5- or 2-year), including special schools;
- 2) colleges of social work (3-year);
- 3) operating until the 2015/16 school year 3-year: foreign language teacher training colleges, teacher training colleges, in which graduates did not receive the title of licentiate.

7. **Tertiary education** (university level) includes full-time and part-time programmes. Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland (of which studying at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad);
- 3) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).
- 4) unless otherwise indicated – include academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

Information concerning students and graduates are shown according to the seats of higher education institutions including sections as well as branch sections and basic organizational units in another location, excluding table 19., where they are shown according to the actual residence of a school/faculty (branch section, basic organizational unit in another location, out-of-town teaching centre, consultation point). Organizational units in another location of Polish schools abroad were shown according to the seat of a school.

In the 2017/18 academic year data on students and graduates include only those higher education institutions (63), that completed the reports in the POL-on system administered by the Ministry of Science and Higher Education.

The division of higher education institutions **by type of institution** was based on the grouping applied by the Ministry of Science and Higher Education with regard to public schools. In this division, the category of “higher education schools” comprises both the schools whose proper name includes the phrase “higher school” and those containing in their proper name the word “university” or “academy” – of agriculture, economics, pedagogy, arts, and theology.

From the academic year 2017/18, the Section of Saint Andrzej Bobola - Collegium Bobolanum and Section of Saint John the Baptist of the Pontifical Faculty of Theology are jointly given as one higher education institution.

8. **Schools for adults** educating in full time, in weekend and in distance form – include:

- 1) primary schools for adults;
- 2) lower secondary schools for adults;

- 3) szkoły ponadgimnazjalne:
- a) 3-letnie licea ogólnokształcące dla dorosłych;
 - b) funkcjonujące do roku szkolnego:
 - 2013/14 – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych,
 - 2014/15 – 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych oraz 3-letnie licea profilowane dla dorosłych,
 - 2015/16 – 4-letnie technika dla dorosłych oraz 3-letnie technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej.

9. **Szkoły specjalne** organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne, integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

10. **Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze** są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

11. **Młodzieżowe ośrodki wychowawcze** przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

12. **Młodzieżowe ośrodki socjoterapii** są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielania specjalnej pomocy.

13. **Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze** są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

14. Dane o **nauczycielach**, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o **nauczycielach akademickich** dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora instruktora, dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

- 3) upper secondary schools:
- a) 3-year general secondary schools for adults;
 - b) operating until school year:
 - 2013/14 – 2-year supplementary general secondary schools for adults for graduates of basic vocational school,
 - 2014/15 – 2–3-year basic vocational schools for adults and 3-year specialized secondary schools for adults,
 - 2015/16 – 4-year technical secondary schools for adults and 3-year supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school.

9. **Special schools** are organized for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Education takes place in mainstream schools (in which special, integration and mainstream sections are established), in special schools operating independently, as well as in special educational care centres, other educational institutions or the units performing health care activities (including health resorts treatment).

10. **Special education care centres** are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular nursery schools or schools.

11. **Youth education centres** are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

12. **Youth social therapy centres** are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

13. **Rehabilitation-education centres** are facilities making it possible for children and youth with a profound intellectual disability to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

14. Data regarding **teachers**, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding community centre educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding **academic teachers** concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor, qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Dane o **nauczycielach** dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

15. **Placówki wychowania przedszkolnego** są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

16. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; studenci są wykazywani tyle razy, na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z roku akademickiego.

17. **Absolwenci eksterni** występują wyłącznie w szkołach dla dorosłych.

18. **Współczynnik skolaryzacji:**

- 1) **brutto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;
- 2) **netto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

19. **Internat** to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

20. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów – od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o szkołach wyższych, z wyjątkiem danych o części szkół teologicznych, opracowano na podstawie zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Data regarding **teachers** concern full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

15. **Pre-primary education establishments** are care and educational centres designated for children 3 of age until beginning education in primary school secured children for care and aimed at preparation to education in school.

16. Data regarding:

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year – special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres as well as boarding-school and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;
- 2) tertiary education are presented as of 30 XI; students are indicated correspondingly on the number of fields of education they study; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the academic year.

17. **Extramural graduates** occur only in schools for adults.

18. **Enrolment rate:**

- 1) **gross** – is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;
- 2) **net** – is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

19. A **boarding school** is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

20. The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates – since the 2006/07 school year) has been completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.

Since the 2017/18 academic year data on higher education institutions, excluding the data on the part of the theological academies has been completed on the basis of the Integrated System of Information on Science and Higher Education POL-on administered by the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 1 (102). UDZIAŁ UCZNIÓW I STUDENTÓW^a W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI
SHARE OF PUPILS AND STUDENTS^a IN TOTAL POPULATION

SZKOŁY	Uczniowie i studenci w % ogółu ludności Pupils and students in % of total population				SCHOOLS
	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	
Podstawowe ^b	4,7	6,5	6,2	7,0	Primary ^b
Gimnazja ^b	2,4	2,4	2,6	1,8	Lower secondary ^b
Specjalne przysposabiające do pracy	0,0	0,0	0,0	0,0	Special job-training
Zasadnicze zawodowe ^b	0,2	0,1	0,1	x	Basic vocational ^b
Branżowe I stopnia ^{bc}	x	x	x	0,1	Sectoral I degree ^{bc}
Licea ogólnokształcące ^d	3,1	2,5	2,5	2,5	General secondary ^d
Technika	0,9	1,0	1,0	1,0	Technical secondary
Technika uzupełniająca	0,1	0,0	x	x	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^e	0,0	0,0	0,0	0,0	General art ^e
Policealne	0,9	0,8	0,8	0,8	Post-secondary
Wyższe ^f	16,5	13,0	12,5	11,8	Tertiary ^f

a łącznie ze szkolnictwem specjalnym i dla dorosłych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 174. c łącznie z uczniami oddziałów zasadniczych szkół zawodowych. d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z liceami uzupełniającymi i liceami profilowanymi. e Dające uprawnienia zawodowe. f Według faktycznej lokalizacji zamieszkania jednostek organizacyjnych; bez cudzoziemców.

a Including special schools and adult education. b See general notes, item 1 on page 174. c Including students of basic vocational schools sections. d In the school year 2010/11, including supplementary schools and specialized secondary schools. e Leading to professional certification. f According to the actual residence of a school/faculty; excluding foreign students.

TABL. 2 (103). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA^a
EDUCATION BY LEVEL^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	290	330	333	403	primary
gimnazja	233	248	245	57	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy ..	9	11	11	11	special job-training
zasadnicze zawodowe	32	25	25	x	basic vocational
branżowe I stopnia	x	x	x	21	sectoral I degree
licea ogólnokształcące ^b	228	172	174	187	general secondary ^b
technika	57	55	54	55	technical secondary
technika uzupełniająca	20	1	x	x	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^c	9	7	7	6	general art ^c
policealne	116	89	97	101	post-secondary
wyższe ^d	81 ^e	76 ^e	70 ^e	70 ^f	tertiary ^d

a łącznie ze szkolnictwem specjalnym i dla dorosłych. b W roku szkolnym 2010/11 łącznie z liceami uzupełniającymi i liceami profilowanymi. c Dające uprawnienia zawodowe. d Według siedziby uczelni; łącznie z cudzoziemcami. e łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów z poprzedniego roku akademickiego. f Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 176.

a Including special schools and adult education. b In the school year 2010/11, including supplementary schools and specialized secondary schools. c Leading to professional certification. d By place of residence; including foreign students. e Including tertiary education institutions, in which only graduates of the previous academic year have been shown. f See general notes, item 7 on page 176.

TABL. 2 (103). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA^a (dok.)**
 EDUCATION BY LEVEL^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	80741	112997	108032	124254	primary
gimnazja	40754	42510	44989	31440	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	214	292	297	288	special job-training
zasadnicze zawodowe	2949	2085	1968	x	basic vocational
branżowe I stopnia	x	x	x	1881 ^b	sectoral I degree
licea ogólnokształcące ^c	52578	43984	44115	44752	general secondary ^c
technika	14902	16626	16849	17129	technical secondary
technika uzupełniająca	938	10	x	x	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^d	835	735	734	785	general art ^d
policealne	14715	13545	13717	13960	post-secondary
wyższe ^e	300595	250312	245930	235875 ^f	tertiary ^e
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	12350	15260	–	.	primary
gimnazja	12813	12787	12887	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	41	66	86	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	836	509	521	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^c	16149	12784	12764	.	general secondary ^c
technika	2483	3286	3236	.	technical secondary
technika uzupełniająca	235	–	x	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^d	146	115	89	.	general art ^d
policealne	3981	4164	3702	.	post-secondary
wyższe ^e	72348	58293	61674 ^f	.	tertiary ^e
NAUCZYCIELE^g TEACHERS^g					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	8337	8429	10058	primary
gimnazja	3927	4092	2986	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^h	297	294	x	basic vocational ^h
branżowe I stopnia ^h	x	x	x	292 ^b	sectoral I degree ^h
licea ogólnokształcące	3040	3115	3308	general secondary
technika ⁱ	1566	1587	1624	technical secondary ⁱ
policealne	373	395	434	post-secondary
wyższe ^k	16622	15661	15551	15572 ^f	tertiary ^k

a łącznie ze szkolnictwem specjalnym i dla dorosłych. b łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. c W roku szkolnym 2010/11 łącznie z liceami uzupełniającymi i liceami profilowanymi. d Dające uprawnienia zawodowe. e Według siedziby uczelni; łącznie z cudzoziemcami. f Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 176. g Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 177. h Patrz uwagi ogólne, ust. 1, pkt. 4) na str. 174; łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. i łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz w roku szkolnym 2015/16 – technikami uzupełniającymi. k Nauczyciele akademicy.

a Including special schools and adult education. b Including sections of basic vocational schools. c In the school year 2010/11, including supplementary schools and specialized secondary schools. d Leading to professional certification. e By place of residence; including foreign students. f See general notes, item 7 on page 176. g See general notes, item 14 on page 177. h See general notes, item 1, point 4) on page 174; including special job-training schools. i Including general art schools leading to professional certification and in the 2015/16 school year – supplementary technical secondary schools. k Academic teachers.

TABL. 3 (104). SZKOŁY^a WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS^a BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016/17	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17	SPECIFICATION
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły podstawowe^b	333	403	108032	124254	-	Primary schools^b
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	5	6	806	797	-	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	209	259	91142	104576	-	Local government units
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	30	32	5216	6165	-	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	7	12	1411	2143	-	Religious organizations
Pozostałe	82	94	9457	10573	-	Others
Gimnazja^b	245	57	44989	31440	12887	Lower secondary schools^b
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	3	3	20	16	4	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	152	1	38535	26785	11075	Local government units
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	35	20	2795	1938	807	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	7	2	978	774	329	Religious organizations
Pozostałe	48	31	2661	1927	672	Others
Zasadnicze szkoły zawodowe/Branżowe szkoły I stopnia^c	36	32	2265	2169^d	607	Basic vocational schools/Sectoral VET schools I stage^c
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	4	6	2	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	32	28	2208	2116	588	Local government units
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	2	2	36	34	9	Social organizations and associations
Pozostałe	1	1	17	13	8	Others
Licea ogólnokształcące	174	187	44115	44752	12764	General secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	97	67	13	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	102	107	36446	36691	10485	Local government units
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	16	17	1561	1746	440	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	4	4	309	358	94	Religious organizations
Pozostałe	51	58	5702	5890	1732	Others
Technika^e	61	61	17583	17914	3325	Technical secondary schools^e
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	7	6	734	785	89	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	46	47	16609	16889	3189	Local government units
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	1	1	95	108	15	Social organizations and associations
Pozostałe	7	7	145	132	32	Others
Szkoły policealne	97	101	13717	13960	3702	Post-secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	2	27	29	14	Central (government) administration units
Jednostki samorządu terytorialnego	10	11	1028	854	414	Local government units
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	6	5	302	134	77	Social organizations and associations
Pozostałe	80	83	12360	12943	3197	Others

a łącznie ze szkołami specjalnymi i dla dorosłych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 174. c Patrz uwagi ogólne, ust.1, pkt. 4) na str. 174; łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. d łącznie z uczniami oddziałów zasadniczych szkół zawodowych. e łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a Including special schools and schools for adults. b See general notes, item 1 on page 174. c See general notes, item 1, point 4) on page 174; including special job training schools. d Including students of basic vocational schools sections. e Including general art schools leading to professional certification.

TABL. 3 (104). SZKOŁY^a WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)
SCHOOLS^a BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016/17	2017/18	2016/17	2017/18	2016/17	SPECIFICATION
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły wyższe ^b	70 ^c	70	245930	235875	61674	Higher education institutions ^b
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	15	15	168713	157878	43759	Central (government) administration units
Organizacje wyznaniowe	7	5	1026	1008	100	Religious organizations
Pozostałe	48 ^c	50	76191	76989	17815	Others

a Łącznie ze szkołami specjalnymi i dla dorosłych. b Według siedziby uczelni; łącznie z cudzoziemcami; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 176. c Łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów z poprzedniego roku akademickiego.

a Including special schools and schools for adults. b By place of residence; including foreign students; see general notes, item 7 on page 176. c Including tertiary education institutions, which reported only graduates from the previous academic year.

TABL. 4 (105). WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grupy wieku Age groups	2015/16			2017/18			SPECIFICATION
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	
		w %			in %			

BRUTTO GROSS

Szkoły:								Schools:
podstawowe ^a	7–13	97,9	97,5	98,2	102,0	102,5	101,4	primary ^a
gimnazja ^b	14–15	115,1	116,4	113,8	122,1	121,4	122,9	lower secondary ^b
zasadnicze zawodowe ^c	16–18	6,7	8,2	5,1	x	x	x	basic vocational ^c
branżowe I stopnia ^{cd}	16–18	x	x	x	5,9	7,6	4,3	sectoral I degree ^{cd}
licea ogólnokształcące	16–18	124,0	111,7	136,7	122,5	109,0	136,4	general secondary
technika ^e	16–18	49,0	60,6	37,0	49,0	61,3	36,4	technical secondary ^e
policealne	19–21	35,4	22,7	48,5	38,9	23,6	54,7	post-secondary

NETTO NET

Wychowanie przedszkolne ^f	6	103,8	103,5	104,1	90,7	92,3	89,0	Pre-primary education ^f
Szkoły:								Schools:
podstawowe ^a	7–13	97,2	96,6	97,8	98,8	99,4	98,3	primary ^a
gimnazja ^b	14–15	103,1	102,7	103,5	99,4	98,4	100,3	lower secondary ^b
zasadnicze zawodowe ^c	16–18	4,4	5,4	3,5	x	x	x	basic vocational ^c
branżowe I stopnia ^{cd}	16–18	x	x	x	4,0	5,1	2,8	sectoral I degree ^{cd}
licea ogólnokształcące	16–18	101,6	86,5	117,2	102,5	87,2	118,2	general secondary
technika ^e	16–18	36,1	45,2	26,7	36,6	46,1	26,8	technical secondary ^e
policealne	19–21	11,5	7,1	16,2	11,7	6,8	16,7	post-secondary

ab W roku szkolnym 2015/16 dotyczy dzieci w wieku: a – 6–12 lat, b – 13–15. c Patrz uwagi ogólne, ust.1, pkt. 4) na str. 174; łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. d Łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. e Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz w roku szkolnym 2015/16 – technikami uzupełniającymi. f W roku szkolnym 2015/16 dotyczyło dzieci w wieku 5 lat objętych edukacją, w placówkach wychowania przedszkolnego.

ab In the 2015/16 school year concern children at the age group: a – 6–12, b – 13–15. c See general notes, item 1, point 4) on page 174; including special job-training schools. d Including sections of basic vocational schools. e Including general art schools leading to professional certification and in the 2015/16 school year – supplementary technical secondary schools. f In 2015/16 school year concern children at the age of 5 attending obligatory pre-primary education establishments.

Uwaga do tabel 5 i 6

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 5 and 6

In the division by foreign languages one person may be indicated more than once.

TABL. 5 (106). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total pupils and students in schools							
		pod- stawo- wych pri- mary	gimna- zjach lower secund- ary	zasad- niczych zawo- do- wych basic voca- tional	branżo- wych I stopnia ^a sectoral degree ^a	liceach ogólno- kształ- cących general secund- ary	techni- kach ^b techni- cal sec- cond- ary ^b	po- liceal- nych ^c post- secund- ary ^c	
		NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE				OBLIGATORY EDUCATION			
Angielski	2015/16	206895	97,3	96,4	92,1	x	99,2	99,9	39,8
English	2016/17	206737	98,0	97,5	90,8	x	99,8	99,6	43,2
	2017/18	210028	97,2	98,2	x	91,8	99,7	100,0	50,0
Francuski	2015/16	12680	1,7	9,5	-	x	17,3	2,3	2,4
French	2016/17	12442	1,6	9,2	-	x	16,6	2,4	1,6
	2017/18	12075	2,4	9,2	x	-	15,3	2,4	1,5
Niemiecki	2015/16	46868	3,7	42,6	2,4	x	38,5	61,9	-
German	2016/17	44785	3,7	39,7	-	x	36,1	56,2	-
	2017/18	47684	8,3	37,8	x	-	37,3	64,5	-
Rosyjski	2015/16	8448	0,1	5,6	7,9	x	10,6	11,2	0,1
Russian	2016/17	8018	0,1	5,0	8,9	x	9,4	11,6	-
	2017/18	7759	0,3	5,4	x	9,0	8,6	12,9	-
Hiszpański	2015/16	17816	2,1	19,9	-	x	17,7	4,1	-
Spanish	2016/17	20838	2,7	22,7	-	x	19,1	4,2	-
	2017/18	25529	6,8	22,8	x	-	23,7	5,5	-
Włoski	2015/16	1553	0,0	0,6	-	x	3,2	0,7	-
Italian	2016/17	1508	0,0	0,5	-	x	2,9	1,0	-
	2017/18	1558	0,1	0,4	x	-	2,6	1,6	-
Inne	2015/16	1483	0,2	0,1	-	x	3,4	-	-
Others	2016/17	1413	0,1	-	-	x	3,5	-	-
	2017/18	1525	0,2	0,0	x	-	3,3	-	-
		NAUCZANIE DODATKOWE ^d				ADDITIONAL EDUCATION ^d			
Angielski	2015/16	2056	0,8	2,2	-	x	0,4	-	2,2
English	2016/17	1488	0,9	1,1	-	x	-	-	-
	2017/18	1199	0,7	0,8	x	-	0,2	-	0,7
Francuski	2015/16	3395	1,3	2,5	-	x	1,9	0,9	-
French	2016/17	3487	1,5	2,5	-	x	1,5	0,8	-
	2017/18	2897	1,1	2,0	x	-	2,0	0,8	-
Niemiecki	2015/16	11625	3,2	10,8	-	x	5,2	9,4	-
German	2016/17	13836	3,7	12,2	-	x	6,2	12,1	-
	2017/18	11755	4,4	11,7	x	-	4,3	5,8	-
Inne	2015/16	8293	2,2	6,0	-	x	6,5	5,3	1,2
Others	2016/17	9680	3,1	6,3	-	x	6,6	6,3	0,7
	2017/18	10312	4,2	7,8	x	-	5,3	3,5	1,0

a łącznie z uczniami oddziałów zasadniczych szkół zawodowych. b łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. c Bez kolegów pracowników służb społecznych. d Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

a Including students of basic vocational schools sections. b Including general art schools leading to professional certification. c Excluding colleges of social work. d Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

TABL. 6 (107). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a**
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES		Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total pupils and students in schools				
			podstawo- wych primary	gimnazjach lower se- condary	liceach ogół- noksztalczą- cych general secondary	technikach ^b technical secondary ^b	policeal- nych post-secon- dary
Angielski	2015/16	15254	–	100,0	93,7	87,5	70,6
English	2016/17	14228	–	100,0	95,5	x	64,1
	2017/18	12650	100,0	95,5	80,3	x	64,4
Niemiecki	2015/16	421	–	26,9	0,2	–	1,2
German	2016/17	369	–	24,4	0,2	x	1,1
	2017/18	20	–	–	0,1	x	0,1
Rosyjski	2015/16	179	–	–	2,5	12,5	0,0
Russian	2016/17	162	–	–	2,1	x	0,2
	2017/18	68	–	–	1,1	x	–
Inne	2015/16	63	–	–	–	–	0,6
Others	2016/17	15	–	–	–	x	0,1
	2017/18	23	–	–	–	x	0,2

a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego. b W roku szkolnym 2015/16 łącznie z technikami uzupełniającymi.

a Data concern obligatory education. b In the 2015/16 school year including supplementary technical secondary schools.

TABL. 7 (108). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**
EDUCATION OF PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015/16	2016/17	2017/18	2015/16	2016/17	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students			absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	3507	3863	4967	530	–	Primary schools
w tym specjalne	1149	1198	1507	148	–	of which special
Gimnazja	2042	2126	1592	645	627	Lower secondary schools
w tym specjalne	1151	1108	822	371	331	of which special
Specjalne szkoły przysposabia- jące do pracy	292	297	288	66	86	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawo- dowe/ Branżowe szkoły I stopnia ^b	383	391	397 ^c	86 ^d	110 ^d	Basic vocational schools/ Stage I sectoral voca- tional schools ^b
w tym specjalne	354	353	348 ^c	86	108	of which special
Licea ogólnokształcące	774	834	940	237	213	General secondary schools
w tym specjalne	380	391	432	112	82	of which special Technical secondary schools ^e
Technika ^e	162	190	234	19 ^d	16 ^d	
w tym specjalne	51	56	60	11	12	of which special
Szkoły policealne	29	13	8	22 ^d	5 ^d	Post-secondary schools
w tym specjalne	29	13	8	22	5	of which special

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 177. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1, pkt. 4) na str. 174. c Łącznie z uczniami oddziałów zasadniczych szkół zawodowych. d W przypadku szkół ogólnodostępnych dane dotyczą absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie. e Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a See general notes, item 9 on page 177. b See general notes, item 1, point 4) on page 174. c Including students of basic vocational schools sections. d In the case of mainstream schools data concern graduates with statement of special education needs, who passed examination confirming vocational qualifications (carried out both on the basis of the former and the new care curriculum for vocational education). e Including general art schools leading to professional certification.

TABL. 8 (109). **SZKOŁY PODSTAWOWE^a**
PRIMARY SCHOOLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18 ^b	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Szkoły	290	330	333	403	Schools
Uczniowie	80741	112997	108032	124254	Pupils
Absolwenci	12350	15260	-	.	Graduates
W TYM SPECJALNE OF WHICH SPECIAL					
Szkoły	37	32	32	44	Schools
Uczniowie	1098	1149	1198	1507	Pupils
Absolwenci	169	148	-	.	Graduates

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 174. b Łącznie z 4 szkołami dla dorosłych, w których uczyło się 65 osób.
a See general notes, item 1 on page 174. b Including 4 schools for adults, in which 65 people studied.

TABL. 9 (110). **GIMNAZJA^a**
LOWER SECONDARY SCHOOLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Szkoły	233	248	245	57	Schools
Uczniowie	40754	42510	44989	31440	Pupils
Absolwenci	12813	12787	12887	.	Graduates
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY FOR CHILDREN AND YOUTH					
Szkoły	225	241	238	54	Schools
Uczniowie	39435	41455	44031	30745	Pupils
Absolwenci	12650	12614	12696	.	Graduates
W TYM SPECJALNE OF WHICH SPECIAL					
Szkoły	41	38	37	1	Schools
Uczniowie	1424	1151	1108	822	Pupils
Absolwenci	419	371	331	.	Graduates
DLA DOROSŁYCH FOR ADULTS					
Szkoły	8	7	7	3	Schools
Uczniowie	1319	1055	958	695	Pupils
Absolwenci	163	173	191	.	Graduates

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 174.
a See general notes, item 1 on page 174.

TABL. 10 (111). **BRANŻOWE SZKOŁY I STOPNIA I ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE**
STAGE I SECTORAL VOCATIONAL SCHOOLS AND BASIC VOCATIONAL SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11 ^a	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
	zasadnicze szkoły zawodowe basic vocational schools			branżowe szkoły I stopnia stage I sectoral vocational schools	
OGÓŁEM TOTAL					
Szkoły	32	25	25	21	Schools
Uczniowie	2949	2085	1968	1881 ^b	Students
Absolwenci	836	509	521	.	Graduates
DLA MŁODZIEŻY FOR YOUTH					
Szkoły	28	25	25	21	Schools
Uczniowie	2793	2085	1968	1881 ^b	Students
Absolwenci	785	509	521	.	Graduates
W TYM SPECJALNE OF WHICH SPECIAL					
Szkoły	7	7	7	5	Schools
Uczniowie	359	354	353	348	Students
Absolwenci	97	86	108	.	Graduates

a łącznie z 4 szkołami dla dorosłych (65 uczniów i 51 absolwentów). b W tym 1157 uczniów w oddziałach zasadniczych szkół zawodowych; patrz uwagi ogólne, ust 1, pkt. 4) na str. 174.

a Including 4 schools for adults (65 students and 51 graduates). b Including 1157 students of basic vocational schools sections; see general notes, item 1, point 4) on page 174.

TABL. 11 (112). **UCZNIOWIE BRANŻOWYCH SZKÓŁ I STOPNIA ORAZ UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS OF STAGE I SECTORAL VOCATIONAL SCHOOLS AND STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2016/17	2015/16	2016/17	2017/18	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	zasadnicze szkoły zawodowe basic vocational schools			uczniowie branżowych szkół I stopnia ^b stage I sectoral vocational schools ^b	
	uczniowie students	absolwenci ^c graduates ^c			
OGÓŁEM	1615	423	413	1533	TOTAL
Artystyczna	91	12	12	93	Arts
Biznesu i administracji	61	11	20	56	Business and administration Engineering and engineering trade
Inżynierijno-techniczna	494	71	95	480	Manufacturing and processing
Produkcji i przetwórstwa	213	34	51	214	Architecture and building
Architektury i budownictwa	63	12	11	71	Agriculture
Rolnicza	5	-	3	2	Personal services
Usług dla ludności	688	164	144	617	

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia ISCED-F 2013. b łącznie z uczniami oddziałów zasadniczych szkół zawodowych; patrz uwagi ogólne, ust 1, pkt. 4) na str. 174. c W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training ISCED-F 2013. b Including students of basic vocational schools sections; see general notes, item 1, point 4) on page 174. c In the division by the narrow fields of education, data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications (carried out both on the basis of the former and the new care curriculum for vocational education).

TABL. 12 (113). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^a**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Szkoły	228	172	174	187	Schools
Uczniowie	52578	43984	44115	44752	Students
Absolwenci	16149	12784	12764	.	Graduates
DLA MŁODZIEŻY FOR YOUTH					
Szkoły	162	136	139	151	Schools
Uczniowie	41981	36948	37350	38277	Students
Absolwenci	13795	11164	11050	.	Graduates
W TYM SPECJALNE OF WHICH SPECIAL					
Szkoły	8	9	9	9	Schools
Uczniowie	422	380	391	432	Students
Absolwenci	125	112	82	.	Graduates
DLA DOROSŁYCH FOR ADULTS					
Szkoły	66	36	35	36	Schools
Uczniowie	10597	7036	6765	6475	Students
Absolwenci	2354	1620	1714	.	Graduates

a W roku szkolnym 2010/11 łącznie z liceami uzupełniającymi oraz liceami profilowanymi.
a In the 2010/11 school year including supplementary general secondary schools and specialized secondary schools.

TABL. 13 (114). **TECHNIKA^a**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Szkoły	77	56	54	55	Schools
Uczniowie	15840	16636	16849	17129	Students
Absolwenci	2718	3286	3236	.	Graduates
DLA MŁODZIEŻY FOR YOUTH					
Szkoły	52	54	54	55	Schools
Uczniowie	14727	16620	16849	17129	Students
Absolwenci	2475	3286	3236	.	Graduates
W TYM SPECJALNE OF WHICH SPECIAL					
Szkoły	2	2	2	2	Schools
Uczniowie	32	51	56	60	Students
Absolwenci	7	11	12	.	Graduates
DLA DOROSŁYCH FOR ADULTS					
Szkoły	25	2	x	x	Schools
Uczniowie	1113	16	x	x	Students
Absolwenci	243	-	x	x	Graduates

a W latach szkolnych 2010/11 i 2015/16 łącznie z technikami uzupełniającymi.
a In the 2010/11 and 2015/16 school years, including supplementary technical secondary schools.

TABL. 14 (115). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW I OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS AND GENERAL ART SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2016/17	2017/18	2015/16	2016/17	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie pupils and students		absolwenci ^c graduates ^c		
OGÓŁEM	17527	17854	3390	3313	TOTAL
w tym:					of which:
Artystyczna	893	829	143	76	Arts
Spoleczna	1069	1122	121	105	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	1335	1494	147	131	Business and administration
Fizyczna ^d	22	23	8	4	Physical science ^d
Technologii teleinformatycznych	3653	3907	242	393	Information and communication technologies
Inżynierijno-techniczna	3983	3918	425	416	Engineering and engineering trade
Produkcji i przetwórstwa	206	168	15	17	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa ..	1395	1352	259	192	Architecture and building
Rolnicza	70	57	1	4	Agriculture
Weterynaryjna	111	158	7	10	Veterinary
Medyczna	124	143	11	22	Health
Usług dla ludności	4073	3832	531	629	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	26	45	-	-	Security services
Usług transportowych	567	609	74	38	Transport services

a Dające uprawnienia zawodowe. b Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia ISCED-F 2013. c W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie. d Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

a Leading to professional certification. b According to the International Classification of Fields of Education and Training ISCED-F 2013. c In the division by the narrow fields of education the data concern graduates who passed examination confirming vocational qualifications (carried out both on the basis of the former and the new care curriculum for vocational education). d Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 15 (116). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE**
GENERAL ART SCHOOLS FOR YOUTH LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
Szkoły	9	7	7	6	Schools
Uczniowie	835	735	734	785	Students
Absolwenci	146	115	89	.	Graduates

TABL. 16 (117). **SZKOŁY SPECJALNE PRZYSPOSABIAJĄCE DO PRACY**
SPECIAL JOB-TRAINING SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
Szkoły	9	11	11	11	Schools
Uczniowie	214	292	297	288	Students
Absolwenci	41	66	86	.	Graduates

TABL. 17 (118). **SZKOŁY POLICEALNE**
POST-SECONDARY SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Szkoły	116	89	97	101	Schools
Uczniowie	14715	13545	13717	13960	Students
Absolwenci	3981	4164	3702	.	Graduates
DLA MŁODZIEŻY FOR YOUTH					
Szkoły	39	34	39	38	Schools
Uczniowie	3632	2789	3088	2756	Students
Absolwenci	1320	1109	770	.	Graduates
W TYM SPECJALNE OF WHICH SPECIAL					
Szkoły	1	1	1	1	Schools
Uczniowie	32	29	13	8	Students
Absolwenci	15	22	5	.	Graduates
DLA DOROSŁYCH FOR ADULTS					
Szkoły	77	55	58	63	Schools
Uczniowie	11083	10756	10629	11204	Students
Absolwenci	2661	3055	2932	.	Graduates

TABL. 18 (119). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2016/17	2017/18	2015/16	2016/17	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie pupils and students		absolwenci ^b graduates ^b		
OGÓŁEM	13704	13952	4142	3697	TOTAL
w tym:					of which:
Artystyczna	1815	1464	542	342	Arts
Spółeczna	307	377	104	143	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	119	128	-	14	Journalism and information
Biznesu i administracji	2507	2165	297	307	Business and administration
Technologii teleinformatycznych	1280	1403	146	124	Information and communication technologies
Inżynieryjno-techniczna	-	-	17	-	Engineering and engineering trade
Architektury i budownictwa	8	9	-	1	Architecture and building
Weterynaryjna	329	450	53	35	Veterinary
Medyczna	3436	4086	720	976	Health
Opieki społecznej	211	174	51	51	Social services
Usług dla ludności	1857	1770	279	324	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy	845	765	162	122	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa	123	167	43	27	Security services
Usług transportowych	159	122	10	32	Transport services

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia ISCED-F 2013. ^b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training ISCED-F 2013. ^b In the division by the narrow fields of education data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications (carried out both on the basis of the former and the new care curriculum for vocational education).

TABL. 19 (120). SZKOŁY WYŻSZE WEDŁUG FAKTYCZNEJ LOKALIZACJI^a
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY ACTUAL RESIDENCE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
Szkoły	81 ^b	76 ^b	70 ^b	63	Schools
Jednostki zamiejscowe	3	2	3	4	Organisational units in another location
Studenci	285975	243679 ^c	239970 ^c	230755 ^c	Students
Absolwenci	68733	56574	60817	.	Graduates

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 176. b Łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów z poprzedniego roku akademickiego. c Łącznie ze studentami/absolwentami zamiejscowych jednostek organizacyjnych za granicą, wykazanymi w miejscu siedziby uczelni macierzystej.

a See general notes, item 7 on page 176. b Including tertiary schools, in which only graduates of the previous academic year have been shown. c Including students/graduates in branch sections located abroad, reported in a place of residence of home institution.

TABL. 20 (121). SZKOŁY WYŻSZE^a WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ
TERTIARY EDUCATION^a BY TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^b Academic teachers ^b	Studenci Students	Absolwenci ^c Graduates ^c	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2015/16	76 ^d	15661	250312	58293	TOTAL
..... 2016/17	70 ^d	15551	245930	61674	
..... 2017/18^e	70	15572	235875	.	
Uniwersytety	2	4332	56309	14956	Universities
Wyższe szkoły techniczne	4	2660	40351	8958	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	1	1337	19012	6300	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	12	1540	40092	11057	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	2	400	7211	2776	Teacher education schools
Uniwersytety medyczne	1	1568	9638	2133	Medical universities
Akademie wychowania fizycznego	1	359	4510	1446	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	5	892	3923	836	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne	6	148	1364	173	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe	33	1010	38303	8680	Other higher education institutions
Szkoły resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji	3	1326	15162	4359	Academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior and Administration

a Według siedziby uczelni. b Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych; nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż w jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. c W podziale według typów szkół – z roku akademickiego 2016/17. d Łącznie ze szkołami wyższymi, w których wykazano wyłącznie absolwentów z poprzedniego roku akademickiego. e Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 176.

a By place of residence. b Full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees; teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. c According to type of school – for the 2016/17 academic year. d Including tertiary schools, in which only graduates of the previous academic year have been shown. e See general notes, item 7 on page 176.

TABLE 21 (122). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH^a WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ (łącznie z cudzoziemcami)**
 STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS (including foreigners)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of grand total number of study forms			
				stacjonarnych full-time program- mes		niestacjonarnych part-time program- mes	
				razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
OGÓŁEM	2015/16	250312	141036	149225	83004	101087	58032
	TOTAL						
	2016/17	245930	138048	148817	82689	97113	55359
	2017/18	235875	131589	143673	79430	92202	52159
Uniwersytety	2015/16	59698	40087	44572	29385	15126	10702
	Universities						
	2016/17	58052	38711	43842	28634	14210	10077
	2017/18	56309	37129	42010	27153	14299	9976
Wyższe szkoły techniczne	2015/16	41972	14433	29172	10687	12800	3746
	Technical universities						
	2016/17	41340	14308	28900	10657	12440	3651
	2017/18	40351	13954	27822	10210	12529	3744
Wyższe szkoły rolnicze	2015/16	22548	13124	14659	9158	7889	3966
	Agricultural academies						
	2016/17	22605	13183	14549	9147	8056	4036
	2017/18	19012	11413	13091	8316	5921	3097
Wyższe szkoły ekonomiczne	2015/16	40746	21703	17233	8541	23513	13162
	Academies of economics						
	2016/17	40250	21313	17472	8538	22778	12775
	2017/18	40092	20969	17323	8486	22769	12483
Wyższe szkoły pedagogiczne	2015/16	9031	8364	4135	3789	4896	4575
	Teacher education schools						
	2016/17	8359	7736	4153	3794	4206	3942
	2017/18	7211	6689	3592	3278	3619	3411
Uniwersytety medyczne	2015/16	9150	6831	7910	5878	1240	953
	Medical universities						
	2016/17	9414	6988	8168	6052	1246	936
	2017/18	9638	7117	8394	6200	1244	917
Akademie wychowania fizycznego	2015/16	4872	2185	4452	2067	420	118
	Physical academies						
	2016/17	4675	2152	4313	2059	362	93
	2017/18	4510	2088	4224	2015	286	73
Wyższe szkoły artystyczne	2015/16	3658	2422	2918	1937	740	485
	Fine arts academies						
	2016/17	3732	2450	2995	1985	737	465
	2017/18	3923	2507	3135	2045	788	462
Wyższe szkoły teologiczne	2015/16	1334	473	888	255	446	218
	Theological academies						
	2016/17	1415	583	892	274	523	309
	2017/18	1364	556	831	259	533	297
Pozostałe szkoły wyższe	2015/16	38170	25072	10153	6819	28017	18253
	Other higher education institutions						
	2016/17	38299	25008	11174	7464	27125	17544
	2017/18	38303	24807	12310	8116	25993	16691
Szkoly resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji	2015/16	19133	6342	13133	4488	6000	1854
	Academies of the Ministry of Na- tional Defence and the Ministry of the Interior and Administration						
	2016/17	17789	5616	12359	4085	5430	1531
	2017/18	15162	4360	10941	3352	4221	1008

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 176.
 a See general notes, item 7 on page 176.

TABL. 22 (123). **CUDZOZIEMCY – STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH^a WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
 FOREIGNERS – STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a BY STUDY FORMS AND TYPE
 OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of grand total number of study forms			
				stacjonarnych full-time program- mes		niestacjonarnych part-time program- mes	
				razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
OGÓŁEM TOTAL	2015/16	16628	8648	14675	7431	1953	1217
	2016/17	18810	9727	16395	8210	2415	1517
	2017/18	20603	10592	17983	8962	2620	1630
Uniwersytety Universities	2015/16	2402	1483	2305	1421	97	62
	2016/17	2653	1672	2530	1580	123	92
	2017/18	3125	1916	2986	1825	139	91
Wyższe szkoły techniczne Technical universities	2015/16	1931	462	1794	408	137	54
	2016/17	2470	613	2309	552	161	61
	2017/18	3069	856	2864	771	205	85
Wyższe szkoły rolnicze Agricultural academies	2015/16	607	362	595	357	12	5
	2016/17	732	439	715	432	17	7
	2017/18	752	457	730	447	22	10
Wyższe szkoły ekonomiczne Academies of economics	2015/16	6761	3486	5847	2853	914	633
	2016/17	6984	3516	5834	2723	1150	793
	2017/18	6972	3540	5750	2709	1222	831
Wyższe szkoły pedagogiczne Teacher education schools	2015/16	39	31	32	26	7	5
	2016/17	64	52	55	43	9	9
	2017/18	28	25	17	14	11	11
Uniwersytety medyczne Medical universities	2015/16	715	402	711	398	4	4
	2016/17	743	405	737	399	6	6
	2017/18	842	464	834	458	8	6
Akademie wychowania fizycznego Physical academies	2015/16	150	64	150	64	–	–
	2016/17	126	66	126	66	–	–
	2017/18	142	83	141	83	1	–
Wyższe szkoły artystyczne..... Fine arts academies	2015/16	188	107	145	84	43	23
	2016/17	215	127	168	101	47	26
	2017/18	246	148	196	118	50	30
Wyższe szkoły teologiczne..... Theological academies	2015/16	137	36	109	27	28	9
	2016/17	126	41	100	25	26	16
	2017/18	130	42	109	29	21	13
Pozostałe szkoły wyższe Other higher education institutions	2015/16	3655	2196	2945	1774	710	422
	2016/17	4650	2774	3776	2268	874	506
	2017/18	5243	3043	4306	2493	937	550
Szkoly resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji Academies of the Ministry of Na- tional Defence and the Ministry of the Interior and Administration	2015/16	43	19	42	19	1	–
	2016/17	47	22	45	21	2	1
	2017/18	54	18	50	15	4	3

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 176.
 a See general notes, item 7 on page 176.

TABLE 23 (124). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH^a WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ (łącznie z cudzoziemcami)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS (including foreigners)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of grand total number of study forms			
				stacjonarnych full-time program- mes		niestacjonarnych part-time programmes	
				razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
OGÓŁEM TOTAL	2014/15	60815	38528	33143	19998	27672	18530
	2015/16	58293	36687	33921	20709	24372	15978
	2016/17	61674	38242	37072	22306	24602	15936
Uniwersytety Universities	2014/15	14512	10507	10148	7226	4364	3281
	2015/16	13690	9937	9808	6984	3882	2953
	2016/17	14956	10833	10414	7383	4542	3450
Wyższe szkoły techniczne Technical universities	2014/15	8127	3267	6027	2422	2100	845
	2015/16	7999	3299	6021	2531	1978	768
	2016/17	8958	3625	6980	2883	1978	742
Wyższe szkoły rolnicze Agricultural academies	2014/15	5457	3414	3703	2385	1754	1029
	2015/16	5233	3359	3671	2458	1562	901
	2016/17	6300	3983	4330	2860	1970	1123
Wyższe szkoły ekonomiczne Academies of economics	2014/15	11916	7251	3843	2033	8073	5218
	2015/16	11029	6476	4320	2355	6709	4121
	2016/17	11057	6263	5065	2707	5992	3556
Wyższe szkoły pedagogiczne Teacher education schools	2014/15	3191	3003	1033	962	2158	2041
	2015/16	2547	2400	1100	1050	1447	1350
	2016/17	2776	2617	1130	1069	1646	1548
Uniwersytety medyczne Medical universities	2014/15	2374	1994	1893	1542	481	452
	2015/16	2107	1707	1899	1515	208	192
	2016/17	2133	1717	1911	1509	222	208
Akademie wychowania fizycznego Physical academies	2014/15	1567	749	1321	664	246	85
	2015/16	1523	782	1383	733	140	49
	2016/17	1446	683	1304	641	142	42
Wyższe szkoły artystyczne Fine arts academies	2014/15	720	522	591	430	129	92
	2015/16	883	607	687	472	196	135
	2016/17	836	563	703	468	133	95
Wyższe szkoły teologiczne Theological academies	2014/15	215	75	162	59	53	16
	2015/16	196	80	133	42	63	38
	2016/17	173	61	144	43	29	18
Pozostałe szkoły wyższe Other higher education institu- tions	2014/15	8533	6173	1537	1161	6996	5012
	2015/16	8644	6279	1667	1252	6977	5027
	2016/17	8680	6171	2038	1499	6642	4672
Szkoly resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrz- nych i administracji Academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administra- tion	2014/15	4203	1573	2885	1114	1318	459
	2015/16	4442	1761	3232	1317	1210	444
	2016/17	4359	1726	3053	1244	1306	482

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 176.
a See general notes, item 7 on page 176.

TABL. 24 (125). **CUDZOZIEMCY — ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH^a WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
 FOREIGNERS — GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of grand total number of study forms			
				stacjonarnych full-time programmes		niestacjonarnych part-time programmes	
				razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females
OGÓŁEM	2014/15	1939	1176	1601	930	338	246
TOTAL	2015/16	2666	1599	2306	1340	360	259
	2016/17	3617	2114	3274	1884	343	230
Uniwersytety	2014/15	350	223	314	199	36	24
Universities	2015/16	406	250	380	236	26	14
	2016/17	473	331	449	312	24	19
Wyższe szkoły techniczne	2014/15	165	44	153	38	12	6
Technical universities	2015/16	240	78	229	73	11	5
	2016/17	340	81	330	78	10	3
Wyższe szkoły rolnicze	2014/15	81	47	77	43	4	4
Agricultural academies	2015/16	90	55	89	54	1	1
	2016/17	112	75	111	74	1	1
Wyższe szkoły ekonomiczne	2014/15	935	573	732	423	203	150
Academies of economics	2015/16	1381	846	1151	672	230	174
	2016/17	1775	977	1595	866	180	111
Wyższe szkoły pedagogiczne	2014/15	5	4	3	3	2	1
Teacher education schools	2015/16	7	7	5	5	2	2
	2016/17	5	5	5	5	–	–
Uniwersytety medyczne	2014/15	88	56	87	55	1	1
Medical universities	2015/16	101	65	100	64	1	1
	2016/17	80	52	78	50	2	2
Akademie wychowania fizycznego	2014/15	18	15	18	15	–	–
Physical academies	2015/16	32	17	32	17	–	–
	2016/17	32	23	32	23	–	–
Wyższe szkoły artystyczne.....	2014/15	22	16	19	15	3	1
Fine arts academies	2015/16	47	29	32	20	15	9
	2016/17	50	36	45	32	5	4
Wyższe szkoły teologiczne	2014/15	15	2	7	2	8	–
Theological academies	2015/16	16	2	13	1	3	1
	2016/17	23	6	20	4	3	2
Pozostałe szkoły wyższe	2014/15	252	189	185	132	67	57
Other higher education institu- tions	2015/16	341	248	270	196	71	52
	2016/17	720	524	602	436	118	88
Szkoły resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrz- nych i administracji	2014/15	8	7	6	5	2	2
Academies of the Ministry of Na- tional Defence and the Ministry of the Interior and Administra- tion	2015/16	5	2	5	2	–	–
	2016/17	7	4	7	4	–	–

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 176.
 a See general notes, item 7 on page 176.

TABL. 25 (126). **STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015/16	2016/17	2017/18	2015/16	2016/17	2015/16	2016/17	2017/18
	słuchacze studiów podyplomowych ^a students of postgraduate studies ^a			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych certificates issued to students of postgraduate studies		uczestnicy studiów doktoranckich students of doctoral studies		
OGÓŁEM TOTAL	52483	56401	53653	44534	45786	10496	10484	9989
w tym kobiety of which women	33817	36619	33367	28660	27926	5409	5384	5135
Uniwersytety Universities	4172	3831	3799	2570	2688	4009	4002	3649
Wyższe szkoły techniczne Technical universities	1868	1858	2035	1588	1611	1328	1300	1362
Wyższe szkoły rolnicze Agricultural academies	2042	1871	2265	1382	1430	491	432	422
Wyższe szkoły ekonomiczne Academies of economics	8539	9777	9345	6781	7484	907	941	980
Wyższe szkoły pedagogiczne Teacher education schools	1500	1510	1263	686	746	131	129	114
Uniwersytety medyczne Medical universities	258	250	230	202	237	512	506	530
Akademie wychowania fizycznego Physical academies	198	185	166	161	106	72	64	47
Wyższe szkoły artystyczne Fine arts academies	139	206	173	52	91	80	104	100
Wyższe szkoły teologiczne Theological academies	285	260	296	96	115	148	165	143
Pozostałe szkoły wyższe Others	8326	9247	5671	7374	3185	328	340	329
Szkoły resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji Academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration	1284	1016	922	1197	845	797	755	692
Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego Medical Center for Postgraduate Education	23111	25660	26848	21924	26980	39	41	46
Instytutu naukowo-badawcze; placówki naukowe PAN Research institutes; scientific units of the Polish Academy of Sciences	687	657	569	486	230	1654	1705	1575
Krajowa Szkoła Administracji Publicznej National School of Public Administration	74	73	71	35	38	-	-	-

a Dla studiów trwających: do 1 roku – stan w dniu rozpoczęcia zajęć; 1 rok i dłużej – stan w dniu 31 XII.
a For studies lasting: up to 1 year – as beginning of the academic year, 1 year and longer – as of 31 XII.

TABL. 26 (127). TYTUŁY PROFESORSKIE NADANE WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ I JEDNOSTEK NAUKOWO-BADAWCZYCH
TITLE OF PROFESSOR GRANTED BY TYPE OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS AND SCIENCE-RESEARCH UNITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M T O T A L					
O G Ó Ł E M	90	157	96	54	TOTAL
Publiczne szkoły wyższe	69	107	66	39	Public higher education institutions
Uniwersytety	27	50	22	14	Universities
Wyższe szkoły techniczne	9	13	10	11	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	9	4	1	3	Agriculture academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	2	10	3	1	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	–	1	–	1	Academies of pedagogy
Akademie medyczne	10	9	21	5	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	1	3	1	–	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	4	9	3	3	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne	–	1	2	–	Theological academies
Szkoły resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji	7	7	3	1	Academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration
Niepubliczne szkoły wyższe	1	7	2	2	Non-public higher education institutions
Instytuty badawcze i Jednostki naukowe PAN	20	43	28	13	Research institutes and Scientific units of Polish Academy of Science
W TYM KOBIETY OF WHICH FEMALES					
O G Ó Ł E M	29	54	32	13	TOTAL
Publiczne szkoły wyższe	22	38	20	10	Public higher education institutions
Uniwersytety	9	17	7	4	Universities
Wyższe szkoły techniczne	2	6	1	3	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	3	3	–	1	Agriculture academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	2	5	2	–	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	–	1	–	–	Academies of pedagogy
Akademie medyczne	5	2	7	1	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	1	2	–	–	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	–	2	–	1	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne	–	–	1	–	Theological academies
Szkoły resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji	–	–	2	–	Academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration
Niepubliczne szkoły wyższe	–	3	1	–	Non-public higher education institutions
Instytuty badawcze i Jednostki naukowe PAN	7	13	11	3	Research institutes and Scientific units of Polish Academy of Science

TABL. 27 (128). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS BY TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Domy studenckie Students dormitories			Stołówki studenckie Student canteens	
		domy dormitories	miejsca beds	studenci korzystający ^{ab} students boarding ^{ab}	stołówki canteens	miejsca konsumenckie consumer se- ats
OGÓŁEM	2015/16	85	18158	15591	17	1630
TOTAL	2016/17	84	18247	15099	15	1082
	2017/18	81	18037	14420	13	1066
Uniwersytety		6	2534	2711	1	64
Universities						
Wyższe szkoły techniczne		11	5672	3917	–	–
Technical universities						
Wyższe szkoły rolnicze		13	3886	3275	2	206
Agricultural academies						
Wyższe szkoły ekonomiczne		3	971	1108	–	–
Academies of economics						
Wyższe szkoły pedagogiczne		21	1303	231	–	–
Teacher education schools						
Uniwersytety medyczne		3	655	611	–	–
Medical universities						
Akademie wychowania fizycznego		7	1068	810	–	–
Physical academies						
Wyższe szkoły artystyczne		2	159	164	1	66
Fine arts academies						
Wyższe szkoły teologiczne		9	481	326	8	610
Theological academies						
Pozostałe szkoły wyższe		–	–	20	–	–
Others						
Szkoły resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji		6	1308	1247	1	120
Academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration						

a W domach studenckich (macierzystych i innych uczelni). b łącznie z cudzoziemcami.

a In student dormitories (own as well as of other higher education institutions). b Including foreigners.

TABL. 28 (129). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11 ^a	2015/16	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
PLACÓWKI ESTABLISHMENTS					
OGÓŁEM	777	926	1026	1077	TOTAL
Przedszkola	546	692	715	751	Nursery schools
w tym specjalne	9	10	13	12	of which special
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	195	123	205	227	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	4	4	2	2	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	32	107	104	97	Pre-primary points
MIEJSCA PLACES					
Przedszkola	52095	65629	68444	75907	Nursery schools
w tym specjalne	294	341	445	393	of which special
Zespoły wychowania przedszkolnego	110	77	26	27	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	807	2609	2465	2418	Pre-primary points
DZIECI CHILDREN					
OGÓŁEM	59338	64107	73036	78137	TOTAL
w tym w wieku:					of which aged:
5 lat	15076	20697	19711	20138	5
6 lat	10993	3713 ^b	13439	17272	6
Przedszkola	50017	57903	61134	67342	Nursery schools
w tym specjalne	272	272	372	329	of which special
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	8817	4553	10266	9159	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego	71	48	18	20	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	433	1603	1618	1616	Pre-primary points
WYBRANE WSKAŹNIKI SELECTED INDICATORS					
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3–6 lat	900	.	929	1000	3–6
3–5 lat	938	1007	1018	1031	3–5
5 lat	989	1038	1030	1055	5
6 lat	767	.	675	907	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery school per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3–6 lat	757	.	777	865	3–6
3–5 lat	913	944	975	986	3–5
1 przedszkole	92	84	86	90	nursery school
100 miejsc	96	88	89	89	100 places

a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. b Dotyczy dzieci, którym odroczone spełnianie obowiązku szkolnego po zasięgnięciu opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

a Excluding pre-primary education in the units performing health care activities. b Concern children obliged to attend the primary school who received opinion of the psychological and educational clinic about lack of school readiness.

TABL. 29 (130). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**

SPECIAL EDUCATION CARE CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^a SPECIAL EDUCATION CARE CENTRES^a					
Ośrodki	8	9	9	9	Centres
Miejsca	567	484	477	445	Places
Wychowankowie	424	387	372	358	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabo widzący	45	35	36	38	blind and sight impaired
niestyszący i słabo słyszący	144	152	149	143	deaf and hearing impaired
z niepełnosprawnością ruchową i afazją ^b	20	23	26	25	motor-skill impaired and with aphasia ^b
z niepełnosprawnością intelektualną	83	55	42	45	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	-	41	40	31	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	4	4	4	4	Centres
Miejsca	232	223	241	226	Places
Wychowankowie	225	186	167	163	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES					
Ośrodki	8	7	7	7	Centres
Miejsca	688	652	645	698	Places
Wychowankowie	686	674	653	702	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE REHABILITATION-EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	3	3	3	3	Centres
Miejsca	133	137	147	147	Places
Wychowankowie	132	133	132	127	Residents
w tym:					of which:
z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim	118	108	108	106	mental retardation-profound
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	14	25	24	21	associated with defects

a łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2017 r. – 3 ośrodki ze 115 wychowankami). b W 2010 r. dotyczy wychowanków z niepełnosprawnością ruchową.

a As of 31 X. b Including special educational centres (in 2017 – 3 centres with 115 residents). c In 2010 concerns motor-skill impaired residents.

TABL. 30 (131). **INTERNATY I BURSY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**

BOARDING SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Placówki Establishments	Miejsca Beds	Korzystający Boarders	
				ogółem total	na 100 miejsc per 100 beds
OGÓŁEM	2015/16	16	1567	1413	90,2
TOTAL	2016/17	16	1587	1439	90,7
	2017/18	17	1618	1523	94,1
Internaty: Boarding schools:					
liceów ogólnokształcących	2015/16	7	607	500	82,4
of general secondary schools	2016/17	7	639	524	82,0
	2017/18	7	601	537	89,4
szkół średnich zawodowych	2015/16	1	66	66	100,0
of vocational secondary schools	2016/17	1	66	66	100,0
	2017/18	1	66	66	100,0
Bursy	2015/16	8	894	847	94,7
Dormitories	2016/17	8	882	849	96,3
	2017/18	9	951	920	96,7

DZIAŁ IX OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

Ochrona zdrowia

1. Prezentowane w dziale dane o opiece zdrowotnej nie obejmują informacji dotyczących ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Dane o ochronie zdrowia — jeśli nie zaznaczono inaczej podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji (do 15 XI 2015 r. spraw wewnętrznych) oraz do 2011 r. — Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

3. Podstawę prezentowanych w dziale danych stanowią:

1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1638.), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. — zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przechodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale — ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, sanatoria oraz od 2014 oddziały opieki paliatywnej).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) — lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych;

2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1251);

CHAPTER IX HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

Health care

1. The data presented in this chapter do not include information concerning the health care in prisons.

2. The data concerning health care — unless otherwise stated are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration (until 15 XI 2015 the Ministry of the Interior) and until 2011 — the Internal Security Agency.

3. The basis of data presented in this chapter are provided by:

1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (uniform text: Journal of Laws 2016 item 1638), replacing the Law on Care Health Facilities. The law specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Data presented in the chapter concerns the units (until 2011 — health care facilities) performing health care activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals — general, psychiatric and health resorts, detoxification centres, addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, sanatoria and since 2014, palliative care wards).

Under that said law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) — doctors, dentists and nurses or midwives;

2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (uniform text: Journal of Laws 2016 item 1251);

- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 125);
- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1938), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia.
- 5) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (tekst jednolity: Dz. U. 2017 poz. 2195, z późn. zm.), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne);

4. Dane o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarkę, a przez położną — również położną.

5. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

6. Dane o **łóżkach w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

7. Informacje dotyczące leczonych przez lekarzy POZ według stwierdzonych schorzeń (tabl. 5 i 6) obejmują wyłącznie osoby, które z powodu choroby przewlekłej, narażenia na działanie czynników szkodliwych lub stanu fizjologicznego, wymagają systematycznej kontroli lekarskiej.

8. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text: Journal of Laws 2017 item 125);

4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (unified text: Journal of Laws 2017 item 1938), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund.

5) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text: Journal of Laws 2017 item 2195, with later amendments), specifying the organizational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services);

4. Data regarding **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged health care activities, professional practices, pharmacies, and social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and the National Health Fund.

Data includes persons working full-time, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships. These people regardless of their working hours are counted once.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife — also as a male midwife.

5. Data on hospitals comprises health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

Data concerning in-patient health care do not include day-care.

6. Data regarding **beds in in-patient health care units** concern permanent beds in patient wards, either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding **beds in general hospitals** do not include day places in hospital wards and until 2007 places (beds and incubators) for newborns.

7. Information on patients treated by basic health care doctors by confirmed diseases (table 5 and 6) cover exclusively persons, who due to chronic disease, exposure to harmful agents or physiological condition require regular medical supervision.

8. Data concerning **emergency medical services and first-aid** includes units covered by the State Emergency Medical Services system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

Szpitalne oddziały ratunkowe od 8 XI 2011 r. funkcjonują na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 3 XI 2011 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 178); wcześniej, będąc komórkami organizacyjnymi szpitali, działały na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej.

9. Działalność **aptek ogólnodostępnych** unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2211).

Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

10. Dane o **opiece nad dziećmi do lat 3** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1217), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

Żłobek, klub dziecięcy — jednostka organizacyjna sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3, realizująca funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne oraz wpisana do rejestru prowadzonego przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta. Opieka w żłobku jest sprawowana nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia — do 10 godzin dziennie, a w klubie dziecięcym od ukończenia 1 roku życia — do 5 godzin dziennie.

Pomoc społeczna

1. Karta Dużej Rodziny na mocy ustawy z dnia 5 XII 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1832) przysługuje, niezależnie od dochodów, rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- 1) poniżej 18 lat,
- 2) poniżej 25 lat, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- 3) bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności.

Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny (również rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka) spełniającej wymienione warunki. Posiadacze karty mają zapewnione zniżki, przede wszystkim, przy zakupie towarów i usług konsumpcyjnych.

2. Dane dotyczące **wspierania rodziny** oraz **pieczy zastępczej** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697, z późn. zm.).

3. Dane o świadczeniach i dodatkach z programu „Rodzina 500+” prezentowane są na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r., o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1851). Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

Hospital emergency wards since 8 XI 2011 have operated on the basis of decree of the Ministry of Health, dated 3 XI 2011 (unified text: Journal of Laws 2015 item 178); earlier operated on the basis of the regulation on health care facilities.

9. The activity of **generally available pharmacies** is normalized by Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text: Journal of Laws 2017 item 2211).

The data concerning generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

10. Data on **care of children up to 3 years of age** are presented according to the Law dated 4 II 2011 (uniform text: Journal of Laws 2015 item 1217), according to which care may be organized in nurseries, kids clubs, provided by a day curator and nanny.

Nursery, children's club — organizational unit providing care for children up to the age of 3, giving care and education and recorded in a register conducted by a village mayor, mayor or president of city. Care in a nursery is provided for children until 20th week of life — up to 10 hours a day, and in a children's club until 1 year of age — up to 5 hours a day.

Social welfare

1. Large Family Card based on the law dated 5 XII 2014 of Large Family Card (uniform text: Journal of Laws 2017 item 1832). The card can be obtained, regardless of the received income, by families with at least three children:

- 1) up to the age of 18,
- 2) up to the age of 25 in case when children learn at school or higher education institution,
- 3) without age limits in the case of children with a certificate of disability.

The Card is issued free of charge to each member of the family (including foster family and foster home) meeting the conditions specified. The holders of the Card can take advantage of discounts while purchasing consumer goods and services.

2. Data concerning **family support** and **foster care** are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (Journal of Laws 2017 item 697, with later amendments).

3. Data on benefits and supplements under „Family 500+” programme are presented according to the Law on State Aid in Raising Children dated 11 II 2016 (uniform text: Journal of Laws 2017 item 1851). The benefit is financed from the state budget.

4. **Rodzina piecza zastępcza** jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i religijnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) **rodzina zastępcza**
 - spokrewniona,
 - niezawodowa – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
 - zawodowa – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).
- 2) **rodzinny dom dziecka** – w tym samym czasie, może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

5. **Instytucjonalna piecza zastępcza** jest sprawowana m.in. w formie placówki opiekuńczo-wychowawczej, która jest prowadzona jako placówka typu:

- 1) interwencyjnego – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
- 2) rodzinnego – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
- 3) socjalizacyjnego – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- 4) specjalistyczno-terapeutycznego – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Pla-

4. **Family foster care** shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture, recreation and religious.

The forms of family foster care are the following:

- 1) **foster family**
 - related,
 - non-professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
 - professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings).
- 2) **foster home** – placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

5. **Institutional foster care** shall be exercised in the form of care and education centre, shall be exercised in the form of:

- 1) an intervention – provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
- 2) a family – educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperates with a family foster care coordinator and a family assistant,
- 3) a socialization – provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to its age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
- 4) a specialist therapy – provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech

cówka, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne.

6. **Placówka wsparcia dziennego** wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) specjalistycznej – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) pracy podwórkowej – realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) w połączonych formach, tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

7. Dane o **domach i zakładach pomocy społecznej** dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, inne osoby prawne oraz osoby fizyczne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1769).

8. Dane o **świadczeniach pomocy społecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r., według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne.

Dane o udzielonych **świadczeniach pieniężnych i niepieniężnych** dotyczą zadań zleconych gminom, zadań własnych gmin oraz zadań realizowanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie łącznie z zadaniami z zakresu administracji rządowej.

W niniejszej publikacji do danych o świadczeniach pomocy społecznej nie zostały wliczone wielkości dotyczące: pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej oraz cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP, a także wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanego przez sąd i odpłatności gminy za pobyt w domu pomocy społecznej.

Pomoc pieniężna obejmuje: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom niemającym do-

therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children.

6. **Day-support centre** – supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- 1) care centre, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) specialist centre – organises socio-therapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implements an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) street work – carries out motivating and socio-therapeutic activities,
- 4) in a combination of the forms i.e. combining tasks of the general care, specialized and street work centres.

7. Data concerning **social welfare homes and facilities** are related to the institutions for which the founding bodies are: local government units, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (uniform text: Journal of Laws 2017 item 1769).

8. Data on **social assistance benefits** are presented according to the Law on Social Assistance dated 12 III 2004, following which the division into monetary and non-monetary assistance was made.

Data regarding **monetary and non-monetary assistance benefits** concern tasks commissioned to gminas, gminas own tasks, and tasks realized by powiat family assistance centres together with central (government) administration tasks.

This data does not concern the size of assistance to foreigners defined in article 5a of the Law on Social Assistance or foreigners granted tolerated stay on the territory of the Republic of Poland or the payment for carer granted by the court on the grounds of providing care, or the costs of caring facility covered by the gmina.

Monetary assistance includes: permanent benefits, temporary benefits, appropriated benefits for covering expenditures on health treatment for persons who do not possess income and cannot

chodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ, zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, inne zasiłki celowe, pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłku lub pożyczki, pomoc pieniężna na usamodzielnienie lub na kontynuowanie nauki oraz świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Do **pomocy niepieniężnej** wliczane są następujące formy pomocy: specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, schronienie, positek, ubranie, inna pomoc rzeczowa, usługi opiekuńcze, zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego, sprawienie pogrzebu, pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie w naturze, uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych i pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej (w ramach pomocy na usamodzielnienie).

Zasiłek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu leków, żywności, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany również osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Z powodu niemożności wydzielenia „innej pomocy rzeczowej” (zaliczanej do pomocy niepieniężnej) z „innych zasiłków celowych”, w niniejszej publikacji ta pozycja została włączona do zasiłków celowych w ramach pomocy pieniężnej.

Informacje o korzystających z pomocy dotyczą rzeczywistej liczby osób objętych pomocą społeczną. Oznacza to, że osoba która otrzymała pomoc w różnych formach została wykazana tylko raz.

Począwszy od 2012 r. zmianie uległ zakres prezentowanych danych poprzez wyłączenie informacji na temat pomocy społecznej dla rodzin zastępczych oraz rodzinnych i socjalizacyjnych placówek opiekuńczo-wychowawczych, która jest od 2012 r. regulowana przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

receive assistance benefits based on health insurance in National Health Fund, appropriated benefits for covering expenditures which incurred as a result of an accident other appropriated benefits, assistance for reaching financial independence in form of benefit or loan, monetary assistance for reaching independence or continuing education and monetary assistance for livelihood and covering expenditures on learning Polish language for foreigners who received refugee status or subsidiary protection.

Non-monetary assistance includes the following forms of assistance: specialised attendance services in a place of residence for persons with mental disorders, shelter, meal, clothing, other material assistance, attendance services, assistance for reaching financial independence in kind, for adequate housing conditions and material assistance for establishing own household (within assistance for reaching independence).

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to **permanent benefit**.

A person or a family is entitled to **temporary benefit** due to long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment on purchase of medicines, food, liquid or solid fuels, clothing, necessary household goods, making small repairs in a dwelling, covering burial costs. It may be also given to a person or a family that incurred losses as a result of an accident, or natural or ecological disaster.

Due to the fact that it was not possible to derive the item “other material assistance” (which is included in non-monetary assistance) from “other appropriated benefits”, in this publication this item was included into the appropriated benefits within the scope of monetary assistance.

Information about recipients of assistance refers to the actual number of persons covered by social assistance. It means that a person who received many forms of assistance was counted only once.

Since 2012 the scope of presented data has been changed by excluding information on social assistance for foster families and family or socialization care and education centres for children and young people which, since 2012, is regulated by the Law on Family Support and Foster Care System.

Ochrona zdrowia Health care

TABL. 1 (132). **PRACOWNICY MEDYCZNI^a**
Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Lekarze	8778	9338	8505	Doctors
Lekarze dentyści	754	817	848	Dentists
Farmaceuci	1986	2021	2015	Pharmacists
Pielęgniarki	14389	14378	13929	Nurses
w tym magistry pielęgniarstwa	2063	2129	2309	of which masters of nursing
Położne	1643	1825	1644	Midwives
w tym magistry położnictwa	370	451	436	of which masters of obstetrics

a łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska lub pielęgniarska zarejestrowana w Okręgowych Izbach Lekarskich, Pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

a Including persons for whom the main workplace are individual medical or nurses practices registered at Districts Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace are university, units of state or local government administration and National Health Fund.

TABL. 2 (133). **ZAREJESTROWANE PRAKTYKI PIELĘGNIAREK/POŁOŻNYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED NURSES/MIDWIVES PRACTICES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION
PRAKTYKI INDYWIDUALNE INDIVIDUAL MEDICAL PRACTICES					
Pielęgniarek	913	1376	1772	2072	Nurses
Położnych	73	151			Midwives
PRAKTYKI SPECJALISTYCZNE SPECIALIZED MEDICAL PRACTICES					
Pielęgniarek	46	104	165	196	Nurses
Położnych	3	8			Midwives
PRAKTYKI GRUPOWE GROUP PRACTICES					
Pielęgniarek	2	1			Nurses
Położnych	1	1	4	2	Midwives
Pielęgniarsko-położnicze	1	1		1	Nursing and midwives

a Ze względu na brak wskazanego podziału w Centralnym Rejestrze Pielęgniarek i Położnych, dane od 2016 r. dotyczą łącznej liczby praktyk pielęgniarek i położnych.

Źródło: dane Warszawskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych.

a Due to the lack of the indicated division in the Central Register of Nurses and Midwives, the data since 2016 concern the total number of practices of nurses and midwives.

Source: data of District Chamber of Nursing and Midwives.

TABLE 3 (134). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	1106	1169	1249	1339	Out-patient departments (as of 31 XII)
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	29	20	22	23	Medical practices ^b (as of 31 XII)
Porady udzielone ^c w tys.	20479,4	21127,1	21916,7	22628,3	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie	17921,8	18469,4	19150,6	19729,5	doctors
stomatologiczne	2557,6	2657,7	2766,1	2898,8	stomatological
Porady udzielone na 1 mieszkańca	11,8	12,1	12,5	12,9	Consultations provided per capita
lekarskie	10,4	10,6	10,9	11,2	doctors
stomatologiczne	1,5	1,5	1,6	1,6	stomatological

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 200. b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a See general notes, item 2 on page 200. b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. c Including consultations paid by patients (non-public funds).

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration and the Central Statistical Office.

TABLE 4 (135). **SZPITALIE OGÓLNE^a**
GENERAL HOSPITALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	58	52	49	57	Hospitals (as of 31 XII)
Łóżka^{bc} (stan w dniu 31 XII)	12372	12044	12490	12377	Beds^{bc} (as of 31 XII)
Na 1000 ludności	7,1	6,9	7,1	7,0	Per 1000 population
Ruch chorych					Patients
Leczeni ^d : w tys.	642,6	621,7	632,5	696,4	In-patients ^d : in thousands
na 1000 ludności	371,6	357,4	360,6	394,6	per 1000 population
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,2	5,1	5,0	5,1	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	270	259	253	257	Average bed use in days

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 i 6 na str. 201. b Łącznie z łóżkami udostępnionymi klinikom. c Łącznie z miejscami (łóżkami i inkubatorami) dla noworodków na oddziałach neonatologicznych. d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych; łącznie z noworodkami na oddziałach neonatologicznych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a See general notes, item 5 and 6 on page 201. b Including beds accesible to clinics. c Including places (beds and incubators) for newborns in neonatological wards. d Excluding inter-ward patient transfers; including newborns in neonatological wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 5 (136). **DZIECI I MŁODZIEŻ^a W WIEKU 0—18 LAT BĘDĄCE POD OPIEKĄ LEKARZA PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ WEDŁUG STWIERDZONYCH SCHORZEŃ**
Stan w dniu 31 XII
CHILDREN AND YOUTH^a AGED 0—18 UNDER THE CARE OF DOCTORS OF PRIMARY HEALTH CARE BY KIND OF STATED ILLNESSES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W wieku At age					Z liczby ogółem osoby, u których stwierdzono schorzenia po raz pierwszy w da- nym roku Of total persons with the stated illnesses for the first time in a given year
			0—2 lata	3—4	5—9	10—14	15—18 lat	
OGÓŁEM	2010	41392	8644	6929	9324	8918	7577	8328
TOTAL	2015	63415	13268	7966	15218	14508	12455	16417
	2016	54327	11463	6763	14074	12617	9410	10579
	2017	68609	13565	8425	18448	16577	11594	15174
w tym: of which:								
Nowotwory		2606	318	172	614	883	619	816
Neoplasms								
Niedokrwistości		4042	1284	688	983	564	523	1019
Anaemia								
Choroby tarczycy		1571	62	61	277	539	632	493
Thyroid diseases								
Cukrzyca		499	11	22	103	195	168	103
Diabetes mellitus								
Niedożywienie		192	36	24	32	32	68	34
Malnutrition								
Otyłość		1766	50	87	396	643	590	354
Obesity								
Padaczka		857	56	75	260	261	205	168
Epilepsy								
Zaburzenia refrakcji i akomodacji oka		3532	40	154	937	1316	1085	666
Eye refraction and accommodation disorder								
Choroba nadciśnieniowa		471	10	6	64	139	252	100
Hypertensive disease								
Alergie		15581	3781	2727	4327	2956	1790	3 131
Allergies								
Zniekształcenia kręgosłupa		5807	65	211	1454	2347	1730	1253
Spine deformations								
Choroby układu moczowego		900	170	144	258	199	129	197
Diseases of urinary tract								
Wady rozwojowe		3612	1016	650	896	649	401	1199
Malformations								
Zaburzenia rozwoju		3913	1669	606	978	472	188	1254
Grown disorders								

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 201; osoby w podziale według stwierdzonych schorzeń mogą być wykazane kilkakrotnie.

Ź r ó d ł o: dane Wydziału Zdrowia Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego — nie obejmują danych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a See general notes, item 7 on page 201; persons by kind of illnesses may be shown several times.

S o u r c e: data of Social Policy Department of Mazovian Voivodship Office — do not include data of the Ministry of the Interior and Administration and the Ministry of Justice.

TABL. 6 (137). OSOBY^a W WIEKU 19 LAT I WIĘCEJ BĘDĄCE POD OPIEKĄ LEKARZA PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ WEDŁUG STWIERDZONYCH SCHORZEŃ

Stan w dniu 31 XII

PERSONS^a AGED 19 AND MORE UNDER THE CARE OF DOCTORS OF PRIMARY HEALTH CARE BY KIND OF STATED ILLNESSES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wieku At age				Z liczby ogółem osoby, u których stwierdzono scho- rzenia po raz pierw- szy w danym roku Of total persons with the stated ill- nesses for the first time in a given year	
		19–34 lata	35–54	55–64	65 lat i więcej 65 years and more		
OGÓŁEM	2010	629261	63459	143898	176896	245008	91224
TOTAL	2015	688296	85933	147392	163854	291117	125690
	2016	618952	73983	132523	134785	277661	115002
	2017	782086	96713	169300	167499	348574	145316
w tym: of which:							
Gruźlica	541	60	83	162	236		111
Tuberculosis							
Nowotwory	50836	5075	10081	10840	24840		12667
Neoplasms							
Choroby tarczycy	63991	9412	15354	14406	24819		13268
Thyroid diseases							
Cukrzyca	75684	1899	8567	17897	47321		9985
Diabetes mellitus							
Choroba nadciśnieniowa	257192	5782	36510	59454	155446		26546
Hypertensive disease							
Niedokrwienne choroba serca	52146	214	3567	11284	37081		6402
Ischaemic heart disease							
w tym przebyty zawał serca	6011	9	488	1523	3991		673
of which after heart – attack							
Choroby naczyń mózgowych	19934	194	1580	3976	14184		3081
Cerebrovascular disease							
Przewlekłe choroby układu trawiennego Chronic diseases of the digestive system	105272	18076	25128	20728	41340		20859
Choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej	243154	24872	52846	55098	110338		44543
Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue							

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 201; osoby w podziale według stwierdzonych schorzeń mogą być wykazane kilkakrotnie.

Źródło: dane Wydziału Zdrowia Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego – nie obejmują danych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

a See general notes, item 7 on page 201; persons by kind of illnesses may be shown several times.

Source: data of Social Policy Department of Mazovian Voivodship Office – do not include data of the Ministry of the Interior and Administration and the Ministry of Justice.

TABL. 7 (138). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a
 Stan w dniu 31 XII
 EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID SERVICES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	50	47	47	50	Ambulance emergency rescue teams
Szpitalne oddziały ratunkowe	8	10	10	11	Hospital emergency wards
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^b	-	2	1	1	Medical air rescue ^b
Wyjazdy na miejsca zdarzenia ^c (w ciągu roku):					Calls to the occurrence places ^c (during the year):
w tysiącach	161,1	184,2	184,7	184,1	in thousands
na 1000 ludności	94,9	105,9	105,6	104,7	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego ^c (w ciągu roku):					Person who received health care ben- efits ^c (during the year):
w tysiącach	161,8	184,2	184,7	184,1	in thousands
w tym:					of which:
dzieci i młodzież w wieku do 18 lat	9,1	10,3	10,9	10,5	children and youth up to 18 years of age
w wieku 65 lat i więcej	45,5	74,7	77,8	76,3	aged 65 and more
na 1000 ludności	95,4	105,9	105,6	104,7	per 1000 population

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 201. b Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. c W danych nie ujęto osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w nagłych wypadkach w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym).

a See general notes, item 8 on page 201. b Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. c Excluding incidence of people who received health care benefits in emergency accidents in ambulatory mode (in admission room or in hospital emergency ward).

TABL. 8 (139). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE^a
 Stan w dniu 31 XII
 GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Apteki	331	639	653	658	Pharmacies
w tym prywatne	331	630	644	650	of which private
Farmaceuci	1075	1731	1763	1752	Pharmacists
w tym w aptekach prywatnych	1075	1713	1738	1728	of which in private pharmacies
Liczba ludności na 1 aptekę	5129	2730	2686	2682	Population per pharmacy

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 202.

a See general notes, item 9 on page 202.

TABLE 9 (140). **KRWIODAWSTWO**^a
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1
Regional Blood Collection Centre (as of 31 XII)				
Liczba Oddziałów ^b (stan w dniu 31 XII)	3	3	3	3
Number of Branches ^b (as of 31 XII)				
Krwiodawcy ^c	39673	41883	40245	40485
Blood donors ^c				
w tym honorowi	39530	41866	40224	40476
of which voluntary				
Pobrana krew pełna (liczba donacji) ^d	60500	71434	69052	68370
Whole blood taken (numer of collected donations) ^d				
Wyprodukowana liczba jednostek: Number of prepared units:				
koncentratu krwinek czerwonych (KKCz) ^e	60409	70187	67973	67209
red blood cell concentrate (RBCC) ^e				
świeżo mrożonego osocza (FFP) ^f	61146	70162	68088	67307
fresh frozen plasma (FFP) ^f				

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Dane dotyczą Oddziałów znajdujących się na terenie m.st. Warszawy. c Od 2010 r. dane dotyczą krwiodawców, którzy oddali krew i jej składniki. d Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. e Jedna jednostka koncentratu krwinek czerwonych równa się w przybliżeniu 280 ml, jeden litr koncentratu krwinek czerwonych równa się w przybliżeniu 3,5 jednostkom. f Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się w przybliżeniu 200 ml, jeden litr osocza równa się w przybliżeniu 5 jednostkom.

Źródło: dane Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Warszawie.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior. b Data concern wards located in the Capital City of Warsaw. c Since 2010, data concern blood donors who donated blood and its components. d Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. e One unit of red blood cell concentrate equals approximately 280 ml, one litre of red blood cell concentrate equals approximately of 3,5 units. f One unit of freshly frozen plasma equals approximately of 200 ml, one litre of plasma equals approximately 5 units.

Source: data of the Regional Blood Collection Centre in Warsaw.

TABLE 10 (141). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2010			2016			2017			DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			na 100 tys. ludności per 100 thous. population						
Tęžec	-	1	-	x	0,06	x				Tetanus
Krztusiec	59	359	209	3,5	20,5	11,8				Whooping cough
Odra	-	2	3	x	0,11	0,2				Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:										Viral hepatitis:
typ A	24	4	576	1,4	0,22	32,6				type A
typ B	133	320	246	7,8	18,3	13,9				type B
typ C	287	224	243	16,9	12,8	13,8				type C
Różyczka	23	47	22	1,4	2,7	1,2				Rubella
AIDS	2	10	1	0,12	0,57	0,1				AIDS
Salmonellozy	686	399	719	40,4	22,8	40,7				Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	1	1	4	0,06	0,06	0,2				Shigellosis

Źródło: dane Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie.

Source: data of Epidemical and Sanitary Centre in Warsaw.

TABL. 10 (141). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA (dok.)
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS (cont.)

CHOROBY	2010	2016	2017	2010	2016	2017	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			na 100 tys. ludności per 100 thous. population			
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	46	32	10	2,7	1,8	0,6	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^a	602	1665	760	150,8	284,1	180,5	Acute diarrhoea in children under 2 years ^a
Szkarlatyna (płonica)	928	1703	1793	54,7	97,4	101,6	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	22	39	25	1,3	2,2	1,4	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	68	38	29	4,0	2,2	1,6	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	22	4	2	1,3	0,23	0,1	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	74	75	60	4,3	4,3	3,4	Mumps
Włośnica	1	-	-	0,06	x	0,0	Trichinellosis
Grypa	60	296	147	3,5	16,9	8,3	Influenza
Szczepieni przeciw wścieklźnie	161	146	185	9,4	8,3	10,5	Rabies vaccinations

a Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

Ź r ó d ł o: dane Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie.

a Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.

S o u r c e: data of Epidemical and Sanitary Centre in Warsaw.

TABL. 11 (142). ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE

Stan w dniu 31 XII

NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUB

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Żłobki	42	219	238	275	Nurseries
Oddziały żłobkowe	-	-	11	13	Nursery wards
Kluby dziecięce	x	31	26	34	Children's clubs
Miejsca:					Places:
w żłobkach	3379	8653	9410	10926	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	406	348	498	in children's clubs
Dzieci:					Children:
w żłobkach	3174	8205	9016	10365	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	333	347	429	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year):
w żłobkach	6343	12908	14057	15916	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	499	480	564	in children's clubs

a Miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi.

U w a g a. Od 2011 r. żłobki przestały być zakładami opieki zdrowotnej i oprócz nich wprowadzono nowe placówki sprawnie opiekujące nad dziećmi do lat 3, patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 202.

a Places and children including nursery wards.

N o t e. Since 2011 nurseries ceased to be health care institutions. There have been introduced additional new types of organizational units providing care for children up to the age of 3, see general notes, item 10 on page 202.

TABL.15 (146). **WSPIERANIE RODZINY W 2017 R.**
FAMILY SUPPORT IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze ^a :		Child-raising benefit ^a :
przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie	100527	average monthly numer of families receiving benefit
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie	129364	average monthly numer of children to which families receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	789820,5	benefit payments in thous. zł
Dodatek wychowawczy ^a :		Child-rising supplement ^a :
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	1250	average monthly numer of children to which foster families and foster homes receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	7255	benefit payments in thous. zł
Dodatek do zryczałtowanej kwoty ^a :		Lump sum supplement ^a :
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	26	average monthly number of children for which family care and education centres receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	151	benefit payments in thous. zł
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	16087	Families with Large Family Card
a W ramach programu "Rodzina 500+". a Within the "Family 500+" programme.		

TABL. 16 (147). **DOMY I ZAKŁADY POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
Stan w dniu 31 XII
SOCIAL WELFARE HOMES AND FACILITIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	PLACÓWKI (bez filii) CENTRES (excluding branches)				
OGÓŁEM^b	51	52	48	51	TOTAL^b
domy dla:					homes for:
Osób w podeszłym wieku	22	17	14	14	Aged persons
Osób przewlekle somatycznie chorych	9	10	9	9	Chronically ill with somatic disorders
Osób przewlekle psychicznie chorych ^c	1	1	1	1	Chronically mentally ill ^c
Dorostych niepełnosprawnych intelektualnie	1	3	4	4	Adults mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	2	3	3	3	Children and youth mentally retarded
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	1	-	2	2	Mothers with dependent children and pregnant women
Osób bezdomnych	14	17	16	18	Homeless
Innych osób	1	3	2	3	Other persons

a Bez zakładów opieki zdrowotnej typu opiekuńczo-leczniczego. b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. c łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

a Excluding chronic medical care homes. b In further division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few groups of residents. c Including community self-help homes for persons with mental disorders.

TABL. 16 (147). **DOMY I ZAKŁADY POMOCY SPOŁECZNEJ^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
SOCIAL WELFARE HOMES AND FACILITIES^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	MIEJSCA (łącznie z filiami)		PLACES (including branches)		
O G Ó Ł E M	3851	3726^d	3757^d	4027^d	TOTAL
w domach dla:					in homes for:
Osób w podeszłym wieku	1208	873	770	741	Aged persons
Osób przewlekle somatycznie chorych	841	919	922	923	Chronically ill with somatic disorders
Osób przewlekle psychicznie chorych ^c	200	200	200	200	Chronically mentally ill ^c
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	28	30	30	29	Adults mentally retarded
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	237	71	70	70	Children and youth mentally retarded
Matkę z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	26	–	151	155	Mothers with dependent children and pregnant women
Osób bezdomnych	1297	1321	1303	1535	Homeless
Innych osób	14	91	51	111	Other persons

a Bez zakładów opieki zdrowotnej typu opiekuńczo-leczniczego. c łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. d W dalszym podziale w placówkach typu domy pomocy społecznej nie uwzględniono: w 2015 r. 221 miejsc, w 2016 r. 260 miejsc, w 2017 r. 263 miejsca.

a Excluding chronic medical care homes. c Including community self-help homes for persons with mental disorders. d In further division facilities such as social assistance homes did not include: 221 places in 2015, 260 places in 2016, and 263 places in 2017.

TABL. 17 (148). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający Beneficiaries	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2015	38436	113875,7	TOTAL
	2016	36100	118926,8	
	2017	33083	123199,7	
Pomoc pieniężna	2015	22702	78387,6	Monetary assistance
	2016	21280	81510,2	
	2017	20441	79191,0	
w tym zasiłki:				of which benefits:
stałe	2015	8345	37850,2	permanent
	2016	8179	41993,2	
	2017	8018	41167,1	
okresowe	2015	4385	8418,7	temporary
	2016	4018	7915,7	
	2017	3875	6326,2	
celowe	2015	19826	30663,7	appropriated
	2016	18863	30318,5	
	2017	18447	30562,3	
w tym specjalne zasiłki celowe	2015	6718	5325,4	of which special appropriated benefits
	2016	5694	5080,3	
	2017	5901	6069,0	
pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	2015	46	151,6	assistance to reach self-dependence and to continue education
	2016	53	195,8	
	2017	60	231,9	

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 204.

Ź r ó d ł o: dane Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

a See general notes, item 8 on page 204.

S o u r c e: data of the Mazovian Voivodship Office.

TABL. 17 (148). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a (dok.)
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający Beneficiaries	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits gran- ted in thous. zł	SPECIFICATION
Pomoc niepieniężna	2015	21475	35488,1	Non-monetary assistance
	2016	20282	37416,6	
	2017	17893	44008,7	
w tym:				of which:
specjalistyczne usługi opiekuń- cze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psy- chicznymi	2015	747	1980,2	specialised care services at place of residence for people with mental disorders
	2016	732	2000,7	
	2017	691	2217,7	
posiłek	2015	13913	17439,5	meals
	2016	12956	16791,9	
	2017	10941	16259,8	
usługi opiekuńcze	2015	6632	14468,8	care services
	2016	6720	17042,5	
	2017	6483	23993,7	
sprawienie pogrzebu	2015	483	1543,7	burial
	2016	468	1525,8	
	2017	453	1478,6	
pomoc w uzyskaniu odpowied- nich warunków mieszkani- owych oraz na zagospodarowa- nie	2015	15	56,0	assistance in gaining adequate housing conditions and for running one's own household
	2016	24	55,6	
	2017	17	58,9	

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 204.

Źródło: dane Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

a See general notes, item 8 on page 204.

Source: data of the Mazovian Voivodship Office.

Uwagi ogólne

General notes

Kultura

Culture

1. **Książka** jest to wydawnictwo zwarte o objętości powyżej 48 stron, **broszura** – o objętości od 5 do 48 stron. Wydawnictwa te zaliczane są do wydawnictw nieperiodycznych.

2. Gazety i czasopisma są to wydawnictwa periodyczne. **Gazety** (periodyki informacji ogólnej) są to wydawnictwa będące przede wszystkim źródłem informacji o bieżących wydarzeniach krajowych i zagranicznych. **Czasopisma** (inne periodyki) są to wydawnictwa omawiające problemowo zagadnienia społeczne, polityczne i gospodarcze, specjalistyczne – fachowe i naukowe, a także wydawnictwa urzędowe.

3. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) – to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

4. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

5. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**; dane dotyczą Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego,
- działalność **rozrywkową estradową**.

1. **A book** is understood as a publication containing more than 48 pages, while **a pamphlet** contains from 5 to 48 pages. These publications are considered to be non-periodic publications.

2. Newspapers and magazines are periodic publications. **Newspapers** (general information periodicals) are publications being primarily a source of information regarding current domestic and foreign events. **Magazines** (other periodicals) are publications addressing social, political and economic, specialized and scientific issues as well as government publications.

3. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute **the collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

4. Information concerning **art galleries** includes entities in which exhibiting is the basic type of activity.

5. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, distinguished in terms of their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances,
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,
- the performing activity of **song and dance ensembles**; data include the Representative Artistic Ensemble of the Polish Army,
- **entertainment** activities.

6. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: **minipleksy** — posiadające od 3 do 7 sal i **multipleksy** — posiadające 8 sal i więcej.

Turystyka

1. **Termin turystyka** — zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r., oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu (służbowym lub osobistym, w tym wypoczynkowym) innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (od 2011 r. posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych; do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościńce),
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne).

3. Dane o **miejscach noclegowych** wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Począwszy od danych za 2016 r. w statystyce dotyczącej turystycznej bazy noclegowej wprowadzono metodologię imputacji danych dla jednostek zobowiązanych do złożenia sprawozdania na formularzu KT-1, które odmówiły udziału w badaniu. Jednak w celu zachowania porównywalności szeregów czasowych w tabl. 10 i 11 dane za 2016 r. zaprezentowano w dwóch ujęciach — w liczniku bez uwzględnienia imputacji, a w mianowniku z imputacją danych dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish **miniplexes** — equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** — equipped with 8 screens and more.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose (business or personal purpose, including leisure) other than to be employed by a resident entity in the place visited.

2. **Tourist accommodation facilities** include tourist accommodation establishments, i.e. hotels and similar establishments and other facilities (since 2011 with 10 and more bed places; until 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings

Within:

- hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns),
- other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).

3. Data on **number of beds** are presented as of 31 VII; these data concern all-year-round and seasonal places. Places in temporarily inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Starting with 2016, the data on tourist accommodation establishments has been imputed for the units obliged to report on the KT-1 form but which have refused to participate in the survey. However in order to preserve the comparability of time series, in tables 10 and 11 data for 2016 presented in two ways — in the counter without imputation, in denominator with data imputation for units which refused to participate in the survey.

5. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

5. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Informacje o klubach sportowych, uczniowskich klubach sportowych (UKS) i klubach wyznaniowych opracowane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

2. W kategoriach ćwiczących, trenerów i instruktorów sportowych według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 14) jedna osoba może być wykazana wielokrotnie, jeżeli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku, osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

3. W statystyce obiektów sportowych przyjęto następujące rozwiązania:

- boiska znajdujące się w płycie głównej stadionu nie są wykazywane ponownie jako boiska do gier wielkich,
- boiska, na których można przeprowadzić kilka różnych gier (np. koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną) wykazywane są raz, jako boiska uniwersalne-wielozadaniowe,
- boiska kryte, znajdujące się w halach sportowych lub salach gimnastycznych nie są wykazywane oddzielnie, lecz traktowane jako hale sportowe lub sale gimnastyczne w zależności od typu obiektu, w którym się znajdują.

Sport

1. Information regarding sports clubs, student sports clubs (UKS) and religious sports clubs has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

2. In the category of persons practising sports, coaches and sports instructors according to sports fields and kinds of sports in sports clubs (table 14) one person may be indicated more than once, depending upon the number of sports practised or taught.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual sports.

3. In the statistics of sports facilities, the following solutions were adopted:

- sports fields located on the main surface of the stadium are not recognized again as sports fields for big games,
- sports fields on which several different games can be played (e.g. basketball, volleyball, handball) are recognized once as universal and multi-purpose sports fields,
- indoor sports fields located in sports halls or gyms are not recognized separately but treated as sports halls or gyms, depending on the type of facility where they are located.

Kultura Culture

TABL. 1 (149). **KSIĄŻKI I BROSZURY WYDANE^a**
BOOKS AND PAMPHLETS PUBLISHED^a

TYTUŁY TITLES	2010	2015	2016	2017
O G Ó Ł E M	10768	11846	12110	12940
TOTAL				
Wydawnictwa naukowe	3526	3121	3237	2963
Scientific publications				
Podręczniki dla szkół wyższych	703	325	328	529
University text-books				
Wydawnictwa zawodowe	750	1134	1123	1144
Professional publications				
Wydawnictwa popularne	2366	2719	2962	3485
Popular science				
Podręczniki szkolne	986	810	793	592
School text-books				
Literatura piękna	2437	3737	3667	4227
Belles-lettres				
w tym dla dzieci i młodzieży	521	797	1006	1215
of which for children and youth				

^a Według miejsca wydania.

Ź r ó d ł o: dane Biblioteki Narodowej.

^a According to published place.

S o u r c e: data of National Library.

TABL. 2 (150). **TYTUŁY GAZET I CZASOPISM WYDANYCH^a**
TITLES OF NEWSPAPERS AND MAGAZINES PUBLISHED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2427	2079	2038	2077	TOTAL
Gazety (periodyki) informacji ogólnej ukazujące się:	11	11	11	11	Newspapers (general information periodicals)
6 – 4 razy w tygodniu	9	11	11	10	published as specified: 6 – 4 times a week
3 – 2 razy w tygodniu	1	–	–	1	3 – 2 times a week
1 raz w tygodniu i rzadziej	1	–	–	–	once a week and fewer
Czasopisma (inne periodyki)	2416	2068	2027	2066	Magazines (other periodicals)
ukazujące się:					published as specified:
6 – 1 razy w tygodniu	74	57	62	59	6 – 1 times a week
3 – 2 razy w miesiącu	73	63	59	50	3 – 2 times a month
1 raz:					once:
w miesiącu	777	633	638	642	monthly
na 2 miesiące	298	238	224	220	bi-monthly
na kwartał	603	590	586	568	quarterly
w półroczu	122	89	100	92	half-yearly
w roku	205	148	122	185	yearly
nieregularnie	264	250	236	250	irregularly

^a Według miejsca wydania.

Ź r ó d ł o: dane Biblioteki Narodowej.

^a According to published place.

S o u r c e: data of National Library.

TABL. 3 (151). PLACÓWKI BIBLIOTECZNE
LIBRARY ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
Placówki biblioteczne (stan w dniu 31 XII) Library establishments (as of 31 XII)	256	264	265	267
biblioteki (łącznie z filiami) libraries (with branches)	192	201	201	203
w tym filie biblioteczne of which branches	173	182	182	184
w tym dla dzieci of which for children	50	52	52	53
punkty biblioteczne library service points	64	63	64	64
Liczba ludności na 1 placówkę biblio- teczną Number of population per 1 library es- tablishment	6641	6607	6619	6609
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII): Collection (as of 31 XII):				
w tys. woluminów in thous. volumes	6174	6539	6608	6632
na 1000 ludności w woluminach per 1000 population in volumes	3632	3749	3767	3758
na 1 czytelnika w woluminach per borrower in volumes	13,4	14,9	15,4*	15,4
Czytelnicy ^a w tys. Borrowers ^a in thous.	459	440	430	430
Wypożyczenia księgozbioru ^{ab} : Loans in thous. of volumes ^{ab} :				
w tys. woluminów in thous. volumes	6310	6225	6181	6090
na 1000 ludności w woluminach per 1000 population in volumes	3719	3579	3534	3464

a łącznie z punktami bibliotecznymi. b W 2010 r. bez wypożyczeń międzybibliotecznych.
a Including library service points. b In 2010 excluding interlibrary lending.

TABL. 4 (152). MUZEA
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	61	71	70	66	Museums with branches (as of 31 XII)
w tym przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich:					of which adapted for people moving on wheelchairs:
wejście do budynku	23	41	42	43	entrance
udogodnienia wewnątrz budynku	19	29	30	38	inside a building
Muzealia (stan w dniu 31 XII)	2604315	2768484	2841039	3047128	Museum exhibits (as of 31 XII)
Wystawy czasowe	383	454	520	472	Temporary exhibitions
własne ^a	278	338	412	288	own ^a
obce ^b	105	116	108	69	domestic and external ^b
współorganizowane	115	co-organized
Zwiedzający	3886571	8558421	9563616	10020798	Visitors
w tym młodzież szkolna ^c	573520	766233	735670	637746	of which primary and secondary school students ^c

a W kraju. b Krajowe i z zagranicy. c Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.
a Domestic. b Domestic and foreign. c Visiting museums in organized groups.

TABL. 5 (153). MUZEA WEDŁUG RODZAJÓW
MUSEUMS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea ^a (stan w dniu 31 XII) Museums ^a (as of 31 XII)	Wystawy czasowe ^b Temporary exhibitions ^b	Zwiedzający muzea Museum visitors		SPECIFICATION	
			ogółem total	w tym młodzież szkolna ^c of which primary and secondary school students ^c		
OGÓŁEM	2015 2016 2017	71 70 66	454 520 472	8558421 9563616 10020798	766233 735670 637746	TOTAL
Artystyczne	2015 2016 2017	11 12 11	104 150 108	2892581 2883240 3738109	175603 185154 189338	Art
Archeologiczne	2015 2016 2017	1 1 1	7 4 6	32860 33629 35146	24236 24875 23500	Archaeological
Etnograficzne	2015 2016 2017	2 1 1	30 30 18	92000 145872 110119	47000 - 12562	Ethnographic
Historyczne	2015 2016 2017	23 23 22	164 194 172	2253745 2516859 2234387	347785 316229 214833	Historical
Biograficzne	2015 2016 2017	5 4 7	8 4 26	107176 120017 140285	8151 21033 18284	Biographical
Literackie	2015 2016 2017	2 2 1	6 9 6	16399 16197 12906	3225 8668 7771	Literary
Martyrologiczne	2015 2016 2017	1 1 2	6 12 12	25232 36005 97403	5290 6904 31566	Martyrological
Przyrodnicze	2015 2016 2017	1 1 -	- - -	24156 21358 -	4878 3340 -	Natural history
Geologiczne	2015 2016 2017	3 3 3	31 35 47	29012 30319 38331	8464 10150 12382	Geological

a łącznie z oddziałami muzealnymi. b Wystawy własne i obce (krajowe i z zagranicy); w 2017 r. łącznie z wystawami współorganizowanymi. c Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a Including museum sections. b Domestic own and external exhibitions (from other places in the country and from abroad). c Visiting museums in organized groups.

TABL. 5 (153). **MUZEA WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**
MUSEUMS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea ^a (stan w dniu 31 XII) Museums ^a (as of 31 XII)	Wystawy czasowe ^b Temporary exhibitions ^b	Zwiedzający muzea Museum visitors		SPECIFICATION	
			ogółem total	w tym młodzież szkolna ^c of which primary and secondary school students ^c		
Techniki i nauki	2015	9	26	219667	45068	Technical and science
	2016	8	34	169317	34028	
	2017	4	10	91408	9362	
Militarne	2015	3	18	361136	13993	Military
	2016	6	10	377656	21056	
	2017	7	24	128794	15359	
Interdyscyplinarne	2015	2	23	2434802	62156	Interdisciplinary
	2016	2	17	3132245	80089	
	2017	3	15	3319027	84248	
Inne	2015	8 ^d	31	69655	20384	Others
	2016	6 ^d	21	80902	24144	
	2017	4	28	74883	18541	

a łącznie z oddziałami muzealnymi. b Wystawy własne i obce (krajowe i z zagranicy); w 2017 r. łącznie z wystawami współorganizowanymi. c Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach. d łącznie z muzeum wewnątrz.

a Including museum sections. b Domestic own and external exhibitions (from other places in the country and from abroad) excluding exhibitions organized abroad. c Visiting museums in organized groups. d Including interior museum.

TABL. 6 (154). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Galerie (stan w dniu 31 XI).....	50	42	45	46	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	601	458	490	460	Exhibitions ^a
Ekspozycje ^a	734	470	504	471	Expositions ^a
Zwiedzający.....	949015	950785	911525	845571	Visitors

a W kraju.
a In Poland.

TABL. 7 (155). **ZWIEDZAJĄCY INSTYTUCJE PARAMUZEALNE**
VISITORS TO PARA-MUSEUM INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
	w tysiącach		in thousands	
Ogród Botaniczny ^a	177,3	146,9	167,8	164,5
Botanical Garden ^a				
Ogród Zoologiczny	687,2	682,8	759,5	787,0
Zoological Garden				
Centrum Nauki Kopernik	1045,8	1094,5	1026,2
Copernicus Science Centre				

a łącznie z ogrodem w Powsinie.
a Including garden in Powsin.

TABL. 8 (156). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
Kina (stan w dniu 31 XII)	24	25	31	28
Cinemas (as of 31 XII)				
w tym przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich: of which adapted for people moving on wheelchairs:				
wejście do budynku	19	19	21	21
entrance				
udogodnienia wewnątrz budynku	17	16	19	19
inside a building				
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	29956	28885	30339	31671
Seats (as of 31 XII)				
Seanse w tys.	245,5	228,8	233,9	243,0
Screenings in thous.				
Widzowie: Audience:				
w tysiącach	6544,6	6695,2	7495,9	7848,6
in thousands				
na 1 miejsce	218	232	247	248
per 1 seat				
na 1000 ludności	3858	3849	4286	4464
per 1000 population				

TABL. 9 (157). **TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE^a**
THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS^a

TEATRY INSTYTUCJE MUZYCZNE THEATRES MUSIC INSTITUTIONS	Instytucje Institutions	W tym z własnym zespołem artystycznym In this with his own artistic team	Miejsca na widowni w stałej sali Seats in fixed halls	Przedstawienia i koncerty Performances and concerts	Widzowie i słuchacze w tys. Audience in thous.	
						stan w dniu 31 XII as of 31 XII
OGÓŁEM	2010	36	.	15553	10704	2680,4
TOTAL	2015	39	29	15760	12411	3253,2
	2016	40	31	16391	12820	3337,1
	2017	40	31	15942	14125	3629,8
Teatry	2010	25	.	9482	6406	1367,2
Theatres	2015	27	19	9714	7905	1833,4
	2016	29	21	10584	8399	1893,6
	2017	29	21	10085	9449	2186,2
dramatyczne	2010	22	.	8911	5489	1211,8
dramatic	2015	23	15	9103	6874	1690,7
	2016	25	17	9973	7140	1735,9
	2017	25	17	9653	8215	2033,5
lalkowe	2010	3	.	571	917	155,4
puppet	2015	4	4	611	1031	142,7
	2016	4	4	611	1259	157,7
	2017	4	4	432	1234	152,7

a Według siedziby.
a By the seat.

TABL. 9 (157). **TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE^a (dok.)**
THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS^a (cont.)

TEATRY INSTYTUCJE MUZYCZNE THEATRES MUSIC INSTITUTIONS	Instytucje Institutions	W tym z własnym zespołem artystycznym In this with his own artistic team	Miejsca na widowni w stałej sali Seats in fixed halls	Przedstawienia i koncerty Performances and concerts	Widzowie i słuchacze w tys. Audience in thous.	
						stan w dniu 31 XII as of 31 XII
Teatry muzyczne Music theatres	2010	7	.	4424	1416	683,0
	2015	8	6	4399	1624	676,5
	2016	7	6	4410	1627	692,5
	2017	7	6	4460	1840	705,8
opery operas	2010	2	.	2435	241	222,4
	2015	2	2	2429	350	239,4
	2016	2	2	2429	337	219,7
	2017	2	2	2429	444	266,3
operetki operettas	2010	5	.	1989	1175	460,6
	2015	6	4	1970	1274	437,1
	2016	5	4	1981	1290	472,8
	2017	5	4	2031	1396	439,5
Filharmonie Philharmonic halls	2010	1	.	1397	2521	458,8
	2015	1	1	1397	2513	556,1
	2016	1	1	1397	2463	553,3
	2017	1	1	1397	2513	570,1
Orkiestry (symfoniczne i kameralne) i chóry Symphonic and chamber orchestras and choirs	2010	2	.	250	284	76,5
	2015	2	2	250	141	67,9
	2016	2	2	-	75	77,3
	2017	2	2	-	68	61,8
Zespoły pieśni i tańca Song and dance ensembles	2010	1	.	-	219	128,4
	2015	1	1	-	228	119,3
	2016	1	1	-	256	120,4
	2017	1	1	-	255	106,0

a Według siedziby.
a By the seat.

Turystyka Tourism

TABL. 10 (158). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI** ^a
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS ^a

LATA YEARS OBIEKTY FACILITIES	Obiekty Facilities	Miejsca noclegowe Number of beds		Korzystający z noclegów w tys. Tourists accom- modated in thous.	Udzielone noclegi w tys. Nights spent (overnight stay) in thous.	
		stan w dniu 31 VII as of 31 VII				
OGÓŁEM	2010	117	23858	2359,2	4021,1	
	TOTAL	2015	124	26651	3011,2	5161,2
	2016	132	27231	3194,1	5426,6	
	2017	148	28762	3315,5	5655,4	
w tym: of which:						
Hotele	2010	62	18778	2066,9	3324,8	
	Hotels	2015	73	22281	2699,7	4494,2
	2016	79	22920	2883,2	4830,9	
	2017	85	23820	2975,9	4983,4	
Inne obiekty hotelowe	2010	22	1641	92,4	177,9	
	Other hotel facilities	2015	19	1449	104,8	196,9
	2016	20	1538	114,6	213,3	
	2017	21	1588	117,7	219,0	
Schroniska młodzieżowe ^b	2010	3	232	35,2	60,5	
	Youth hostels ^b	2015	4	384	30,7	55,4
	2016	4	384	31,8	56,4	
	2017	4	384	31,8	56,4	
Ośrodki szkoleniowo-wypo- czynkowe	2010	4	760	48,8	133,4	
	Training-recreational centres	2015	3	394	15,4	38,2
	2016	4	420	18,4	45,4	
	2017	4	420	18,4	45,4	
Hostele	2010	4	406	39,9	60,1	
	Hostels	2015	10	983	123,5	262,1
	2016	11	956	114,4	204,6	
	2017	12	1043	124,8	223,1	
Pozostałe obiekty	2010	16	1683	62,5	233,3	
	Other facilities	2015	10	978	28,3	102,2
	2016	8	797	20,4	55,8	
	2017	14	1241	34,1	104,4	
		15	1330	34,3	134,7	

^a W 2016 r. dane prezentuje się w dwóch ujęciach – w liczniku bez uwzględnienia imputacji, w mianowniku z imputacją danych dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 4 na str. 218. ^b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

^a In 2016, the data is presented in two ways – in the counter without imputation, in denominator with data imputation for units which refused to participate in the survey. See general notes, item 2 and 4 page 218. ^b Including school youth hostels.

TABL. 11 (159). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z WYBRANYCH OBIEKTÓW BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
 FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN SELECTED TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

LATA YEARS OBIEKTY FACILITIES		Korzystający z noclegów Tourists accommodated	Udzielone noclegi Nights spent (overnight stay)
Hotele	2010	791930	1424726
Hotels	2015	1083083	2004682
	2016	1175754	2173975
		1206840	2232047
	2017	1230183	2299372
Inne obiekty hotelowe	2010	10006	18316
Other hotel facilities	2015	13289	31737
	2016	16232	35730
		16649	36681
	2017	22743	49228
Schroniska młodzieżowe ^b	2010	3306	7079
Youth hostels ^b	2015	2155	7004
	2016	2314	7047
		2314	7047
	2017	1820	6976
Hostele	2010	20979	35192
Hostels	2015	55317	100059
	2016	53980	90267
		58868	98448
	2017	79536	164309
Pozostałe obiekty	2010	5842	13352
Other facilities	2015	1950	8443
	2016	1608	6903
		2380	10361
	2017	3279	28531

a W 2016 r. dane prezentuje się w dwóch ujęciach – w liczniku bez uwzględnienia imputacji, w mianowniku z imputacją danych dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 218. b Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

a In 2016, the data is presented in two ways – in the counter without imputation, in denominator with data imputation for units which refused to participate in the survey. See general notes, item 4 page 218. b Including school youth hostels.

TABL. 12 (160). **WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI^a**
 OCCUPANCY IN TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	stopień wykorzystania miejsc noclegowych occupancy rate of bed places				stopień wykorzystania pokoi occupancy rate of rooms				
Obiekty hotelowe	47,0	55,6	56,0	58,0	59,1	68,7	69,3	72,4	Hotels and similar facilities
w tym hotele	48,4	56,9	58,0	59,2	60,8	70,7	72,3	74,7	of which hotels
Pozostałe obiekty	47,7	46,0	39,1	46,0	x	x	x	x	Other facilities

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 219.
 a See general notes, item 5 on page 219.

Sport Sport

TABL. 13 (161). **KLUBY SPORTOWE**

Stan w dniu 31 XII
SPORTS CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2012	2014	2016	SPECIFICATION
Jednostki organizacyjne	228	253	275	332	Organizational entities
Członkowie	30664	33901	42643	55343	Members
Sekcje sportowe	498	500	547	596	Sports sections
Ćwiczący w klubach	29404	31841	39420	51190	Persons practising sports
mężczyźni	20667	22870	26542	36081	males
kobiety	8737	8971	12878	15109	females
w tym do lat 18	19315	21498	26781	34829	of which up to 18
Trenerzy	652	731	831	1204	Coaches
Instruktorzy sportowi	746	731	961	926	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	267	229	213	200	Other persons teaching sports disciplines

TABL. 14 (162). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH W 2016 R.**

Stan w dniu 31 XII
SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORT IN SPORTS CLUBS IN 2016
As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sections	Ćwiczący w sekcjach Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS AND KINDS OF SPORT
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka sportowa	7	516	430	492	17	9	Sports acrobatics
Badminton	8	348	159	243	6	16	Badminton
Boks	12	480	73	273	17	18	Boxing
Brydż sportowy	4	71	17	37	1	2	Bridge
Gimnastyka artystyczna	8	1074	1074	1037	20	19	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	9	473	295	464	15	6	Artistic gymnastics
Jeździectwo ^a	7	129	75	34	5	10	Equestrian sport ^a
Judo	32	4656	1153	4472	62	59	Judo
Kajakarstwo klasyczne	3	86	13	73	3	2	Classic canoeing
Karate tradycyjne ^a	11	1137	433	992	6	23	Traditional karate ^a
Kolarstwo ^a	8	84	9	17	4	5	Cycling ^a
Koszykówka	30	2200	473	1616	67	24	Basketball
Lekkoatletyka	30	1791	889	1442	74	35	Athletics
Łucznicтво	3	114	47	72	6	2	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	5	531	391	459	5	47	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie	2	191	104	179	5	2	Speed skating
Narciarstwo alpejskie	4	121	49	94	1	14	Alpine skiing
Orientacja sportowa	5	242	95	133	4	10	Orientation race
Piłka nożna	73	11844	421	10494	439	96	Football

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).
a Field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 14 (162). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH W 2016 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED FIELDS AND KINDS OF SPORT IN SPORTS CLUBS IN 2016 (cont.)

As of 31 XII

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sections	Cwiczący w sekcjach Persons practising sports			Trenerzy Coaches	In- strukto- rzy sportowi Sports instruc- tors	FIELDS AND KINDS OF SPORT
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i junio- rki juniors			
Piłka ręczna	16	1137	445	679	36	10	Handball
Piłka siatkowa	40	2779	1427	2324	79	60	Volleyball
Pływanie	35	2522	1131	2312	73	44	Swimming
Podnoszenie ciężarów	3	124	48	91	4	6	Weight lifting
Rugby	4	257	39	108	8	9	Rugby
Snowboard	3	68	24	67	2	2	Snowboard
Sport motorowy ^a	7	368	33	57	9	28	Motorsport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	11	6932	581	228	14	77	Sport shooting ^a
Sumo	3	370	86	323	2	7	Sumo
Szachy	10	584	174	482	4	15	Chess
Szermierka	7	693	267	516	19	12	Fencing
Taekwon-do ^a	5	708	283	646	10	16	Taekwon-do ^a
Taniec sportowy	9	1050	871	756	8	27	Dance sport
Tenis	20	1833	720	1148	46	37	Tennis
Tenis stołowy	16	375	61	269	8	19	Table tennis
Trójbój siłowy	4	51	5	7	2	2	Strength triathlon
Wioślarstwo	5	255	93	150	8	6	Rowing
Zapasy styl klasyczny	7	432	89	390	12	6	Greco-Roman wrestling
Żeglarstwo (regatowe)	12	454	139	230	12	22	Sailing

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a Field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 15 (163). **WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE ^a**SELECTED SPORTS FACILITIES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2014		SPECIFICATION
	ogółem total		w tym dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych of which adapted for the disabled		
			ćwiczących persons practising sports	widzów viewers	
Stadiony ogółem ^b	19	20	12	10	Stadiums total ^b
w tym:					of which:
piłkarskie	10	7	4	3	football
lekkoatletyczne	4	3	3	3	athletic
wielofunkcyjne	5	9	5	4	multipurpose
Boiska do gier wielkich	37	47	26	27	Fields for big games
w tym piłkarskie	35	46	25	26	of which football

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami nie spełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni.

a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not meeting the requirement for stadiums, e.g. the seating.

TABL. 15 (163). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE ^a (dok.)SELECTED SPORTS FACILITIES ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2014		SPECIFICATION
	ogółem total		w tym dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych of which adapted for the disabled		
			ćwiczących persons practising sports	widzów viewers	
Boiska do gier małych	50	39	18	15	Fields for small games
w tym:					of which:
koszykówki	20	19	8	5	basketball
piłki ręcznej	2	2	2	2	handball
piłki siatkowej ^c	28	18	8	8	volleyball ^c
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	25	31	18	16	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	100	116	45	21	Tennis courts
Hale sportowe o wymiarach 36 m x 19 m i większe	36	35	26	18	Sports halls measuring 36 m x 19 m and larger
Sale gimnastyczne ^d	58	61	34	4	Gyms ^d
Pływalnie	60	49	34	25	Swimming pools
kryte	47	41	33	25	indoor
otwarte	13	8	1	-	outdoor
Lodowiska sztuczne mrożone ..	10	17	7	4	Artificial ice rinks
Strzelnice	4	3	2	1	Shooting range
Skateparki	3	12	2	2	Skateparks

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami nie spełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni. c Łącznie z boiskami do piłki siatkowej plażowej. d Łącznie z salami pomocniczymi.

a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not meeting the requirement for stadiums, e.g. the seating. c Including beach volleyball fields. d Including auxiliary gym.

Uwagi ogólne

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowanych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- **badania stosowane** (w tym badania przemysłowe), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce. Prowadzone są w celu opracowywania nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzania znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów i usług. Badania te uwzględniają tworzenie elementów składowych systemów złożonych, budowę prototypów w środowisku laboratoryjnym lub w środowisku symulującym istniejące systemy;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmierzonych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane z zakresu działalności badawczej i rozwojowej prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)** oraz w układzie **sektorów instytucjonalnych**.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują:

General notes

Research and development experimental (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Research and development experimental (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;
- **applied research** (of which industrial research), i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice. It is conducted to develop new products, processes and services or to bring about a significant improvement in existing products, processes and services. This type of research comprises the creation of components of complex systems, construction of prototypes in laboratory environment or in environment simulating existing systems;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development are presented in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)** and by **institutional sectors**.

1. Information regarding research and development covers:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1869, z późn. zm.),
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1158),
 - c) szkoły wyższe,
 - d) pozostałe, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
 - 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą prace badawczo-rozwojowe.
 2. Do **pracujących** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:
 - 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
 - a) pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych w jednostkach wyspecjalizowanych badawczo oraz uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
 - b) pracowników naukowych i innych pracujących w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawcze i rozwojowe;
 - 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** – pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
 - 3) w kategorii **pozostały personel** – pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczych i rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.
 3. Dane o **pracujących** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R; podane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (tabl. 2) i w tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 1).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (ECP) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność badawczo-rozwojową. Jeden ekwiwalent pełnego
- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or their direct support; they include:
 - a) scientific institutes of the Polish Academy of Sciences, operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 IV 2010 (unified text: Journal of Laws 2017 item 1869, with later amendments),
 - b) research institutes operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 IV 2010 (unified text: Journal of Laws 2017 item 1158),
 - c) higher education institutions,
 - d) others, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development” or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;
 - 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity conduct research and development.
 2. **Employed persons** in R&D include:
 - 1) researchers (RSE):
 - a) researchers, academics, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in dedicated research units and students of doctoral studies conducting R&D,
 - b) researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D;
 - 2) **technicians and equivalent staff** are persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks, normally under the supervision of researchers;
 - 3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.
 3. Data on **employed persons** cover personnel directly engaged in R&D; data are presented in two approaches, i.e. in persons (table 2) and full-time equivalents (table 1).

Full-time equivalents (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually employed in research and development. One FTE equals one person year spent exclusively on R&D.

czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

Dane o **pracujących — personelu wewnętrznym** (w osobach i w tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy) obejmują pracujących w danej jednostce w ramach etatowego i pozaetatowego czasu pracy.

Osoby niezatrudnione w danej jednostce, a wykonujące na jej rzecz prace B+R w ramach umów cywilnoprawnych lub nieodpłatnie (na zasadzie wolontariatu), zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują:

- **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania; do nakładów wewnętrznych zalicza się nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane, przemysłowe i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne;
- **nakłady zewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych. Od 2016 r. zawierają także m.in. nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne oraz oprogramowanie komputerowe wykorzystywane w działalności B+R przez okres dłuższy niż 1 rok, które do 2015 r. zaliczono do nakładów bieżących.

5. W działalności badawczej i rozwojowej, zgodnie z Klasyfikacją Dziedzin Nauki i Techniki OECD, wyodrębnia się sześć podstawowych dziedzin nauk: przyrodnicze, inżynieryjne i techniczne, medyczne i nauki o zdrowiu, rolnicze i weterynaryjne, społeczne oraz humanistyczne łącznie ze sztuką.

6. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową (tabl. 5) prezentuje się w układzie **sektorów instytucjonalnych**, według kryteriów zbieżnych ze stosowanymi w systemie rachunków narodowych. Dodatkowo wyodrębniono sektor szkolnictwa wyższego. Sektory instytucjonalne występują zarówno jako **sektory wykonawcze**, obejmujące krajowe grupy podmiotów, prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe, wydatkujące środki na tę działalność, jak i **sektory finansujące**, z których środki te pochodzą. Wyróżnia się następujące sektory:

1) **sektor rządowy** — podmioty sektora instytucji rządowych i samorządowych w systemie rachunków narodowych z wyłączeniem publicznych szkół wyższych;

Data on **employed persons — internal personnel** (in persons and full-time equivalents) covered persons employed in a given entity under employment contracts and civil law contracts.

Persons not employed in a given entity but performing R&D for it under civil law contracts or without remuneration (voluntary work) were included in **external personnel**.

4. Expenditures on research and development include:

- **internal expenditures**, including the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing; internal expenditures include current expenditures borne on basic research, applied research, industrial research and experimental development as well as capital expenditures;
- **external expenditures**, including the value of research and development works of a given entity purchased from other (national and foreign) entities.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records on fixed assets until completion of the project. Since 2016 they included also, i.a. expenditures on intangible assets and computer software used in the performance of R&B for more than one year, which up to 2015 were included in current expenditures.

5. In research and development, according to the OECD Field of Science and Technology Classification there are six main fields of science: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities including the arts.

6. Data on expenditures on research and development (table 5) are presented in a breakdown by **institutional sectors**, on the basis of criteria coinciding with the ones used in the system of national accounts. Additionally, higher education sector was distinguished. Institutional sectors are distinguished as **performance sectors** covering national groups of entities conducting R&D, spending funds on this activity and **financing sectors** which provide outlays on research and development. The following can be distinguished:

1) **government sector** — entities of general government and local self-government institutions sector in the system of national accounts; excluding public higher education institutions;

- 2) **sektor przedsiębiorstw** — krajowe podmioty gospodarcze, klasyfikowane w systemie rachunków narodowych do sektorów przedsiębiorstw niefinansowych, instytucji finansowych oraz gospodarstw domowych, z wyłączeniem prywatnych szkół wyższych;
- 3) **sektor szkolnictwa wyższego** — krajowe szkoły wyższe: publiczne i prywatne (w tym organizacje wyznaniowych) oraz podległe im instytuty, centra badawcze i kliniki. Od 2016 r. do tego sektora zaliczane są również instytuty PAN oraz instytuty badawcze prowadzące studia doktoranckie
- 4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** — krajowe podmioty klasyfikowane w systemie rachunków narodowych do sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, z wyłączeniem szkół wyższych organizacji wyznaniowych;
- 5) **zagranica** — wyłącznie wśród sektorów finansujących i obejmuje jednostki będące nierezydentami, które dokonują transakcji z jednostkami instytucjonalnymi będącymi rezydentami lub mającymi inne powiązania gospodarcze z rezydentami. Włączone są tu instytucje i organy Unii Europejskiej oraz organizacje międzynarodowe i ponadnarodowe.

7. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyrobów, usług) — **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie — **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw — patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania komputerowego, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

- 2) **business enterprise sector** — national economic entities classified in the system of national accounts into non-financial corporations, financial corporations or households sector; excluding public higher education institutions;
- 3) **higher education sector** — national higher education institutions: public and private (of which of religious organization) and institutes, research centers or clinics supervised by them. Since 2016 this sector has included scientific institutes of the Polish Academy of Sciences and research institutes offering doctoral studies;
- 4) **private non-profit sector** — national entities classified in the system of national accounts into non-profit institutions serving households; excluding higher education institutions of religious organisations;
- 5) **rest of the world** — only distinguished among financing sectors and covers non-resident units carrying out transactions with resident institutional units or units which have other economic connections with residents. European Union institutions and bodies as well as international and transnational organisations are included.

7. **Innovation activity** comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications — **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises — **process innovation** in which this products and processes are novel at least for the enterprise.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights — patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of computer software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machinery, technical equipment, tools, transport equipment, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations

A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

A **significantly improved product** is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

TABL. 1 (164). **PODMIOTY ORAZ PRACUJĄCY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ W 2017 R.**
ENTITIES AND INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Podmioty (stan w dniu 31 XII) Entities (as of 31 XII)	Pracujący Internal personnel				SPECIFICATION
		ogółem total	pracownicy naukowo-badawczy re-searchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel other supporting staff	
OGÓŁEM	962	35764,3	27869,5	5246,6	2648,2	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	245	20181,8	15357,2	2865,4	1959,2	of which R&D dedicated entities
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	35	3484,3	2626,9	469,8	387,6	scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze	60	6582,4	4166,5	1430,7	985,2	research institutes
szkoły wyższe	35	7650,3	6577,3	655,0	418,0	higher education institutions
pozostałe	115	2464,8	1986,5	309,9	168,4	others
Przemysł	201	2017,6	1512,6	244,1	260,9	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	189	1971,9	1470,3	244,1	257,5	of which manufacturing
Budownictwo	15	118,2	105,7	8,5	4,0	Construction
Usługi^b	746	33628,5	26251,2	4994,0	2383,3	Services^b

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 232. b Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G-U).
a See general notes, item 3 on page 232. b Including other kinds of activity (sections G-U).

TABL. 2 (165). **PRACUJĄCY^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					SPECIFICATION
		w wyższym higher		ze stopniem naukowym with scientific degree of		innym others	
		z tytu- łem nauko- wym profe- sora with title of prof- essor	dokto- ra ha- bilito- wa- nego habili- tated doctor ^b (HD)	dok- tora doctor (PhD)	pozo- stałym others		
OGÓŁEM2016 2017	44666 50456	2845 2724	3664 3899	10025 10033	22976 28450	5156 5350	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizo- wane badawczo	29532	2618	3776	9256	11316	2566	of which R&D dedicated enti- ties scientific institutes of the Polish Academy of Sci- ences
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	4346	558	583	1472	1356	377	research institutes
instytuty badawcze	8783	325	420	1743	5071	1224	higher education institutions
szkoły wyższe	13530	1701	2744	5642	2726	717	others
pozostałe	2873	34	29	399	2163	248	
Przemysł	2487	#	#	108	1889	473	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	2427	11	6	98	1841	471	of which manufacturing
Budownictwo	190	#	#	12	149	27	Construction
Usługi^c	47779	2712	3892	9913	26412	4850	Services^c

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 232. c Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
a See general notes, item 3 on page 232. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c Including other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 3 (166). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące) W 2017 R.**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT (current prices) IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Grand total	Nakłady Expenditures		SPECIFICATION		
		bieżące current			inwestycyjne ^b capital expenditures ^b	
		razem total	w tym osobowe of which labour costs		razem total	w tym ma- szyny, urzą- dzenia tech- niczne ^c of which machinery, technical equipment ^c
		w mln zł	in mln zł			
OGÓŁEM	7043,0	5876,1	3236,0	1166,9	658,5	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizo- wane badawczo	3484,3	3150,1	1459,4	334,2	230,9	of which R&D dedicated entities scientific institutes of the Polish Academy of Sci- ences
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	706,9	652,2	354,3	54,7	31,2	research institutes
instytuty badawcze	1077,0	959,0	449,5	118,1	91,6	higher education institu- tions
szkoły wyższe	1119,2	1032,6	371,1	86,7	70,5	others
pozostałe	581,1	506,4	284,6	74,8	37,6	
Przemysł	552,9	400,8	164,4	152,1	118,4	Industry
w tym przetwórstwo przemy- słowe	545,9	398,0	162,3	147,9	114,5	of which manufacturing
Budownictwo	#	17,7	12,4	#	#	Construction
Usługi^d	#	5457,6	3059,2	#	#	Services^d

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 233. c Dotyczy „maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi” oraz „środków transportu”. d Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
a Internal, excluding depreciation of fixed assets. b See general notes, item 4 on page 233. c Concerns “machinery, technical equipment and tools” as well as “transport equipment”. d Including other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 4 (167). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D

DZIEDZINY B+R	2016	2017	FIELDS OF R&D
	w mln zł	in mln zł	
O G O Ł E M	5961,0	7043,0	TOTAL
Nauki przyrodnicze	1447,2	1827,6	Natural sciences
Nauki inżynieryjne i techniczne	2854,5	3505,4	Engineering and technology
Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	648,1	910,5	Medical and health sciences
Nauki rolnicze i weterynaryjne	82,8	103,2	Agricultural and veterinary sciences
Nauki społeczne	743,4	474,6	Social sciences
Nauki humanistyczne i sztuki	184,9	221,8	Humanities and the arts

a Wewnętrzne, w cenach bieżących, bez amortyzacji środków trwałych.
a Internal, in current prices, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (168). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące) W 2017 R.**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SOURCE OF FUNDS (current prices) IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	W mln zł In mln zł	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
O G O Ł E M	7043,0	100,0	TOTAL
sektor:			sector:
Rządowy	3845,3	54,6	Government
Przedsiębiorstw	2482,2	35,2	Business enterprise
Szkolnictwa wyższego	106,0	1,5	Higher education
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	27,2	0,4	Private non-profit
Zagranica	582,3	8,3	Abroad

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 233.
a Internal, excluding depreciation of fixed assets; see general notes, item 6 on page 233.

TABL. 6 (169). **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Badania Research		Prace roz- wojowe Experi- mental de- velopment	SPECIFICATION	
		podsta- wowe basic	stosowane applied			
		w mln zł	in mln zł			
O G O Ł E M	2016 2017	4752,5 5876,1	1644,6 1691,8	822,3 1062,9	2285,6 3121,6	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizo- wane badawczo		3150,1	1572,9	716,2	860,9	of which R&D dedicated enti- ties
instytuty naukowe Polskiej Aka- demii Nauk		652,2	536,7	#	#	scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze		959,0	182,8	442,3	333,9	research institutes
szkoły wyższe		1032,6	816,0	73,7	142,9	higher education institutions
pozostałe		506,4	37,4	#	#	others
Przemysł		400,8	30,6	36,7	333,5	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		398,0	30,6	36,0	331,4	of which manufacturing
Budownictwo		17,7	1,4	1,7	14,6	Construction
Usługi^b		5457,6	1659,8	1024,5	2773,5	Services^b

a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych. b Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G-U).
a Internal, excluding depreciation of fixed assets. b Including other kinds of activity (sections G-U).

TABL. 7 (170). **STOPIEŃ ŻUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ W 2017 R.**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT IN 2017
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stopień zużycia w % Degree of consumption in %	SPECIFICATION
OGÓŁEM	83,5	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane		
badawczo	86,8	of which R&D dedicated entities
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	89,4	scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze	84,1	research institutes
szkoły wyższe	89,3	higher education institutions
pozostałe	42,4	others
Przemysł	64,7	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	64,9	of which manufacturing
Budownictwo	0,0	Construction
Usługi^a	84,1	Services^a

a Obejmują pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
a Including other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 8 (171). **PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W PRZEMYŚLE^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2015–2017**
INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2015–2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw Enterprises, which introduced product or process innovations in % of total enterprises			
	ogółem grand total	nowe lub istotnie ulepszone produkty new or significantly improved products		nowe lub istotnie ulepszone procesy new or significantly improved processes
		razem total	w tym nowe dla rynku of which new to the market	
OGÓŁEM	44,5	31,9	18,9	38,1
TOTAL				
sektor publiczny	72,2	38,9	22,2	61,1
sektor prywatny	43,2	31,6	18,8	37,0
w tym: of which:				
Przetwórstwo przemysłowe	45,0	33,6	20,1	38,2
Manufacturing				
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	33,9	27,4	19,4	32,3
Manufacture of food products				
Produkcja napojów	72,7	54,5	36,4	54,5
Manufacture of beverages				
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	26,7	#	#	26,7
Printing and reproduction of recorded media				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	53,6	35,7	21,4	46,4
Manufacture of chemicals and chemical products				
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	63,6	63,6	#	27,3
Manufacture of pharmaceutical products ^Δ				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	47,1	35,3	14,7	41,2
Manufacture of rubber and plastic products				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	47,6	42,9	23,8	33,3
Manufacture of other non-metallic mineral products				
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	37,5	18,8	9,4	28,1
Manufacture of metal products ^Δ				

a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
a For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 8 (171). PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2015–2017 (dok.)

INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2015–2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw Enterprises, which introduced product or process innovations in % of total enterprises			
	ogółem grand total	nowe lub istotnie ulepszone produkty new or significantly improved products		nowe lub istotnie ulepszone procesy new or significantly improved processes
		razem total	w tym nowe dla rynku of which new to the market	
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	80,0	80,0	60,0	60,0
Manufacture of computer, electronic and optical products				
Produkcja urządzeń elektrycznych	57,1	57,1	50,0	42,9
Manufacture of electrical equipment				
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	47,4	42,1	31,6	42,1
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	38,5	23,1	#	38,5
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers				
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	57,1	21,4	#	50,0
Electricity, gas, steam and air conditioning supply				

^a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^Δ For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 9 (172). UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYSŁE^a W 2017 R.

SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty – w % – wprowadzone na rynek w latach 2015–2017 Products – in % – introduced into the market during 2015–2017			
	ogółem grand total	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone of which new or significantly improved product		w tym eksport ogółem of which export total
		dla rynku to the market	tylko dla przedsiębiorstwa only to the enterprise	
O G Ó Ł E M	6,5	4,1	2,5	3,4
TOTAL				
sektor publiczny	1,0	1,0	0,1	0,0
public sector				
sektor prywatny	8,3	5,0	3,3	4,4
private sector				
W tym przetwórstwo przemysłowe	11,1	6,7	4,3	5,9
Of which manufacturing				
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	5,1	1,9	3,2	1,1
Manufacture of food products				
Produkcja napojów	7,9	0,2	7,7	0,5
Manufacture of beverages				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	20,9	0,5	20,5	19,1
Manufacture of paper and paper products				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta; dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2015–2017.

^Δ Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices; apply to products introduced into the market during 2015–2017.

TABL. 9 (172). **UDZIAŁ PRZYCHODÓW NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZYCHODACH NETTO ZE SPRZEDAŻY W PRZEMYŚLE^a W 2017 R. (dok.)**
 SHARE OF NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN NET REVENUES FROM SALES IN INDUSTRY^a IN 2017 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Produkty – w % – wprowadzone na rynek w latach 2015–2017 Products – in % – introduced into the market during 2015–2017			
	ogółem grand total	z tego produkty nowe lub istotnie ulepszone of which new or significantly improved product		w tym eksport ogółem of which export total
		dla rynku to the market	tylko dla przedsiębiorstwa only to the enterprise	
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji Printing and reproduction of recorded media	18,6	18,0	0,6	-
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	6,7	4,3	2,4	0,7
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ Manufacture of pharmaceutical products ^Δ	7,1	4,5	2,6	1,5
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	11,1	9,3	1,8	6,1
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	4,6	3,1	1,5	2,5
Produkcja metali Manufacture of basic metals	2,7	2,7	0,0	1,0
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	21,3	2,2	19,0	0,8
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych Manufacture of computer, electronic and optical products	25,5	25,2	0,3	2,6
Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	30,9	24,9	6,0	26,3
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	6,4	2,9	3,5	2,8
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	1,4	0,2	1,2	0,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta; dotyczy produktów wprowadzonych na rynek w latach 2015–2017.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices; apply to products introduced into the market during 2015–2017.

TABL. 10 (173). **NAKLĄDY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
 EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures					
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup oprogramowania on the acquisition of the software	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c capital on the acquisition of machinery and technical equipment and tools as well as transport equipment ^c	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products	
		w tys. zł			in thous. zł		
OGÓŁEM	2016	2229884	412775	57961	1365060	1375	29829
TOTAL	2017	2923960	1013924	91019	1545143	2611	31535
w tym: of which:							
Przetwórstwo przemysłowe		2650377	#	#	1406676	2483	#
Manufacturing							
w tym: of which:							
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products		513303	30894	326	430898	#	9697
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych		169480	37711	#	#	272	#
Manufacture of chemicals and chemical products							
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ Manufacture of pharmaceutical products ^Δ		85768	66134	1137	#	#	#
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych		53685	8097	122	41067	#	#
Manufacture of rubber and plastic products							
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych		68207	7854	370	26798	138	#
Manufacture of other non-metallic mineral products							
Produkcja wyrobów z metali ^Δ		30257	16986	#	#	#	#
Manufacture of metal products ^Δ							

a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. c Łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

a For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons. b Internal and external expenditures. c Including instruments, movables and endowments.

TABL. 10 (173). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE^a (ceny bieżące) (dok.)**
 EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^a (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures				
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup oprogramowania on the acquisition of the software	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^c capital on the acquisition of machinery and technical equipment and tools as well as transport equipment ^c	na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products
		w tys. zł		in thous. zł		
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	#	#	1693	#	#	1884
Manufacture of computer, electronic and optical products						
Produkcja urządzeń elektrycznych	254063	147722	1253	#	190	#
Manufacture of electrical equipment						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	72371	19438	254	#	#	729
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.						
Pozostała produkcja wyrobów	12669	10905	#	625	#	368
Other manufacturing						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	#	#	76690	#	#	#
Electricity, gas, steam and air conditioning supply						

a W zakresie innowacji produktowych i procesowych; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Nakłady wewnętrzne i zewnętrzne. c Łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.
 a For product and process innovations; data concern economic entities employing more than 49 persons. b Internal and external expenditures. c Including instruments, movables and endowments.

DZIAŁ XII CENY

Uwagi ogólne

Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie towarów i usług konsumpcyjnych.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach (dzielnicach) badania cen na terenie m.st. Warszawy.

Ceny towarów i usług notowane były raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były trzy razy w miesiącu (w każdej dekadzie), a od 2011 r. – dwa razy w miesiącu.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XII PRICES

General notes

Information about **retail prices** comes from the price surveys of consumer goods and services.

The sources of information on retail prices of goods and services are quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions (districts) of the Capital City of Warsaw.

Prices of goods and services were collected once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations were conducted three times a month (every decade) and since 2011 – two times a month.

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices.

TABL. 1 (174). CENY DETALICZNE NIEKTÓRYCH TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WEDŁUG MIESIĘCY
RETAIL PRICES OF SELECTED CONSUMER GOODS AND SERVICES BY MONTHS

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I—XII	I	II
			w złotych		
1	Płaszcz damski jesiennie-zimowy, wełna 100% lub z udziałem innych włókien, ocieplany ^a — za 1 szt.	2010	909,37	745,40	745,40
2	Women's overcoat, 100% wool or with other fibres, warmed ^a per piece	2015	988,64	796,20	719,40
3		2016	1003,75	975,47	1029,33
4		2017	862,55	888,03	913,20
5	Płaszcz męski jesiennie-zimowy, wełna 100% lub z udziałem innych włókien, ocieplany ^a — za 1 szt.	2010	577,92	616,46	616,46
6	Men's overcoat, 100% wool or with other fibres, warmed ^a per piece	2015	655,37	424,95	406,80
7		2016	781,77	784,50	656,32
8		2017	808,47	725,33	716,60
9	Koszula męska z tkaniny, bawełna 100% lub z udziałem innych włókien, długi rękaw — za 1 szt.	2010	101,52	109,76	99,00
10	Men's shirt, 100% cotton or with other fibres, long sleeve — per piece	2015	116,94	119,98	119,98
11		2016	119,39	115,50	115,50
12		2017	119,52	121,67	113,83
13	Obrączka złota próby 0,585 — za 1 g	2010	149,04	153,52	153,52
14	Gold wedding ring of 0,585 fineness — per g	2015	207,61	205,17	205,17
15		2016	216,83	209,33	211,00
16		2017	216,63	213,50	213,50
17	Wymiana programatora lub modułu sterującego w pralce automatycznej — cena z wartością programatora lub modułu sterującego ^b	2010	116,97	121,05	121,05
18	Replacement of the automatic washing machine timer or control module — with value of the timer or control module ^b	2015	362,78	324,58	366,25
19		2016	366,81	366,25	366,25
20		2017	386,81	367,92	367,92
21	Podzelowanie klejonego obuwia męskiego (cena z wartością materiału) — za 1 parę	2010	45,56	44,17	44,17
22	Resoling men's pegged shoes (with cost of material) per pair	2015	63,33	63,33	63,33
23		2016	62,31	63,33	60,67
24		2017	65,17	65,17	65,17
25	Ondulacja na zimno włosów damskich krótkich ^c (cena z wartością zużytego materiału)	2010	115,83	108,33	108,33
26	Women's cold wave, short hair ^c (with cost of material)	2015	122,50	122,50	122,50
27		2016	123,89	122,50	122,50
28		2017	127,78	124,17	127,50
29	Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^d — za 1 kWh	2010	0,53	0,53	0,53
30	Electricity for households (all-day tariff) ^d — per kWh	2015	0,64	0,64	0,64
31		2016	0,64	0,63	0,63
32		2017	0,94	0,94	0,94
33	Gaz ziemny wysokometanowy, z sieci, dla gospodarstw domowych — za 1 kWh ^e	2010	2,38	2,33	2,33
34	Natural net-gas, high-methanated for households — per kWh ^e	2015	0,23	0,23	0,23
35		2016	0,21	0,22	0,22
36		2017	0,20	0,21	0,20
37	Benzyna bezołowiowa, 95-oktanowa — za 1l	2010	4,66	4,43	4,45
38	Unleaded petrol, 95 octane — per 1l	2015	4,67	4,55	4,41
39		2016	4,38	4,15	4,00
40		2017	4,67	4,81	4,83

a Bez kołnierza z futra naturalnego lub sztucznego. b Do 2013 r. wymiana programatora w pralce automatycznej — cena przy zużyciu miesięcznym 100 kWh energii elektrycznej; od 2017 r. przy zużyciu miesięcznym ponad 100 kWh. e łącznie z a Without natural or synthetic fur collar. b Until 2013 replacement of the automatic washing machine timer — without 100 kWh of electricity. e Including standing and variable charges; in 2010 the price per 1 m³ of value gas.

III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Lp. No.
in zlotys										
561,50	499,00	1235,75	1235,75	1235,75	1016,40	1
.	1245,75	1073,50	1073,50	1023,50	2
.	905,20	1037,50	1037,50	1037,50	3
.	955,50	740,20	900,00	778,38	4
550,00	550,00	578,60	578,60	566,60	566,60	5
381,33	947,50	785,67	820,67	820,67	6
.	822,67	822,67	822,67	7
779,50	905,97	871,98	855,58	804,32	8
100,50	100,58	96,00	100,33	92,00	100,33	100,33	100,43	107,83	111,17	9
116,67	116,67	122,67	116,47	116,47	112,20	112,20	116,67	116,67	116,67	10
117,50	117,50	120,83	120,83	117,50	120,83	121,67	121,67	121,67	121,67	11
115,17	117,33	123,33	123,41	114,33	114,33	116,00	123,83	123,83	123,83	12
147,26	147,26	150,29	152,79	153,66	144,03	144,03	144,03	144,03	154,00	13
206,00	208,33	208,33	208,33	208,33	208,33	208,33	208,33	208,33	208,33	14
227,67	227,67	227,67	227,67	211,00	211,00	211,00	211,00	213,50	213,50	15
213,50	220,17	220,17	220,17	220,18	218,52	211,85	211,85	211,85	211,85	16
114,95	114,95	114,95	114,95	114,95	114,95	117,96	117,96	117,96	117,96	17
366,25	366,25	366,25	366,25	366,25	366,25	366,25	366,25	366,25	366,25	18
366,25	366,25	366,25	366,25	366,25	366,25	367,92	367,92	367,92	367,92	19
367,92	367,92	396,25	396,25	396,25	396,25	396,25	396,25	396,25	396,25	20
44,17	44,17	44,17	44,17	44,17	44,17	48,33	48,33	48,33	48,33	21
63,33	63,33	63,33	63,33	63,33	63,33	63,33	63,33	63,33	63,33	22
61,50	61,50	61,50	61,50	61,50	61,50	63,17	63,17	63,17	65,17	23
65,17	65,17	65,17	65,17	65,17	65,17	65,17	65,67	66,66	63,17	24
108,33	115,00	115,00	115,00	115,00	118,33	120,83	120,83	122,50	122,50	25
122,50	122,50	122,50	122,50	122,50	122,50	122,50	122,50	122,50	122,50	26
124,17	124,17	124,17	124,17	124,17	124,17	124,17	124,17	124,17	124,17	27
127,50	127,50	127,50	127,50	127,50	127,50	129,17	129,17	129,17	129,17	28
0,53	0,53	0,53	0,53	0,53	0,53	0,53	0,53	0,53	0,53	29
0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	30
0,63	0,63	0,63	0,63	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	31
0,94	0,94	0,94	0,94	0,94	0,94	0,94	0,94	0,94	0,94	32
2,33	2,33	2,33	2,39	2,39	2,39	2,39	2,46	2,46	2,46	33
0,23	0,23	0,23	0,23	0,23	0,23	0,22	0,22	0,22	0,22	34
0,22	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	35
0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	36
4,53	4,63	4,74	4,71	4,74	4,66	4,66	4,70	4,74	4,90	37
4,64	4,70	4,79	4,94	5,07	4,91	4,64	4,55	4,53	4,33	38
4,08	4,27	4,47	4,57	4,53	4,33	4,46	4,50	4,46	4,73	39
4,78	4,74	4,68	4,47	4,43	4,53	4,65	4,64	4,78	4,69	40

bez wartości programatora. c Cały cykl technologiczny do uczesania włącznie. d Łącznie z opłatami stałymi i zmiennymi opłatami stałymi i zmiennymi; w roku 2010 cena za 1 m³ gazu.
of the timer. c The whole technologic cycle including styling. d Including standing and variable charges with the monthly use of

TABL. 2 (175). **CENY DETALICZNE NIEKTÓRYCH TOWARÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WEDŁUG MIESIĘCY**
 RETAIL PRICES OF SELECTED FOOD PRODUCTS BY MONTHS

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I–XII	I	II	III
			w złotych			
1	Mięso wieprzowe b/k (schab środkowy) ^a – za 1 kg	2010	15,60	16,33	15,59	15,17
	Pork meat, boneless (centre loin) ^a – per kg					
2		2015	15,34	14,88	14,93	15,03
3		2016	15,57	14,51	15,23	14,81
4		2017	17,87	16,98	15,99	15,48
5	Mięso wołowe b/k (z udźca) – za 1 kg	2010	26,20	26,20	26,20	26,20
	Beef meat, boneless (gammon) – per kg					
6		2015	32,41	32,00	31,68	32,02
7		2016	32,28	32,68	32,68	33,52
8		2017	31,84	31,46	32,30	32,28
9	Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	2010	25,33	25,88	25,88	25,38
	Pork ham, boiled – per kg					
10		2015	27,07	26,43	27,26	27,43
11		2016	26,51	26,96	26,76	26,48
12		2017	27,20	27,07	27,40	27,61
13	Kiełbasa ^b „Śląska” – za 1 kg	2010	14,13	16,31	15,62	15,14
	Sausage ^b „Śląska” per kg					
14		2015	15,04	14,87	15,34	14,67
15		2016	15,42	15,12	15,74	14,74
16		2017	16,80	17,58	16,24	16,61
17	Jaja kurze świeże – za 1 szt.	2010	0,52	0,53	0,55	0,55
	Hen eggs, fresh – per piece					
18		2015	0,62	0,64	0,64	0,64
19		2016	0,58	0,62	0,63	0,61
20		2017	0,66	0,59	0,64	0,65
21	Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 2–2,5%, pasteryzowane – za 1 l	2010	2,25	2,20	2,09	2,24
	Cows' milk, fat content 2–2,5%, pasteurised – per l					
22		2015	2,60	2,71	2,69	2,66
23		2016	2,33	2,40	2,41	2,32
24		2017	2,37	2,32	2,36	2,35
25	Masło świeże ^c o zawartości tłuszczu 82–83% – za 200 g	2010	4,56	4,26	4,59	4,75
	Fresh butter ^c , fat content 82–83% – per 200 g					
26		2015	4,16	4,58	4,55	4,22
27		2016	4,24	3,91	3,99	3,86
28		2017	5,99	5,19	5,28	5,17
29	Mąka pszenna „Poznańska” – za 1 kg	2010	1,87	1,86	1,79	1,81
	Wheat flour „Poznańska” – per kg					
30		2015	2,76	2,71	2,72	2,74
31		2016	2,63	2,68	2,70	2,62
32		2017	2,61	2,58	2,58	2,64

a Do 2016 r. mięso wieprzowe z kością (schab środkowy). b Do 2016 r. kiełbasa „Toruńska”. c Do 2012 r. masło świeże o a Until 2016 pork meat, bone-in (centre loin). b Until 2016 sausage “Toruńska”. c Until 2012 fresh butter, fat content 82–82,5%.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Lp. No.
in zlotys									
15,88	15,67	15,74	15,89	14,69	15,85	15,71	15,34	15,34	1
15,01	15,24	15,23	15,19	15,93	15,88	15,41	16,29	15,01	2
14,83	14,63	15,21	15,91	16,39	16,23	16,48	16,16	16,48	3
16,29	19,54	18,29	19,13	19,48	18,64	19,14	17,39	18,11	4
25,95	25,92	26,28	25,98	25,77	26,47	26,46	26,47	26,51	5
32,52	32,52	32,52	32,57	32,57	32,57	30,85	33,52	33,60	6
32,18	34,15	31,38	32,76	31,76	32,88	31,88	31,93	29,55	7
31,78	30,31	32,48	32,48	33,05	30,52	31,48	31,90	32,06	8
25,32	25,05	24,85	25,13	25,20	25,45	24,97	25,43	25,43	9
27,80	26,68	27,54	26,80	27,52	26,87	26,03	26,52	27,92	10
26,00	25,74	25,33	25,79	26,26	27,48	27,75	27,78	25,78	11
26,78	26,60	26,60	27,24	27,24	26,66	27,85	27,85	27,47	12
15,01	14,24	13,28	13,99	12,72	12,83	13,44	13,38	13,61	13
14,15	14,35	14,74	14,85	14,48	15,80	16,97	14,59	15,72	14
14,88	14,18	14,26	15,38	15,72	16,38	16,26	16,90	15,50	15
16,29	15,81	15,96	16,31	16,10	17,56	17,44	17,56	18,11	16
0,55	0,54	0,51	0,50	0,51	0,50	0,50	0,53	0,48	17
0,59	0,60	0,60	0,62	0,62	0,63	0,62	0,58	0,60	18
0,61	0,58	0,55	0,57	0,55	0,55	0,57	0,59	0,58	19
0,63	0,57	0,58	0,63	0,66	0,65	0,65	0,77	0,84	20
2,19	2,21	2,21	2,19	2,15	2,39	2,32	2,39	2,38	21
2,70	2,55	2,54	2,64	2,53	2,63	2,63	2,52	2,45	22
2,26	2,36	2,23	2,17	2,22	2,33	2,43	2,45	2,33	23
2,36	2,35	2,34	2,34	2,34	2,32	2,39	2,47	2,55	24
4,42	4,14	4,47	4,63	4,21	4,77	4,80	4,93	4,76	25
4,25	4,21	4,12	4,12	3,97	4,06	3,82	3,98	4,01	26
3,78	4,19	4,04	4,21	4,32	4,24	4,67	4,57	5,05	27
5,07	5,12	5,21	5,87	6,47	7,18	7,27	7,20	6,83	28
1,79	1,73	1,75	1,75	1,67	1,85	1,95	2,15	2,38	29
2,76	2,74	2,74	2,73	2,75	2,85	2,81	2,81	2,75	30
2,64	2,72	2,72	2,67	2,72	2,51	2,46	2,58	2,56	31
2,44	2,51	2,56	2,65	2,75	2,71	2,46	2,71	2,69	32

zawartości tłuszczu 82–82,5%.

TABL. 2 (175). **CENY DETALICZNE NIEKTÓRYCH TOWARÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)**
 RETAIL PRICES OF SELECTED FOOD PRODUCTS BY MONTHS (cont.)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I–XII	I	II	III
			w złotych			
1	Cukier biały kryształ — za 1 kg	2010	2,99	3,16	3,09	3,04
2	White sugar crystallized — per kg	2015	2,19	1,94	2,00	2,05
3		2016	2,90	2,36	2,48	2,55
4		2017	3,11	3,34	3,34	3,30
5	Pomarańcze — za 1 kg	2010	6,94	6,88	6,62	6,52
6	Oranges — per kg	2015	5,43	5,25	4,96	4,83
7		2016	5,71	5,36	5,18	5,27
8		2017	6,17	5,49	5,34	5,90
9	Cytryny — za 1 kg	2010	7,58	6,85	7,00	6,60
10	Lemons — per kg	2015	7,85	6,49	5,83	5,83
11		2016	10,03	7,93	8,27	8,19
12		2017	7,65	7,06	6,13	6,81
13	Banany — za 1 kg	2010	5,54	5,45	5,46	5,40
14	Bananas — per kg	2015	5,55	5,48	5,98	6,13
15		2016	5,45	5,37	6,07	6,11
16		2017	5,06	4,86	5,11	5,23
17	Jabłka — za 1 kg	2010	x	2,48	2,52	2,45
18	Apples — per kg	2015	x	1,94	1,94	2,06
19		2016	x	3,01	3,01	2,93
20		2017	x	2,46	2,74	2,84
21	Buraki — za 1 kg	2010	x	1,96	1,90	1,90
22	Beetroots — per kg	2015	x	1,36	1,43	1,46
23		2016	x	1,88	1,92	1,91
24		2017	x	1,52	1,60	1,54
25	Marchew — za 1 kg	2010	x	2,38	2,40	2,40
26	Carrots — per kg	2015	x	1,71	1,78	2,14
27		2016	x	2,69	2,74	2,67
28		2017	x	1,66	1,71	1,69
29	Ziemniaki — za 1 kg	2010	x	1,50	1,65	1,63
30	Potatoes — per kg	2015	x	1,02	1,01	1,01
31		2016	x	1,71	1,69	1,74
32		2017	x	1,14	1,29	1,39

a Ceny ziemniaków wczesnych.

a The price of new potatoes.

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Lp. No.
in zlotys									
2,78	2,78	2,80	2,78	2,83	3,15	3,20	3,15	3,09	1
2,10	2,12	2,00	2,25	2,18	2,27	2,44	2,36	2,52	2
2,73	2,76	2,87	2,84	3,02	3,29	3,34	3,24	3,34	3
3,25	3,30	3,20	3,20	3,28	2,92	2,91	2,83	2,40	4
6,38	6,69	6,96	7,57	7,66	7,28	7,39	7,17	6,19	5
4,87	5,10	5,28	5,94	5,95	5,98	6,00	6,08	4,88	6
5,18	5,19	5,48	6,58	6,34	5,92	6,39	6,33	5,34	7
5,21	5,85	6,46	6,98	7,10	6,85	6,85	6,56	5,39	8
6,31	7,07	7,77	7,62	10,08	10,47	7,99	7,07	6,17	9
5,99	7,35	8,39	8,64	9,93	10,40	9,03	8,35	8,00	10
8,66	12,11	13,46	13,91	14,56	12,79	6,65	7,20	6,67	11
6,81	8,36	9,16	9,23	8,29	8,40	7,07	7,22	7,25	12
5,42	5,53	5,83	5,78	5,73	5,67	5,31	5,34	5,57	13
6,04	5,79	5,76	5,56	5,07	5,14	5,35	5,13	5,12	14
6,03	5,45	5,66	5,68	5,29	5,46	4,98	4,63	4,65	15
5,93	5,86	5,72	5,59	4,21	4,05	4,32	4,79	5,02	16
2,57	2,52	2,77	3,03	3,47	3,39	3,35	3,24	3,20	17
2,45	2,87	3,20	3,40	3,16	3,11	3,06	3,06	3,01	18
2,91	2,85	2,98	2,98	3,09	2,59	2,36	2,58	2,66	19
2,69	3,04	3,63	3,71	3,71	3,41	3,42	3,60	3,81	20
1,94	1,95	2,33	2,29	2,00	1,68	1,68	1,70	1,76	21
1,40	1,45	2,05	2,37	2,13	1,97	1,72	1,77	1,78	22
1,94	1,93	2,78	2,02	1,99	1,84	1,78	1,67	1,50	23
1,48	1,78	2,09	2,29	1,80	1,91	2,06	1,95	1,89	24
2,45	2,59	3,03	2,66	2,30	2,04	2,01	2,00	2,27	25
2,91	3,68	3,41	3,46	2,52	2,46	2,82	2,72	2,41	26
2,67	2,84	2,90	2,66	2,36	2,25	1,78	1,56	1,60	27
1,78	1,98	2,20	2,49	2,47	2,18	2,23	2,31	2,24	28
1,67	1,68	1,86	2,63 ^a	1,98	1,62	1,50	1,52	1,57	29
1,04	1,07	2,18	1,93	1,53	1,59	1,62	1,64	1,68	30
1,79	2,41	2,63	1,37	1,07	1,04	0,90	1,14	1,13	31
1,61	2,37	2,09	1,26	1,17	1,16	1,17	1,23	1,23	32

Uwagi ogólne

General notes

Przemysł

Industry

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 23.

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2 in the sections: „Mining and quarrying”, „Manufacturing”, „Electricity, gas steam and air conditioning supply” and „Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Data were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych.

Sold production of industry is presented in basic prices.

W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

In data concerning production, the value of outwork is included.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina,

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local

głina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy i obejmują pracowników pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto nie obejmują wynagrodzeń pracowników zatrudnionych poza granicami kraju.

Budownictwo

1. Informacje w zakresie **budownictwa** dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane dotyczące **przedsiębiorstw budowlanych** w podziale według grup Polskiej Klasyfikacji Działalności opracowano metodą przedsiębiorstw, tj. klasyfikując do odpowiedniej grupy całe przedsiębiorstwa w zależności od przeważającego charakteru produkcji.

Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleceńodawców) przez podmioty budowlane.

Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB) wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316, z późniejszymi zmianami).

Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement and includes full-time and part-time paid employees in terms of full-time employees.

Data regarding average monthly gross wages and salaries do not include wages and salaries of persons employed abroad.

Construction

1. Information in the scope of **construction** refers to activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2 in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

Data on **construction enterprises** by groups of the NACE Rev. 2 were compiled using the enterprise method i.e., classifying the entire enterprise to an appropriate group according to the prevailing character of production.

Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration – conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB) implemented by Decree of the Council of Ministers dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316, with later amendments).

Information regarding **buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time employees.

Przemysł Industry

TABL. 1 (176). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017		
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM TOTAL	84908,3	108202,8	107617,9	115549,1	100,0	
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	54361,3	71625,0	72537,1	78311,0	67,8	
w tym: of which:						
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	15506,4	16607,4	17548,4	18793,0	16,3	
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	235,9	321,8	342,2	291,2	0,3	
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ manufacture of product of wood, cork, straw and wicker ^Δ	151,7	356,7	325,0	283,0	0,2	
produkcja papieru i wyrobów z pa- pieru manufacture of paper and paper products	1652,5	2899,2	3264,3	3321,6	2,9	
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji printing and reproduction of recorded media	1342,3	1492,8	1482,0	1705,0	1,5	
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemi- cal products	3558,5	5528,3	5262,4	4799,4	4,2	
produkcja wyrobów farma- ceutycznych ^Δ manufacture of pharmaceutical pro- ducts ^Δ	1773,2	2467,4	2678,3	2632,8	2,3	

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 1 (176). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
 SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017		
	w mln zł in mln zł				w odsetkach in percent	
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.) Of which manufacturing (cont.)						
w tym (dok.): of which (cont.):						
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1589,7	2854,6	3066,2	3413,9	3,0	
manufacture of rubber and plastic products						
produkcja wyrobów z pozostałych mi- neralnych surowców niemetalicz- nych	3909,6	4340,1	4290,8	4786,1	4,1	
manufacture of other non-metallic mineral products						
produkcja wyrobów z metali ^A	2130,6	2833,4	3052,4	3353,6	2,9	
manufacture of metal products ^A						
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	1627,3	1540,3	1638,2	1933,3	1,7	
manufacture of computer, electronic and optical products						
produkcja urządzeń elektrycznych	7166,7	9803,4	11105,6	11459,1	9,9	
manufacture of electrical equipment						
produkcja maszyn i urządzeń ^A	3363,9	4282,8	4618,8	4997,9	4,3	
manufacture of machinery and equip- ment n.e.c.						
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	2914,3	3869,7	3416,3	3576,2	3,1	
repair and installation of machinery and equipment						

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (177). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA MIESIĘCZNE BRUTTO W PRZEMYSŁE¹**
 AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY¹

RODZAJE DZIAŁALNOŚCI		2010	2015	2016	2017	KIND OF ACTIVITY
a – przeciętne zatrudnienie (w osobach)						a – average paid employment (in persons)
b – przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w zł						b – average monthly gross wages and salaries in zł
OGÓŁEM	a	152414	172698	171247	178756	TOTAL
	b	4514,00	5291,34	5441,67	5657,14	
sektor publiczny	a	34183	36463	26099	26434	public sector
	b	4768,27	5698,59	6458,35	6711,99	
sektor prywatny	a	118232	136235	145148	152322	private sector
	b	4440,45	5182,34	5258,86	5474,08	
W tym przetwórstwo przemysłowe	a	116420	130717	131811	139778	Of which manufacturing
	b	4390,77	5012,37	5121,29	5375,33	
w tym:						of which:
produkcja artykułów spożywczych	a	28932	30167	33033	33376	manufacture of food products
	b	4079,64	4490,43	4674,93	4917,06	
produkcja odzieży	a	2547	1741	1683	1706	manufacture of wearing apparel
	b	2012,90	2551,73	2730,27	2956,92	
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	a	5187	4967	4569	4660	printing and reproduction of recorded media
	b	4455,63	5308,42	5684,28	5766,65	
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	a	7008	10129	9567	7295	manufacture of chemicals and chemical products
	b	5385,89	5038,02	4827,48	4961,73	
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	a	5628	5893	5936	6635	manufacture of rubber and plastic products
	b	3047,12	3564,70	3773,86	4011,63	
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	a	6603	6955	7233	7226	manufacture of other non-metallic mineral products
	b	4562,45	5075,60	5146,57	5622,11	
produkcja wyrobów z metali ^Δ	a	5064	5981	6872	7458	manufacture of metal products [§]
	b	3320,57	4025,00	4069,56	4414,28	
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	a	4841	4565	4833	5849	manufacture of computer, electronic and optical products
	b	6003,56	6764,19	7071,60	7957,20	
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	a	5877	5784	5974	5746	manufacture of machinery and equipment n.e.c.
	b	5393,54	6654,74	6770,57	6708,05	
naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	a	5963	10779	10859	11474	repair and installation of machinery and equipment
	b	5135,02	6021,93	6153,08	6159,57	

¹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

¹ Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 3 (178). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Investment works	Remonty i pozostałe roboty Repair and other works
-----------------------------------	-----------------	--	--

W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSANDS ZLOTYS

OGÓŁEM	2016	11341729,2	10168231,0	1173498,2
TOTAL	2017	13724254,5	12331281,6	1392972,9
Budowa budynków ^a	2016	3789040,1	3551132,3	237907,8
Construction of buildings	2017	4239226,0	4060530,9	178695,1
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	2016	5100881,1	4760265,9	340615,2
Civil engineering	2017	6768210,3	6179348,6	588861,7
Roboty budowlane specjalistyczne	2016	2451808,0	1856832,8	594975,2
Specialised construction activities	2017	2716818,2	2091402,1	625416,1

W ODSETKACH IN PERCENTAGE

OGÓŁEM	2016	100,0	100,0	100,0
TOTAL	2017	100,0	100,0	100,0
Budowa budynków ^a	2016	33,4	34,9	20,3
Construction of buildings	2017	30,9	32,9	12,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	2016	45,0	46,8	29,0
Civil engineering	2017	49,3	50,1	42,3
Roboty budowlane specjalistyczne	2016	21,6	18,3	50,7
Specialised construction activities	2017	19,8	17,0	44,9

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie m.st. Warszawy, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Capital City of Warsaw (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL 4 (179). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
 CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

RODZAJE OBIEKTÓW TYPE OF CONSTRUCTIONS		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Investment works	Remonty i pozostałe roboty Repair and other works
		w tysiącach złotych in thousands zlotys		
OGÓŁEM	2016	11341729,2	10168231,0	1173498,2
TOTAL	2017	13724254,5	12331281,6	1392972,9
Budynki mieszkalne	2016	1640736,0	1439332,7	201403,3
Residential buildings	2017	2138205,4	1937554,7	200650,7
Jednorodzinne	2016	62654,7	52327,2	10327,5
One-dwelling residential buildings	2017	156415,4	144488,3	11927,1
O dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	2016	1540268,0	1359355,9	180912,1
Two-and more dwelling residential buildings	2017	1870538,3	1700706,4	169831,9
Zbiorowego zamieszkania	2016	37813,3	27649,6	10163,7
Residence for communities	2017	111251,7	92360,0	18891,7
Budynki niemieszkalne	2016	3921740,3	3447610,5	474129,8
Non-residential buildings	2017	4895096,3	4324746,2	570350,1
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	2016	118710,5	109161,2	9549,3
Hotels and similar buildings	2017	329283,0	312601,7	16681,3
Biurowe	2016	1110832,8	994574,5	116258,3
Office buildings	2017	1523006,6	1403122,8	119883,8
Handlowo-usługowe	2016	830032,7	704977,9	125054,8
Trade and service buildings	2017	811331,0	610993,9	200337,1
Transportu i łączności	2016	83363,0	69650,1	13712,9
Transport and communication buildings	2017	92853,8	75497,0	17356,8
Przemysłowe i magazynowe	2016	939199,4	845446,2	93753,2
Industrial and warehouses	2017	1103459,7	985048,1	118411,6
Ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	2016	597912,8	507957,1	89955,7
Public entertainment, education, hospital or institutional care buildings	2017	769457,2	693518,8	75938,4
Pozostałe budynki niemieszkalne	2016	241689,1	215843,5	25845,6
Other non-residential buildings	2017	265705,0	243963,9	21741,1

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie m.st. Warszawy, siłami własnymi (bez podwykonnawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realized by enterprises which have a seat of board in the Capital City of Warsaw (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (179). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
 CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

RODZAJE OBIEKTÓW TYPE OF CONSTRUCTIONS		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Investment works	Remonty i pozostałe roboty Repair and other works
		w tysiącach złotych in thousands zlotys		
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2016	5779252,9	5281287,8	497965,1
Civil engineering and water constructions	2017	6690952,8	6068980,7	621972,1
w tym: of which:				
Autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostate	2016	2811086,0	2617544,8	193541,2
Highways, streets and roads	2017	3302451,7	3077554,7	224897,0
Drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	2016	793978,3	783624,6	10353,7
Railways, suspension and elevated railways, air-field runways	2017	1023186,7	989956,1	33230,6
Mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	2016	389531,2	351049,2	38482,0
Bridges, elevated highways, tunnels and subways	2017	#	#	#
Budowle wodne	2016	126265,9	125582,7	683,2
Harbours, waterways, dams and other water-works	2017	#	#	#
Rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	2016	475281,7	409348,9	65932,8
Long-distance pipelines, communication and electricity power lines	2017	470075,2	359709,9	110365,3
Rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	2016	313927,7	244865,1	69062,6
Local pipelines and cables	2017	216438,2	171330,1	45108,1
w tym oczyszczalnie wód i ścieków	2016	66551,1	64716,1	1835,0
of which water and wastewater treatment plants	2017	20473,2	18347,9	2125,3
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	2016	648523,2	538702,0	109821,2
Complex structures in industrial areas	2017	662131,3	593236,1	68895,2
Budowle sportowe i rekreacyjne	2016	80872,8	74204,6	6668,2
Sport and recreation constructions	2017	114041,2	110267,7	3773,5

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie m.st. Warszawy, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realized by enterprises which have a seat of board in the Capital City of Warsaw (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (180). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a**
BUILDINGS COMPLETED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Budynki^b	1287	1280	1371	1488	Buildings^b
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe ^c	1138	1110	1189	1309	of which one-dwelling as well as two and more dwelling residential buildings ^c
W tym budynki indywidualne ^d	796	644	718	893	Of which private buildings ^d
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wie- lomieszkaniowe ^c	757	584	643	829	one-dwelling as well as two and more dwelling residential buildings ^c
niemieszkalne	39	58	73	62	non-residential
Kubatura^e w dam³	7703,2	8932,1	12133,0	11406,2	Cubic volume^e in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe ^c	5006,4	5161,0	7513,6	7715,1	of which one-dwelling as well as two and more dwelling residential buildings ^c
W tym budynki indywidualne ^d	846,9	1008,6	1107,9	1548,5	Of which private buildings ^d
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wie- lomieszkaniowe ^c	709,9	724,4	759,5	1160,5	one-dwelling as well as two and more dwelling residential buildings ^c
niemieszkalne	136,7	275,9	341,4	384,0	non-residential

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 251. b Nowo wybudowane. c Bez domów letnich i domków wycieczkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. d Realizowane przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. e Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a See general notes, item 1 on page 251. b Newly built. c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence. d Realized by natural persons, foundations, churches and religious associations designed for the own use of the investor or for sale and rent. e Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 6 (181). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
		budynki nowo wybudowane newly built buildings				kubatura ¹ w dam ³ cubic volume ¹ in dam ³			
a – ogółem total									
b – w tym indywidualne of which private building									
O G Ó Ł Ę M	a	1287	1280	1371	1488	7703,2	8932,1	12133,0	11406,
TOTAL	b	796	644	718	893	846,9	1008,6	1107,9	1548,5
Budynki mieszkalne	a	1140	1113	1192	1312	5025,1	5193,8	7529,9	7774,1
Residential buildings	b	757	586	645	831	710,2	732,8	766,5	1164,5
Budynki mieszkalne jednorodzinne ² One-dwelling residential buildings ²	a	881	750	784	895	774,0	683,4	683,6	802,9
	b	696	524	576	729	620,6	528,6	528,3	692,2
Budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe Two-and more dwelling residential buildings	a	257	360	405	414	4232,5	4477,7	6830,1	6912,2
	b	61	60	67	100	89,3	195,9	231,1	468,3
Budynki zbiorowego zamieszkania Residences for communities	a	2	3	3	3	18,6	32,7	16,3	58,9
	b	–	2	2	2	0,4	8,3	7,0	4,0
Budynki niemieszkalne.....	a	147	167	179	176	2678,2	3738,3	4603,1	3632,1
Non-residential buildings	b	39	58	73	62	136,7	275,9	341,4	384,0
Hotele i budynki zakwaterowania tu- rystycznego Hotels and similar buildings	a	4	3	6	7	38,4	16,0	212,4	66,3
	b	–	1	2	–	–	8,7	4,4	11,7
Budynki biurowe	a	30	32	34	39	658,1	1085,0	2449,6	1591,7
Office buildings	b	3	4	6	9	8,6	86,6	19,1	162,0
Budynki handlowo-usługowe	a	43	51	47	43	994,6	793,0	741,2	951,2
Wholesale and retail trade buildings	b	14	20	19	16	15,9	40,4	86,7	105,5
Budynki transportu i łączności	a	10	18	27	24	12,5	549,8	63,8	78,9
Transport and communication build- ings	b	7	9	19	14	1,1	1,6	10,4	4,0
budynki łączności, dworców i ter- minali	a	1	5	–	4	8,0	445,1	–	72,0
communication buildings, stations, terminals and associated build- ings	b	–	–	–	–	–	–	–	–
budynki garaży	a	9	13	27	20	4,5	104,7	63,8	6,9
garage buildings	b	7	9	19	14	1,1	1,6	10,4	4,0

1 Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy). 2 Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania.

1 Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion). 2 Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence.

TABL. 6 (181). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
 BUILDINGS COMPLETED BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		2010	2015	2016	2017	2010	2015	2016	2017
a – ogółem total		budynki nowo wybudowane newly built buildings				kubatura ¹ w dam ³ cubic volume ¹ in dam ³			
b – w tym indywidualne of which private building									
Budynki niemieszkalne (dok.) Non-residential buildings (cont.)									
Budynki przemysłowe i magazynowe .. Industrial buildings and warehouses	a	37	40	31	28	556,1	320,0	550,6	547,7
	b	11	16	12	9	101,3	77,3	47,3	50,3
budynki przemysłowe	a	22	13	7	4	321,2	148,5	162,0	60,1
industrial buildings	b	5	3	-	1	45,6	51,1	-	0,5
zbiorniki, silosy i budynki magazynowe reservoirs, silos and warehouses	a	15	27	24	24	235,0	171,5	388,7	487,5
	b	6	13	12	8	55,6	26,2	47,3	49,8
Ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej Public entertainment, education, hospital or institutional care and sport buildings	a	21	20	20	19	407,7	929,9	420,0	355,8
	b	4	5	3	4	9,7	16,8	21,4	20,3
ogólnodostępne obiekty kulturalne..... public entertainment buildings	a	4	3	2	2	22,3	18,9	29,9	12,8
	b	1	1	-	-	1,4	3,5	-	-
budynki muzeów i bibliotek	a	2	-	-	1	111,6	53,6	-	12,2
museum and library buildings	b	-	-	-	-	-	-	-	-
budynki szkół i instytucji badawczych school, university and research buildings	a	6	10	15	11	67,0	244,1	346,0	191,6
	b	3	3	3	2	8,3	12,7	20,7	5,8
budynki szpitali i zakładów opieki medycznej hospital and institutional care buildings	a	1	3	3	3	24,0	479,7	44,2	90,3
	b	-	-	-	1	-	-	0,6	1,1
budynki kultury fizycznej	a	8	4	-	2	182,8	133,6	-	48,9
sport buildings	b	-	1	-	1	-	0,6	-	13,3
Pozostałe budynki niemieszkalne Other non-residential buildings	a	2	3	14	16	10,7	44,5	165,5	40,6
	b	-	3	12	10	-	44,5	152,2	30,2

1 Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

1 Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 7 (182). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
OGÓŁEM TOTAL	54831	50067	50765	50151
Budowa budynków ^a Construction of buildings	31287	24175	22974	20918
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a Civil engineering	9579	13518	14966	15814
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	13966	12374	12825	13419

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
 a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 8 (183). PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA MIESIĘCZNE BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
	w zł		in zł	
OGÓŁEM TOTAL	5170,79	5811,26	5991,18	6245,49
Budowa budynków ^a Construction of buildings	5661,74	5845,62	6223,05	6330,40
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a Civil engineering	4913,77	6795,04	6674,51	7055,65
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	4246,87	4669,41	4778,41	5158,39

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
 a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad.

DZIAŁ XIV TRANSPORT

Uwagi ogólne

1. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1440) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi (poza krajowymi i wojewódzkimi) stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym, stanowiące uzupełniającą sieć dróg (poza krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi) służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg o nawierzchni twardej** zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamiennie-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (o nawierzchni tłuczniowej i brukowej).

Do **dróg o nawierzchni gruntowej** zalicza się drogi o nawierzchni z gruntu rodzimego oraz utrwalone w wyniku specjalnych zabiegów i preparacji gruntu rodzimego przy pomocy mieszanin wykonanych z gliny, żwiru, żużla itp.

2. Dane o **przewozach ładunków i pasażerów transportem lotniczym** obejmują ładunki i pasażerów przewiezionych w lotach rozkładowych, dodatkowych i wynajętych (czarterowych) samolotami polskich przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów) oraz innych polskich przewoźników świadczących zarobkowo tego rodzaju usługi. Dane o przewozach ładunków transportem lotniczym obejmują przewozy przesyłek towarowych, pocztowych i bagażu płatnego.

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach** do 2001 r. pochodziły z ewidencji prowadzonych przez wojewodów. W latach 2002–2008 dane te pozyskiwane były z ewidencji prowadzonych przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, przy czym w latach 2004–2008 — z systemu

CHAPTER XIV TRANSPORT

General notes

1. On account of functions in a road network, **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (unified text: Journal of Laws of 2016, item 1440), into following categories: national, regional, district and communal roads.

District roads include roads (excluding national and regional roads), which link district capital cities with commune capital cities and commune capital cities with other such cities.

Communal roads include roads with local significance complementing the road network (excluding domestic, voivodship and powiat roads) serving local needs, excluding internal roads.

Hard surface roads include improved hard surface public roads (made of stone cube, clinker, concrete, stone and concrete slabs, bitumen) and roads with regular surface (macadam and boulder pavement).

Unsurfaced roads are subsoil surfaced roads and roads hardened in special processes and preparations of subsoil utilising mixtures made of clay, gravel, slag etc.

2. Data **regarding transport of freight and passengers by airplanes** include freight and passengers in scheduled flights, additional flights and chartered flights by airplanes owned by Polish carriers of scheduled air transport (transport of passenger or freight on permanent routes and according to established flight schedules) as well as other Polish carriers providing such services commercially. Information regarding transport of freight by air transport includes transport of cargo, mail and paid luggage.

3. Information **on road vehicles and tractors** until 2001 came from registers maintained by voivode. In the years 2002–2008, these data were obtained from registers maintained by starosts, presidents of cities and mayors, but in the years 2004–2008 — from „Pojazd” system, which was

„Pojazd” służącego do rejestracji pojazdów w organach rejestrujących pojazdy (tj. starostwach powiatowych, a dla Warszawy — dzielnicach).

System „Pojazd” służył do rejestracji pojazdów i wspomagania personalizacji dowodów rejestracyjnych (obejmował pojazdy czasowo zarejestrowane, dla których nie dokonano jeszcze rejestracji stałej) oraz zasilat centralną ewidencję pojazdów prowadzoną przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 20 VI 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.).

Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców — CEPiK jest systemem informatycznym obejmującym centralną bazę danych gromadzącą dane i informacje o pojazdach, ich właścicielach i posiadaczach oraz osobach posiadających uprawnienia do kierowania pojazdami jak również o osobach nieposiadających uprawnień, w stosunku do których orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów. Ewidencja jest prowadzona w systemie teleinformatycznym.

W latach 2009—2010 dane o pojazdach samochodowych i ciągnikach pochodziły z Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK) prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Dane nie obejmowały pojazdów posiadających pozwolenia czasowe wydawane pod koniec danego roku sprawozdawczego. Od 2011 r. informacje o pojazdach i ciągnikach zarejestrowanych pochodzące z centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji (do 26 XI 2015 r. — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych) obejmują również pojazdy posiadające pozwolenia czasowe wydawane w końcu danego roku. Pozwolenie czasowe wydawane jest na okres ok. 30 dni w celu załatwienia wszystkich formalności związanych z rejestracją pojazdu i niezbędnych do otrzymania docelowego dowodu rejestracyjnego.

Prezentowane w rozdziale dane o pojazdach zarejestrowanych nie obejmują pojazdów służb dyplomatycznych.

Dane nie obejmują pojazdów wyrejestrowanych.

4. Informacje o **komunikacji autobusowej i tramwajowej** dotyczą jednostek pozostających w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie. Dane te nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta.

Dane dotyczące długości linii komunikacyjnych stanowią sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych i tramwajowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

5. Informacje o **komunikacji miejskiej podziemnej** dotyczą dwóch linii **metra** w Warszawie, uruchomienie pierwszej z nich nastąpiło w kwietniu 1995 r. a drugiej — w marcu 2015 r.

used for registering vehicles in vehicles registering bodies (i.e. powiat starosts' offices, and for Warsaw — district offices).

The „Pojazd” was a system for registering vehicles and supporting personalization of vehicle registration book (it included vehicles registered on temporary basis, for which permanent registration had not yet been done), as well as for expanding the central vehicle register maintained by the ministry in charge of public administration according to the Road Traffic Act dated 20 June 1997 (Journal of Laws 2005, No. 108, item 908, with later amendments).

The Central Vehicles and Drivers Register — CEPiK is an IT system consisting of central data base, which gathers data and information on vehicles, their owners and possessors, persons licensed to drive a vehicle, as well as persons not possessing a driving license, who were banned from driving vehicles. The register is maintained on the basis of information and communication technology system.

In the years 2009—2010, data on road vehicles and tractors came from the Central Vehicles and Drivers Register (CEPiK) maintained by the Ministry of the Interior and Administration. The data did not include vehicles with temporary permits issued at the end of the reporting year. Since 2011, information on vehicles and tractors registered in the central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs (until 26 November 2015 — Ministry of the Interior) has also included all vehicles with temporary permits issued at the end of reference year. Temporary permit is issued for approx. 30 days, which are necessary to arrange all formalities connected with registering a vehicle and receive a permanent vehicle registration book.

Data presented in the chapter on registered vehicles do not include vehicles of diplomatic service.

Data do not include deregistered vehicles.

4. Information regarding **bus and tram transport** concerns units of municipal transport enterprises and private enterprises servicing some cities or particular lines. Data does not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprise servicing some urban areas.

Data concerning **the length of transport lines** is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus and tram lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

5. Information regarding urban **underground transport** concerns two lines of the **metro** in Warsaw; first of them was launched in April 1995 and second — in March 2015.

6. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

6. Data regarding **road accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical assistance.

TABL. 1 (184). **DROGI PUBLICZNE**
Stan w dniu 31 XII
PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w km		in km		
Drogi powiatowe	536,8	581,1	583,4	587,0	District roads:
o nawierzchni twardej	522,5	569,0	571,3	574,9	on hard surface
w tym o nawierzchni ulepszonej	518,3	564,8	567,1	570,7	of which improved
o nawierzchni gruntowej	14,3	12,1	12,1	12,1	unsurfaced
Drogi gminne	1696,3	1685,7	1634,2	1641,1	Communal roads:
o nawierzchni twardej	1364,1	1425,6	1404,3	1428,1	on hard surface
w tym o nawierzchni ulepszonej	1325,5	1387,6	1367,9	1391,3	of which improved
o nawierzchni gruntowej	332,2	260,1	229,9	213,0	unsurfaced
Na 100 km ² : drogi powiatowe o nawierzchni twar- dej	101,0	110,0	110,5	111,1	Per 100 km ² : district roads on hard surface
drogi gminne o nawierzchni twardej ...	263,7	275,6	271,5	276,1	communal roads on hard surface

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

S o u r c e: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 2 (185). **RUCH SAMOLOTÓW W PORCIE LOTNICZYM IM. FRYDERYKA CHOPINA W WARSZAWIE**
AIRCRAFT TRAFFIC AT WARSAW CHOPIN AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
OGÓŁEM	138605	142354	155934	172969	TOTAL
Starty	69300	71174	77961	86483	Take-offs
Lądowania	69305	71180	77973	86486	Landings
w tym SAMOLOTY POLSKIE of which POLISH AIRCRAFTS					
R A Z E M	81206	81758	94943	107877	TOTAL
Starty	40610	40880	47556	53971	Take-offs
Lądowania	40596	40878	47387	53906	Landings
RUCH KRAJOWY NATIONAL TRAFFIC					
R A Z E M	32641	28842	29265	32608	TOTAL
Starty	16367	14459	14709	16278	Take-offs
Lądowania	16274	14383	14556	16330	Landings
RUCH MIĘDZYNARODOWY INTERNATIONAL TRAFFIC					
R A Z E M	105964	113512	126669	140361	TOTAL
Starty	52933	56715	63252	70205	Take-offs
Lądowania	53031	56797	63417	70156	Landings

TABL. 3 (186). **RUCH PASAŻERÓW^a W PORCIE LOTNICZYM IM. FRYDERYKA CHOPINA W WARSZAWIE**
PASSENGER TRAFFIC^a AT WARSAW CHOPIN AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Pasażerowie przybyli z portów ^b :					Passenger arrivals from airports ^b :
krajowych	455202	598181	720957	1060255	domestic
zagranicznych	3865927	5020429	5715386	6830959	foreign
Pasażerowie odprawieni do portów ^c :					Passenger departures to airports ^c :
krajowych	464175	580111	703181	1039271	domestic
zagranicznych	3904351	5018915	5707267	6832292	foreign
w tym SAMOLOTY POLSKIE of which POLISH AIRCRAFTS					
Pasażerowie przybyli z portów ^b :					Passenger arrivals from airports ^b :
krajowych	455042	594338	649018	743622	domestic
zagranicznych	1604205	2096765	2638009	3467018	foreign
Pasażerowie odprawieni do portów ^c :					Passenger departures to airports ^c :
krajowych	462642	576255	631834	723465	domestic
zagranicznych	1606483	2098396	2652126	3499326	foreign

a W lotach komunikacyjnych; dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. b Pasażerowie, dla których port Chopina jest portem zakończenia podróży rozpoczętej w innym porcie krajowym lub zagranicznym. c Pasażerowie, dla których port Chopina jest portem rozpoczęcia podróży kończącej się w innym porcie krajowym lub zagranicznym.

a In communication flights; data do not include children below the age of 2. b Passengers for whom Chopin airport is a place of final destination of a journey started at another domestic or foreign airport. c Passengers for whom Chopin airport is a place of departure of a journey ending at another domestic or foreign airport.

TABL. 4 (187). **PRZEŁADUNEK ŁADUNKÓW^a W PORCIE LOTNICZYM IM. FRYDERYKA CHOPINA W WARSZAWIE**
FREIGHT LOADED AND UNLOADED^a AT WARSAW CHOPIN AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
OGÓŁEM TOTAL					
Krajowych	6736	2075	504	517	Domestic
Zagranicznych	50380	70279	85330	84846	Foreign
ŁADUNKI PRZYBYŁE Z PORTÓW FREIGHT ARRIVALS FROM AIRPORTS					
Krajowych	3234	992	208	187	Domestic
Zagranicznych	28928	38330	43933	41696	Foreign
ŁADUNKI ODPRAWIONE DO PORTÓW FREIGHT DEPARTURES TO AIRPORTS					
Krajowych	3502	1084	296	330	Domestic
Zagranicznych	21451	31949	41397	43150	Foreign

a W lotach komunikacyjnych samolotami polskimi i obcymi; łącznie z pocztą.

a In communication flights by Polish and foreign aircrafts; including mail.

TABLE 5 (188). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**
 Stan w dniu 31 XII
 REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015 ^b	2016 ^b	2017 ^b
OGÓŁEM^c TOTAL^c	1145072	1361656	1430489	1500868
Motocykle Motorcycles	28086	41053	44755	47503
Samochody osobowe Passenger cars	924755	1120028	1180692	1245414
Autobusy Buses	4620	5413	5442	5578
w tym do 15 miejsc of which up to 15 seats	390	318	311	310
Samochody ciężarowe Lorries	167823	169768	173487	175812
w tym: of which:				
samochody ciężarowo-osobowe vans	4314	3890	3864	3426
furgony closed boxes	30219	29689	29752	29988
samowytadowcze tippers	2103	2501	2515	2507
cysterny tankers	211	246	249	264
Ciągniki samochodowe siodłowe Road tractors	7270	10152	10236	10169
Ciągniki samochodowe balastowe Ballast tractors	24	20	20	19
Samochody specjalne ^d Special cars ^d	6979	9264	9808	10256
Ciągniki rolnicze Agricultural tractors	5515	5958	6049	6117
w tym kołowe of which wheeled	4555	4917	5047	5155

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 262. b łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu danego roku. c Ponadto zarejestrowano następującą liczbę motorowerów: 15844 w 2010 r., 21250 w 2015 r., 21565 w 2016 r. i 22163 w 2017 r. d łącznie z sanitarnymi.

a See general notes, item 3 on page 262. b Including vehicles having temporary permission issued at the end of reference year. c Moreover, 15844 motor bicycles were registered in 2010, 21250 in 2015, 21565 in 2016 and 22163 in 2017. d Including ambulances.

TABL. 6 (189). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE PO RAZ PIERWSZY^a**
ROAD VEHICLES AND TRACTORS REGISTERED FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015 ^b	2016 ^b	2017 ^b	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	89135	129628	143912	153952	T O T A L
w tym:					of which:
Motocykle	2501	4553	4313	3395	Motorcycles
Samochody osobowe	59261	108596	122734	134467	Passenger cars
Autobusy	275	364	249	235	Buses
Samochody ciężarowe	25927	14460	15068	14477	Lorries
Ciągniki samochodowe siodłowe	573	699	685	479	Road tractors
Ciągniki rolnicze kołowe	300	306	300	289	Wheeled agriculture tractors

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 262. b Łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu danego roku.

a See general notes, item 3 on page 262. b Including vehicles having temporary permission issued at the end of reference year.

TABL. 7 (190). **KOMUNIKACJA MIEJSKA**
URBAN TRANSPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Długość stałych dziennych linii komunikacji miejskiej w km ^a :					Length of fixed daily urban transportation lines in km ^a :
tramwajowych ^b	364	377	345	360	trams ^b
autobusowych ^c	3238	3520*	3648	3909	buses ^c
szybkiej kolei miejskiej	91	147*	147*	144	urban rapid rail
Czynne trasy w km ^a :					Active lines in km ^a :
tramwajowe ^b	124	133	133	132	trams ^b
autobusowe ^c	1146	1613*	1474	1393	buses ^c
szybkiej kolei miejskiej	84	105	113	86	urban rapid rail
Buspasy w km ^a	42	47	47	66	Bus passes in km ^a

a Stan w dniu 31 XII. b W granicach administracyjnych. c Dane dotyczą linii autobusowych lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez ZTM w imieniu i na rzecz m.st. Warszawy oraz gmin, które podpisały porozumienie w sprawie organizacji linii podmiejskich na ich terenie.

a As of 31 XII. b Within administrative borders. c Data concern all bus lines of local public transport organised by ZTM on behalf of and for the Capital City of Warsaw as well as gminas, which signed the agreement on organisation of their suburb lines.

TABL. 7 (190). KOMUNIKACJA MIEJSKA (cd.)
URBAN TRANSPORT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Liczba przystanków komunikacji miejskiej ^a :					Number of stops of urban transport ^a :
tramwajowych ^b	568	590	590	577	trams ^b
autobusowych ^c	4528	5468	5732	5863	buses ^c
tramwajowo-autobusowych	13	15	15	24	trams and buses
przystanki szybkiej kolei	38	47	47	40	urban rapid rail stops
Tabor komunikacji miejskiej ^d :					Fleet of urban transport ^d :
tramwaje ^b	786	838	841	792	trams ^b
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych	32	212	248	241	of which adjusted to the needs of the disabled
autobusy ^c	1516	1509*	1522*	1607	buses ^c
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych	1127	1509*	1522*	1607	of which adjusted to the needs of the disabled
szybka kolej miejska	67	116	116*	116	urban rapid rail
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych	34	116	116*	116	of which adjusted to the needs of the disabled
Przebieg wozów ogółem w tys. wozo-km:					Total mileage of cars in thousand of vehicle-kilometres:
tramwaje ^b	51358	52969	50485	51880	trams ^b
autobusy ^c	116913	115250	114386	116552	buses ^c
szybka kolej miejska	4897	13893	15331	14661	urban rapid rail
Przeciętny przebieg 1 wozu w km:					Average mileage of 1 car in km:
w ciągu roku:					during a year:
tramwaje ^b	65341	63208	60029	65505	trams ^b
autobusy ^c	77119	76884	76105	72528	buses ^c
szybka kolej miejska	73083	119767	129927	126391	urban rapid rail
w ciągu doby:					during a day:
tramwaje ^b	179	173	169	179	trams ^b
autobusy ^c	211	210	220	199	buses ^c
szybka kolej miejska	200	328	433	346	urban rapid rail
Miejsca w wozach ^d :					Seats in cars ^d :
tramwaje	100589	111245	113627	113127	trams
autobusy	181250	229497	232971	239244	buses
szybka kolej miejska	8624	25314	25314	25314	urban rapid rail
Podaż miejsc w godzinie porannego szczytu komunikacyjnego (7 ⁰⁰ -7 ⁵⁹) w szt.:					Supply of seats during the morning rush hour (7 ⁰⁰ -7 ⁵⁹) in pieces:
tramwaje	90922	96084	108800	90300	trams
autobusy	176153	193362	234200	342900	buses
szybka kolej miejska	7212	11721	10800	14700	urban rapid rail

a Stan w dniu 31 XII. b W granicach administracyjnych. c Dane dotyczą linii autobusowych lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez ZTM w imieniu i na rzecz m.st. Warszawy oraz gmin, które podpisały porozumienie w sprawie organizacji linii podmiejskich na ich terenie. d Liczba wozów w ruchu w szczyt porannym odpowiednio: tramwajowych oraz autobusowych łącznie z wozami przewoźników prywatnych jeżdżących na zlecenie ZTM oraz szybkiej kolei miejskiej.

a As of 31 XII. b Within administrative borders. c Data concern all buses lines of local public transport organised by ZTM on behalf of and for the Capital City of Warsaw as well as gminas, which signed the agreement on organisation of their suburb lines. d The number of active vehicles in the morning peak hours accordingly: trams, buses including private fleet contracted by ZTM and urban rapid rail.

TABL. 7 (190). **KOMUNIKACJA MIEJSKA (dok.)**
URBAN TRANSPORT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Przewozy pasażerów ^e w tys.:					Transport of passengers ^e in thous.:
w ciągu roku	983223*	1131357	1136503	1143887	during a year
w tym:					of which:
tramwaje ^b	232237*	272100	272402	269240	trams ^b
autobusy ^c	526432*	574400	573935	590739	buses ^c
szybka kolej miejska	9365	25311	23804	23071	urban rapid rail
w ciągu doby	2694*	3099	3113	3134	during a day
w tym:					of which:
tramwaje ^b	636*	745	746	738	trams ^b
autobusy ^c	1442*	1573	1572	1618	buses ^c
szybka kolej miejska	26	69	65	63	urban rapid rail
Liczba automatów biletowych ^a :					Number of ticket machines ^a :
stacjonarnych	235	528	568*	627	stationary
mobilnych	129	1674	1852	1926	in vehicles
Taksówki osobowe ^a	9414	11079	11029	11647	Passenger taxis ^a
Parkingi „Parkuj i jedź” (P&R) w szt. ^a :					Carparks “Park&Ride” in pieces:
liczba parkingów	7*	14	14	14	number of carparks
liczba miejsc parkingowych dla samochodów osobowych	2623	4218*	4242	4244	number of parking places for pas- senger cars
liczba miejsc parkingowych dla rowerów	374	652	590	704	number of parking places for bikes
Liczba parkingów typu „Bike&Ride”	22	7030 ^f	8411 ^f	9433 ^f	Number of “Bike&Ride” parking ar- eas
System Roweru Publicznego:					Public Bike System:
liczba stacji w szt. ^a	219	205	358	number of stations in pieces ^a
liczba rowerów w szt. ^a	3039	3059	5147	number of bicycles in pieces ^a
liczba wypożyczeń w ciągu roku w tys.	1911	1835	5064	number of borrowings over a year in thousand

a Stan w dniu 31 XII. b W granicach administracyjnych. c Dane dotyczą linii autobusowych lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez ZTM w imieniu i na rzecz m.st. Warszawy oraz gmin, które podpisały porozumienie w sprawie organizacji linii podmiejskich na ich terenie. d Liczba wozów w ruchu w szczycie porannym odpowiednio: tramwajowych oraz autobusowych łącznie z wozami przewoźników prywatnych jeżdżących na zlecenie ZTM oraz szybkiej kolei miejskiej. e Dane szacunkowe. f Liczba stojaków rowerowych.

Ź r ó ł o: w zakresie komunikacji miejskiej – dane Zarządu Transportu Miejskiego, w zakresie informacji o liczbie taksówek osobowych – dane Urzędu m.st. Warszawy, w zakresie parkingów rowerowych i stacji Veturilo – dane Biura Polityki Mobilności i Transportu Urzędu m.st. Warszawy.

a As of 31 XII. b Within administrative borders. c Data concern all buses lines of local public transport organised by ZTM on behalf of and for Capital City of Warsaw as well as gminas, which signed the agreement on organisation of their suburb lines. d The number of active vehicles in the morning peak hours accordingly: trams, buses including private fleet contracted by ZTM and urban rapid rail. e Estimated data. f Number of bike racks.

S o u r c e: data on urban transport – the Board of Municipal Transport, data on the number of passenger taxis – the Warsaw City Hall, data on bikeparks and Veturilo stations – the Mobility and Transport Policy Office of the Warsaw City Hall.

TABL. 8 (191). KOMUNIKACJA PODZIEMNA – METRO

Stan w dniu 31 XII

UNDERGROUND TRANSPORT – METRO

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
Linie w km	23,0	29,0	29,0	29,0
Lines in km				
Tabor – wagony	240	450	450	450
Stock – cars				
Miejsca w wagonach	62356	117371	117371	117371
Seats in cars				
Przewozy pasażerów ^a w mln: Transport of passengers ^a in mln:				
w ciągu roku	140	171	184	187
during a year				
w ciągu doby	0,38	0,47	0,50	0,51
during a day				

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

TABL. 9 (192). WYPADKI DROGOWE^aROAD ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Wypadki	962	917	1072	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	7,1	6,4	7,1	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	1147	1104	1271	Road casualties
Śmiertelne	60	54	48	Fatalities
na 100 tys. ludności	3,4	3,1	2,7	per 100 thous. population
Ranni	1087	1050	1223	Injured
na 100 tys. ludności	62,5	60,0	69,6	per 100 thous. population
Ważniejsze przyczyny wypadków				Major causes of accidents
Z winy kierujących pojazdami	863	815	982	Guilt of drivers
w tym:				of which:
nieprawidłowe przejeżdżanie przejścia dla pieszych ^c	218	223	226	incorrect crossing of the pedestrian crossing ^c
nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu	177	166	241	non-compliance with vehicle right-of-way
niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	141	115	168	maladjustment of speed to traffic conditions
Z winy pieszych	88	94	86	Guilt of pedestrians
w tym:				of which:
nieostrożne wejście na jezdnię	40	42	35	imprudently entering the roadway
wejście na jezdnię przy czerwonym świetle	16	26	22	entering the road at a red light
przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym	31	23	27	crossing the road in a forbidden place
Wypadki drogowe spowodowane przez nietrzeźwych	25	28	25	Road accidents caused by intoxicated persons
Kierujących	19	21	21	Drivers of
samochodami osobowymi	14	19	20	passenger cars
motocyklami	–	–	1	motorcycles
rowerami	4	–	–	bicycles
motorowerami	–	1	–	mopeds
samochodami ciężarowymi	1	1	–	lorries
innymi pojazdami ^d	–	–	–	other vehicles ^d
Pieszycy	6	7	4	Pedestrians

a Zarejestrowane przez Policję. b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku. c łącznie nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu na przejściu dla pieszych, wyprzedzanie pojazdu przed przejściem dla pieszych, omijanie pojazdu przed przejściem dla pieszych. d łącznie z pojazdami nieustalonymi.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b Vehicles as of 31 XII; including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the given year. c Including non-forfeiture of priority to pedestrians at the pedestrian crossing, overtaking the vehicle before the pedestrian crossing, bypassing the vehicle before the pedestrian crossing. d Including unidentified vehicles.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 10 (193). LICZBA WYPADKÓW I KOLIZJI Z UDZIAŁEM ROWERZYSTÓW
NUMBER OF ACCIDENTS AND COLLISIONS INVOLVING CYCLISTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Wypadki	85	135	162	135	Accidents
Ofiary wypadków					Road traffic casualties
śmiertelne	–	5	2	4	fatalities
ranni	74	120	160	135	injured
ciężko	3	11	23	2	heavily
lekko	71	109	137	133	lightly
Kolizje	219	684	754	564	Collisions

Ź r ó d ł o: do 2014 r. dane Biura Drogownictwa i Komunikacji Urzędu m.st. Warszawy. Warszawski Raport Rowerowy 2015; w 2015 r. dane Zarządu Dróg Miejskich w Warszawie, od 2016 r. dane Biura Polityki Mobilności i Transportu Urzędu m.st. Warszawy. Warszawski Raport Rowerowy.

S o u r c e: until 2014 data of the Road Traffic and Transportation Office of the Warsaw City Hall. Warsaw Cycling Report 2015; in 2015 data of the Board of Municipal Roads in Warsaw, since 2016 data of the Mobility and Transport Policy Office of the Warsaw City Hall. Warsaw Cycling Report.

TABL. 11 (194). ZDARZENIA DROGOWE Z UDZIAŁEM ROWERZYSTÓW W ZALEŻNOŚCI OD WARUNKÓW OŚWIETLENIA
ROAD INCIDENTS INVOLVING CYCLISTS DEPENDING ON LIGHTING CONDITIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent			
Światło dzienne	68	85	83	Daylight
Noc	15	12	13	Night
droga oświetlona	14	12	13	lit road
droga nieoświetlona	1	0	–	unlit road
Świt/zmierzch	4	4	4	Dawn/twilight

Ź r ó d ł o: w 2015 r. dane Zarządu Dróg Miejskich w Warszawie, od 2016 r. dane Biura Polityki Mobilności i Transportu Urzędu m.st. Warszawy. Warszawski Raport Rowerowy.

S o u r c e: in 2015 data of the Board of Municipal Roads in Warsaw, since 2016 data of the Mobility and Transport Policy Office of the Warsaw City Hall. Warsaw Cycling Report.

TABL. 12 (195). RODZAJE ZDARZEŃ DROGOWYCH Z UDZIAŁEM ROWERZYSTÓW
TYPES OF ROAD INCIDENTS INVOLVING CYCLISTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent			
Zderzenia:				Collisions:
boczne	77,0	75,3	76,8	side
czołowe	4,0	7,6	8,4	head-on
tylne	4,0	6,0	5,3	back-up
Najechanie na:				Riding on:
pieszego	11,0	6,7	4,0	pedestrian
pojazd	2,0	1,8	1,3	vehicle
Wywrócenie się	–	1,0	2,0	Falling off
Inne	2,0	1,6	2,1	Other

Ź r ó d ł o: w 2015 r. dane Zarządu Dróg Miejskich w Warszawie, od 2016 r. dane Biura Polityki Mobilności i Transportu Urzędu m.st. Warszawy. Warszawski Raport Rowerowy.

S o u r c e: in 2015 data of the Board of Municipal Roads in Warsaw, since 2016 data of Mobility and Transport Policy Office of the Warsaw City Hall. Warsaw Cycling Report.

Uwagi ogólne

1. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samoobsługowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Apteki są to stałe punkty sprzedaży detalicznej, spełniające warunki sklepu, w których prowadzi się sprzedaż wyrobów farmaceutycznych lub zielarskich.

Stacje paliw są to punkty sprzedaży detalicznej paliw, benzyny, oleju napędowego, płynów chłodzących, środków czyszczących itp.

2. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają

General notes

1. The division of **shops by organizational form** was made on the basis of the size of the sales area and the types of goods sold.

Department stores and trade stores divided into separate departments, each selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales area between 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hypermarkets are stores with a sales area above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Universal stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales area from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods etc.).

Other stores include stores with a sales area up to 119 m².

Pharmacies are units meeting conditions of a shop, selling drugs and herbs.

Petrol stations are the outlets of the retail sales of fuels, petrol, diesel, radiator liquid, cleaning articles etc.

2. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and takeout consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and

nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

3. **Magazyny handlowe** – hurtu i rozdzielcze detalu są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

Od 2006 r. dane dotyczące magazynów handlowych prezentuje się na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

4. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (plac, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

5. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie sprawozdawczości.

operate not longer than six months in a calendar year.

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

3. **Trade warehouses** of wholesale and retail distribution are organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing up commodities, occupying separate storage area, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.

Since 2006, data regarding trade warehouses has been presented on the basis of periodic surveys conducted every three years.

4. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or daily (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

5. Data regarding trade and catering activity has been compiled based on reporting.

TABL. 1 (196). SKLEPY I STACJE PALIW^a WEDŁUG SPECJALIZACJI
 Stan w dniu 31 XII
 SHOPS AND PETROL STATIONS^a BY SPECIALIZATION
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
SKLEPY I STACJE PALIW SHOPS AND PETROL STATIONS				
OGÓŁEM	4080	4509	4647	4674
TOTAL				
Sklepy	3878	4330	4469	4498
Shops				
Ogólnospożywcze	599	662	665	666
General foodstuffs				
Mięsne	155	179	189	177
Meat				
Piekarniczo-ciastkarskie	200	308	293	279
Baker's and confectioner's products				
Z napojami alkoholowymi	70	46	74	76
With alcoholic beverages				
Z kosmetykami i wyrobami toaletowymi	147	260	281	296
With cosmetics and toilet goods				
Z wyrobami włókienniczymi	19	16	15	13
With textile products				
Z wyrobami odzieżowymi	612	731	724	750
With clothing products				
Z obuwiem i wyrobami skórzanymi	227	239	226	228
With footwear and leather products				
Z meblami i sprzętem oświetleniowym	147	112	127	142
With furniture and lighting appliances				
Z artykułami radiowo-telewizyjnymi i sprzętem gospodarstwa domowego	60	57	58	59
With radio, tv and household appliances				
Z artykułami piśmiennymi i księgarnie	70	71	73	65
With books and stationery				
Z pojazdami mechanicznymi	130	122	136	147
With motor vehicles				
Pozostałe sklepy ^b	1442	1527	1608	1 600
Other shops ^b				
Stacje paliw	202	179	178	176
Petrol stations				

a Jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób według lokalizacji. b Sklepy o różnorodnej specjalizacji niewymienionej wyżej (łącznie z owocowo-warzywnymi i rybnymi).

a Units employing more than 9 persons by localization. b Shops with various specialization not listed above (including fruit and vegetables as well as fish shops).

TABL. 1 (196). **SKLEPY I STACJE PALIW^a WEDŁUG SPECJALIZACJI (cd.)**
 Stan w dniu 31 XII
 SHOPS AND PETROL STATIONS^a BY SPECIALIZATION (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
POWIERZCHNIA SPRZEDAŻOWA W m ² SALES AREA IN m ²				
OGÓŁEM	1281990	1417846	1444835	1471837
TOTAL				
Sklepy	1281990	1417846	1444835	1471837
Shops				
Ogólnospożywcze	300779	408187	401813	405176
General foodstuffs				
Mięsne	8522	9827	10520	10130
Meat				
Piekarniczo-ciastkarskie	6168	10211	11039	10591
Baker's and confectioner's products				
Z napojami alkoholowymi	4174	2234	3929	4090
With alcoholic beverages				
Z kosmetykami i wyrobami toaletowymi	25224	51609	56721	59758
With cosmetics and toilet goods				
Z wyrobami włókienniczymi	1739	1107	1493	1270
With textile products				
Z wyrobami odzieżowymi	182315	236755	222314	226696
With clothing products				
Z obuwaniem i wyrobami skózanymi	34755	38857	37103	40626
With footwear and leather products				
Z meblami i sprzętem oświetleniowym	121457	92642	112397	113879
With furniture and lighting appliances				
Z artykułami radiowo-telewizyjnymi i sprzętem gospodarstwa domowego	58250	45247	44232	43693
With radio, tv and household appliances				
Z artykułami piśmiennymi i księgarnie	7470	8215	8133	7260
With books and stationery				
Z pojazdami mechanicznymi	50636	67282	79443	89679
With motor vehicles				
Pozostałe sklepy ^b	480501	445673	455698	458989
Other shops ^b				
Stacje paliw	x	x	x	x
Petrol stations				

a Jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób według lokalizacji. b Sklepy o różnorodnej specjalizacji niewymienionej wyżej (łącznie z owocowo-warzywnymi i rybnymi).

a Units employing more than 9 persons by localization. b Shops with various specialization not listed above (including fruit and vegetables as well as fish shops).

TABL. 1 (196). SKLEPY I STACJE PALIW^a WEDŁUG SPECJALIZACJI (dok.)

Stan w dniu 31 XII

SHOPS AND PETROL STATIONS^a BY SPECIALIZATION (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2017
PRACUJĄCY EMPLOYED PERSONS				
OGÓŁEM	42632	44960	46303	45712
TOTAL				
Sklepy	41477	44112	45408	44790
Shops				
Ogólnospożywcze	13458	15326	14490	14080
General foodstuffs				
Mięsne	608	643	684	684
Meat				
Piekarniczo-ciastkarskie	586	960	1003	953
Baker's and confectioner's products				
Z napojami alkoholowymi	194	123	184	200
With alcoholic beverages				
Z kosmetykami i wyrobami toaletowymi	1604	2630	2968	3148
With cosmetics and toilet goods				
Z wyrobami włókienniczymi	36	42	58	51
With textile products				
Z wyrobami odzieżowymi	4720	5530	5695	5912
With clothing products				
Z obuwiem i wyrobami skórzanymi	1349	1435	1421	1327
With footwear and leather products				
Z meblami i sprzętem oświetleniowym	1335	1113	1427	1501
With furniture and lighting appliances				
Z artykułami radiowo-telewizyjnymi i sprzętem gospodarstwa domowego	1267	1140	1209	1099
With radio, tv and household appliances				
Z artykułami piśmiennymi i księgarnie	293	261	265	250
With books and stationery				
Z pojazdami mechanicznymi	1600	1898	2106	2276
With motor vehicles				
Pozostałe sklepy ^b	14427	13011	13898	13309
Other shops ^b				
Stacje paliw	1155	848	895	922
Petrol stations				

^a Jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób według lokalizacji. ^b Sklepy o różnorodnej specjalizacji niewymienionej wyżej (łącznie z owocowo-warzywnymi i rybnymi).

^a Units employing more than 9 persons by localization. ^b Shops with various specialization not listed above (including fruit and vegetables as well as fish shops).

TABL. 2 (197). SKLEPY^a I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH

Stan w dniu 31 XII

SHOPS^a AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORMS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Sklepy i stacje paliw Shops and petrol stations	Pracujący Employed persons	Powierzchnia sprze- dazowa w m ² Sales area in m ²
OGÓŁEM	2016	4647	46303	1444835
TOTAL	2017	4674	45712	1471837
Domy towarowe	2016	5	937	30362
Department stores	2017	6	1082	29972
Domy handlowe	2016	20	602	23431
Trade stores	2017	19	586	22981
Supermarkety	2016	268	7317	221465
Supermarkets	2017	275	7442	231104
Hipermarkety	2016	41	8231	309043
Hypermarkets	2017	37	7483	288143
Sklepy powszechnie	2016	240	2217	51299
Grocery stores	2017	229	2131	48627
Sklepy wyspecjalizowane	2016	2452	20668	714819
Specialized shops	2017	2587	20937	761971
Apteki	2016	283	1950	27794
Pharmacies	2017	259	1748	25087
Pozostałe sklepy	2016	1160	3486	66622
Other shops	2017	1086	3381	63952
Stacje paliw	2016	178	895	-
Petrol stations	2017	176	922	-

a Jednostki o liczbie pracujących powyżej 9 osób według lokalizacji.
a Units employing more than 9 persons by location.

TABL. 3 (198). PLACÓWKI GASTRONOMICZNE^a WEDŁUG SEKTORÓWCATERING ESTABLISHMENTS^a BY SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Sektor Sector	
			publiczny public	prywatny private
OGÓŁEM	2016	2444	152	2292
TOTAL	2017	2787	207	2580
Placówki stałe^b	2016	2384	139	2245
Permanent establishments^b	2017	2694	187	2507
Restauracje	2016	635	24	611
Restaurants	2017	593	26	567
Bary	2016	1010	49	961
Bars	2017	996	43	953
Stołówki	2016	405	55	350
Canteens	2017	422	56	366
Punkty gastronomiczne	2016	334	11	323
Food stands	2017	683	62	621
Placówki sezonowe	2016	60	13	47
Seasonal establishments	2017	93	20	73

a Dotyczy placówek gastronomicznych tych podmiotów gospodarczych, których siedzibą zarządu jest m.st. Warszawa oraz w których pracowało powyżej 9 osób. b Stan w dniu 31 XII.

a Concerns catering establishments of these economic entities of which the seat of management is in the Capital City of Warsaw, employing more than 9 persons. b As of 31 XII.

TABL. 4 (199). MAGAZYNY HANDLOWE^a
 Stan w dniu 31 XII
 TRADE WAREHOUSES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total				Powierzchnia składowa w m ² Storage area in m ²			
	2005	2009	2012	2015	2005	2009	2012	2015
O G Ó Ł Ę M TOTAL	7717	4641	3707	3855	4486946	3307302	5026594	3553168
Magazyny zamknięte Secured warehouses	4054	2753	2618	2658	2819626	2650824	3572058	2569277
Magazyny zadaszone Roofed warehouses	342	270	416	418	209124	134121	671563	340838
Place składowe Storage sites	367	207	194	207	1458196	522357	782973	643053
Silosi i zbiorniki Silos and containers	2954	1411	479	572	1599958 ^b	1004744 ^b	1597864 ^b	1055256 ^b

^a Hurtu i rozdziałce detalu; dane dotyczą tych podmiotów gospodarczych, których siedzibą zarządu jest m.st. Warszawa oraz w których pracowało powyżej 9 osób. ^b Pojemność w m³.

^a Wholesale and retail distribution; data concern these economic entities of which the seat of management is in the Capital City of Warsaw, employing more than 9 persons. ^b Capacity in m³.

TABL. 5 (200). MAGAZYNY HANDLOWE^a WEDŁUG RODZAJÓW I SEKTORÓW
 Stan w dniu 31 XII
 TRADE WAREHOUSES^a BY TYPE AND SECTORS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Zamknięte Secured	Zadaszone Roofed	Place skła- dowe Storage sites	Silosi i zbiorniki Silos and containers
Magazyny Warehouses	2012	3707	2618	416	194	479
	2015	3855	2658	418	207	572
sektor publiczny public sector	2012	83	38	4	2	39
	2015	134	66	10	1	57
sektor prywatny private sector	2012	3624	2580	412	192	440
	2015	3721	2592	408	206	515
Powierzchnia składowa w m ² Storage area in m ²	2012	5026594	3572058	671563	782973	1597864 ^b
	2015	3553168	2569277	340838	643053	1055256 ^b
sektor publiczny public sector	2012	47799	46110	989	700	894027 ^b
	2015	58194	56056	2038	100	777047 ^b
sektor prywatny private sector	2012	4978795	3525948	670574	782273	703837 ^b
	2015	3494974	2513221	338800	642953	278209 ^b

^a Hurtu i rozdziałce detalu; dane dotyczą tych podmiotów gospodarczych, których siedzibą zarządu jest m.st. Warszawa oraz w których pracowało powyżej 9 osób. ^b Pojemność w m³.

^a Wholesale and retail distribution; data concern these economic entities of which the seat of management is in the Capital City of Warsaw, employing more than 9 persons. ^b Capacity in m³.

TABL. 6 (201). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					Permanent marketplaces:
liczba	55	62	59	58	number
powierzchnia targowisk w tys. m ²	292,5	285,4	299,1	282,3	area of marketplaces in thous. m ²
stałe punkty sprzedaży drobnodeta- licznej	4389	4274	4513	3865	permanent small-retail sales outlets
w tym na targowiskach czynnych codziennie	4192	4102	4347	3699	of which at marketplaces opened daily
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	642	409	392	402	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	8143,4	6547,7	54,3	33,2	Annual receipts from marketplace fees in thous. zł

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened periodically.

Uwagi ogólne

1. **Wyniki finansowe przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 1047, z późn. zm.).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. **Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne)** obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całko-

General notes

1. **The financial results of enterprises** are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2016, item 1047, with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. **Revenues from total activity (sums received and due)** include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services) including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, revenues from social activities, revenues from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of

witego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności społecznej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych. Od 2002 r. do 2015 r. zawiera część, a od 2016 r. całość zdarzeń nadzwyczajnych związanych z działalnością operacyjną.

6. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (zyski i straty nadzwyczajne) to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi. Od 2016 r. wszelkie skutki zdarzeń, które dotychczas wpływały na zyski i straty nadzwyczajne, są zaliczane odpowiednio

their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;
- 2) the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;
- 3) other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;
- 4) financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices, taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations. Since 2002 till 2015 this item comprised part of extraordinary events related to operating activity, whereas since 2016 all kinds of extraordinary events are included into this item.

6. Result on extraordinary events (extraordinary profits and losses) are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events. Since 2016 all economic effects of the events which previously affected the extraordi-

do pozostałych przychodów i pozostałych kosztów operacyjnych.

7. **Wynik finansowy brutto** (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

8. **Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto** obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego (w związku z przejściowymi różnicami między wynikiem finansowym brutto a podstawą opodatkowania, wynikającymi z odmienności momentu ujęcia przychodu i kosztu zgodnie z przepisami o rachunkowości a przepisami podatkowymi) na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

9. **Wynik finansowy netto** (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

10. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 (205) obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu**:
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej**:
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

nary profits or losses, are classified as other operating revenues or other operating costs, respectively.

7. **The gross financial result** (profit or loss) is the result on economic activity, until 2015 corrected by the result on extraordinary events.

8. **Obligatory encumbrances on gross financial result** include corporate income tax and personal income tax as well as other payments resulting from separate regulations.

Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part, i.e., the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part, i.e., a difference between the state of provisions and assets, by virtue of deferred tax (because of the temporary differences between the gross financial result and the basis for taxation resulting from the different moments of the income and cost statement, in accordance with the tax and accounting regulations) at the end and beginning of the reporting period. The reserve is created irrespective of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

9. **The net financial result** (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

10. The economic relations presented in table 4 (205) were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate**:
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of**:
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (stocks, short-term dues, short-term investments and short-term inter-period settlements) to short-term liabilities excluding special funds.

11. **Aktywa obrotowe** obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. **Kapitały (fundusze) własne** ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego. Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, partnerskich, cywilnych – kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

13. **Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce)** obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

14. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu).

11. **Current assets** include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

12. **Share equity (funds)** is recorded in accounting ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stock), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year. Until 2015 it has also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock). Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- initial capital – in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,
- founders' capital – in state owned enterprises
- participation fund – in cooperatives,
- owners' capital – in limited partnership, unlimited partnership, professional partnership and civil law partnership companies.

Share capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in cooperatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

13. **Liabilities of enterprises (outside capital)** include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

14. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification).

TABL. 1 (202). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2016	2017	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
Przychody z całokształtu działalności	618435,2	754241,5	803552,9	Revenues from total activity
sektor publiczny	108608,6	105641,5	110985,6	public sector
sektor prywatny	509826,6	648600,0	692567,3	private sector
w tym:				of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług)	314801,2	395883,9	421114,9	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	267579,3	325495,7	345876,9	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	18159,5	16647,4	21638,6	Financial revenues
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	581021,7	718445,9	756796,0	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny	98711,4	95710,7	97084,6	public sector
sektor prywatny	482310,3	622735,1	659711,3	private sector
w tym:				of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług)	330115,5	420316,8	446141,9	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	222195,2	265631,7	282271,9	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	12742,6	15928,7	15074,8	Financial costs
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	37413,5	35795,6	46756,9	Financial result on economic activity
sektor publiczny	9897,2	9930,7	13900,9	public sector
sektor prywatny	27516,3	25864,9	32856,0	private sector
Wynik zdarzeń nadzwyczajnych^a	1,4	x	x	Result on extraordinary events^a
sektor publiczny	0,7	x	x	public sector
sektor prywatny	0,6	x	x	private sector
Zyski nadzwyczajne	24,5	x	x	Extraordinary profits
Straty nadzwyczajne	23,1	x	x	Extraordinary losses
Wynik finansowy brutto^a	37414,9	35795,6	46756,9	Gross financial result^a
sektor publiczny	9898,0	9930,7	13900,9	public sector
sektor prywatny	27516,9	25864,9	32856,0	private sector
Zysk brutto	43692,9	46674,8	54371,0	Gross profit
Strata brutto	6278,0	10879,2	7614,1	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	5967,6^b	7141,4	7414,6	Obligatory encumbrances on gross financial result
sektor publiczny	1193,7	2200,4	1356,2	public sector
sektor prywatny	4773,8	4941,0	6058,4	private sector
W tym podatek dochodowy	5967,6	5958,6	7376,1	Of which income tax
Wynik finansowy netto	31447,3	28654,2	39342,3	Net financial result
sektor publiczny	8704,3	7730,3	12544,7	public sector
sektor prywatny	22743,1	20923,9	26797,6	private sector
Zysk netto	37468,8	40386,4	47068,8	Net profit
Strata netto	6021,5	11732,3	7726,4	Net loss

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 i 7 na str. 282. b Obejmują tylko podatek dochodowy.

a See general notes, item 6 and 7 on page 282. b Include income tax only.

TABL. 2 (203). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z cało- kształtu działalno- ści Revenues from total activity	Koszty uzy- skania przy- chodów z ca- łokształtu działalności Costs of ob- taining reve- nues from total activity	Wynik fina- nsowy brutto ^a Gross financial result ^a	Obowią- zkowe obcią- żenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbran- ces on gross financial result	Wynik fi- nansowy netto Net finan- cial result
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2016	754241,5	718445,9	35795,6	7141,4	28654,2
TOTAL	2017	803552,9	756796,0	46756,9	7414,6	39342,3
w tym: of which:						
Przemysł	2016	164228,1	152327,1	11901,0	1564,8	10336,2
Industry	2017	173662,5	159049,7	14612,8	1613,8	12999,0
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe	2016	88943,5	84235,5	4708,1	807,3	3900,8
manufacturing	2017	93789,2	88981,4	4807,8	809,2	3998,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	2016	70962,2	64121,9	6840,3	581,1	6259,2
electricity, gas, steam and air condition- ing supply	2017	75268,3	65808,8	9459,5	684,6	8775,0
Budownictwo	2016	39035,7	38213,0	822,7	250,7	572,0
Construction	2017	40552,9	39299,3	1253,6	458,5	795,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A Trade; repair of motor vehicles ^A	2016	292583,4	286289,3	6294,2	1497,5	4796,7
	2017	317786,6	308837,0	8949,7	1930,1	7019,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	2016	55240,3	52165,6	3074,6	256,1	2818,5
	2017	60520,6	56319,0	4201,6	647,4	3554,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	2016	5961,3	5408,1	553,2	81,0	472,1
Accommodation and catering ^A	2017	6627,4	5959,4	668,1	121,2	546,8
Informacja i komunikacja	2016	77759,1	74137,6	3621,5	775,9	2845,6
Information and communication	2017	79154,7	74159,3	4995,4	846,4	4149,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2016	21623,1	18771,2	2852,0	523,0	2328,9
	2017	18876,0	15605,5	3270,4	710,7	2559,7
Obsługa rynku nieruchomości ^A	2016	9473,3	8369,8	1103,5	257,6	845,9
Real estate activities	2017	10530,4	8824,9	1705,5	239,7	1465,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2016	41315,7	37744,7	3571,0	445,4	3125,6
Professional, scientific and technical activities	2017	45553,2	40457,6	5095,6	481,6	4614,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^A Administrative and support service activities	2016	19298,2	18539,5	758,7	144,3	614,4
	2017	22188,1	21307,2	880,9	172,0	708,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2016	9406,4	9087,8	318,6	74,9	243,7
Arts, entertainment and recreation	2017	10667,6	10185,2	482,4	87,0	395,4
Pozostała działalność usługowa	2016	2290,2	2213,5	76,8	39,3	37,5
Other service activities	2017	2117,9	2005,7	112,3	39,5	72,7

a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 i 7 na str. 282.
a See general notes, item 6 and 7 on page 282.

TABL. 3 (204). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Liczba przedsiębiorstw Number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
			dodat- nim (zysk) posi- tive (profit)	ujem- nym (strata) nega- tive (loss)	zero- wym (0) zero (0)	dodat- nim (zysk) posi- tive (profit)	ujem- nym (strata) nega- tive (loss)	zero- wym (0) zero (0)
OGÓŁEM	2016	6053	4686	1364	3	4636	1410	7
TOTAL	2017	6009	4710	1297	2	4662	1344	3
sektor publiczny	2016	225	154	71	-	151	73	1
public sector	2017	228	159	69	-	157	70	1
sektor prywatny	2016	5828	4532	1293	3	4485	1337	6
private sector	2017	5781	4551	1228	2	4505	1274	2
w tym: of which:								
Przemysł	2016	761	596	164	1	597	163	1
Industry	2017	758	602	156	-	598	159	1
w tym: of which:								
przetwórstwo przemysłowe	2016	689	544	144	1	545	144	-
manufacturing	2017	682	546	136	-	542	139	1
wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A	2016	31	19	12	-	20	11	-
electricity, gas, steam and air condi- tioning supply	2017	34	22	12	-	22	12	-
Budownictwo	2016	429	332	97	-	329	100	-
Construction	2017	423	330	93	-	328	95	-
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^A	2016	1779	1425	354	-	1414	365	-
Trade; repair of motor vehicles ^A	2017	1775	1433	342	-	1421	354	-
Transport i gospodarka magazynowa	2016	247	194	52	1	188	58	1
Transportation and storage	2017	258	209	49	-	209	49	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	2016	188	136	52	-	135	53	-
Accommodation and catering ^A	2017	193	134	59	-	134	59	-
Informacja i komunikacja	2016	611	465	145	1	461	147	3
Information and communication	2017	600	456	144	-	454	146	-
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	2016	237	175	62	-	173	63	1
Financial and insurance activities	2017	234	178	56	-	169	64	1
Obsługa rynku nieruchomości ^A	2016	264	217	47	-	214	50	-
Real estate activities	2017	243	198	45	-	195	47	1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2016	891	679	212	-	666	224	1
Professional, scientific and technical activities	2017	916	711	204	1	699	217	-
Administrowanie i działalność wspiera- jąca	2016	377	293	84	-	289	88	-
Administrative and support service activities	2017	359	281	77	1	277	82	-
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	2016	28	18	10	-	17	11	-
Arts, entertainment and recreation	2017	29	21	8	-	21	8	-
Pozostała działalność usługowa	2016	54	37	17	-	37	17	-
Other service activities	2017	43	36	7	-	36	7	-

TABL. 4 (205). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio		
			brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
OGÓŁEM	2016	95,3	4,7	3,8	53,1	119,8	147,2
TOTAL	2017	94,2	5,8	4,9	50,6	116,8	144,8
sektor publiczny.....	2016	90,6	9,4	7,3	147,9	213,9	236,8
public sector	2017	87,5	12,5	11,3	157,3	209,9	235,0
sektor prywatny	2016	96,0	4,0	3,2	39,8	106,6	134,6
private sector	2017	95,3	4,7	3,9	37,4	105,4	133,7
w tym: of which:							
Przemysł	2016	92,8	7,2	6,3	53,2	110,7	142,3
Industry	2017	91,6	8,4	7,5	39,7	98,0	127,8
przetwórstwo przemysłowe	2016	94,7	5,3	4,4	36,1	102,2	146,1
manufacturing	2017	94,9	5,1	4,3	28,3	90,2	130,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2016	90,4	9,6	8,8	72,2	119,3	135,7
electricity, gas, steam and air conditioning supply	2017	87,4	12,6	11,7	51,0	105,1	121,9
Budownictwo	2016	97,9	2,1	1,5	58,0	110,6	150,9
Construction	2017	96,9	3,1	2,0	48,3	101,8	146,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2016	97,8	2,2	1,6	33,4	99,1	145,9
Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2017	97,2	2,8	2,2	32,6	102,5	149,9
Transport i gospodarka magazynowa	2016	94,4	5,6	5,1	115,5	176,8	187,5
Transportation and storage	2017	93,1	6,9	5,9	109,6	171,4	182,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2016	90,7	9,3	7,9	68,9	109,8	123,2
Accommodation and catering ^Δ	2017	89,9	10,1	8,3	77,1	133,2	147,3
Informacja i komunikacja	2016	95,3	4,7	3,7	39,7	116,7	135,4
Information and communication	2017	93,7	6,3	5,2	36,6	113,6	130,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2016	86,8	13,2	10,8	54,7	128,7	131,4
Financial and insurance activities	2017	82,7	17,3	13,6	59,7	137,4	139,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2016	88,4	11,6	8,9	69,4	109,2	153,0
Real estate activities	2017	83,8	16,2	13,9	82,0	117,6	168,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2016	91,4	8,6	7,6	69,6	140,2	159,5
Professional, scientific and technical activities	2017	88,8	11,2	10,1	75,9	148,6	166,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2016	96,1	3,9	3,2	25,3	84,0	92,2
Administrative and support service activities	2017	96,0	4,0	3,2	28,4	82,6	94,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2016	96,6	3,4	2,6	182,2	213,9	225,7
Arts, entertainment and recreation	2017	95,5	4,5	3,7	238,7	273,9	285,6
Pozostała działalność usługowa	2016	96,6	3,4	1,6	81,1	172,1	198,4
Other service activities	2017	94,7	5,3	3,4	103,5	177,3	195,4

TABLE 5 (206). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term			
		razem total	w tym kre- dyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym zobowiązania z tytułu of which liabilities from		
					dostaw i usług deliver- ies and services	podat- ków, ceł, ubezpie- czeń i in- nych świadczeń taxes, customs duties, insur- ance and other benefits	
		w mln zł	in mln zł				
OGÓŁEM	2016	386602,4	157409,7	120373,3	229192,7	94265,8	15455,9
TOTAL	2017	400898,5	156231,9	125052,3	244666,6	101844,5	14219,2
sektor publiczny	2016	63604,8	34975,3	21601,1	28629,6	5126,8	4336,5
public sector	2017	62105,1	34794,8	22897,1	27310,4	6194,0	3103,5
sektor prywatny	2016	322997,5	122434,4	98772,2	200563,1	89139,0	11119,4
public sector	2017	338793,4	121437,2	102155,2	217356,2	95650,5	11115,7
w tym: of which:							
Przemysł	2016	68127,3	25838,1	22062,7	42289,2	17701,2	2960,4
Industry	2017	67662,9	20476,4	16963,4	47186,5	18971,2	3063,8
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe	2016	32267,5	9303,2	8172,6	22964,2	12581,0	1047,5
manufacturing	2017	33582,7	7167,5	6127,5	26415,2	13525,3	1065,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A	2016	33685,3	15457,3	13065,3	18228,0	4746,5	1847,0
electricity, gas, steam and air condi- tioning supply	2017	31537,5	12190,9	10096,9	19346,7	5013,4	1941,4
Budownictwo	2016	20077,6	3160,1	1607,4	16917,4	7993,9	680,2
Construction	2017	20366,7	2841,2	1404,3	17525,5	8090,0	941,6
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^A	2016	72377,6	9902,7	7186,8	62474,9	40415,0	3552,1
Trade; repair of motor vehicles ^A	2017	77792,9	10254,8	7351,2	67538,2	42939,7	3670,9
Transport i gospodarka magazynowa	2016	39393,4	25781,9	12871,2	13611,5	5101,7	1120,4
Transportation and storage	2017	39174,3	23603,6	12026,7	15570,7	5234,8	1069,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	2016	3613,7	2499,7	1836,5	1114,1	447,0	138,1
Accommodation and catering ^A	2017	3722,8	2574,3	1858,4	1148,5	481,2	149,0
Informacja i komunikacja	2016	60471,2	40495,3	30226,4	19975,9	10185,0	1237,0
Information and communication	2017	60588,9	38347,7	32797,2	22241,1	11444,5	1115,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2016	71437,9	31506,2	28907,7	39931,7	2392,9	444,5
.....	2017	74072,1	34749,6	33570,6	39322,5	3124,1	385,0
Obsługa rynku nieruchomości ^A	2016	11140,0	4604,9	3295,1	6535,2	929,2	673,1
Real estate activities	2017	11309,2	4904,5	3277,9	6404,7	1043,3	231,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2016	19441,7	4959,8	4678,2	14481,9	5733,4	2281,9
Professional, scientific and technical activities	2017	25039,2	8963,7	7282,4	16075,6	6552,1	2199,7
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^A	2016	11271,0	4263,1	3884,3	7007,9	1943,6	546,0
Administrative and support service activi- ties	2017	13663,1	5869,6	5408,4	7793,5	2542,5	636,7
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją	2016	1426,2	816,3	682,7	609,9	165,6	149,2
Arts, entertainment and recreation	2017	867,9	298,5	119,8	569,4	161,8	163,9
Pozostała działalność usługowa	2016	628,4	222,5	51,3	405,9	213,9	52,2
Other service activities	2017	591,3	223,7	118,6	367,6	131,1	66,0

TABL. 6 (207). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy w tym			
			razem total	materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and work in pro- gress	
						w mln zł
1	OGÓŁEM	2016	334537,2	52532,4	8927,1	7411,4
2	TOTAL	2017	351143,7	57215,5	9643,3	7649,4
3	sektor publiczny	2016	66172,2	5301,6	2920,7	978,5
4	public sector	2017	62449,5	5481,9	3369,5	1074,9
5	sektor prywatny	2016	268365,1	47230,8	6006,4	6432,8
6	private sector	2017	288694,1	51733,6	6273,8	6574,6
	w tym: of which:					
7	Przemysł	2016	59988,5	12229,2	6169,4	1840,1
8	Industry	2017	60135,1	12838,8	6730,6	1720,7
	w tym: of which:					
9	przetwórstwo przemysłowe	2016	33386,4	9156,9	3727,9	1829,5
10	manufacturing	2017	34275,5	9643,8	4023,5	1711,7
11	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2016	24713,8	2858,0	2389,0	8,0
12	electricity, gas, steam and air condition- ing supply	2017	23572,4	3057,0	2637,5	5,7
13	Budownictwo	2016	25447,5	4444,0	547,7	2724,4
14	Construction	2017	25679,4	4827,1	589,0	3003,6
15	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2016	90981,0	28214,0	620,6	213,7
16	Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2017	101020,5	30977,2	636,1	239,7
17	Transport i gospodarka magazynowa	2016	24964,9	802,4	740,5	2,4
18	Transportation and storage	2017	27784,6	897,8	808,2	4,6
19	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2016	1365,5	100,7	39,8	9,9
20	Accommodation and catering ^Δ	2017	1664,7	100,6	46,6	15,3
21	Informacja i komunikacja	2016	26942,2	1986,5	383,3	337,9
22	Information and communication	2017	28931,5	2284,5	364,9	482,5
23	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2016	52382,6	459,6	4,6	3,5
24	Financial and insurance activities	2017	54926,9	293,2	0,9	36,5
25	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2016	9301,5	2401,4	33,4	1417,9
26	Real estate activities	2017	9980,3	2717,5	19,1	1335,5
27	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2016	22141,9	1254,3	174,1	813,4
28	Professional, scientific and technical activities	2017	25587,2	1292,3	192,2	778,0
29	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2016	6442,6	232,6	68,4	20,5
30	Administrative and support service activi- ties	2017	7322,7	486,7	119,8	22,2
31	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2016	1320,8	37,8	29,9	5,1
32	Arts, entertainment and recreation	2017	1539,9	39,3	31,4	0,0
33	Pozostała działalność usługowa	2016	794,8	61,0	20,6	7,0
34	Other service activities	2017	709,2	25,3	3,2	6,9

Stocks of which		Należności krótkoterminowe Short-term dues		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term inter-period settlements	Lp. No.
produkty gotowe finished products	towary goods	razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services			
in mln zł						
4133,8	30998,0	151719,4	119003,8	120617,0	9668,4	1
4509,8	34081,5	160671,7	126181,3	122662,6	10593,8	2
306,5	951,8	18447,1	12399,8	41334,7	1088,8	3
425,6	448,9	13979,5	8037,1	41791,5	1196,7	4
3827,3	30046,2	133272,4	106603,9	79282,3	8579,6	5
4084,3	33632,6	146692,3	118144,2	80871,1	9397,1	6
2173,9	1799,2	24251,6	19234,3	22425,0	1082,7	7
2381,4	1706,9	27430,9	23239,1	18661,9	1203,5	8
2089,8	1320,0	15092,4	12408,2	8256,0	881,1	9
2324,9	1378,0	16274,6	14212,8	7437,2	919,9	10
62,3	347,3	8575,6	6313,7	13153,2	127,1	11
39,0	291,1	10458,3	8453,4	9856,3	200,7	12
672,8	276,9	8868,8	7105,1	9778,3	2356,4	13
592,9	282,3	9350,4	6918,1	8436,9	3065,0	14
302,6	26753,6	40991,8	31914,8	20816,3	959,0	15
258,7	29452,6	47122,5	38328,9	21958,7	962,1	16
-	36,2	8163,7	6600,7	15377,5	621,2	17
0,5	55,9	9418,6	7180,2	16707,2	761,0	18
3,2	35,0	453,7	252,5	763,1	47,9	19
0,5	31,3	633,8	448,8	871,7	58,6	20
517,3	737,2	15323,7	13421,1	7902,4	1729,6	21
551,2	871,6	17064,0	15303,6	8121,8	1461,2	22
0,2	364,6	29483,9	20254,8	21824,8	614,3	23
-	155,5	30547,5	19845,8	23449,3	636,9	24
272,5	647,6	2417,5	2042,9	4219,0	263,6	25
414,4	926,2	2100,9	1472,1	4844,7	317,1	26
24,8	161,6	9799,7	7734,8	9654,1	1433,8	27
23,4	226,9	11151,4	8695,3	11647,3	1496,1	28
4,4	116,4	4097,1	3037,6	1768,9	344,0	29
4,3	303,8	4210,5	3536,7	2207,4	418,0	30
0,2	2,3	185,8	65,3	1066,3	30,9	31
0,1	7,1	189,7	79,1	1287,4	23,5	32
1,8	30,1	364,5	274,3	325,1	44,3	33
1,2	13,7	267,6	179,7	375,6	40,7	34

TABLE 7 (208). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym		Of which	
			kapitał (fundusz) podsta- wowy share capi- tal (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supple- mentary capital (fund)	niepodzie- lony (nie- rozliczony) wynik fi- nansowy z lat ubie- głych undistrib- uted (un- settled) fi- nancial re- sult from previous years	wynik fi- nansowy netto roku obroto- wego net finan- cial result of turnover year
OGÓŁEM	2016	422253,6	226366,4	150455,6	-20542,6	28456,4
TOTAL	2017	429865,3	215914,5	156197,0	-21091,5	39120,2
sektor publiczny	2016	176373,6	130178,7	44231,5	-9585,4	7731,6
public sector	2017	177464,4	119112,8	48587,5	-9392,1	12532,0
sektor prywatny	2016	245880,0	96187,7	106224,1	-10957,2	20724,8
public sector	2017	252401,0	96801,7	107609,5	-11798,4	26588,2
w tym: of which:						
Przemysł	2016	138506,4	65569,7	54089,3	440,2	10219,1
Industry	2017	144481,6	64613,5	59029,5	-41,8	12753,1
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe	2016	40682,6	16117,2	15923,3	-478,0	3789,8
manufacturing	2017	41430,5	15499,7	17300,7	-380,0	3732,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A	2016	89380,8	45521,4	34038,1	2658,5	6259,2
electricity, gas, steam and air condition- ing supply	2017	94262,2	45313,6	36984,7	2348,1	8795,5
Budownictwo	2016	10493,7	3326,3	6278,4	-1286,9	574,3
Construction	2017	10261,1	3639,5	5773,3	-1237,9	797,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A Trade; repair of motor vehicles ^A	2016	50666,1	19983,4	24305,8	-4664,0	4770,1
2017	54178,6	20788,7	25401,4	-5794,7	7046,7	
Transport i gospodarka magazynowa	2016	38478,8	31794,6	8672,0	-8556,5	2796,5
Transportation and storage	2017	40885,8	31748,2	8780,1	-7788,5	3540,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	2016	5526,9	2552,2	1356,2	55,1	472,3
Accommodation and catering ^A	2017	6116,7	2721,2	1497,0	188,4	547,8
Informacja i komunikacja	2016	52260,4	15437,3	22635,2	1280,2	2852,3
Information and communication	2017	54140,2	15024,0	20035,3	4701,0	4153,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2016	34405,4	21190,0	7596,6	716,9	2268,0
2017	31476,2	20512,2	6799,9	352,2	2564,1	
Obsługa rynku nieruchomości ^A	2016	26715,6	17632,7	7469,1	-901,2	857,4
Real estate activities	2017	28341,0	17196,5	9223,3	-1241,2	1466,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2016	38721,9	26088,4	13630,8	-5482,9	3125,5
2017	43754,9	28809,5	14737,2	-8105,1	4611,1	
Administrowanie i działalność wspierająca ^A Administrative and support service activi- ties	2016	3767,4	1656,9	2052,4	-576,1	599,3
2017	4186,2	1485,8	2743,6	-784,8	695,7	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2016	899,6	201,3	861,2	-640,8	260,8
2017	1302,8	379,9	610,1	-352,4	388,4	
Pozostała działalność usługowa	2016	958,2	659,7	233,1	-32,3	37,4
Other service activities	2017	949,7	631,4	272,0	-102,6	72,1

TABL. 8 (209). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK^a**

Stan w dniu 31 XII

SHARE CAPITAL OF COMPANIES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
			Skarbu Państwa of the State Treasury	jednostek samorządu terytorial- nego of local govern- ment units	krajowych osób fi- zycznych i pozosta- łych krajo- wych jed- nostek pry- watnych of domes- tic natural persons and other national private units	osób zagra- nicznych of foreign persons
OGÓŁEM	2016	178045,4	55504,5	5985,1	33560,2	48674,9
TOTAL	2017	179604,5	55734,4	6137,3	33933,0	49201,2
sektor publiczny	2016	91164,5	55480,2	5982,2	141,1	2,8
public sector	2017	91570,7	55400,9	6134,4	95,0	2,3
sektor prywatny	2016	86880,8	24,3	2,9	33419,1	48672,1
public sector	2017	88033,8	333,5	2,9	33838,0	49198,8
w tym: of which:						
Przemysł	2016	65420,0	15383,6	2954,3	11114,9	13594,5
Industry	2017	64517,8	15383,3	2954,3	11412,0	12492,7
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe	2016	16019,3	231,1	-	6077,2	7588,2
manufacturing	2017	15404,8	230,7	-	5242,2	7902,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	2016	45521,4	15152,5	-	4609,1	5514,0
electricity, gas, steam and air condition- ing supply	2017	45313,6	15152,5	-	5649,2	4266,0
Budownictwo	2016	2850,2	19,7	16,4	857,0	1218,9
Construction	2017	3184,5	331,7	5,0	880,5	1204,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2016	19486,7	63,6	2,5	3859,9	15153,5
2017	20233,7	60,5	2,5	3959,1	15740,1	
Transport i gospodarka magazynowa	2016	30916,2	20826,6	2551,5	520,6	864,7
Transportation and storage	2017	30868,6	19824,2	2559,8	504,7	826,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2016	2536,3	544,3	0,0	621,7	1023,0
Accommodation and catering ^Δ	2017	2702,2	676,4	0,0	658,1	983,2
Informacja i komunikacja	2016	15409,8	315,7	31,0	3352,0	8440,2
Information and communication	2017	14993,9	940,5	31,0	2962,1	8433,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2016	9974,4	6504,4	39,8	1611,1	1632,0
2017	8703,3	5368,5	36,3	1888,2	1225,2	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2016	4570,4	1,5	203,8	2323,8	1818,6
Real estate activities	2017	4615,9	3,7	246,9	2368,2	1923,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2016	23711,3	11713,4	0,7	8532,9	3077,9
Professional, scientific and technical activities	2017	26491,6	12849,7	0,9	8709,6	4543,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	2016	1647,1	-	-	519,1	1032,1
2017	1473,9	-	-	370,4	1013,5	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2016	201,3	131,7	-	53,0	14,9
Arts, entertainment and recreation	2017	379,9	295,9	-	53,9	28,4
Pozostała działalność usługowa	2016	183,1	-	2,7	41,0	12,5
Other service activities	2017	201,1	-	2,7	30,7	10,8

^a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

^a Data concerns commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

DZIAŁ XVII FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1875, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1868), ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 2096) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1453).

2. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

3. W związku z wejściem w życie z dniem 27 X 2002 r. ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361, z późn. zm.) m.st. Warszawa stanowi obecnie jedną gminę mającą status miasta na prawach powiatu.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki m.st. Warszawy podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

CHAPTER XVII PUBLIC FINANCE

General notes

1. **Public finance** include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining the above mentioned processes is the Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009 (unified text: Journal of Laws 2017 item 2077) and regulation introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241, with later amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Local Government, dated 8 III 1990 (unified text: Journal of Laws 2017 item 1875, with later amendments), the Law on Powiat Local Government, dated 5 VI 1998 (unified text: Journal of Laws 2017 item 1868), the Law on Voivodship Local Government, dated 5 VI 1998 (unified text: Journal of Laws 2017 item 2096) as well as the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13 XI 2003 (unified text: Journal of Laws 2017 item 1453).

2. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in the statutory acts and in the Law on Public Finances.

3. Due to the Law on System of Capital City of Warsaw, which came into force on 27 X 2002 (Journal of Laws No. 41, item 361, with later amendments), the Capital City of Warsaw has become a single gmina treated as a city with powiat status.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat. Therefore in the tables revenue and expenditure of the Capital City of Warsaw are given jointly with gmina and powiat part of revenue and expenditure.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy i rozdziały – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.).

Prezentowane dane w zakresie dochodów i wydatków według działów i rozdziałów obejmują wszystkie paragrafy dochodowe/wydatkowe zrealizowane w danym dziale/rozdziale.

5. **Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego** składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych ustaw o podobnym charakterze,
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł;
 - 2) dotacje:
 - a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 620 oraz od 2015 r. – 205 i 625 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych),
 - c) otrzymane z funduszy celowych (od 2011 r. są tylko państwowe fundusze celowe),
 - d) pozostałe dotacje, w tym dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
 - 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.
6. **Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego** dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Law on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions and chapters – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the decree of the Minister of Finance, dated 2 III 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenue and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (unified text: Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments).

The presented data on revenue and expenditure by divisions and chapters cover all the paragraphs of revenue/expenditure realized in that division/chapter.

5. **Budget revenue of local government units** comprise:

- 1) own revenue i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty,
 - c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
 - d) funds for additional financing of own tasks from other sources;
 - 2) grants:
 - a) targeted grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - b) provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget (paragraphs 200, 620 and since 2015 – 205 and 625 according to the detailed classification of incomes, expenses, revenues and expenditures, and funds from foreign sources),
 - c) received from appropriated funds (since 2011 state appropriated funds),
 - d) other grants, of which targeted grants for tasks realized on the basis of agreements between local government units;
 - 3) general subvention from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.
6. **Expenditure of local government units budgets** are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:
- expenditure on wages and salaries (including derivatives),

- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu publicznego, w tym wypłaty z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

- expenditure on the purchase of materials and services,
- grants, among others, for organizational and legal units operating within local government units budgets,
- expenditure on public debt servicing, of which payments related to granting endorsements and guarantees.

7. Information concerning budgets of local government units is compiled in the Central Statistical Office on the basis of the Ministry of Finance budgetary reporting.

TABL. 1 (210). **DOCHODY BUDŻETU M.ST. WARSZAWY WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW BUDGET BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE		W tys. zł In thous. zł	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2010	10446948,8	100,0	TOTAL
	2015	14313684,3	100,0	
	2016	14722230,0	100,0	
	2017	15476720,2	100,0	
Dochody własne		11634869,5	75,2	Own revenue
w tym:				of which:
Udziały w podatku dochodowym		5765311,6	37,3	Share in income tax
od osób prawnych		724387,3	4,7	corporate income tax
od osób fizycznych		5040924,3	32,6	personal income tax
Podatek od nieruchomości		1176356,2	7,6	Tax on real estate
Podatek od środków transportowych		30044,7	0,2	Tax on means of transport
Podatek od spadków i darowizn		60205,6	0,4	Tax on inheritances and donations
Podatek od czynności cywilnoprawnych		636081,1	4,1	Tax on civil law transactions
Opłata skarbową		94582,4	0,6	Stamp duty
Dochody z majątku		728930,2	4,7	Revenue from property
Wpływy z usług		1198766,6	7,7	Revenue from services
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł		5317,4	0,0	Funds for additional financing of own tasks from other sources
Dotacje		2003690,2	12,9	Grants
Dotacje celowe		1539261,7	9,9	Targeted grants
z budżetu państwa		1473139,0	9,5	from the state budget
na zadania:				for tasks:
z zakresu administracji rządowej		1286702,1	8,3	for government administration tasks
własne		179234,0	1,2	for own tasks
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej		7202,9	0,0	realized on the basis of agreements with government administration bodies
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami sa- morządu terytorialnego		64195,7	0,4	for tasks realized on the basis of agreements between local govern- ment units
otrzymane z państwowych funduszy ce- lowych		1927,1	0,0	received from state appropriated funds
Dotacje z paragrafów 200 i 620 ^a		1631,7	0,0	Grants from paragraphs 200 and 620 ^a
Dotacje z paragrafów 205 i 625 ^a		462796,7	3,0	Grants from paragraphs 205 and 625 ^a
Subwencja ogólna z budżetu państwa		1838160,6	11,9	General subvention from the state budget
W tym część oświatowa		1688233,0	10,9	Of which educational part

a Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
a Of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (211). **WYDATKI BUDŻETU M.ST. WARSZAWY WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW BUDGET BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE		W tys. zł In thous. zł	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2010	12100709,9	100,0	TOTAL
	2015	12894306,4	100,0	
	2016	13789826,6	100,0	
	2017	15271678,0	100,0	
Wydatki bieżące		13331293,4	87,3	Current expenditure
w tym:				of which:
Dotacje		1165347,5	7,6	Grants
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		1241446,9	8,1	Benefits for natural persons
Wydatki bieżące jednostek budżetowych ...		9836912,8	64,4	Current expenditure of budgetary units
w tym:				of which:
wynagrodzenia		3617518,9	23,7	wages and salaries
w tym osobowe		3323941,5	21,8	of which personal
pochodne od wynagrodzeń ^a		650295,8	4,3	derivatives from wages and salaries ^a
zakup materiałów i usług		4857688,2	31,8	purchase of materials and services
Obsługa długu publicznego		227554,8	1,5	Public debt servicing
w tym wypłaty z tytułu gwarancji i poręczeń		635,2	0,0	of which payments related to guarantees and endorsements
Wydatki majątkowe		1940384,7	12,7	Property expenditure
W tym inwestycyjne ^b		1839067,7	12,0	Of which investment expenditure ^b

a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomocowych. b łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. b Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

TABL. 3 (212). **DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU M.ST. WARSZAWY WEDŁUG DZIAŁÓW**
REVENUE AND EXPENDITURE OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW BUDGET BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Dochody Revenue		Wydatki Expenditure	
		w tys. zł in thous. zł	w odsetkach in percent	w tys. zł in thous. zł	w odsetkach in percent
OGÓŁEM	2016	14722230,0	100,0	13789826,6	100,0
TOTAL	2017	15476720,2	100,0	15271678,0	100,0
w tym:					
of which:					
Leśnictwo	2016	463,6	0,0	9891,0	0,1
Forestry	2017	317,3	0,0	10105,2	0,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	2016	26,2	0,0	3760,3	0,0
Electricity, gas and water supply	2017	2,0	0,0	3120,9	0,0
Transport i łączność	2016	1899568,5	12,9	3654261,4	26,5
Transport and communication	2017	1798385,3	11,6	4106846,9	26,9
Turystyka	2016	33,3	0,0	5689,4	0,0
Tourism	2017	65,4	0,0	6205,0	0,0
Gospodarka mieszkaniowa	2016	1885599,6	12,8	1182924,2	8,6
Dwelling economy	2017	1790783,9	11,6	1187724,1	7,8

TABL. 3 (212). **DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU M.ST. WARSZAWY WEDŁUG DZIAŁÓW (dok.)**
REVENUE AND EXPENDITURE OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW BUDGET BY DIVISION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Docho Revenue		Wydatki Expenditure	
		w tys. zł in thous. zł	w odsetkach in percent	w tys. zł in thous. zł	w odsetkach in percent
Działalność usługowa	2016	38177,3	0,3	64020,2	0,5
Service activity	2017	19761,6	0,1	68341,0	0,4
Administracja publiczna	2016	54544,3	0,4	993243,0	7,2
Public administration	2017	43560,6	0,3	1117079,7	7,3
Obrona narodowa	2016	4575,3	0,0	4575,3	0,0
National defence	2017	-	-	-	-
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciw- pożarowa	2016	99699,3	0,7	259448,0	1,9
Public safety and fire care	2017	100409,9	0,6	260936,6	1,7
Wymiar sprawiedliwości	2016	2143,5	0,0	2143,5	0,0
Administration of justice	2017	2181,6	0,0	2181,6	0,0
Docho od osób prawnych, od osób fizycz- nych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	2016	7311675,5	49,7	17,0	0,0
Income from legal persons, from individuals and other entities without legal personality, and expenses associated with their collecting	2017	7973171,2	51,5	-	-
Obsługa długu publicznego	2016	-	-	234004,1	1,7
Public debt servicing	2017	318,9	0,0	227720,9	1,5
Różne rozliczenia	2016	1837909,9	12,5	797028,0	5,8
Different accounts	2017	1918230,4	12,4	850603,1	5,6
Oświata i wychowanie	2016	149542,8	1,0	3131944,8	22,7
Education	2017	149873,9	1,0	3412812,0	22,3
Szkolnictwo wyższe	2016	-	-	1448,9	0,0
Higher education	2017	-	-	1448,8	0,0
Ochrona zdrowia	2016	27258,6	0,2	209418,0	1,5
Health care	2017	22977,2	0,1	311983,5	2,0
Pomoc społeczna	2016	954398,0	6,5	1404262,7	10,2
Social assistance	2017	135653,0	0,9	524826,8	3,4
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2016	24317,1	0,2	146416,2	1,1
Other tasks in sphere of social policy	2017	19799,8	0,1	40451,8	0,3
Edukacyjna opieka wychowawcza	2016	8016,3	0,1	405723,3	2,9
Educational care	2017	7847,8	0,1	425296,2	2,8
Rodzina	2016	x	x	x	x
Family	2017	1087577,0	7,0	1315410,4	8,6
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2016	362867,9	2,5	562820,0	4,1
Municipal economy and environmental protec- tion	2017	356419,3	2,3	604062,8	4,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2016	21733,8	0,1	496666,6	3,6
Culture and national heritage	2017	11604,3	0,1	549745,2	3,6
Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	2016	16236,6	0,1	75026,3	0,5
Botanical and zoological gardens and nature protected objects	2017	15410,8	0,1	93650,7	0,6
Kultura fizyczna	2016	22226,1	0,2	141449,3	1,0
Physical education	2017	21976,0	0,1	150629,2	1,0

U w a g a. Prezentowane dane obejmują wszystkie paragrafy dochodowe/wydatkowe zrealizowane w danym dziale.
N o t e. The presented data cover all the paragraphs of revenue/expenditure realized in that division.

TABL. 4 (213). **WYDATKI BUDŻETU M.ST. WARSZAWY W WYBRANYCH DZIAŁACH**
EXPENDITURE OF THE CAPITAL CITY OF WARSAW BUDGET IN SELECTED DIVISIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE		W tys. zł In thous. zł	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
OŚWIATA I WYCHOWANIE EDUCATION				
OGÓŁEM	2016	3131944,8	100,0	TOTAL
	2017	3412812,0	100,0	
w tym:				of which:
Szkoły podstawowe ^a	2016	964072,8	30,8	Primary schools ^a
	2017	1132085,8	33,2	
Przedszkola	2016	751928,6	24,0	Nursery schools
	2017	814954,1	23,9	
Gimnazja ^a	2016	400916,9	12,8	Lower secondary schools ^a
	2017	398701,3	11,7	
Licea ogólnokształcące	2016	322685,9	10,3	General secondary schools
	2017	365360,9	10,7	
Szkoły zawodowe ^a	2016	237441,8	7,6	Vocational schools ^a
	2017	249663,6	7,3	
OCHRONA ZDROWIA HEALTH CARE				
OGÓŁEM	2016	209418,0	100,0	TOTAL
	2017	311983,5	100,0	
w tym:				of which:
Szpitala ogólne	2016	82907,9	39,6	General hospitals
	2017	181253,7	58,1	
Lecznictwo ambulatoryjne	2016	9000,6	4,3	Out-patient health care
	2017	18865,0	6,0	
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	2016	44511,8	21,3	Prevention of alcoholism
	2017	45457,7	14,6	
GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA MUNICIPAL ECONOMY AND ENVIRONMENTAL PROTECTION				
OGÓŁEM	2016	562820,0	100,0	TOTAL
	2017	604062,8	100,0	
w tym:				of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	2016	14096,9	2,5	Sewage management and water protection
	2017	14363,6	2,4	
Gospodarka odpadami	2016	325329,9	57,8	Waste management
	2017	331982,7	55,0	
Oczyszczanie miasta	2016	34758,0	6,2	Municipal waste management
	2017	39449,9	6,5	
Utrzymanie zieleni	2016	24382,8	4,3	Maintenance of green areas
	2017	39719,2	6,6	
Oświetlenie ulic, placów i dróg	2016	88335,6	15,7	Lighting of streets, squares and roads
	2017	80429,1	13,3	

a łącznie ze specjalnymi.

U w a g a. Prezentowane dane obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale/rozdziale.

a Including special schools.

N o t e. The presented data cover all the paragraphs of expenditure realized in that division/chapter.

DZIAŁ XVIII INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. **Nakłady inwestycyjne** są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, udoskonalenia gruntów oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zaszczepienia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XVIII INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investment

1. **Investment outlays** are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and other equipment),
- transport equipment,
- others, i.e., irrigation and drainage, improvement to land, as well as, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization, except for interests not included in outlays on fixed assets by units that apply International Accounting Standards (IAS), implemented since 1 I 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Środki trwałe

1. **Do środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (tekst jednolity: Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznane od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 1047, z późn. zm.).

2. **Wartość brutto środków trwałych** jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 cooperative ownership right to residential premise and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (uniform text: Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text: Journal of Laws of 2016, item 1047, with later amendments).

2. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 XII:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No.7, item 34).

Inwestycje Investments

TABL. 1 (214). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2016	2017
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	19618,6	20021,7	24977,3
TOTAL			
sektor publiczny	5342,9	3275,4	5793,1
public sector			
sektor prywatny	14275,8	16746,3	19184,2
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo...	9,9	10,4	4,3
Agriculture, forestry and fishing			
Przemysł	4024,9	2852,5	4441,4
Industry			
górnictwo i wydobywanie	51,0	77,0	81,3
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe	916,2	1129,9	1647,6
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1329,6	1170,8	2322,8
electricity, gas, steam and air conditioning supply			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	1728,1	474,9	389,6
water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities			
Budownictwo	783,4	1118,3	1426,0
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	2077,3	2626,6	3203,2
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa	2118,0	1648,0	2794,5
Transportation and storage			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	171,2	157,4	222,4
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	5318,4	3577,2	4121,1
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1740,3	2513,5	2691,6
Financial and insurance activities			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	493,4	397,5	423,3
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna	585,9	936,7	822,6
Professional, scientific and technical activi- ties			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	968,1	3258,7	3856,9
Administrative and support service activities			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0,7	1,8	-
Public administration and defence; compul- sory social security			
Edukacja	56,0	37,8	51,4
Education			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1076,9	543,2	567,7
Human health and social work activities			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	166,6	279,4	282,0
Arts, entertainment and recreation			
Pozostała działalność usługowa	27,6	62,8	69,0
Other service activities			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

Środki trwałe Fixed assets

TABL. 2 (215). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES ^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2016	2017
	w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	244207,2	307144,3	326268,1
TOTAL			
sektor publiczny	83690,0	131020,3	137411,1
public sector			
sektor prywatny	160517,2	176124,0	188856,9
private sector			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	22,7	73,1	275,4
Przemysł	35610,9	50240,2	55110,3
Industry			
górnictwo i wydobywanie	267,4	775,7	861,6
mining and quarrying			
przetwórstwo przemysłowe	14434,6	14732,1	20458,9
manufacturing			
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	15847,5	24637,4	23320,2
electricity, gas, steam and air condition- ing supply			
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ	5061,4	10095,0	10469,6
water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities			
Budownictwo	5883,7	3384,5	3461,8
Construction			
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	23554,0	29717,9	31954,9
Trade; repair of motor vehicles ^Δ			
Transport i gospodarka magazynowa	51870,8	88272,2	95737,6
Transportation and storage			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3916,1	4193,0	4173,8
Accommodation and catering ^Δ			
Informacja i komunikacja	54645,3	47345,9	48721,1
Information and communication			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	19821,0	24785,3	24877,3
Obstuga rynku nieruchomości ^Δ	23640,8	22084,6	21382,6
Real estate activities			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10989,7	14593,0	15560,5
Professional, scientific and technical ac- tivities			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev.2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 2 (215). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2016	2017
	w mln zł in mln zł		
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	6248,5	9218,8	11561,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	7,4	215,8	-
Edukacja Education	970,6	1018,6	1082,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	4432,6	7396,4	7862,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2065,8	3769,4	3715,0
Pozostała działalność usługowa Other service activities	527,5	835,5	792,1

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev.2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013 r., z późn. zm.). Dla Warszawy obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) i inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the European System of Accounts 2010 (ESA 2010), introduced by Regulation No. 549/2013 of the European Parliament and of the Council (EU) of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26.06.2013, with later amendments). The following categories are calculated for Warsaw: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of the gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

3. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. **Intermediate consumption** includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g., advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business,

giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. Grupowanie danych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

8. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą, szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi prostytutki).

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług prostytutki przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

9. Dane z rachunków regionalnych za lata 2014–2015 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, dokonane stosownie do standardowej procedury dotyczącej nadmiernego deficytu (tzw. notyfikacja fiskalna). Zmiany dotyczyły przeklasyfikowania kolejnych jednostek publicznych do sektora instytucji rządowych i samorządowych.

10. Szczegółowy opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych znajduje się w notatce informacyjnej GUS „Informacja Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie skorygowanego szacunku produktu krajowego brutto za 2017 rok” z dnia 3 X 2018, dostępnej na stronie <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rchunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-w-sprawie-skorygowanego-szacunku-produktu-krajowego-brutto-za-2017-rok,9,4.html>.

11. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Kompendium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. The grouping of data according to kinds of activities of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

8. The estimation of the hidden economy and illegal activities is included in the regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including people providing prostitution services).

Within **illegal activities** there were included estimations concerning activity of people deriving profits from exploiting prostitution, production and trafficking in narcotics as well as smuggling of cigarettes.

9. Data from regional accounts for the years 2014–2015, were changed in relation to those previously published as a consequence of revision in the annual national accounts, made due to the standard excessive deficit procedure (the so-called fiscal notification). Changes concerned reclassification of further public entities into the general government sector.

10. Detailed description of the changes introduced in the national accounts can, be found in the CSO news release “Revised estimate of gross domestic product for the year 2017” of 3 X 2018, available at website <http://stat.gov.pl/en/topics/national-accounts/annual-national-accounts/revised-estimate-of-gross-domestic-product-for-the-year-2017,7,4.html>.

11. Information concerning regional accounts are placed in the publication “Kompendium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

TABL. 1 (216). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

LATA YEARS	Ogółem Total			Na 1 mieszkańca Per capita		
	w mln zł in mln zł	Polska=100 Poland=100	Region (Region) warszawski stołeczny=100	w zł in zł	Polska=100 Poland=100	Region (Region) warszawski stołeczny=100
2014.....	230234	13,4	78,7	133151	297,8	134,5
2015.....	237710	13,2	78,0	136648	291,9	133,5
2016.....	248242	13,3	78,3	141941	293,1	134,3

TABL. 2 (217). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)**
GROSS VALUE ADDED BY TYPES OF ACTIVITIES (current prices)

LATA YEARS	Ogółem Total	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	Przemysł Industry	Budownic- two Construc- tion	Handel; na- prawa pojaz- dów samocho- dowych ^Δ ; transport i go- spodarka ma- gazyńska; za- kwaterowanie i gastrono- mia ^Δ ; informa- cja i komunika- cja Trade; repair of motor vehi- cles ^Δ ; trans- portation and storage; ac- commodation and catering ^Δ ; information and communica- tion	Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa; obsługa rynku nieru- chomości ^Δ Financial and insur- ance activi- ties; real es- tate activi- ties	Pozostałe usługi Other services
2014.....	204249	58	20542	14284	79062	34922	55381
2015.....	210920	56	20783	14417	83388	32614	59662
2016.....	219296	59	20828	13520	85061	38421	61407

DZIAŁ XX PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON

Uwagi ogólne

1. Prezentowane dane dotyczą **podmiotów gospodarki narodowej** wpisanych do rejestru REGON. Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru REGON określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1068) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 XI 2015 r. (Dz. U. poz. 2009 z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Do rejestru REGON wpisywane są **podmioty gospodarki narodowej**, zwane dalej jednostkami prawnymi, czyli **osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą** oraz zgłoszone przez jednostkę prawną jednostki lokalne.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników, oraz — w przypadku pozostałych podmiotów — na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON. Wpłynęło to istotnie na zmianę (zmniejszenie) w stosunku do 2010 r. liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

CHAPTER XX ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER

General notes

1. Presented data concern **entities of the national economy** recorded in the REGON register. The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics of 29 VI 1995 (uniform text: Journal of Laws of 2016, item 1068) and the provisions of the decree of the Council of Ministers of 30 XI 2015 (Journal of Laws item 2009, with later amendments) on the manner and methodology of running and updating the national register of business entities, application design, questionnaires and certificates.

In the REGON register there are registered **entities of the national economy** called hereinafter legal units, that is: **legal persons, organizational units without legal personality, natural persons conducting economic activity** and local units submitted by legal unit.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and — for the remaining entities — on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the abovementioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, who were registered in the REGON. This significantly changed (reduced) the number natural persons conducting business activity compared to 2010.

Prezentowane dane obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności, tj. zaliczane do sektora publicznego i prywatnego.

Dane **nie obejmują jednostek lokalnych** (zakładów, oddziałów itp.) **oraz osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.**

W podziale według liczby pracujących dane obejmują przewidywaną liczbę pracujących podawaną przy pierwszym zgłoszeniu o wpis do rejestru REGON, ponieważ nie ma ustawowego obowiązku aktualizacji tej informacji przez podmiot.

Dane o krajowych osobach fizycznych zostały przedstawione według miejsca zamieszkania, natomiast o zagranicznych osobach fizycznych według miejsca prowadzenia działalności.

W związku z wprowadzonymi od 1 XII 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON dane prezentowane są bez podmiotów, dla których informacja o przewidywanej liczbie pracujących, adresie siedziby/miejscu zamieszkania, rodzaju przeważającej działalności oraz formie własności nie występuje w rejestrze REGON. W związku z powyższym dane prezentowane w tych przekrojach mogą nie sumować się na liczbę ogółem.

Dane prezentowane są m.in. w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**. Do poszczególnych sekcji PKD zaliczono podmioty według rodzaju przeważającej działalności deklarowanej w momencie dokonywanej rejestracji bądź po wprowadzeniu zmiany zgłoszonej przez podmiot.

2. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne dotyczące podmiotów gospodarki narodowej przedstawiono w publikacji „Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON, 2017 r.” zamieszczonej przez Główny Urząd Statystyczny na stronie internetowej

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-2017-r-,1,21.html>

Presented data include entities of the national economy regardless of ownership sector i.e. include both private and public sector.

Data **do not include local units** (employing institutions, branches) **as well as persons tending private farms in agriculture.**

In the division by the number of the employed, data include predicted number of the employed given at the first registration in the REGON register due to the fact that there is no statutory obligation to update this information by an entity.

Data on domestic natural persons are given according to the owner address of residence. Data on foreign natural persons are given according to the place of conducting activity.

Due to introduced on 1 XII 2014 amendments to legal provisions on the manner of completing the REGON register, data are presented without entities for which information on the predicted number of employees, the address of the registered office/place of residence, type of predominant activity and the form of ownership does not exist in the REGON register. Therefore, data presented in these sections may not sum up to a total value.

Data are presented according to **the Polish Classification of Activities (PKD 2007)**. Entities are included in the separate sections according to dominant type of conducted activity declared at registration time, or any time declared by entity, when dominate type of conducted activity is changed.

2. More detailed information and methodological explanations concerning entities of the national economy can be found in publication “Structural changes of groups of the national economy entities in the REGON register, 2017”, published by the Central Statistical Office, see web site

<http://stat.gov.pl/en/topics/economic-activities-finances/structural-changes-of-groups-of-entities-of-the-national-economy/structural-change-of-groups-of-entities-of-the-national-economy-entities-in-the-regon-register-2017,2,1.html>

TABL. 1 (218). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY NUMBER OF EMPLOYED PERSONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	344261	401339 ^b	419352 ^b	434676 ^b	TOTAL
9 osób i mniej	327219	384290	401966	416774	9 persons and less
10– 49	13294	13332	13635	14119	10– 49
50–249	2909	2908	2933	2972	50–249
250–999	621	597	610	605	250–999
1000 osób i więcej	218	212	208	206	1000 persons and more
Sektor publiczny	4399	4407	4588	4521	Public sector
9 osób i mniej	2257	2608	2790	2693	9 persons and less
10– 49	1110	805	808	832	10– 49
50–249	749	728	725	734	50–249
250–999	195	184	185	183	250–999
1000 osób i więcej	88	82	80	79	1000 persons and more
Sektor prywatny	339862	386350	399216	411591	Private sector
9 osób i mniej	324962	371101	383633	395526	9 persons and less
10– 49	12184	12527	12824	13282	10– 49
50–249	2160	2179	2206	2234	50–249
250–999	426	413	425	422	250–999
1000 osób i więcej	130	130	128	127	1000 persons and more
W tym osoby fizyczne ^c	219132	223905	226972	231545	Of which natural persons ^c
9 osób i mniej	216657	222127	225155	229744	9 persons and less
10– 49	2361	1709	1741	1726	10– 49
50–249	110	63	71	71	50–249
250 osób i więcej	4	6	5	4	250 persons and more

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W podziale według sektorów własności, w tym przewidywanej liczby pracujących – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności lub przewidywanej liczbie pracujących nie występuje w rejestrze REGON. ^c Krajowe osoby fizyczne wykazywane są według miejsca zamieszkania właściciela; zagraniczne osoby fizyczne według miejsca prowadzenia działalności.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture. ^b The division by ownership sectors does not include entities for which the information about ownership form or expected number of employed persons does not exist in the REGON register. ^c Domestic natural persons are given according to the owner address; foreign natural persons – according to the place of conducting activity.

TABL. 2 (219). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI PKD**
 Stan w dniu 31 XII
 ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY SELECTED SECTIONS OF PKD
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2016	2017	SPECIFICATION
OGÓŁEM	344261	419352^b	434676^b	TOTAL
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1150	1283	1301	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	25537	28170	28510	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	24066	25123	25329	of which manufacturing
Budownictwo	29313	30681	31612	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	86017	91803	92405	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	24012	20924	21318	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	8464	11082	11760	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	21051	34439	37717	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13643	15984	16171	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	18295	24443	25645	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	52930	76379	80516	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	13290	18555	19720	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	425	392	402	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	10164	14121	14401	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13711	18041	18866	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5346	6959	7250	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	20834	25875	26852	Other service activities

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale według sekcji PKD – bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b The division by PKD sections does not include entities for which the information about type of predominant activity does not exist in the REGON register.

TABL. 3 (220). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I WYBRANYCH FORM PRAWNYCH
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY OWNERSHIP SECTORS AND SELECTED LEGAL STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	344261	401339^b	419352^b	434676^b	TOTAL
sektor publiczny	4399	4407	4588	4521	public sector
sektor prywatny	339862	386350	399216	411591	private sector
w tym:					of which:
Spółki	99083	144985	158750	168698	Companies
Spółdzielnie	1566	1555	1558	1552	Cooperatives
Fundacje	3908	6170	6622	7021	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	5817	7007	7334	7598	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	219132	223905	226972	231545	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale według sektorów własności — bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b The division by ownership sectors does not include entities for which the information about ownership form does not exist in the REGON register.

TABL. 4 (221). SPÓŁKI HANDLOWE
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	68789	112727	126071	135950	TOTAL
w tym:					of which:
Akcyjne	2593	3611	3810	3968	Joint stock
Z ograniczoną odpowiedzialnością	60543	98386	110506	119513	Limited liability
Jawne	3183	3553	3627	3571	Registered partnership
Komandytowe	1903	5024	6139	7026	Limited partnership

TABL. 5 (222). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I**
 Stan w dniu 31 XII
 ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY SELECTED LEGAL STATUS AND KINDS
 As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Sektor publiczny Public sector	Sektor prywatny Private sec- tor	Z liczby Of grand
					osoby prawne legal persons
					razem total
1	OGÓŁEM GRAND TOTAL	434676^b	4521	411591	203131
2	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1301	6	1212	885
3	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ .. Crop and animal production, hunting ^Δ	1142	4	1062	781
4	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	131	2	124	87
5	Rybactwo	28	-	26	17
6	Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	423	2	399	370
7	Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	25329	73	24409	11860
8	Produkcja artykułów spożywczych	2038	2	1928	1343
9	Produkcja napojów	231	1	208	212
10	Produkcja wyrobów tytoniowych	7	-	6	7
11	Produkcja wyrobów tekstylnych	583	-	557	202
12	Produkcja odzieży	1944	2	1897	711
13	Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	332	-	327	129
14	Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	737	3	703	435
15	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	429	-	415	184

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale według sekcji PKD i sektorów własności REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b The division by PKD sections and ownership sectors does not register.

RODZAJÓW PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI W 2017 R.

OF CONDUCTED ACTIVITY IN 2017

ogółem total number						Lp. No.
i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej and organizational entities without legal personality					osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	
w tym of which						
spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil partnerships	spółdzielnie cooperatives	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne foundations, as- sociations and social organiza- tions		
razem total	w tym z udziałem kapitału zagranicznego of which foreign capital participa- tion					
135950	30635	32734	1552	14619	231545	1
677	149	45	5	146	416	2
583	131	38	5	145	361	3
78	10	7	-	-	44	4
16	8	-	-	1	11	5
340	109	14	-	-	53	6
8792	2108	2853	68	-	13469	7
1085	340	247	8	-	695	8
198	63	11	1	-	19	9
7	2	-	-	-	-	10
152	36	47	1	-	381	11
408	104	281	9	-	1233	12
68	23	49	7	-	203	13
365	81	67	1	-	302	14
155	33	26	1	-	245	15

bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności lub formie własności nie występuje w rejestrze
include entities for which the information about type of predominant activity or ownership form does not exist in the REGON

TABL. 5 (222). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY SELECTED LEGAL STATUS AND KINDS
 As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Sektor publiczny Public sector	Sektor prywatny Private sec- tor	Z liczby Of grand
					osoby prawne legal persons
					razem total
1	Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników infor- macji Printing and reproduction of recorded media	3864	7	3814	1449
2	Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy nafto- wej ^A Manufacture of coke and refined petroleum prod- ucts	66	-	58	62
3	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	770	2	714	584
4	Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^A Manufacture of pharmaceutical products ^A	202	2	180	186
5	Produkcja wyrobów z gumy i z tworzyw sztucznych..... Manufacture of rubber and plastic products	1097	2	1059	619
6	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral prod- ucts	875	8	837	495
7	Produkcja metali Manufacture of basic metals	153	-	140	108
8	Produkcja wyrobów z metali ^A Manufacture of metal products ^A	2156	3	2093	925
9	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych Manufacture of computer, electronic and optical products	1268	17	1213	746
10	Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	511	1	476	302

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

RODZAJÓW PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI W 2017 R. (cd.)

OF CONDUCTED ACTIVITY IN 2017 (cont.)

ogółem total number							Lp. No.
i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej and organizational entities without legal personality					osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity		
w tym of which							
spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil partnerships	spółdzielnie cooperatives	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne foundations, as- sociations and social organiza- tions			
razem total	w tym z udziałem kapitału zagranicznego of which foreign capital participa- tion						
814	124	622	6	-	2415	1	
60	11	1	-	-	4	2	
494	127	75	2	-	186	3	
176	49	4	2	-	16	4	
450	112	159	1	-	478	5	
399	98	88	3	-	380	6	
97	31	9	1	-	45	7	
669	152	241	4	-	1231	8	
571	141	154	3	-	522	9	
248	66	49	1	-	209	10	

TABL. 5 (222). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY SELECTED LEGAL STATUS AND KINDS
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Sektor publiczny Public sector	Sektor prywatny Private sec- tor	Z liczby Of grand
					osoby prawne legal persons
					razem total
1	Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	836	6	786	535
2	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i nacze- p ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi- trailers	238	-	226	149
3	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego Manufacture of other transport equipment	333	-	304	244
4	Produkcja mebli Manufacture of furniture	1303	3	1264	436
5	Pozostała produkcja wyrobów Other manufacturing	2200	7	2138	816
6	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urzą- dzeń Repair and installation of machinery and equip- ment	3156	7	3066	981
7	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	1848	7	1633	1766
8	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	910	4	856	676
9	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Water collection, treatment and supply	48	-	47	24
10	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków Sewerage	69	1	65	35
11	Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	695	3	654	529
12	Rekultywacja ^Δ Remediation activities	98	-	90	88

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

RODZAJÓW PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI W 2017 R. (cd.)

OF CONDUCTED ACTIVITY IN 2017 (cont.)

ogółem total number						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	Lp. No.
i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej and organizational entities without legal personality							
w tym of which							
spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil partnerships	spółdzielnie cooperatives	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne foundations, as- sociations and social organiza- tions			
razem total	w tym z udziałem kapitału zagranicznego of which foreign capital participa- tion						
443	123	82	-	-	301	1	
107	33	38	2	-	89	2	
192	36	51	-	-	89	3	
284	59	150	1	-	867	4	
558	120	237	11	-	1384	5	
792	144	165	3	-	2175	6	
1749	416	10	-	-	82	7	
614	119	54	2	-	234	8	
22	7	2	-	-	24	9	
29	4	4	-	-	34	10	
478	93	45	2	-	166	11	
85	15	3	-	-	10	12	

TABL. 5 (222). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I**
 Stan w dniu 31 XII
 ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY SELECTED LEGAL STATUS AND KINDS
 As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Sektor publiczny Public sector	Sektor prywatny Private sec- tor	Z liczby Of grand
					osoby prawne legal persons
					razem total
1	Budownictwo	31612	87	30047	15231
	Construction				
2	Budowa budynków ^Δ	15020	63	13869	10584
	Construction of buildings				
3	Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	1388	13	1299	854
	Civil engineering				
4	Roboty budowlane specjalistyczne	15204	11	14879	3793
	Specialised construction activities				
5	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	92405	123	88557	49643
	Trade; repair of motor vehicles ^Δ				
6	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samocho- dowymi oraz ich naprawa^Δ	8247	5	7861	3376
	Wholesale and retail trade and repair of motor ve- hicles and motorcycles				
7	Handel hurtowy ^Δ	43846	70	41502	30822
	Wholesale trade ^Δ				
8	Handel detaliczny ^Δ	40312	48	39194	15445
	Retail trade ^Δ				
9	Transport i gospodarka magazynowa	21318	43	20749	4506
	Transportation and storage				
10	Transport lądowy i rurociągowy ^Δ	17913	20	17532	2839
	Land and pipeline transport ^Δ				
11	Transport wodny	71	-	67	48
	Water transport				
12	Transport lotniczy	332	2	319	145
	Air transport				
13	Magazynowanie i działalność usługowa wspomagają- jąca transport	2506	19	2360	1337
	Warehousing and support activities for transporta- tion				

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

RODZAJÓW PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI W 2017 R. (cd.)

OF CONDUCTED ACTIVITY IN 2017 (cont.)

ogółem total number						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	Lp. No.
i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej and organizational entities without legal personality							
w tym of which							
spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil partnerships	spółdzielnie cooperatives	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne foundations, as- sociations and social organiza- tions			
razem total	w tym z udziałem kapitału zagranicznego of which foreign capital participa- tion						
12534	2529	2274	273	1	16381	1	
9265	2006	995	258	-	4436	2	
732	115	67	1	1	534	3	
2537	408	1212	14	-	11411	4	
35533	11589	13506	57	3	42762	5	
2291	474	1062	2	-	4871	6	
24829	9010	5465	34	1	13024	7	
8413	2105	6979	21	2	24867	8	
3632	830	776	6	-	16812	9	
2238	474	583	3	-	15074	10	
44	14	2	-	-	23	11	
93	29	2	1	-	187	12	
1131	288	178	2	-	1169	13	

TABL. 5 (222). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY SELECTED LEGAL STATUS AND KINDS
 As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Sektor publiczny Public sector	Sektor prywatny Private sec- tor	Z liczby Of grand
					osoby prawne legal persons
					razem total
1	Działalność pocztowa i kurierska Postal and courier activities	496	2	471	137
2	Zakwaterowanie i gastronomia^A Accommodation and catering^A	11760	29	10967	5942
3	Zakwaterowanie Accommodation	1856	22	1665	1000
4	Gastronomia ^A Catering ^A	9904	7	9302	4942
5	Informacja i komunikacja Information and communication	37717	88	35801	15773
	w tym: of which:				
6	Działalność wydawnicza Publishing activities	4277	16	4143	2603
7	Produkcja filmów, programów telewizyjnych i na- grań ^A Motion, sound and music publishing activities ^A	4691	20	4505	1767
8	Telekomunikacja Telecommunication	1494	5	1413	888
9	Działalność usługowa w zakresie informacji Information service activities	4985	30	4530	3142
10	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	16171	48	15050	7655
11	Finansowa działalność usługowa ^A Financial service activities ^A	6192	30	5432	5079
12	Ubezpieczenia, reasekuracja i fundusze emery- talne ^A Insurance, reinsurance and pension funding ^A	165	4	153	131
13	Działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne Activities auxiliary to financial services and insur- ance activities	9814	14	9465	2445
14	Obsługa rynku nieruchomości^A Real estate activities	25645	1767	22540	19783

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

RODZAJÓW PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI W 2017 R. (cd.)

OF CONDUCTED ACTIVITY IN 2017 (cont.)

ogółem total number						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	Lp. No.
i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej and organizational entities without legal personality							
w tym of which							
spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil partnerships	spółdzielnie cooperatives	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne foundations, as- sociations and social organiza- tions			
razem total	w tym z udziałem kapitału zagranicznego of which foreign capital participa- tion						
126	25	11	-	-	359	1	
4124	921	1770	15	3	5818	2	
886	158	81	6	2	856	3	
3238	763	1689	9	1	4962	4	
13936	2114	1646	56	11	21944	5	
2024	305	517	45	7	1674	6	
1520	187	226	2	1	2924	7	
843	210	32	-	-	606	8	
2926	326	186	3	1	1843	9	
6222	965	352	15	29	8516	10	
4026	640	94	13	28	1113	11	
68	39	2	-	-	34	12	
2128	286	256	2	1	7369	13	
9365	2396	772	920	2	5862	14	

TABL. 5 (222). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY SELECTED LEGAL STATUS AND KINDS
 As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Sektor publiczny Public sector	Sektor prywatny Private sec- tor	Z liczby Of grand
					osoby prawne legal persons
					razem total
1	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ... Professional, scientific and technical activities	80516	294	76813	30303
	w tym: of which:				
2	Działalność prawnicza, rachunkowo-księgowo i doradztwo podatkowe	19323	31	18809	5048
	Legal and accounting activities				
3	Działalność firm centralnych; doradztwo w zarządzaniu ^Δ	25208	68	23250	12467
	Activities of head offices; management consultancy activities				
4	Badania naukowe i prace rozwojowe	1241	114	1014	808
	Scientific research and development				
5	Reklama, badanie rynku i opinii publicznej	13213	24	12722	5696
	Advertising and market research				
6	Administrowanie i działalność wspierająca^Δ	19720	77	18318	9012
	Administrative and support service activities				
7	Wynajem i dzierżawa	2171	5	1947	1391
	Rental and leasing activities				
8	Działalność związana z zatrudnieniem	2015	1	1720	1433
	Employment activities				
9	Działalność związana z turystyką ^Δ	2447	7	2333	1324
	Tourism activities ^Δ				
10	Działalność detektywistyczna i ochroniarska	1811	4	1668	1457
	Security and investigation activities				
11	Utrzymanie porządku w budynkach i zagospodarowanie zieleni ^Δ	4562	3	4404	1101
	Services to buildings and landscape activities				
12	Administracyjna obsługa biura; wspomaganie działalności gospodarczej ^Δ	6714	57	6246	2306
	Office administrative and business support ^Δ				
13	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	402	339	59	391
	Public administration and defence; compulsory social security				

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

RODZAJÓW PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI W 2017 R. (cd.)

OF CONDUCTED ACTIVITY IN 2017 (cont.)

ogółem total number						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	Lp. No.
i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej and organizational entities without legal personality							
w tym of which							
spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil partnerships	spółdzielnie cooperatives	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne foundations, as- sociations and social organiza- tions			
razem total	w tym z udziałem kapitału zagranicznego of which foreign capital participa- tion						
24829	4140	4260	63	11	50213	1	
3836	264	1157	10	-	14275	2	
11820	2138	499	13	3	12741	3	
658	110	31	3	6	433	4	
4070	716	996	13	1	7517	5	
7154	1280	1759	26	10	10708	6	
1178	184	199	2	-	780	7	
1293	384	124	1	1	582	8	
1057	315	244	2	6	1123	9	
913	30	541	2	-	354	10	
740	64	340	17	-	3461	11	
1973	303	311	2	3	4408	12	
17	5	-	-	9	11	13	

TABL. 5 (222). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I**
 Stan w dniu 31 XII
 ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY SELECTED LEGAL STATUS AND KINDS
 As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Sektor publiczny Public sector	Sektor prywatny Private sec- tor	Z liczby Of grand
					osoby prawne legal persons
					razem total
1	Edukacja Education	14401	1180	12888	5307
2	Wychowanie przedszkolne	1271	361	876	1095
3	Szkoły podstawowe	544	300	237	520
4	Gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne, z wyłą- aniem szkół policealnych	517	276	238	499
5	Szkoły policealne oraz wyższe	329	64	257	313
6	Pozaszkolne formy edukacji	10636	54	10352	2424
7	Działalność wspomagająca edukację	1104	125	928	456
8	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	18866	180	18443	2288
9	Opieka zdrowotna	17946	77	17686	1852
10	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	185	62	114	136
11	Pomoc społeczna bez zakwaterowania	735	41	643	300
12	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	7250	161	6870	3069
	w tym: of which:				
13	Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką .. Creative arts and entertainment activities	3306	73	3174	585

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
 a Excluding persons tending private farms in agriculture.

RODZAJÓW PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI W 2017 R. (cd.)

OF CONDUCTED ACTIVITY IN 2017 (cont.)

ogółem total number						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	Lp. No.
i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej and organizational entities without legal personality							
w tym of which							
spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil partnerships	spółdzielnie cooperatives	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne foundations, as- sociations and social organiza- tions			
razem total	w tym z udziałem kapitału zagranicznego of which foreign capital participa- tion						
1906	252	687	15	58	9094	1	
132	8	41	-	-	176	2	
47	3	5	-	3	24	3	
19	1	10	-	6	18	4	
56	3	10	-	-	16	5	
1450	207	591	11	47	8212	6	
202	30	30	4	2	648	7	
1561	174	528	12	6	16578	8	
1333	152	436	10	2	16094	9	
66	8	4	1	-	49	10	
162	14	88	1	4	435	11	
1381	216	445	6	1061	4181	12	
355	48	140	3	8	2721	13	

TABL. 5 (222). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG WYBRANYCH FORM PRAWNYCH I**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY SELECTED LEGAL STATUS AND KINDS
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Sektor publiczny Public sector	Sektor prywatny Private sec- tor	Z liczby Of grand
					osoby prawne legal persons
					razem total
1	Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą Libraries, archives, museums and other cultural activities	272	59	210	149
2	Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna Sports activities and amusement and recreation activities	3557	26	3383	2246
3	Pozostała działalność usługowa Other service activities	26852	12	25816	18442
4	Działalność organizacji członkowskich	15972	3	15232	15969
5	Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego	2682	3	2645	446
6	Pozostała indywidualna działalność usługowa..... Other personal service activities	8198	6	7939	2027
7	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby^Δ Activities of households as employers and products producing activities of households for own use^Δ	4	-	4	3
8	Organizacje i zespoły eksterytorialne Extra-territorial organizations and bodies	144	1	143	144

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

RODZAJÓW PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI W 2017 R. (dok.)

OF CONDUCTED ACTIVITY IN 2017 (cont.)

ogółem total number						osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	Lp. No.
i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej and organizational entities without legal personality							
w tym of which							
spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil partnerships	spółdzielnie cooperatives	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne foundations, as- sociations and social organiza- tions			
razem total	w tym z udziałem kapitału zagranicznego of which foreign capital participa- tion						
65	7	11	-	1	123	1	
877	144	289	3	1052	1311	2	
1517	319	980	13	13257	8410	3	
38	6	-	8	13257	3	4	
226	43	214	2	-	2236	5	
1253	270	766	3	-	6171	6	
1	-	2	-	-	1	7	
1	1	1	-	-	-	8	

TABL. 6 (223). **BANKI W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
BANKS IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Banki	336	403	404	367	Banks
w tym spółdzielcze	8	16	16	15	of which cooperatives
Centrale	44	36	37	37	Headquarters
w tym spółdzielcze	1	1	1	1	of which cooperatives
Oddziały	290	367	367	330	Branches
w tym spółdzielcze	7	15	15	14	of which cooperatives
Filie	2	-	-	-	Branch offices
Przedstawicielstwa banków	30	31	30	34	Bank agencies
2000=100					
Banki	149,3	179,1	179,1	163,1	Banks
w tym spółdzielcze	266,7	533,3	533,3	500,0	of which cooperatives
Centrale	88,0	72,0	74,0	74,0	Headquarters
w tym spółdzielcze	50,0	50,0	50,0	50,0	of which cooperatives
Oddziały	168,6	213,4	213,4	191,9	Branches
w tym spółdzielcze	700,0	1500,0	1500,0	1400,0	of which cooperatives
Filie	66,7	-	-	-	Branch offices
Przedstawicielstwa banków	166,7	172,2	166,7	188,9	Bank agencies

TABL. 7 (224). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a NOWO ZAREJESTROWANE WEDŁUG SEKCIJ**
Stan w dniu 31 XII
NEWLY REGISTERED ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł Ę M	29643	37762^b	35567^b	TOTAL
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybac- two	55	92	42	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2119	1573	1427	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	1836	1361	1188	of which manufacturing
Budownictwo	1797	2230	2338	Construction
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	6419	6313	4731	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	1222	1591	1698	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1089	1270	1430	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	2862	4625	5156	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczen- iowa	1418	1538	1269	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1104	1745	1726	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5582	8580	7993	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ	1488	2677	2317	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	12	7	11	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	1124	1351	1420	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1278	1398	1402	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	465	712	639	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1604	2007	1936	Other service activities

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W podziale według sekcji PKD — bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture. ^b The division by PKD sections does not include entities for which the information about type of predominant activity does not exist in the REGON register.

TABL. 8 (225). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a WYREJESTROWANE WEDŁUG SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

LIQUIDATED ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a BY SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	13346	20753^b	20851^b	TOTAL
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18	34	37	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	951	1172	1165	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	917	1089	1052	of which manufacturing
Budownictwo	1234	1471	1547	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3622	4550	4309	Trade; repair of motor vehicles ^A
Transport i gospodarka magazynowa	1240	1317	1276	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia.....	422	849	786	Accommodation and catering ^A
Informacja i komunikacja	624	1592	1674	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	790	1141	1028	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości	328	690	704	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1748	3668	3849	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca.....	668	1173	1263	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	9	9	5	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	388	996	1182	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	365	777	699	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	237	395	388	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	698	910	930	Other service activities

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale według sekcji PKD — bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b The division by PKD sections does not include entities for which the information about type of predominant activity does not exist in the REGON register.

DZIAŁ XXI
M.ST. WARSZAWA NA TLE KRAJU

CHAPTER XXI
THE CAPITAL CITY OF WARSAW AS
COMPARED WITH THE REST OF THE
COUNTRY

TABL. 1 (226). M.ST. WARSZAWA NA TLE MIAST — SIEDZIB WOJEWODY I (LUB) SEJMIKU WOJEWÓDZTWA
THE CAPITAL CITY OF WARSAW AS COMPARED WITH CITIES WHICH ARE SEATS OF THE VOIVODE AND (OR)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		M.st. Warszawa	Białystok	Bydgoszcz	Gdańsk	Gorzów Wlkp.
1	Powierzchnia (stan w dniu 1 I) w km ²	2016	517,2	102,1	176,0	262,0	85,7
2	Area (as of 1 I) in km ²	2017	517,2	102,1	176,0	262,0	85,7
LUDNOŚĆ							
3	Ludność ^a (stan w dniu 31 XII): w tysiącach	2016	1754,0	296,6	353,9	463,8	124,0
4	Population ^a (as of 31 XII): in thousands	2017	1764,6	297,3	352,3	464,3	124,3
5	na 1 km ²	2016	3391	2904	2011	1770	1447
6	per 1 km ²	2017	3412	2911	2002	1772	1450
7	w tym kobiety: w tysiącach	2016	948,6	157,4	187,5	244,0	65,0
8	of which females: in thousands	2017	953,8	157,8	186,7	244,1	65,2
9	na 100 mężczyzn	2016	118	113	113	111	110
10	per 100 males	2017	118	113	112	111	110
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII) w tys. : Population of age (as of 31 XII) in thous.:							
11	przedprodukcyjnym	2016	301,3	50,8	55,5	77,5	21,3
12	pre-working	2017	310,3	51,8	55,7	79,3	21,5
13	produkcyjnym	2016	1037,2	186,9	213,6	278,5	75,2
14	working	2017	1030,1	184,4	209,6	274,7	74,2
15	poprodukcyjnym	2016	415,6	59,0	84,8	107,8	27,5
16	post-working	2017	424,2	61,0	87,0	110,3	28,5
17	Ludność ^a w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób	2016	69	59	66	67	65
18	w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII) Population ^a of non-working age per 100 persons of working age (as of 31 XII)	2017	71	61	68	69	67
19	Matżeństwa na 1000 ludności	2016	5,0	5,4	4,9	5,3	5,6
20	Marriages per 1000 population	2017	5,1	4,9	5,2	5,6	5,2
21	Urodzenia żywe na 1000 ludności	2016	12,0	10,7	9,1	11,9	9,5
22	Live births per 1000 population	2017	12,1	12,1	9,7	12,1	10,1
23	Urodzenia żywe dziewcząt na 100 chłopców	2016	96,0	95,2	101,9	92,5	106,1
24	Live births of girls per 100 boys	2017	93,8	95,1	94,2	94,4	89,1
25	Zgony na 1000 ludności	2016	10,6	8,2	10,4	10,4	9,6
26	Deaths per 1000 population	2017	10,9	8,7	10,9	10,7	9,9
27	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	2016	3,4	1,6	6,2	3,5	3,4
28	Infant deaths per 1000 live births	2017	3,1	3,6	6,4	4,8	5,6
29	Przyrost naturalny na 1000 ludności	2016	1,4	2,5	-1,3	1,4	-0,04
30	Natural increase per 1000 population	2017	1,2	3,4	-1,3	1,4	0,1
31	Saldo migracji na 1000 ludności	2016	4,4	-0,2	-2,3	2,7	1,1
32	Net migration per 1000 population	2017	4,5	-0,1	-2,5	1,7	-0,4

a Na podstawie bilansów.

U w a g a. Bydgoszcz i Gorzów Wlkp. jest wyłącznie siedzibą wojewody; Toruń i Zielona Góra jest wyłącznie siedzibą

a On the basis of balances.

N o t e. Bydgoszcz and Gorzów Wlkp. are exclusively the seats of the voivode; Toruń and Zielona Góra are exclusively

VOIVODSHIP REGIONAL COUNCIL

Kato- wice	Kielce	Kra- ków	Lublin	Łódź	Olsz- tyn	Opole	Po- znań	Rze- szów	Szcze- cin	Toruń	Wro- ctaw	Zie- lona Góra	Lp. No.
164,6	109,7	326,9	147,5	293,3	88,3	96,6	261,9	116,4	300,6	115,7	292,8	278,3	1
164,6	109,7	326,9	147,5	293,3	88,3	148,9	261,9	120,4	300,6	115,7	292,8	278,3	2
POPULATION													
298,1	197,7	765,3	340,5	696,5	173,0	118,7	540,4	187,4	404,9	202,5	637,7	139,3	3
296,3	196,8	767,3	339,9	690,4	173,1	128,1	538,6	189,7	403,9	202,6	638,6	139,8	4
1811	1803	2342	2309	2375	1958	1230	2063	1611	1347	1750	2178	501	5
1799	1795	2348	2305	2354	1959	861	2057	1575	1344	1750	2181	502	6
156,4	104,9	408,2	183,7	379,4	92,5	63,1	288,5	98,7	212,5	108,3	340,1	73,2	7
155,4	104,4	409,2	183,2	375,8	92,6	67,7	287,4	99,8	212,0	108,3	340,6	73,5	8
110	113	114	117	120	115	113	115	111	110	115	114	111	9
110	113	114	117	119	115	112	114	111	110	115	114	111	10
43,3	31,0	123,9	56,4	100,8	29,3	18,1	87,5	33,7	63,6	33,6	100,7	24,2	11
43,5	31,0	127,1	56,9	101,5	29,7	20,1	89,0	34,6	64,4	34,0	103,4	24,6	12
181,5	119,0	468,0	207,0	410,4	107,0	72,3	326,5	117,1	245,9	124,4	388,2	84,7	13
178,2	116,8	462,8	203,8	400,0	105,4	77,2	320,5	117,0	241,5	122,6	383,0	83,7	14
73,3	47,7	173,4	77,0	185,4	36,7	28,3	126,4	36,6	95,3	44,5	148,7	30,4	15
74,6	49,0	177,4	79,2	188,9	38,0	30,9	129,2	38,1	97,9	46,0	152,2	31,4	16
64	66	64	64	70	62	64	65	60	65	63	64	64	17
66	69	66	67	73	64	66	68	62	67	65	67	67	18
5,2	4,6	5,3	4,8	4,5	3,9	4,7	5,8	5,0	4,9	4,8	4,8	4,4	19
4,9	4,5	5,8	5,2	4,6	4,4	4,6	5,9	4,7	4,9	4,9	5,2	4,3	20
9,2	8,9	11,6	10,0	8,8	9,8	9,7	11,4	11,6	9,2	10,4	11,2	9,6	21
9,4	9,4	12,0	10,5	9,0	11,1	10,6	11,9	11,9	9,7	10,4	11,2	10,3	22
94,0	91,7	96,6	99,1	93,7	86,2	90,8	93,7	86,6	96,4	88,0	93,2	88,5	23
92,4	98,1	92,6	97,2	93,9	93,5	86,9	95,6	97,8	89,6	88,9	96,9	92,1	24
11,7	10,3	9,4	9,6	13,8	9,0	9,1	10,4	7,8	10,6	9,5	10,1	9,0	25
12,6	10,2	10,0	10,4	14,5	8,9	9,7	10,4	7,7	11,4	9,7	10,8	9,6	26
4,4	1,1	2,7	2,9	3,9	7,7	6,9	3,9	4,2	3,8	4,8	3,4	9,0	27
4,6	2,7	2,4	4,5	4,3	3,1	3,7	2,0	3,1	5,8	3,8	4,0	6,2	28
-2,5	-1,4	2,2	0,4	-5,0	0,8	0,6	1,0	3,7	-1,4	0,9	1,0	0,5	29
-3,2	-0,8	2,0	0,1	-5,5	2,2	0,9	1,5	4,2	-1,6	0,7	0,4	0,7	30
-2,8	-1,1	2,4	-0,7	-1,2	0,2	0,7	-3,3	6,4	0,3	-1,3	3,2	3,3	31
-2,4	-2,9	2,6	-0,8	-1,8	-0,8	0,6	-3,5	5,4	0,3	-0,4	2,2	3,9	32

sejmiku województwa.

the seats of the voivodship regional council.

TABL. 1 (226). **M.ST. WARSZAWA NA TLE MIAST – SIEDZIB WOJEWODY I (LUB) SEJMIKU WOJEWÓDZTWA (cd.)**
 THE CAPITAL CITY OF WARSAW AS COMPARED WITH CITIES WHICH ARE SEATS OF THE VOIVODE AND (OR)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		M.st. War- szawa	Biały- stok	Byd- goszcz	Gdańsk	Gorzów Wlkp.
RYNEK PRACY. LABOUR MARKET.							
1	Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII): w tys.	2016	896,4	84,8	122,4	163,5	39,7
2	Employed persons ^a (as of 31 XII): in thous.	2017	934,3	86,5	123,2	178,9	39,9
3	na 1000 ludności	2016	511,1	285,9	345,8	352,7	319,9
4	per 1000 population	2017	529,5	290,9	349,6	385,4	320,9
5	w tym kobiety: w tysiącach	2016	474,8	47,4	62,4	82,9	21,0
6	of which females: in thousands	2017	494,2	48,4	62,4	93,5	20,7
7	w % ogółu pracujących	2016	53,0	55,9	51,0	50,7	53,1
8	in % of total employed	2017	52,9	55,9	50,7	52,2	51,8
9	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsię- biorstw ^b w tys.	2016*	995,9	33,0	56,0	85,3	22,3
10	Average paid employment in enterprise sector ^b in thous.	2017	1032,2	35,8	56,8	89,5	21,9
	w tym: of which:						
11	przemysł	2016	171,7	11,4	28,6	27,8	12,1
12	industry	2017	178,2	11,9	28,9	27,9	11,0
13	budownictwo	2016	49,8	3,5	3,3	8,6	1,4
14	construction	2017	50,0	3,6	3,1	8,6	1,3
15	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2016	211,0	9,8	8,0	16,0	2,3
16	trade; repair of motor vehicles ^Δ	2017	222,5	10,8	8,0	17,0	2,5
17	transport i gospodarka magazynowa	2016	210,5	1,9	2,7	7,6	1,5
18	transportation and storage	2017	210,2	2,7	2,8	8,2	1,5
19	zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2016	26,3	1,0	1,0	1,8	0,4
20	accommodation and catering ^Δ	2017	28,3	1,0	1,2	2,1	0,4
21	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w zł	2016*	5493,89	3531,72	3693,72	5236,58	3499,91
22	Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector ^b in zł	2017	5774,04	3729,74	3986,74	5573,95	3740,20
23	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	2016	33,2	11,3	8,0	8,0	2,2
24	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.	2017	26,1	8,9	6,6	6,8	1,5
25	w tym kobiety	2016	16,6	5,1	4,4	4,5	1,2
26	of which females	2017	13,1	4,2	3,7	4,0	0,8
27	Stopa bezrobocia (stan w dniu 31 XII) w %	2016	2,6	8,9	4,8	3,5	3,9
28	Unemployment rate (as of 31 XII) in %	2017	2,0	7,0	3,9	2,7	2,7

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rol przedsiębiorstw; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a By actual place of work and kind of activity; excluding persons working in the private farms; data concerns economic entities employing less than 9 persons; excluding.

VOIVODSHIP REGIONAL COUNCIL (cont.)

Kato- wice	Kielce	Kra- ków	Lublin	Łódź	Olsz- tyn	Opole	Po- znań	Rze- szów	Szcze- cin	Toruń	Wro- cław	Zie- lona Góra	Lp. No.
WYNAGRODZENIA WAGES AND SALARIES													
162,9 165,0	74,1 75,6	326,2 338,5	120,1 122,6	233,8 243,3	64,0 64,5	53,0 56,1	244,1 243,9	86,1 90,6	111,1 115,8	63,6 64,7	267,9 279,3	44,6 45,5	1 2
546,4 556,9	374,6 383,9	426,2 441,1	352,8 360,7	335,7 352,4	370,2 372,8	446,6 437,6	451,7 452,7	459,2 477,8	274,5 286,7	314,1 319,3	420,1 437,3	320,4 325,1	3 4
81,9 82,7	38,4 38,4	169,4 175,5	64,9 65,6	124,4 128,3	33,4 33,4	27,4 28,1	124,8 125,6	42,6 44,4	59,2 61,1	32,0 32,5	139,2 145,4	23,1 23,5	5 6
50,3 50,1	51,9 50,8	51,9 51,9	54,0 53,5	53,2 52,7	52,1 51,7	51,7 50,2	51,2 51,5	49,5 49,0	53,3 52,8	50,3 50,3	52,0 52,1	51,7 51,7	7 8
125,4 124,9	34,5 35,4	208,2 215,8	63,2 64,5	119,9 127,3	27,8 27,7	21,0 24,0	148,4 154,3	40,6 41,5	43,9 47,2	39,2 39,1	179,3 185,1	20,9 23,1	9 10
65,6 62,4	12,2 13,0	52,5 52,5	25,3 25,8	43,6 44,6	11,1 10,7	8,6 9,5	49,7 51,3	15,2 14,7	13,4 14,3	14,2 14,2	40,2 40,7	7,2 7,4	11 12
8,2 7,8	4,2 3,9	15,8 15,6	5,2 5,4	5,6 5,5	2,0 2,0	1,4 1,8	7,6 7,4	4,6 4,7	3,6 3,7	2,9 2,9	8,7 8,3	1,6 1,8	13 14
16,4 16,6	9,5 10,0	63,5 61,6	19,8 19,8	32,8 36,4	6,2 6,2	3,4 4,4	40,2 42,6	9,9 10,3	7,9 8,4	9,4 9,8	41,2 38,3	5,2 5,7	15 16
7,8 7,7	1,7 1,3	8,8 9,7	2,8 3,1	6,4 7,0	1,5 1,5	2,3 2,5	7,6 7,5	1,0 1,1	7,4 7,8	2,6 4,2	6,3 6,5	1,7 1,9	17 18
0,9 0,9	0,8 0,8	7,6 7,6	0,9 1,1	2,1 2,4	0,6 0,6	0,4 0,4	2,1 2,1	0,7 0,8	1,2 1,6	0,9 1,0	8,7 9,5	0,1 0,4	19 20
5240,67 5271,76	3618,55 3849,44	4533,95 4920,63	4087,87 4197,97	4001,21 4255,62	3906,64 4100,30	4105,50 4441,49	4729,60 5054,27	4309,29 4484,30	4463,67 4681,12	4009,20 4351,23	4488,15 4818,59	3608,35 3804,95	21 22
6,0 4,7	8,3 6,3	16,2 13,0	12,7 11,2	26,9 21,9	4,5 4,1	3,5 3,0	6,6 5,0	7,9 6,8	8,1 5,5	5,6 4,8	10,2 8,2	3,0 2,3	23 24
3,1 2,6	4,0 3,0	8,2 6,7	6,1 5,5	13,1 10,6	2,3 2,1	1,9 1,6	3,6 2,8	4,1 3,5	4,2 2,9	3,1 2,8	5,2 4,2	1,7 1,3	25 26
2,8 2,2	7,6 5,8	3,5 2,7	7,2 6,2	7,9 6,3	5,1 4,5	4,9 3,9	1,9 1,4	6,6 5,4	4,7 3,1	6,1 5,2	2,7 2,1	4,6 3,4	27 28

nictwie; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Opracowano tzw. metodą

entities employing foreigners more than 9 persons. b Prepared in so called enterprise (entity) method; excluding economic

TABL. 1 (226). M.ST. WARSZAWA NA TLE MIAST – SIEDZIB WOJEWODY I (LUB) SEJMIKU WOJEWÓDZTWA (cd.)
 THE CAPITAL CITY OF WARSAW AS COMPARED WITH CITIES WHICH ARE SEATS OF THE VOIVODE AND (OR)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		M.st. War- szawa	Białystok	Byd- goszcz	Gdańsk	Gorzów Wlkp.
OCHRONA ENVIRONMENTAL							
1	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczone w % ścieków wymagających oczyszczania	2016	100,0	100,0	92,6	100,0	100,0
2	Treated industrial and municipal waste water in % of requiring treatment	2017	100,0	100,0	96,3	100,0	100,0
Zanieczyszczenia powietrza emitowane przez zakłady uciążliwe dla czystości powietrza: Air pollutants by plants generating substantial air pollution:							
3	emisja dwutlenku siarki na 1 km ² w t	2016	20,6	11,6	13,5	11,4	10,0
4	emissions of sulphur dioxide per 1 km ² in tonnes	2017	17,6	13,8	15,3	5,7	3,4
zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych: retained in pollutant reduction systems in % of pollutants produced:							
5	pyłowych	2016	99,9	99,6	99,8	99,7	99,7
6	particulates	2017	99,9	99,8	99,8	99,7	99,0
7	gazowych (bez CO ₂)	2016	65,8	20,9	35,1	94,7	0,0
8	gases (excluding CO ₂)	2017	59,9	42,1	12,9	95,9	0,0
INFRASTRUKTURA TECHNICAL							
Ludność – w % ogółu ludności miasta – korzystająca ^a z: Population – in % of total urban area population – using ^a :							
9	wodociągu	2016	95,9	97,4	96,9	100,0	100,0
10	water supply system	2017	96,7	97,5	97,0	100,0	100,0
11	kanalizacji	2016	93,3	96,2	93,1	96,4	99,9
12	sewage system	2017	94,5	96,2	93,1	96,4	99,9
Zużycie w gospodarstwach domowych: Consumption in households:							
13	wody z wodociągów: w hm ³	2016	81,5	9,8	12,0	17,7	3,9
14	water from water supply system: in hm ³	2017	81,4	9,7	11,8	17,9	3,9
15	na 1 mieszkańca w m ³	2016	46,6	33,0	33,7	38,3	31,1
16	per capita in m ³	2017	46,3	32,7	33,4	38,6	31,1
17	energii elektrycznej: w GWh	2016	1595,4	177,1	217,3	411,3	89,8
18	electricity: in GWh	2017	1601,5	177,6	222,3	369,1	88,3
19	na 1 mieszkańca w kWh	2016	912,2	597,5	612,3	888,4	724,4
20	per capita in kWh	2017	910,9	597,7	629,3	795,0	712,5
21	gazu z sieci: w GWh	2016	3281,6	360,1	452,0	667,5	153,2
22	gas from gas supply system: in GWh	2017	3139,9	365,1	447,4	653,2	144,9
23	na 1 mieszkańca w kWh	2016	1876,4	1215,2	1273,2	1441,8	1236,1
24	per capita in kWh	2017	1785,9	1228,7	1266,7	1406,8	1168,8

a Dane szacunkowe.
a Estimated data.

VOIVODSHIP REGIONAL COUNCIL (cont.)

Kato-wice	Kielce	Kra-ków	Lublin	Łódź	Olsz-tyń	Opole	Po-znań	Rze-szów	Szcze-cin	Toruń	Wro-cław	Zie-lona Góra	Lp. No.
ŚRODOWISKA PROTECTION													
81,1 81,9	99,6 99,8	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0	86,9 85,2	100,0 100,0	99,9 99,9	98,3 100,0	95,9 94,5	99,5 99,4	100,0 100,0	100,0 100,0	1 2
10,8 12,1	9,4 10,9	9,1 8,9	2,0 2,4	10,9 4,9	15,9 13,3	8,4 21,2	3,9 3,2	5,2 4,7	7,1 6,9	10,9 4,0	3,2 3,0	0,0 0,0	3 4
99,7 99,7	96,9 97,9	99,7 99,7	99,0 99,2	99,9 100,0	99,7 99,5	99,9 100,0	99,8 99,9	96,0 98,7	99,4 99,2	99,6 99,4	99,8 99,8	87,3 85,4	5 6
5,5 11,3	0,1 0,0	45,2 43,1	3,3 2,9	44,5 67,7	3,7 2,9	0,0 81,7	27,6 55,3	2,6 3,5	1,0 0,8	0,0 0,0	73,9 76,2	0,0 0,0	7 8
TECHNICZNA INFRASTRUCTURE													
98,1 98,1	96,1 95,8	99,7 99,7	95,4 95,4	94,9 94,9	99,9 99,9	96,4 97,2	97,9 97,9	97,8 97,9	96,2 96,3	95,0 94,9	96,6 96,7	94,8 94,9	9 10
90,9 91,0	90,7 89,8	91,8 91,9	91,7 91,8	87,5 87,5	100,0 100,0	92,5 94,7	94,7 94,8	95,0 95,2	87,9 87,9	91,4 91,2	92,8 93,1	84,4 84,4	11 12
11,0 10,5	8,3 6,6	34,1 34,7	11,9 11,7	26,7 26,7	5,9 5,9	4,5 4,8	21,8 21,6	7,2 7,3	14,0 13,6	6,8 6,6	27,5 28,3	4,5 4,5	13 14
36,7 35,5	42,1 33,5	44,7 45,3	34,9 34,3	38,2 38,4	34,0 34,0	37,4 37,4	40,2 40,1	38,5 38,4	34,5 33,7	33,4 32,6	43,2 44,4	32,8 32,5	15 16
247,2 249,4	122,1 124,8	731,0 754,1	234,3 236,9	554,1 565,6	125,5 120,0	99,4 102,7	437,7 444,3	122,5 125,7	287,7 291,3	147,7 147,0	536,9 561,0	100,1 101,3	17 18
826,8 839,3	617,3 632,3	958,7 983,5	687,5 696,2	793,1 815,2	723,2 693,6	835,9 801,6	808,3 823,5	655,2 664,8	709,5 720,3	729,0 725,8	842,8 878,9	720,6 725,8	19 20
425,8 458,5	331,8 327,3	1530,2 1605,2	590,5 601,5	765,1 776,4	277,8 271,8	169,6 185,0	1124,8 1182,5	368,7 387,9	744,7 761,2	278,1 270,1	1311,7 1438,4	270,3 286,3	21 22
1424,1 1542,7	1678,3 1658,4	2007,0 2093,6	1732,8 1767,8	1095,0 1119,0	1600,4 1571,4	1425,6 1444,0	2076,9 2191,7	1971,3 2051,1	1837,0 1882,2	1373,0 1333,2	2058,9 2253,3	1945,7 2051,4	23 24

TABLE 1 (226). **M.ST. WARSZAWA NA TLE MIAST – SIEDZIB WOJEWODY I (LUB) SEJMIKU WOJEWÓDZTWA (cd.)**
 THE CAPITAL CITY OF WARSAW AS COMPARED WITH CITIES WHICH ARE SEATS OF THE VOIVODE AND (OR)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		M.st. War- szawa	Białystok	Byd- goszcz	Gdańsk	Gorzów Wlkp.
						MIESZKANIA	
	Zasoby mieszkaniowe ^a (stan w dniu 31 XII): Dwelling stocks ^a (as of 31 XII):						
1	mieszkania: w tysiącach	2016	932,6	128,1	148,9	216,1	52,0
2	dwellings: in thousands	2017	952,7	130,1	150,3	222,3	52,5
3	na 1000 ludności	2016	531,7	431,8	420,7	466,0	419,4
4	per 1000 population	2017	539,9	437,6	426,6	478,9	422,4
5	izby w tysiącach	2016	2959,5	461,2	511,5	718,6	207,9
6	rooms in thousands	2017	3014,3	467,8	515,6	734,8	209,4
	przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² : average usable floor space in m ² :						
7	1 mieszkania	2016	58,9	61,0	57,9	59,4	64,5
8	per dwelling	2017	59,0	61,2	57,9	59,3	64,5
9	na 1 osobę	2016	31,3	26,3	24,4	27,7	27,0
10	per person	2017	31,8	26,8	24,7	28,4	27,2
	przeciętna liczba osób na: average number of persons per:						
11	1 mieszkanie	2016	1,88	2,32	2,38	2,15	2,38
12	dwelling	2017	1,85	2,29	2,26	2,09	2,37
13	1 izbę	2016	0,59	0,64	0,69	0,65	0,60
14	room	2017	0,59	0,64	0,65	0,63	0,59
	Oddane do użytkowania: Completed:						
15	mieszkania	2016	20119	1795	864	5080	510
16	dwellings	2017	20331	2033	1432	6442	503
17	na 1000 ludności	2016	11,5	6,1	2,4	11,0	4,1
18	per 1000 population	2017	11,6	6,8	4,1	13,9	4,1
19	na 1000 zawartych małżeństw	2016	2304	1128	497	2064	740
20	per 1000 marriages contracted	2017	2265	1387	775	2496	774
21	izby	2016	53663	5806	2493	13731	1569
22	rooms	2017	55879	6671	4186	16933	1572
23	na 1000 ludności	2016	30,7	19,6	7,0	29,7	12,7
24	per 1000 population	2017	31,8	22,5	11,9	36,5	12,7
25	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	2016	59,3	72,8	59,4	59,7	63,8
26	average usable floor space per dwelling in m ²	2017	63,1	72,3	63,3	57,7	68,0

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.
 a Based on balances of net dwellings stocks.

VOIVODSHIP REGIONAL COUNCIL (cont.)

Kato- wice	Kielce	Kra- ków	Lublin	Łódź	Olsz- tyn	Opole	Po- znań	Rze- szów	Szcze- cin	Toruń	Wro- cław	Zie- lona Góra	Lp. No.
DWELLINGS													
142,7 144,2	83,6 84,2	369,2 380,1	149,5 152,1	354,0 356,4	76,7 77,5	52,1 55,9	254,1 258,0	76,6 79,3	175,2 177,8	88,6 89,8	311,0 319,8	58,7 60,2	1 2
478,6 486,7	423,1 428,0	482,4 495,3	439,1 447,6	508,2 516,1	443,3 447,9	438,8 436,6	470,2 479,0	408,8 418,3	432,6 440,1	437,4 443,2	487,7 500,7	421,3 430,3	3 4
476,3 480,7	278,5 280,5	1162,8 1191,4	533,9 542,0	1089,9 1097,8	266,6 269,1	195,6 214,7	886,7 897,7	282,4 291,0	629,6 636,9	309,0 312,8	1191,0 1215,0	220,0 224,7	5 6
60,1 60,1	58,6 58,7	57,7 57,7	60,1 60,1	54,1 54,2	58,2 58,3	65,8 68,5	64,6 64,5	66,8 66,7	63,9 63,9	58,7 58,7	69,9 69,6	70,1 70,0	7 8
28,7 29,3	24,8 25,1	27,8 28,6	26,4 26,9	27,5 28,0	25,8 26,1	28,9 29,9	30,4 30,9	27,3 27,9	27,6 28,1	25,7 26,0	34,1 34,9	29,5 30,1	9 10
2,09 2,05	2,36 2,34	2,07 2,02	2,28 2,23	1,97 1,94	2,26 2,23	2,28 2,29	2,13 2,09	2,45 2,39	2,31 2,27	2,29 2,26	2,05 2,00	2,37 2,32	11 12
0,63 0,62	0,71 0,70	0,66 0,64	0,64 0,63	0,64 0,63	0,65 0,64	0,61 0,60	0,61 0,60	0,66 0,65	0,64 0,63	0,66 0,65	0,54 0,53	0,63 0,62	13 14
1675 1642	755 609	9363 11044	2298 2716	2066 2520	548 847	453 616	2915 4069	2958 2599	2955 2661	925 1214	8475 8844	1145 1486	15 16
5,6 5,5	3,8 3,1	12,3 14,4	6,7 8,0	3,0 3,6	3,2 4,9	3,8 4,8	5,4 7,5	15,8 13,7	7,3 6,6	4,6 6,0	13,3 13,9	8,2 10,6	17 18
1074 1122	832 692	2305 2496	1392 1541	656 791	815 1119	807 1044	926 1270	3143 2897	1481 1345	945 1216	2754 2655	1853 2473	19 20
4807 4754	2500 2069	24372 29164	7031 8410	6647 8335	1835 2523	1372 2242	8828 11493	9689 8245	8625 7561	2986 3844	24276 24409	3719 4736	21 22
16,1 16,0	12,6 10,5	32,0 38,0	20,6 24,7	9,5 12,0	10,6 14,6	11,5 17,5	16,3 21,3	51,8 43,6	21,3 18,7	14,7 19,0	38,1 38,2	26,8 33,9	23 24
66,0 64,7	71,2 69,8	57,5 56,1	63,2 61,1	77,9 75,9	72,3 65,7	73,4 82,0	65,6 61,9	64,9 65,3	62,3 62,3	63,9 59,0	58,9 59,4	73,2 67,0	25 26

TABLE 1 (226). M.ST. WARSZAWA NA TLE MIAST – SIEDZIB WOJEWODY I (LUB) SEJMIKU WOJEWÓDZTWA (cd.)
THE CAPITAL CITY OF WARSAW AS COMPARED WITH CITIES WHICH ARE SEATS OF THE VOIVODE AND (OR)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		M.st. War- szawa	Białystok	Byd- goszcz	Gdańsk	Gorzów Wlkp.
EDUKACJA EDUCA							
Szkolnictwo dla dzieci i młodzieży ^a : Education for children and youth ^a :							
podstawowe: primary:							
1	szkoły	2016/2017	333	60	58	93	24
2	schools	2017/2018	399	74	64	107	26
3	uczniowie w tys.	2016/2017	108,0	18,2	19,0	27,0	7,5
4	pupils in thous.	2017/2018	124,2	21,7	21,7	30,8	8,6
gimnazjalne: lower secondary:							
5	szkoły	2016/2017	238	46	59	65	21
6	schools	2017/2018	54	10	18	13	5
7	uczniowie w tys.	2016/2017	44,0	7,9	8,5	11,1	3,3
8	pupils in thous.	2017/2018	30,7	5,4	5,6	7,4	2,1
9	Studenci ^b szkół wyższych (stan w dniu 30 XI) w tys.	2016/2017	239,5	29,1	31,6	73,3	2,9
10	Students ^b of tertiary schools (as of 30 XI) in thous.	2017/2018	230,3	26,4	28,8	67,8	3,0
11	Przedszkola (stan w dniu 30 IX)	2016	715	104	102	159	39
12	Nursery schools (as of 30 IX)	2017	751	117	103	172	39
13	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^c (stan w dniu 30 IX) w tys.	2016	73,0	11,9	11,3	15,4	4,6
14	Children attending nursery schools c (as of 30 IX) in thous.	2017	78,1	12,5	11,9	17,0	4,8
15	w tym w przedszkolach	2016	61,1	10,5	10,5	12,0	4,3
16	of which in nursery schools	2017	67,3	11,4	10,9	14,1	4,5
OCHRONA ZDROWIA HEALTH CARE							
17	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	2016	653	130	135	190	45
18	Generally available pharmacies (as of 31 XII)	2017	658	131	136	189	45
19	Liczba ludności na 1 aptekę (stan w dniu 31 XII)	2016	2686	2282	2622	2441	2755
20	Population per pharmacy (as of 31 XII)	2017	2682	2269	2591	2456	2762
21	Żłobki (z oddziałami) i kluby dziecięce (stan w dniu 31 XII)	2016	275	31	16	52	10
22	Nurseries (with nursery wards) and children's clubs (as of 31 XII)	2017	322	30	18	63	13
23	Miejsca w żłobkach (łącznie z oddziałami) i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII)	2016	9758	1436	1090	1687	453
24	Places in nurseries (including nursery wards) and children's clubs (as of 31 XII)	2017	11424	1476	1126	1888	621
25	Dzieci w żłobkach (łącznie z oddziałami) i klubach dziecięcych na 100 miejsc (stan w dniu 31 XII)	2016	96	97	100	95	96
26	Children in nurseries (including nursery wards) and children's clubs per 100 places (as of 31 XII)	2017	94	100	99	97	92

a Stan na początku roku szkolnego. b Łącznie ze studentami szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw zamiejscowych polskich uczelni za granicą. c Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły
a At the beginning of the school year. b Including students of tertiary schools of the Ministry of National Defence and units in another location excluding organizational units of Polish higher education institutions located abroad.

VOIVODSHIP REGIONAL COUNCIL (cont.)

Kato- wice	Kielce	Kra- ków	Lublin	Łódź	Olsz- tyn	Opole	Po- znań	Rze- szów	Szcze- cin	Toruń	Wro- cław	Zie- lona Góra	Lp. No.
I WYCHOWANIE TION													
64 78	36 40	167 199	53 68	136 142	35 39	24 29	116 131	36 47	74 87	38 40	115 133	27 29	1 2
15,6 18,0	10,4 12,2	41,4 48,1	20,3 23,5	35,2 40,1	10,7 12,3	6,6 8,1	32,3 37,0	11,0 13,1	22,5 25,5	11,7 13,5	33,5 38,8	8,5 10,0	3 4
44 4	32 6	118 39	42 19	89 64	26 3	13 6	86 22	24 4	57 7	28 4	74 34	18 10	5 6
6,0 4,1	5,2 35	18,1 12,3	9,3 6,2	15,8 10,6	5,1 3,4	2,9 2,0	14,1 9,6	5,3 3,5	9,9 6,6	5,5 3,6	13,4 9,0	3,7 2,5	7 8
52,2 57,9	22,9 22,7	154,3 143,6	64,3 63,0	74,0 72,0	23,4 22,5	20,2 19,7	112,0 110,3	41,8 40,0	37,3 35,0	24,1 27,0	119,6 114,8	11,0 10,4	9 10
120 124	55 59	306 327	139 145	214 216	79 82	47 54	238 243	86 87	95 95	51 53	167 173	44 46	11 12
9,4 9,8	6,8 7,1	29,1 31,0	13,0 13,4	21,4 22,2	6,6 7,1	4,0 4,6	20,0 21,0	8,1 8,6	12,6 13,8	7,1 7,4	23,0 24,9	5,6 5,7	13 14
9,2 9,5	6,2 6,4	27,6 29,6	11,8 12,1	20,8 21,8	6,5 6,9	3,9 4,6	18,2 19,1	7,8 8,2	9,8 10,1	5,6 5,8	19,6 21,2	5,0 5,4	15 16
I POMOC SPOŁECZNA AND SOCIAL WELFARE													
121 124	92 97	310 314	162 166	308 310	70 70	54 58	299 309	97 100	158 162	72 73	290 297	53 62	17 18
2464 2389	2149 2029	2469 2444	2102 2047	2261 2227	2471 2472	2199 2209	1807 1743	1932 1897	2563 2493	2813 2775	2199 2150	2629 2255	19 20
31 38	18 17	154 182	37 46	50 54	22 20	18 20	92 105	26 34	40 41	22 27	121 146	22 21	21 22
1482 1739	886 935	5683 6754	1631 1897	2411 2654	727 689	1196 1232	3473 4043	1500 1819	1612 1637	873 1006	4859 5584	1083 1102	23 24
89 90	103 102	93 91	94 97	118 110	99 100	94 88	93 92	96 93	96 96	90 97	96 96	95 90	25 26

wewnętrznych; dane prezentowane są według faktycznej lokalizacji uczelni/jednostek zamiejscowych, bez jednostek wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.

Ministry of the Interior data are presented according to the actual location of higher education institution/organizational c Nursery schools, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points.

TABL. 1 (226). M.ST. WARSZAWA NA TLE MIAST – SIEDZIB WOJEWODY I (LUB) SEJMIKU WOJEWÓDZTWA (cd.)
THE CAPITAL CITY OF WARSAW AS COMPARED WITH CITIES WHICH ARE SEATS OF THE VOIVODE AND (OR)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		M.st. Warszawa	Białystok	Bydgoszcz	Gdańsk	Gorzów Wlkp.
OCHRONA ZDROWIA HEALTH CARE							
1	Placówki stacjonarne pomocy społecznej (stan w dniu 31 XII)	2016	48	10	4	24	7
2	Social welfare homes (as of 31 XII)	2017	51	8	4	26	7
3	Miejsca w domach i zakładach pomocy społecznej (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	2016	3757	780	454	1200	479
4	Places in social welfare homes (including branches; as of 31 XII)	2017	4027	697	662	1400	468
KULTURA CULTURE.							
5	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	2016	201	17	32	29	15
6	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	2017	203	17	27	29	17
7	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 bibliotekę (łącznie z filiami)	2016	8726	17449	11061	15992	8266
8	Number of persons (as of 31 XII) per library (including branches)	2017	8693	17488	13049	16009	7311
9	Księgozbiór bibliotek publicznych (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w woluminach	2016	3767	3663	2641	1431	3617
10	Collection of public libraries (including branches; as of 31 XII) per 1000 population in volumes	2017	3758	3756	2647	1410	3618
11	Wypożyczenia księgozbioru ^a z bibliotek publicznych na 1 czytelnika w woluminach	2016	14,4	18,7	20,5	10,2	16,8
12	Loans collection ^a per borrower from public libraries in volumes	2017	14,2	18,1	19,7	9,9	17,3
13	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	2016	31	4	4	7	4
14	Fixed cinemas (as of 31 XII)	2017	28	4	4	7	4
15	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	2016	17,3	14,6	16,1	18,8	17,3
16	Seating in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	2017	17,9	14,5	16,1	18,8	17,3
17	Miejsca noclegowe turystyki (stan w dniu 31 VII)	2016	28762	2352	3260	15614	765
18	Number of beds for tourist (as of 31 VII)	2017	31021	2357	3403	17315	821
19	w tym w hotelach	2016	23820	1784	2687	6784	765
20	of which in hotels	2017	24280	1871	2828	8160	798
21	Korzystający z noclegów w tys.	2016	3315,5	241,5	191,4	884,2	59,6
22	Tourist accommodated in thous.	2017	3559,3	238,8	204,0	1009,9	67,4
23	w tym turyści zagraniczni	2016	1288,5	93,1	39,3	333,5	13,6
24	of which foreign tourist	2017	1339,8	86,1	38,7	388,6	14,6

a łącznie z filiami i punktami bibliotecznymi; łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi.
a Including branches and library service points; including interlibrary lending.

VOIVODSHIP REGIONAL COUNCIL (cont.)

Kato-wice	Kielce	Kra-ków	Lublin	Łódź	Olsz-tyn	Opole	Po-znań	Rze-szów	Szcze-cin	Toruń	Wro-cław	Zie-lona Góra	Lp. No.
I POMOC SPOŁECZNA (dok.) AND SOCIAL WELFARE (cont.)													
15 16	18 19	31 30	17 15	35 33	13 14	5 5	21 22	7 9	11 11	5 5	23 20	4 4	1 2
825 841	1013 873	2913 2854	904 854	2871 2851	717 743	385 392	1438 1467	631 679	1093 1063	341 336	1689 1624	409 404	3 4
TURYSTYKA. SPORT TOURISM. SPORT													
37 37	14 14	62 61	42 42	80 80	18 18	16 17	41 41	18 19	36 36	15 15	38 39	20 20	5 6
8057 8007	14122 14057	12344 12579	8106 8092	8706 8630	9611 9615	7420 7538	13180 13137	10412 9982	11247 11219	13501 13504	16781 16374	6967 6991	7 8
9219 9393	3432 3518	2175 2237	2859 2901	2763 2686	3207 2971	4976 4711	3039 3124	2919 2875	4344 4399	3719 3731	1649 1636	3505 3528	9 10
16,7 16,4	23,7 23,0	11,6 12,3	20,4 18,9	22,4 22,8	21,7 20,6	16,8 15,7	19,5 20,4	21,9 21,3	15,2 15,1	22,2 20,4	15,0 14,1	16,2 14,6	11 12
7 7	5 5	14 12	9 9	8 8	3 3	3 3	11 11	5 4	5 5	4 4	9 8	2 2	13 14
27,8 28,0	21,7 22,0	19,4 18,8	16,3 16,4	10,9 10,2	19,0 19,0	12,1 11,2	33,0 33,0	24,2 23,7	12,0 12,0	21,0 21,0	21,0 21,0	10,9 10,9	15 16
3922 4224	2429 3209	30096 31022	3244 3553	6763 7113	5714 5244	1239 1367	9070 9379	2791 4136	6781 7085	4080 4305	11083 12553	1002 1043	17 18
3158 3513	2084 1989	21219 22378	2222 2515	4590 5008	1465 1772	994 1039	6765 6986	2308 2390	3147 3409	2439 2602	8403 8410	452 450	19 20
379,8 391,0	161,1 161,7	2277,6 2389,4	255,8 306,6	539,0 592,2	185,1 183,4	100,1 107,0	846,7 878,1	240,2 272,0	374,0 393,1	346,8 363,1	1117,8 1177,4	58,3 65,5	21 22
96,9 92,4	15,3 16,5	1119,6 1188,0	65,9 71,8	102,5 120,6	22,1 22,2	23,8 22,7	198,6 206,1	65,0 79,5	137,3 139,6	54,4 51,9	354,3 383,4	12,5 13,0	23 24

TABL. 1 (226). **M.ST. WARSZAWA NA TLE MIAST – SIEDZIB WOJEWODY I (LUB) SEJMIKU WOJEWÓDZTWA (cd.)**
 THE CAPITAL CITY OF WARSAW AS COMPARED WITH CITIES WHICH ARE SEATS OF THE VOIVODE AND (OR)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		M.st. War- szawa	Białystok	Byd- goszcz	Gdańsk	Gorzów Wlkp.
BUDŻET CITY							
1	Dochody; w milionach zł	2016	14722,2	1566,1	1781,7	2794,1	630,8
2	Revenue: in millions zł	2017	15476,7	1784,4	1902,0	2922,8	649,8
3	na 1 mieszkańca w zł	2016	8418	5285	5019	6035	5091
4	per capita in zł	2017	8803	6005	5385	6295	5242
5	w tym dochody własne w milionach zł	2016	11033,2	849,7	1065,5	1794,9	323,3
6	of which own revenue in millions zł	2017	11634,9	868,0	1130,9	1934,8	329,0
7	Wydatki; w milionach zł	2016	13789,8	1522,1	1710,7	2680,6	597,9
8	Expenditure: in millions zł	2017	15271,7	1895,4	1838,2	2870,9	638,7
9	na 1 mieszkańca w zł	2016	7885	5137	4819	5790	4825
10	per capita in zł	2017	8686	6379	5204	6183	5152
PODMIOTY GOSPODARKI ENTITIES OF THE							
11	Podmioty gospodarki narodowej (stan w dniu 31 XII)	2016	419352	34844	42926	75402	17808
12	Entities of the national economy (as of 31 XII)	2017	434676	35409	42974	77592	17949
13	sektor publiczny	2016	4588	526	876	1854	715
14	public sector	2017	4521	500	795	1805	703
15	sektor prywatny	2016	399216	33976	41671	72333	16973
16	private sector	2017	411591	34510	41721	74221	17093
w tym: of which:							
17	przemysł	2016	28170	2464	3847	7575	1282
18	industry	2017	28510	2496	3836	7951	1309
19	budownictwo	2016	30681	3590	4174	7056	2152
20	construction	2017	31612	3689	4217	7306	2201
21	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ...	2016	91803	8772	10412	14195	4233
22	trade; repair of motor vehicles ^Δ	2017	92405	8672	10105	13926	4141
23	transport i gospodarka magazynowa	2016	20924	2509	2676	4703	1363
24	transportation and storage	2017	21318	2502	2704	4929	1388
25	zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2016	11082	727	937	2168	477
26	accommodation and catering ^Δ	2017	11760	748	934	2274	483

^a Patrz uwagi ogólne do działu "Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON" na str. 309.

^a See general notes to the chapter "Entities of the national economy in the REGON register" on page 309.

VOIVODSHIP REGIONAL COUNCIL (cont.)

Kato- wice	Kielce	Kra- ków	Lublin	Łódź	Olsz- tyn	Opole	Po- znań	Rze- szów	Szcze- cin	Toruń	Wro- cław	Zie- lona Góra	Lp. No.
MIASTA BUDGET													
17527 1822,4	1114,0 1226,8	4650,4 4960,5	1833,1 2046,1	3908,5 3896,6	1037,2 1134,6	729,8 858,7	3252,9 3510,0	1058,3 1162,2	2251,9 2156,8	1018,7 1089,4	4039,1 4135,0	720,5 859,5	1 2
5862 6132	5634 6217	6099 6470	5380 6014	5594 5616	5974 6559	6136 6701	6007 6505	5658 6146	5555 5333	5028 5380	6340 6477	5187 6159	3 4
1210,4 1237,0	599,9 616,7	3058,2 3311,7	998,7 1060,2	2473,7 2536,4	577,7 575,5	437,7 514,9	2127,8 2298,0	543,4 577,3	1372,0 1343,4	571,4 611,3	2840,4 2969,8	397,2 468,7	5 6
1609,8 1709,1	1150,4 1268,5	4668,2 5014,8	1846,1 2110,4	3840,4 3941,7	918,9 1075,2	726,7 855,8	3221,9 3348,4	998,5 1198,4	2017,1 2230,0	1003,3 1105,8	3953,6 4125,2	691,9 820,9	7 8
5384 5751	5818 6428	6123 6540	5418 6203	5497 5681	5294 6216	6110 6678	5949 6206	5339 6337	4975 5514	4952 5461	6206 6462	4981 5882	9 10
NARODOWE] ^a NATIONAL ECONOMY ^a													
47342 48136	28901 28853	134514 138515	44474 45386	92711 93448	23187 23299	20743 21721	110531 112548	26489 27591	68839 69769	26124 26226	116440 120203	21138 21381	11 12
1472 1398	470 433	1466 1414	773 761	1823 1792	569 552	639 648	1568 1543	550 532	1823 1760	468 440	2784 2751	499 488	13 14
45062 45627	28137 28097	130616 134244	42909 43676	90604 91256	22407 22573	19898 20815	106507 108127	25482 26426	66286 67015	25369 25479	111133 114088	20252 20481	15 16
3398 3422	2263 2248	10088 10071	3287 3307	10302 10264	1508 1510	1504 1584	8402 8421	1774 1853	6099 6241	2254 2206	7895 8073	1622 1635	17 18
3820 3854	3026 3043	11722 12076	3953 4021	7279 7363	2037 2039	1934 2067	9596 9831	2053 2173	7868 8025	2376 2390	11091 11510	2250 2375	19 20
11754 11629	8077 7834	28903 28528	10549 10280	23217 22626	4680 4569	4544 4637	25845 25413	6089 6026	14843 14602	5748 5615	24193 23957	5108 4998	21 22
2432 2434	1711 1676	8189 8363	2738 2796	5719 5628	1392 1396	1120 1153	5737 5655	1426 1468	4882 4993	1545 1524	5638 5697	1506 1492	23 24
1310 1348	752 760	4682 4918	1064 1100	2412 2454	473 480	612 660	2870 2999	664 694	2030 2026	716 704	3153 3299	510 532	25 26

TABL. 1 (226). M.ST. WARSZAWA NA TLE MIAST — SIEDZIB WOJEWODY I (LUB) SEJMIKU WOJEWÓDZTWA (dok.)
 THE CAPITAL CITY OF WARSAW AS COMPARED WITH CITIES WHICH ARE SEATS OF THE VOIVODE AND (OR)

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		M.st. War- szawa	Białystok	Byd- goszcz	Gdańsk	Gorzów Wlkp.
FINANSE FINANCE							
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach przemysłowych w %: Economic relations in industrial enterprises in %:							
1	wskaźnik rentowności obrotu brutto	2016	4,4	3,1	3,8	4,6	2,5
2	gross turnover profitability rate	2017	6,1	3,2	3,6	5,0	0,4
3	wskaźnik rentowności obrotu netto	2016	3,7	2,5	2,9	3,8	2,1
4	net turnover profitability rate	2017	5,2	2,7	2,9	4,1	0,1
5	wskaźnik poziomu kosztów	2016	95,6	96,9	96,2	95,4	97,5
6	cost level indicator	2017	93,9	96,8	96,4	95,0	99,6
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC							
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^b							
7	w tys.	2016	48,6	4,9	6,7	11,2	3,3
8	Ascertained crimes by the Police ^b in thous.	2017	45,7	4,6	6,5	11,6	4,8
9	na 1000 ludności	2016	27,8	16,7	18,9	24,1	26,8
10	per 1000 population	2017	26,0	15,5	18,3	25,0	38,4
w tym o charakterze: of which type of crime:							
11	kryminalnym w tys.	2016	36,9	3,4	4,9	8,2	2,3
12	criminal in thous.	2017	35,3	3,2	4,6	7,6	2,2
13	na 1000 ludności	2016	21,1	11,6	13,9	17,7	18,5
14	per 1000 population	2017	20,1	10,9	13,0	16,5	17,5
15	gospodarczym w tys.	2016	8,2	0,9	1,1	2,2	0,6
16	economic in thous.	2017	7,2	0,8	1,3	3,2	2,3
17	na 1000 ludności	2016	4,7	2,9	3,2	4,7	5,0
18	per 1000 population	2017	4,1	2,7	3,6	6,9	18,7

^a O liczbie pracujących powyżej 49 osób, bez przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa oraz pośrednictwa
 Ź r ó d ł o: w zakresie informacji o liczbie przestępstw stwierdzonych dane — Komendy Głównej Policji.

^a Enterprises employing more than 49 persons, excluding enterprises of agriculture, forestry and fishing as well as financial
 S o u r c e: data on the number of ascertained crimes — the National Police Headquarters.

VOIVODSHIP REGIONAL COUNCIL (cont.)

Kato- wice	Kielce	Kra- ków	Lublin	Łódź	Olsz- tyn	Opole	Po- znań	Rze- szów	Szcze- cin	Toruń	Wro- cław	Zie- lona Góra	Lp. No.
PRZEDSIĘBIORSTW^a													
OF ENTERPRISES^a													
-0,4	5,8	4,2	6,8	6,0	3,7	4,3	5,3	10,0	5,4	5,4	3,2	6,1	1
3,8	5,1	4,6	7,5	4,9	4,6	4,0	6,9	4,0	4,0	4,7	2,8	6,4	2
-0,7	5,3	3,3	5,5	5,0	3,1	3,6	4,3	9,7	4,5	4,5	2,5	5,0	3
3,3	4,9	3,5	6,0	4,0	3,7	3,4	5,7	3,2	3,2	3,9	2,2	5,2	4
100,4	94,2	95,8	93,2	94,0	96,3	95,7	94,7	90,0	94,6	94,6	96,8	93,9	5
96,2	94,9	95,4	92,5	95,1	95,4	96,0	93,1	96,0	96,0	95,3	97,2	93,6	6
PUBLICZNE													
SAFETY													
11,0	5,1	23,7	7,1	16,7	4,6	3,8	16,6	3,1	10,8	6,6	23,0	3,4	7
11,9	4,9	30,2	7,6	16,0	4,0	3,4	15,8	3,4	10,5	5,9	20,9	3,7	8
36,9	26,0	31,1	20,9	23,8	26,4	31,8	30,7	16,7	26,5	32,5	36,1	24,2	9
40,2	24,6	39,4	22,4	23,1	23,3	26,4	29,2	17,8	25,9	28,9	32,7	26,5	10
7,7	3,1	17,1	5,2	13,4	3,2	2,7	13,9	2,2	7,9	4,1	19,4	2,4	11
7,8	2,8	15,9	4,8	12,0	2,8	2,5	11,3	2,1	8,4	3,8	16,7	2,5	12
25,6	15,9	22,4	15,1	19,2	18,7	23,0	25,7	11,7	19,5	20,3	30,4	17,0	13
26,3	14,0	20,7	14,2	17,3	16,0	19,5	20,9	11,1	20,7	18,6	26,2	17,9	14
2,5	1,6	4,8	1,2	1,8	1,0	0,6	1,7	0,5	1,8	2,0	2,3	0,5	15
3,2	1,7	12,8	2,1	2,6	1,0	0,5	3,5	0,9	1,0	1,6	2,8	0,9	16
8,3	7,9	6,3	3,6	2,5	5,6	5,2	3,1	2,6	4,4	9,7	3,6	3,9	17
10,8	8,5	16,7	6,2	3,8	5,5	3,9	6,5	4,7	2,4	8,0	4,4	6,3	18

finansowego. b. Dane nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
intermediation. b Data do not include punishable acts performed by juveniles.

DZIAŁ XXII
**WARSZAWA NA TLE WYBRANYCH STOLIC
 EUROPEJSKICH**

CHAPTER XXII
**WARSAW AS COMPARED WITH
 SELECTED EUROPEAN CAPITAL CITIES**

TABL. 1 (227). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW EUROPY**
 TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF EUROPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Po- wierz- nia w tys. km ² Total area in thous. km ²	Ludność w 2016 r. (szacunki na środek roku) Population in 2016 (midyear estimates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city		
		w tys. in thous.	na 1 km ² per 1 km ²	nazwa name	lata years	ludność w tys. population in thous.
Albania Albania	28,7	2793	97	Tirana Tiranë	2011	419
Andora Andorra	0,5	72,0	154	Andora Andorra la Vella	2015	19,9
Austria Austria	83,9	8758	104	Wiedeń Vienna	2015	1797
Belgia Belgium	30,5	11297	370	Bruksela Brussels	2015	176
Białoruś Belarus (Byelorussia).....	207,6	9507	46	Mińsk Minsk	2016	1960
Bośnia i Hercegowina Bosnia and Herzegovina	51,2	3775	74	Sarajewo Sarajevo	2015	311
Bułgaria Bulgaria	111,0	7151	64	Sofia Sofia	2015	1232
Chorwacja Croatia	56,6	4195	74	Zagrzeb Zagreb	2011	688
Czarnogóra Montenegro.....	13,8	623	45	Podgorica Podgorica	2011	151
Czechy Czech Republic (Cze- chia)	78,9	10562	134	Praga Prague	2015	1267
Dania Denmark	42,9	5731	134	Kopenhaga Copenhagen	2016	591
Estonia Estonia	45,2	1317	31	Tallinn Tallinn	2015	436
Finlandia Finland	390,9	5492	14	Helsinki Helsinki	2015	621
Francja ^a France ^a	544,0	64641	119	Paryż Paris	2013	2230
Grecja Greece	132,0	10944	83	Ateny Athens	2011	656
Hiszpania Spain	506,0	46370	92	Madryt Madrid	2015	3142
Holandia Netherlands	41,9	17028	504 ^b	Amsterdam ^c Amsterdam	2015	822
Irlandia Ireland	70,3	4781	68	Dublin Dublin	2016	553
Islandia Iceland	103,0	334	3	Reykjavik Reykjavik	2016	122
Kosowo Kosovo	10,9	1782	163	Prisztina Pristina	2015	207
Liechtenstein Liechtenstein	0,2	37,7	235	Vaduz Vaduz	2016	5,4
Litwa Lithuania	65,3	2870	44	Wilno Vilnius	2015	532
Luksemburg Luxembourg	2,6	583	226	Luksemburg Luxembourg	2016	115

a łącznie z Korsyką. b Na podstawie powierzchni lądowej. c Siedzibą rządu jest Haga (ludność w 2015 r. – 515 tys.).
 a Including Corsica. b Based on land area. c The seat of government is The Hague (population in 2015 – 515 thous.).

TABL. 1 (227). **POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I STOLICE KRAJÓW EUROPY (dok.)**

TOTAL AREA, POPULATION AND CAPITAL CITIES OF THE COUNTRIES OF EUROPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Po- wierz- nia w tys. km ² Total area in thous. km ²	Ludność w 2016 r. (szacunki na środek roku) Population in 2016 (midyear esti- mates)		Stolica lub główne miasto Capital or main city		
		w tys. in thous.	na 1 km ² per 1 km ²	nazwa name	lata years	ludność w tys. popula- tion in thous.
Łotwa Latvia	64,6	1963	30	Ryga Riga	2015	641
Macedonia Macedonia (the former Yugoslav Republic of Macedonia)	25,7	2074	81	Skopje Skopje (Skopije)	2013	320 ^a
Malta Malta	0,3	435	1380	Valletta Valletta	2014	5,7
Mołdawia Moldova	33,8	4097	121	Kiszyniów Chişinău (Kishinyov)	2015	678
Monako Monaco	0,002	38,8	19208	Monako Monaco	2015	37,8
Niemcy Germany	357,1	81762	229	Berlin Berlin	2015	3470
Norwegia Norway	385,2 ^b	5239	16 ^c	Oslo Oslo	2016	658
Polska* Poland*	312,7	38465	123	Warszawa Warsaw	2015	1735
Portugalia Portugal	92,2	10302	112	Lizbona Lisbon	2011	548
Rosja Russia	17098,2	144370	8	Moskwa Moscow	2015	12198
Rumunia Romania	238,4	19754	83	Bukareszt Bucharest	2013	1921
San Marino San Marino	0,06	33,1	541	San Marino San Marino	2015	4,0
Serbia Serbia	77,5	7066	91	Belgrad Belgrade	2013	1357
Słowacja Slovakia	49,0	5429	111	Bratysława Bratislava	2015	423
Słowenia Slovenia	20,3	2065	102	Lublana Ljubljana	2016	280
Szwajcaria Switzerland	41,3	8372	203	Berno Bern (Berne)	2015	130
Szwecja Sweden	447,4	9904	24	Sztokholm Stockholm	2015	924
Ukraina Ukraine	603,6	44921	74	Kijów Kyiv (Kiev)	2016	2910
Watykan Vatican City (Holy See)	0,0004	0,8	1998	Watykan Vatican City	2014	0,8
Węgry Hungary	93,0	9810	105	Budapeszt Budapest	2015	1758
W. Brytania (Zjednoczone Kró- lestwo) United Kingdom	242,5	65630	271	Londyn London	2015	8674 ^d
Włochy Italy	301,3	60815	202	Rzym Rome (Roma)	2015	2865

a Zespół miejski. b Łącznie z Svalbard i Jan Mayen. c Na podstawie powierzchni lądowej. d Wielki Londyn.

a Urban agglomeration. b Including Svalbard and Jan Mayen. c Based on land area. d Greater London.

TABL. 2 (228). POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ WEDŁUG GRUP WIEKU I PŁCI W WYBRANYCH STOLICACH EUROPEJSKICH W 2016 R.
 Stan w dniu 31 XII
 TOTAL AREA AND POPULATION BY AGE GROUPS AND SEX IN SELECTED EUROPEAN CAPITALS IN 2016
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Berlin ^a Berlin ^a	Bratysława Bratislava	Budapeszt Budapest	Praga Prague	Warszawa Warsaw	Wiedeń ^b Vienna ^b
Powierzchnia w km ² Area in km ²	891,1	367,6	525,1 ^a	496,2	517,2 ^a	414,6
Ludność na 1 km ² Population per 1 km ²	3948	1159	3338	2581	3391	4505
Kobiety na 100 mężczyzn Females per 100 males	104	113	115	106	118	105
Ludność ogółem Population total	3520031	425923	1752704	1280508	1753977	1867582
mężczyźni males	1726533	199828	813514	621565	805381	909124
kobiety females	1793498	226095	939190	658943	948596	958458
w wieku: aged:						
0–9	335310	48652	.	143371	193234	185761
10–19	280648	29665	.	96665	131513	174224
20–29	495444	45447	.	146249	181817	295580
30–44	772868	117728	.	342545	479467	417682
45–59	761580	79226	.	234174	295266	392685
60–74	543537	76523	.	224064	309689	258055
75 lat i więcej 75 years and more	330644	28682	.	93440	162991	143595

a Stan w dniu 1 I 2016 r. b Stan w dniu 1 I 2017 r.
 a As of 1 I 2016. b As of 1 I 2017.

TABL. 3 (229). RUCH NATURALNY W WYBRANYCH STOLICACH EUROPEJSKICH W 2016 R.
VITAL STATISTICS IN SELECTED EUROPEAN CAPITALS IN 2016

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Berlin Berlin	Bratysława Bratislava	Budapeszt Budapest	Praga Prague	Warszawa Warsaw	Wiedeń Vienna
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
Małżeństwa Marriages	13748	2946	9249	6415	8732	9914
Rozwody Divorces	6253	829	3593	2715	3124	4125
Urodzenia żywe Live births	41087	5475	16107	14929	20980	20804
Zgony Deaths	34051	4175	21142	12141	18512	16031
Przyrost naturalny Natural increase	7036	1300	-5035	2788	2468	4773
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
Małżeństwa Marriages	3,9	6,9	5,3	5,0	5,0	5,3
Rozwody Divorces	.	2,0	2,0	2,1	1,8	2,2
Urodzenia żywe Live births	11,6	12,9	9,2	11,7	12,0	11,1
Zgony Deaths	9,6	9,8	12,0	9,5	10,6	8,6
Przyrost naturalny Natural increase	.	3,1	-2,9	2,2	1,4	2,6

TABL. 4 (230). **MIGRACJE^a W WYBRANYCH STOLICACH EUROPEJSKICH W 2016 R.**
 MIGRATION^a IN SELECTED EUROPEAN CAPITALS IN 2016

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Berlin Berlin	Bratysława Bratislava	Budapeszt Budapest	Praga ^b Prague ^b	Warszawa Warsaw	Wiedeń Vienna
Imigranci Immigrants	215588	8090	83455	36901	19274	104906
mężczyźni males	.	3812	38890	18506	8562	.
kobiety females	.	4278	44565	18395	10712	.
Emigranci Emigrants	161440	6399	78669	26630	11659	82629
mężczyźni males	.	2941	36366	13302	5546	.
kobiety females	.	3458	42303	13328	6113	.
Saldo migracji Net migration	54148	1691	4786	10271	7615	22277
Saldo migracji wewnętrznych Internal migration balance	.	1253	-3391	2300	6571	1138
Saldo migracji zagranicznych External migration balance	.	438	8177	7971	1044	21139

a łącznie migracje wewnętrzne i zagraniczne, bez migracji wewnątrz miast. b łącznie z migracjami wewnątrz miasta.
 a Internal and external migration excluding intra-city migration. b Including internal migration within the city.

Źródło – Source:
 Internet <http://www.statistik.at>;
 Internet <http://www.statistik-berlin-brandenburg.de>;
 Internet <http://www.slovak.statistics.sk>;
 Internet <http://www.ksh.hu>;
 Internet <http://www.czso.cz>;
 Internet <http://ec.europa.eu/eurostat>.